

Beslutsinstans: Kommunstyrelsen
Datum och tid: onsdag 31 maj 2023 Kl. 08:30-12:00
Plats: Furåsen, stora salen, Stigsvägen 2, Färgelanda

1	Informationer 2023	2023/45	3
2	Ekonomisk information 2023	2023/118	
3	Information från Samverkan 4D 2023	2023/83	
4	Information från Fyrbodal kommunalförbund 2023	2023/44	
5	Kommundirektörens information 2023	2023/9	
6	Meddelanden 2023	2023/8	4 - 17
7	Åtterrapportering av delegeringsbeslut 2023	2023/10	18
8	<u>Ärenden till kommunfullmäktige</u>		
9	Godkännande av Samordningsförbundet Västs årsredovisning 2022 samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i styrelsen för förbundet	2023/130	19 - 71
10	Godkännande av Fyrbodals kommunalförbund årsredovisning 2022 samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i styrelsen för förbundet	2023/144	72 - 238
11	Godkännande av Dalslands Miljö- och Energiförbund (DMEF) årsredovisning 2022 samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i direktionen för förbundet	2023/152	239 - 289
12	Godkännande av attestregler	2022/439	290 - 305
13	Fastställande av taxor och avgifter för Socialnämndens verksamhetsområde 2024	2023/160	306 - 310
14	Fastställande av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen	2023/150	311 - 331

**Färgelanda
kommun**

15	<u>Ärenden till kommunstyrelsen</u>		
16	Kvartalsrapport 2023	2023/3	332 - 349
17	Deltagande i prislappsmodellen	2023/168	350
18	Antagande av yttrande avseende kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2024–2027	2023/103	351 - 444
19	Initiativärende Moderaterna avseende att se över Färgelandas riktlinjer för Folkhälsorådet	2023/125	445 - 453
20	Initiativärende Moderaterna avseende att se över riktlinjerna för Brottsförebyggande rådet i Färgelanda Kommun	2023/126	454 - 462
21	Initiativärende Sverigedemokraterna avseende Folkhälsorådet och Brottsförebyggande rådet <i>Ärendet kommer beslutas i sammanband med ärende 19 och 20.</i>	2023/124	463 - 470
22	Rapport		
23	Övrigt		

Ulla Börjesson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Izabel Flood
Kommunsekreterare

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Tjänsteskrivelse
2023-05-15
2023/45

Kommunstyrelsen

Informationer 2023

Beslutsförslag

Informationen läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

08:30- Kristina Olsson, ekonomichef, informerar om 'Godkännande av attestregler'.

08:45- Presentation av ekonomirapporten av Annika Wallenskog, SKR:s chefsekonom, tillsammans med Anders Henriksson, SKR:s ordförande. Filmen är 20 min lång.

Delgivning

Utskriftsdatum: 2023-05-16

Utskriven av: Izabel Flood

Diarienummer: Kommunstyrelsen
Riktning: Inkomna
Datum: 2023-04-11 - 2023-05-15
Notering:

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2023.425	I	Protokollsutdrag Trollhättan- Tillägg till begäran om ansvarsfrihet år 2022	Kristina Olsson
2023-05-02			Ekonomiavdelningen
KS 2023/107		Beslut om ansvarsfrihet för år 2022, NÄRF	
2023.481	I	Kallelse till bolagsstämma i Visit Dalsland AB 26 april 2023	Izabel Flood
2023-04-11			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.482	I	Beslut KS 2023-03-29Gemensamt kommunalförbund mellan Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund NÄRF och Räddningstjänstförbund, Vänersborgs Kommun	Izabel Flood
2023-04-12			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/100		Beslut om skrivelse till medlemskommunerna om inriktningsbeslut avseende samgående NÄRF-RMB	
2023.484	I	Årsredovisning 2022 § 20	Izabel Flood
2023-04-13			Ekonomiavdelningen
KS 2023/144		Fyrbodals Kommunalförbund årsredovisning 2022	
2023.485	I	Årsredovisning bokslut 2022	Kristina Olsson
2023-04-13			Ekonomiavdelningen
KS 2023/144		Fyrbodals Kommunalförbund årsredovisning 2022	
2023.486	I	Uppföljning aktivitetsplan bokslut jan-dec 2022	Kristina Olsson
2023-04-13			Ekonomiavdelningen
KS 2023/144		Fyrbodals Kommunalförbund årsredovisning 2022	
2023.487	I	2023-04-13 Protokoll nr 2 Styrelsemöte Västvatten AB 2	Izabel Flood
2023-04-14			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.488	I	Polisanmälan 5000 K398553-23 avseende skadegörelse allhemsvägen 5	Iris Zell
2023-04-14			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/42		Polisanmälningar 2023	
2023.489	I	Protokoll Styrelsemöte Färgelanda Vatten AB	Izabel Flood

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2023-04-17			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.529	I	Beslut 202300262-KS 152 Gemensamt kommunalförbund mellan Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund NÄRF och Räddningstjänstförbund, Trollhättans stad	Izabel Flood
2023-04-17			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/100		Beslut om skrivelse till medlemskommunerna om inriktningsbeslut avseende samgående NÄRF-RMB	
2023.530	I	VB: Uppgifter kommunens vattenförsörjning	Anna Lena Sörensson
2023-04-12		Rebecka Rapp	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/146		Begäran om allmän handling	
2023.531	I	Beslut om godtagande av kylkontrollrapport för 2022 Dnr: 2023/616.CFC, FÄRGELANDA PRÄSTGÅRD 1:102	Izabel Flood
2023-04-17			Dalslands miljö och energiförbund
KS 2023/147		Kylkontrollrapporter för 2022 DMEF	
2023.532	I	Beslut om godtagande av kylkontrollrapport för 2022 Dnr: 2023/618.CFC, Valboskolan, FÄRGELANDA PRÄSTGÅRD 1:182	Izabel Flood
2023-04-17			Dalslands miljö och energiförbund
KS 2023/147		Kylkontrollrapporter för 2022 DMEF	
2023.533	I	Granskningsutlåtande av kylkontrollrapport för 2022, Höjdens Förskola, FÄRGELANDA PRÄSTGÅRD 1:204	Izabel Flood
2023-04-17			Dalslands miljö och energiförbund
KS 2023/147		Kylkontrollrapporter för 2022 DMEF	
2023.534	I	Begäran om komplettering	Sebastian Svensson
2023-04-14			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/64		Avyttrande av del av fastigheten Ellenö 4:1, "Banvaktarstugan"	
2023.535	I	Tätortsnära skogsområde Färgelanda samhälls, Håvesten	Izabel Flood
2023-04-19			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.536	I	Beslut om förbud- solcellspark Håvesten 1:16	Linnea Thor
2023-04-19			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/35		Information för kännedom från Länsstyrelsen 2023	
2023.540	I	Sammanträdesprotokoll Dalslands miljö och energinämnd DMEN § 25 Fastställande av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen, Dalslands miljö- och energinämnd	Kristina Olsson
2023-04-21			Ekonomiavdelningen

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
KS 2023/150		Fastställande av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen	
2023.541	I	DMEF 2023-04-13 19 - Fastställande taxa livsmedelslagstiftningen	Kristina Olsson
2023-04-21			Ekonomiavdelningen
KS 2023/150		Fastställande av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen	
2023.542	I	Direktion-2023-04-13-justerat-protokoll	Izabel Flood
2023-04-21			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.544	I	Ny ersättare efter Magnus Bandgren (C) & ny ersättare Sarah Svensson (C)	Izabel Flood
2023-04-21			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/46		Val av politiska uppdrag- Länsstyrelsen meddelar 2023	
2023.545	I	DMEF 2023-04-13 Helårsbokslut 2022 Sammanträdesprotokoll	Kristina Olsson
2023-04-24			Dalslands miljö och energiförbund
KS 2023/152		Helårsbokslut Dalslands Miljö- och energiförbund DMEF 2022	
2023.546	I	Helårsbokslut 2022 DMEF	Kristina Olsson
2023-04-24			Dalslands miljö och energiförbund
KS 2023/152		Helårsbokslut Dalslands Miljö- och energiförbund DMEF 2022	
2023.547	I	Bilaga helårsbokslut 2022	Kristina Olsson
2023-04-24			Dalslands miljö och energiförbund
KS 2023/152		Helårsbokslut Dalslands Miljö- och energiförbund DMEF 2022	
2023.548	I	Dalslands Miljö- och energinämnd DMEN Helårsbokslut Protokoll	Kristina Olsson
2023-04-24			Dalslands miljö och energiförbund
KS 2023/152		Helårsbokslut Dalslands Miljö- och energiförbund DMEF 2022	
2023.549	I	Kungörelse om omprövning av beslut Vänersborgs TR M 351-22 Aktbil 27 pdf	Iris Zell
2023-04-24		Vänersborgs tingsrätt, Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2022/90		Ansökan om omprövning för moderna miljövillkor för Ellenö vattenkraftverk på fastigheten Ellenö 1:1 i Färgelanda kommun Vänersborgs tingsrätt Månr: 351-22	
2023.550	I	Ansökan om omprövning av beslut. Vänersborgs TR M 351-22 Aktbil 1 pdf	Iris Zell
2023-04-24		Vänersborgs tingsrätt, Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
KS 2022/90		Ansökan om omprövning för moderna miljövillkor för Ellenö vattenkraftverk på fastigheten Ellenö 1:1 i Färgelanda kommun Vänersborgs tingsrätt Målnr: 351-22	
2023.551	I	Mail med information kring brev från Vänersborgs tingsrätt i M 351-22	Iris Zell
2023-04-24		Färgelanda Kommun	Sektor samhällsutveckling
KS 2022/90		Ansökan om omprövning för moderna miljövillkor för Ellenö vattenkraftverk på fastigheten Ellenö 1:1 i Färgelanda kommun Vänersborgs tingsrätt Målnr: 351-22	
2023.553	I	VGL Västra Fyrbodol ansökan till Polisen	Iris Zell
2023-04-20			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/155		Begäran om yttrande från Polisen: Penninginsamling Färgelanda	
2023.554	I	Bilaga- Information till ansökan	Iris Zell
2023-04-20			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/155		Begäran om yttrande från Polisen: Penninginsamling Färgelanda	
2023.555	I	Begäran om yttrande- Penninginsamling Färgelanda A219.310/2023	Iris Zell
2023-04-20		Färgelanda Kommun	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/155		Begäran om yttrande från Polisen: Penninginsamling Färgelanda	
2023.556	I	Avsägelse politiska uppdrag Kommunstyrelsen, Henrik Abrahamsson	Izabel Flood
2023-04-25			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/97		Avsägelse politiska uppdrag 2023	
2023.557	I	Avsägelse politiskt uppdrag Kommunfullmäktige, Henrik Abrahamsson	Izabel Flood
2023-04-25			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/97		Avsägelse politiska uppdrag 2023	
2023.558	I	D5. Köpebrev Bandene påskrivet	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.559	I	Vänersborgs TR M 390-22 Aktbil 18.pdf (kungörelse)	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.560	I	Vänersborgs TR M 390-22 Aktbil 13, Yttrande från sök ombud Viktor	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.561	I	Vänersborgs TR M 390-22 Aktbil 12, Komplettering från sök ombud V	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.562	I	Vänersborgs TR M 390-22 Aktbil 11, Föreläggande - komplettering -	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.563	I	Vänersborgs TR M 390-22 Aktbil 7, Yttrande från sök ombud Viktor	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.564	I	Vänersborgs TR M 390-22 Aktbil 6, Föreläggande - komplettering s	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.565	I	M 390-22 Kungörelse-neelam.kanani@dom.se	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.566	I	D1-D4. Fullmakt, domar, fastighetsutredning	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.567	I	C3B. FASTIGHETSKARTA	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.568	I	C3A. FASTIGHETSKARTA	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.569	I	C2. TERRÄNGKARTA	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.570	I	C1. AVRINNINGSSOMRÅDE	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.571	I	B. Miljöbedömning Edstena och Näsbole	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.572	I	A1-A8 RITNINGAR	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.573	I	A. Teknisk beskrivning Näsbole- och Edstenafors kraftverk	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.574	I	1. Ansökan Näsbole	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2023.575	I	0. Ansökan Edstena	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.576	I	M 390-22 Kungörelse	Linnea Thor
2023-04-25		neelam.kanani@dom.se.s	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.577	I	D7. Sakägarförteckning Näsböle	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.578	I	D6. Sakägarförteckning Edstenafors	Linnea Thor
2023-04-25		Vänersborgs Tingsrätt Mark- och miljödomstolen	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/156		Ansökan om omprövning för moderna villkor avseende Edstenafors kraftverk i Örekilsälven på fastigheterna Åkesäter 1:14 och Edstena 3:1 i Färgelanda kommun M 390-22	
2023.579	I	Ansökan om tillstånd enligt ordningslagen och lokala föreskrifter Färgelanda kommun. Begäran om yttrande Nationaldagsfirande, Stigen vid Stigens Herrgård dnr A190.429/2023	Iris Zell
2023-04-27			Sektor samhällsutveckling
KS 2022/25		Tillstånd enligt ordningsregler och lokala föreskrifter 2022	
2023.580	I	Komplettering avseende begäran om yttrande Nationaldagsfirande, Stigen vid Stigens Herrgård dnr A190.429/2023	Iris Zell
2023-04-27			Sektor samhällsutveckling
KS 2022/25		Tillstånd enligt ordningsregler och lokala föreskrifter 2022	
2023.581	I	Meddelande om kungörelse Färgelanda Prästgård 1:166	Sebastian Svensson
2023-04-28			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/58		Meddelande om kungörelse där kommunen är sakägare	
2023.582	I	Samråd om planerat Biotopskydd från Skogsstyrelsen	Sebastian Svensson
2023-04-24			Sektor samhällsutveckling
2023.583	I	Tillägg i ärende A162.048/2023 Valborgsmässofirande	Iris Zell

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2023-04-26		Färgelanda Kommun	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/138		Begäran om yttrande från Polisen: Valborgsmässofirande, Stigen	
2023.584	I	Extra plats enligt tillägg	Iris Zell
2023-04-26			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/138		Begäran om yttrande från Polisen: Valborgsmässofirande, Stigen	
2023.585	I	Reviderat tillstånd; Valborgsmässofirande	Iris Zell
2023-04-28		Färgelanda Kommun	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/138		Begäran om yttrande från Polisen: Valborgsmässofirande, Stigen	
2023.586	I	Extra plats jpg_3	Iris Zell
2023-04-28			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/138		Begäran om yttrande från Polisen: Valborgsmässofirande, Stigen	
2023.587	I	Yttrande tillägg	Iris Zell
2023-04-28			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/138		Begäran om yttrande från Polisen: Valborgsmässofirande, Stigen	
2023.588	I	Yttrande tillägg från Färgelanda kommun	Iris Zell
2023-04-28			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/138		Begäran om yttrande från Polisen: Valborgsmässofirande, Stigen	
2023.589	I	Tillståndsbevis 030 efter tillägg	Iris Zell
2023-04-28			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/138		Begäran om yttrande från Polisen: Valborgsmässofirande, Stigen	
2023.591	I	Anhållande ansvarsfrihet 2022	Izabel Flood
2023-05-02			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/93		Dalslands Miljö & Energiförbund	
2023.592	I	Revisorernas utlåtande	Izabel Flood
2023-05-02			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/93		Dalslands Miljö & Energiförbund	
2023.593	I	Revisorernas kommentar grundläggande granskning	Izabel Flood
2023-05-02			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/93		Dalslands Miljö & Energiförbund	
2023.594	I	Granskning av årsredovisning 2022	Izabel Flood
2023-05-02			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/93		Dalslands Miljö & Energiförbund	
2023.595	I	Information till SKRs medlemmar om 015 2023-04-28	Izabel Flood
2023-05-02			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/54		Meddelanden från SKR:s styrelse 2023	
2023.596	I	O221199 Protokoll Stuveryr 1:8	Linnea Thor

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2023-05-04			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/59		Information för kännedom Lantmäteriet	
2023.597	I	O221199 Beskrivning Stuveryr 1:8	Linnea Thor
2023-05-04			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/59		Information för kännedom Lantmäteriet	
2023.598	I	O221199 Förrättningskarta A3L Stuveryr 1:8	Linnea Thor
2023-05-04			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/59		Information för kännedom Lantmäteriet	
2023.599	I	O221199 Underrättelse avslutad förrättning Stuveryr 1:8	Linnea Thor
2023-05-04			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/59		Information för kännedom Lantmäteriet	
2023.601	I	Protokollsutdrag SN § 48- Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS 2023	Izabel Flood
2023-05-05			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/14		Rapport över ej verkställda gynnande beslut enligt Socialtjänstlagen, SoL och Lagen om stöd och service, LSS 2023	
2023.602	I	Protokollsutdrag SN § 49 - Taxor och avgifter i sektor omsorg 2024	Izabel Flood
2023-05-05			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/160		Fastställande av taxor och avgifter för Socialnämndens verksamhetsområde 2024	
2023.603	I	Taxor och avgifter för Socialnämnd 2024	Izabel Flood
2023-05-05			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/160		Fastställande av taxor och avgifter för Socialnämndens verksamhetsområde 2024	
2023.604	I	Protokollsutdrag SN § 46- Kvartalsrapport Q1 2023	Izabel Flood
2023-05-05			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.605	I	Protokollsutdrag SN § 45 Mål och resursplan/ Budget 2024-2026 Socialnämnden	Kristina Olsson
2023-05-05			Ekonomiavdelningen
KS 2023/6		Mål och resursplan/Budget 2024–2026	
2023.606	I	Konsekvensbeskrivning av förslag till ekonomiska ramar socialnämnden 2024	Kristina Olsson
2023-05-05			Ekonomiavdelningen
KS 2023/6		Mål och resursplan/Budget 2024–2026	
2023.607	I	Budgetförslag inom ram med beskrivning om åtgärder och konsekvenser för socialnämnden	Kristina Olsson
2023-05-05			Ekonomiavdelningen
KS 2023/6		Mål och resursplan/Budget 2024–2026	
2023.608	I	Sammanträdesplan SKR 2024	Izabel Flood
2023-05-05			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2023.610	I	Kvittens köpeskilling betald	Sebastian Svensson
2023-04-19			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/149		Försäljning av fastigheten Färgelanda Dyrtorp 1:112	
2023.612	I	Protokollsutdrag Mellerud Godkännande av NÄRF årsredovisning	Izabel Flood
2023-05-08			
2023.613	I	Beslut i ärende Förslag från Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund gällande inriktningsbeslut för gemensamt kommunalförbund med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän	Erika Kordik
2023-05-05			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/100		Beslut om skrivelse till medlemskommunerna om inriktningsbeslut avseende samgående NÄRF-RMB	
2023.645	I	Begäran om lokal förhandling Färgelanda kommun avseende förändring i verksamheten innan beslut fattats om samarbete med annan kommun på socialchefstjänsten	Katrin Siverby
2023-05-08			Personal och HR-avdelningen
KS 2023/56		Förhandling enligt MBL och LAS 2023	
2023.646	I	Beslutsunderlag deltagande i gemensam upphandling av e-arkiv ver 1 2 1	Katrin Siverby
2023-05-05			Kommunledningskontoret
KS 2023/163		Deltagande i gemensam upphandling av e-arkiv	
2023.647	I	Beslutsunderlag deltagande i gemensam upphandling av e-arkiv ver 1 2 1_2	Katrin Siverby
2023-05-05			Kommunledningskontoret
KS 2023/163		Deltagande i gemensam upphandling av e-arkiv	
2023.648	I	Meddelande avseende Deltagande i gemensam upphandling av e-arkiv (KS 2023_00404)	Katrin Siverby
2023-05-05			Kommunledningskontoret
KS 2023/163		Deltagande i gemensam upphandling av e-arkiv	
2023.649	I	Kallelse till Ineras årsstämma 14 juni 2023	Izabel Flood
2023-05-09			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.651	I	Rivningsanmälan för garaget BYGGF-2023-574 - mottagningsbevis	Sebastian Svensson
2023-05-10			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/165		Rivning av garage på fastigheten Stigen 7:17	
2023.653	I	HD Ö 1515-23 Slutligt beslut ej särskilt uppsatt 2023-05-02	Sebastian Svensson
2023-05-02		Högsta Domstolen	Sektor samhällsutveckling

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
KS 2021/119		Lagfartsansökan Mellområdene 1:38 – Rådaneforsavloppsverk	
2023.660	I	Avtal mellan Färgelanda och NÄRF	Izabel Flood
2023-05-11			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.661	I	Uppsägning av avtal sotningsverksamhet Färgelanda	Izabel Flood
2023-05-10			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.662	I	Bilaga 1 - Protokollsutdrag direktion 2023-04-27	Izabel Flood
2023-05-10			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.663	I	Bilaga 2 - Avtal sotning och brandskyddskontroll Färgelanda	Izabel Flood
2023-05-10			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.665	I	Anslagsframställan 2024 till Stiftarna för DK framtida bestånd_2	Kristina Olsson
2023-05-12			Kommunledningskontoret
KS 2023/171		Anslagsframställan avseende Stiftelsen för Dalslands kanals framtida bestånd	
2023.666	I	Anslagsäskande för 2024 antaget av Stiftelsens styrelse 20230428	Kristina Olsson
2023-05-12			Kommunledningskontoret
KS 2023/171		Anslagsframställan avseende Stiftelsen för Dalslands kanals framtida bestånd	
2023.667	I	RevisionsBerättelse 2022 Stiftelsen för DK framtida bestånd oneflow-signed-4824796_2	Kristina Olsson
2023-05-12			Kommunledningskontoret
KS 2023/171		Anslagsframställan avseende Stiftelsen för Dalslands kanals framtida bestånd	
2023.668	I	Årsredovisning - Stiftelsen för Dalslands kanals framtida bestånd 2022 signerad	Kristina Olsson
2023-05-12			Kommunledningskontoret
KS 2023/171		Anslagsframställan avseende Stiftelsen för Dalslands kanals framtida bestånd	
2023.669	I	Underrättelse_om_avslut med O23177- Ödeborgs-Östby 1:2, Ödeborgs-Östby 1:6, Torps-Berg 1:5, Torps-Berg 1:6, Torsberg 1:2, Torsberg 1:3, Torsberg 1:5 och Uppsal 2:1	Linnea Thor
2023-05-11			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/59		Information för kännedom Lantmäteriet	
2023.670	I	Beskrivning O23177- Ödeborgs-Östby 1:2, Ödeborgs-Östby 1:6, Torps-Berg 1:5, Torps-Berg 1:6, Torsberg 1:2, Torsberg 1:3, Torsberg 1:5 och Uppsal 2:1	Linnea Thor
2023-05-11			Sektor samhällsutveckling

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
KS 2023/59		Information för kännedom Lantmäteriet	
2023.671	I	Protokoll O23177- Ödeborgs-Östby 1:2, Ödeborgs-Östby 1:6, Torps-Berg 1:5, Torps-Berg 1:6, Torsberg 1:2, Torsberg 1:3, Torsberg 1:5 och Uppsal 2:1	Linnea Thor
2023-05-11			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/59		Information för kännedom Lantmäteriet	
2023.672	I	Godkännande av förrättning blankett O23177- Ödeborgs-Östby 1:2, Ödeborgs-Östby 1:6, Torps-Berg 1:5, Torps-Berg 1:6, Torsberg 1:2, Torsberg 1:3, Torsberg 1:5 och Uppsal 2:1	Linnea Thor
2023-05-11			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/59		Information för kännedom Lantmäteriet	
2023.673	I	TROSSEN- 11497911-v1- Förrättningskarta A2S- Ödeborgs-Östby 1:2, Ödeborgs-Östby 1:6, Torps-Berg 1:5, Torps-Berg 1:6, Torsberg 1:2, Torsberg 1:3, Torsberg 1:5 och Uppsal 2:1	Linnea Thor
2023-05-11			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/59		Information för kännedom Lantmäteriet	
2023.676	I	Tvisteframställan brott mot MBL Färgelanda - Vision signed	Katrin Siverby
2023-05-12			Kommunledningskontoret
KS 2023/56		Förhandling enligt MBL och LAS 2023	
2023.677	I	230302 Styrelsemöte protokoll_3	Katrin Siverby
2023-05-12			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.678	I	230404 Styrelsemöte protokoll_3	Katrin Siverby
2023-05-12			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.679	I	230502 Styrelsemöte_3	Katrin Siverby
2023-05-12			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.680	I	Mediapoolen delårsrapport jan-mar 2023_resultaträkning_3	Katrin Siverby
2023-05-12			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.681	I	Mediapoolen delårsrapport jan-mar 2023_kommentarer_3	Katrin Siverby
2023-05-12			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.682	I	Begäran om yttrande/synpunkter: Mobil litteraturvagn med information om Jehovas vittnen Färgelanda dnr A270.443/2023	Iris Zell
2023-05-15		Färgelanda Kommun	Sektor samhällsutveckling
KS 2023/173		Tillstånd enligt ordningsregler och lokala föreskrifter 2023	

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2023.683	I	Begäran om yttrande/synpunkter: Mobil litteraturvagn med information om Jehovas vittnen Färgelanda dnr A270.443/2023- Ansökan	Iris Zell
2023-05-15			Sektor samhällsutveckling
KS 2023/173		Tillstånd enligt ordningsregler och lokala föreskrifter 2023	
2023.684	I	Avsäglese politiska uppdrag Gustav Thorstensson	Izabel Flood
2023-05-15			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/97		Avsägelse politiska uppdrag 2023	
2023.685	I	2023-05-12 Protokoll Bolagsstämma per capsulam Västvatten AB	Josefine Blid
2023-05-15			Kansli-och IT avdelningen
KS 2023/8		Meddelanden 2023	
2023.690	I	20 Årsredovisning 2022 bilaga	Izabel Flood
2023-04-13			Ekonomiavdelningen
KS 2023/144		Fyrbodals Kommunalförbund årsredovisning 2022	

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Tjänsteskrivelse
2023-05-16
2023/8

Kommunstyrelsen

Meddelande 2023

Beslutsförslag

Meddelas och läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Kansliet har upprättat förteckning över skrivelser och meddelanden som inkommit för anmälan vid kommunstyrelsens sammanträde.

Beslutsunderlag:

Meddelandelista 2023-04-11-2023-05-15

Izabel Flood
Kommunsekreterare

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Redovisning
2023-05-16
2023/10

Kommunstyrelsen

Åtterrapportering av delegeringsbeslut 2023

Inga delegeringsbeslut har inkommit till sammanträdet för kommunstyrelsen
2023-05-31.

Izabel Flood
Kommunsekreterare

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson

Tjänsteskrivelse
2023-04-27
2023/130

Kommunstyrelsen

Godkännande av Samordningsförbundet Västs årsredovisning 2022 samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i styrelsen för förbundet

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner Samordningsförbundet Västs årsredovisning för 2022 och lägger den till handlingarna.

Kommunfullmäktige beviljar för Färgelanda kommuns del styrelsen för Samordningsförbundet Väst och enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2022.

Ärendebeskrivning

Årets resultat uppgår till 1 134 tkr, vilket är 1 619 tkr bättre än budget. Avvikelsen mellan utfall och budget finns först och främst i insatserna pga. att det har saknats personal. Pandemin påverkade de strukturella insatserna i början av året. Samordningsförbundet Väst fick i slutet av året Melleruds andel efter likvidationen av Samordningsförbundet Vänersborg och Mellerud.

Revisionen bedömer

- sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.
- att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats i enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.
- sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Revisionen tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-04-27

Årsredovisning Samordningsförbundet Väst 2022

Revisionsberättelse, daterad 2023-03-28

Granskningsrapport KPMG, daterad 2023-03-06

Revisionsberättelse KPMG, daterad 2023-03-28

Sammanträdesprotokoll nr 2 – 2023 Samordningsförbundet Väst, daterad 2023-03-24

Sändlista:

Samordningsförbundet Väst

Kristina Olsson
Ekonomichef

Samordningsförbundet Väst

Årsredovisning 2022

Beslutad av styrelsen 2023-03-24

Ordförande har ordet

2022 började med ett glädjande inslag i form av att vi välkomnade Melleruds Kommun in som en del av Sof Väst.

Pandemin fortsatte att påverka oss under inledningen av året. Det är bara att inse att Covid kommer vi få hantera allteftersom läget förändras.

Nationella rådet kom med lite tillstökande inspel under året. Vi skulle bl.a. bli tvungna att utöka styrelsen med en ordinarie och en ersättare per kommun. Detta krav ignorerade en enig styrelse, med stöd av medlemssamrådet, då styrelsearbetet fungerar bra som det är. Uppföljningssystemet SUS kommer att upphöra till förmån för Uppföljning Finsam som efter gediget förarbete har begränsats till pinnstatistik. Det ser jag som negativt eftersom detta gör att samordningsförbunden då har mycket begränsade förutsättningar att följa intentionerna i Finsam-lagen paragraf 7.5, där det står att Samordningsförbunden ska svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna.

Den nya styrelsen för NNS har verkligen tagit till sig och lyssnat på medlemmarna runt om i Sverige. Nu känns det som att dom jobbar för oss och vara det stödet som är tänkt.

Jag känner mig glad över vetskapen om att andra Sof har besökt oss genom åren för att ta del av det fina arbete och resultat som utredningsenheten och Rehabvägledarnas arbete resulterar i. Det känns också positivt att styrelsen landade i att stanna kvar på Silentzvägen 6 där det är bra och utvecklingsbara lokaler.

Jag har en känsla av att styrelsen ibland glömmer för vems skull man sitter i styrelsen. I mina ögon sitter man för Sof Väst och våra deltagares bästa och inte för våra respektive parter skull. Vad eller vilka åtgärder ger bäst hjälp till våra deltagare ut i självförsörjning måste vara vårt gemensamma syfte.

Det känns roligt att våra väl fungerande insatser rullar på att vi fick ESF-projektet Gränsgångare beviljat. Det innebär att vi får totalt drygt 40 miljoner på tre år till de tre förbunden som ingår i projektet, Sof Väst, Sof Älv o Kust samt Sof Göteborg.

Vi ska inte glömma att vi på sista styrelsemötet beslutade att anställa Catarina Örtengren som tillträdande (1 maj) förbundschef. Uddevalla kommun blir den part som anställer henne.

Jag önskar Gudrun Emilsdottir lycka till i sin nya roll som fritidsforskare och tack för alla dina år i Sof Väst.

Innan jag släpper ordet vill jag råda nya ledamöter och ersättare att besöka Sofvast.se samt Finsam.se ... där kan ni läsa er till vad arbetet i Sof Väst innebär och för att ni ska känna er mer bekanta med begreppen och organisationerna runt omkring som hänger ihop.

Tack för mig
Robert Yngve

Innehållsförteckning sidor

1. ÅRSREDOVISNING 2022 MED FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	4
1.1. Översikt över verksamhetens utveckling	5
1.2. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	5
1.3. Händelser av väsentlig betydelse	6
1.4. Styrning och uppföljning av verksamheten	7
1.5. God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning	10
Balanskravsresultat.....	15
1.6. Väsentliga personalförhållanden	15
1.7. Förväntad utveckling	15
2. RESULTATRÄKNING	16
3. BALANSRÄKNING	16
4. KASSAFLÖDESANALYS	17
5. DRIFTREDOVISNING	17
6. NOTER	17
7. STYRELSENS UNDERSKRIFT	20

Följande förkortningar kan användas i texten:

Sof = Samordningsförbund	Styrelseledamöter = Både ordinarie och ersättare
AF = Arbetsförmedlingen	VG-regionen = Västra Götalandsregionen
FK = Försäkringskassan	IFO = Individ- och familjeomsorg
KF = Kommunfullmäktige	KS = Kommunstyrelse
RV = Rehabvägledare	AMI = Arbetsmarknad och integration
AME = Arbetsmarknadsenhet	AMA = Arbetsmarknadsavdelning
KAKA = Kombinerad Aktivitetsbaserad Kartläggning av Arbetsförmåga	
SUS = Sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom Rehabiliteringsområdet	
BIP = Beskæftigelses Indikator Projektet. En dansk forskarstudie om vad som är mest framgångsrikt vid arbetsinriktad rehabilitering för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och har komplex problembild.	

1. Årsredovisning 2022 med förvaltningsberättelse

En översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för 2022.

Till redovisningen hör bilaga 1, Mål och måluppfyllelse 2022 samt bilaga 2, med statistik 2022

Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregion samt kommunerna Uddevalla, Orust, Lysekil, Strömstad, Tanum, Munkedal, Mellerud, Sotenäs och Färgelanda som medlemmar.

Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den ett kansli.

Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet.

Samordningsförbundens uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser med personal från de samverkande parterna.

Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre. Det kan t.ex. handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

Finansiering

Samordningsförbundet Väst finansieras via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, Västra Götalandsregionen med en fjärdedel och kommunerna Uddevalla, Orust, Lysekil, Strömstad, Tanum, Munkedal, Mellerud, Sotenäs och Färgelanda med resterande fjärdedel.

Finansiering/Medlemsavgifter 2022

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen 50 %	5 055 000 kr
Västra Götalandsregionen 25 %	2 527 500 kr
Kommunerna gemensamt 25 % = 2 527 500 kr *	
Uddevalla	1 005 822 kr
Orust	249 750 kr
Lysekil	240 624 kr
Strömstad	233 473 kr
Tanum	211 511 kr
Munkedal	178 598 kr
Mellerud	153 888 kr
Sotenäs	147 211 kr
Färgelanda	113 011 kr
Totalt	10 110 000 kr

*kommunernas fördelning av finansieringen baseras på varje kommuns befolkningsunderlag 16 – 64 år per den 1 november det år val har ägt rum, dvs. 1 november 2018.

Verksamhetsidé och vision

I samverkan och samarbete ska samhällets resurser inom rehabiliteringsområdet användas på ett effektivt sätt och till nytta för den enskilde samt ge samhälleliga vinster.

De samordnade resurserna ska användas för samordnade bedömningar och insatser i syfte att den enskilde ska uppnå eller förbättra sin förmåga att utföra förvärvsarbete, få ökade möjligheter att uppnå egen försörjning samt uppnå ökad hälsa och livskvalitet.

Kontakterna mellan parterna sker på olika nivåer. Finansiell samordning ersätter inte det arbete som myndigheterna har ansvar för utan ska bidra till att stödja, fördjupa och utveckla befintligt samarbete och bygga broar mellan myndigheterna.

Det är viktigt att de samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar för att Samordningsförbundet får möjlighet att bedriva en effektiv verksamhet.

Personer som är i behov av stöd från flera myndigheter ska inte känna att det finns gränser.

1.1. Översikt över verksamhetens ekonomiska utveckling

	2022	2021	2020	2019	2018
Medlemsbidrag helår*	10 110 000	9 519 995	9 357 996	9 402 000	9 387 996
ESF-bidrag	-	-	265 660	2 373 824	1 310 567
Likvidation Vänersborg-Mellerud	179 778	-	-	-	-
kostnader/utfall	9 156 246	9 295 092	10 626 529	12 331 695	11 161 432
Årets resultat	1 133 532	224 903	-1 002 874	-555 871	-462 870
Soliditet/eget kapital vid slutet av året	3 116 858**	1 983 327	1 758 424	2 761 298	3 317 169
Antal anställda	0	0	0	0	0

* From 1 januari 2022 har förbundet utökats med en kommun, Mellerud, därmed högre bidrag än tidigare år

** Öresavrundning

1.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Paradoxalt är, att när arbetsmarknaden är bra som nu, så har det varit svårare att bemanna uppdragen inom förbundet. Under perioden 1 januari – 1 april saknades en rehabvägledare som arbetar först och främst mot Uddevalla och under perioden 16 februari – 1 juni saknades rehabvägledare i Strömstad och Tanum. Dessutom drabbade en av rehabvägledarna (på fritiden) av en skada som orsakade sjukskrivning under några månader. Samtliga uppdrag som rehabvägledare är nu bemannade, men detta har förmodligen påverkat resultatet och då först och främst för Strömstad och Tanum, samt att detta har skapat visst överskott i ekonomin.

Utredningsenheten var bemannat fram till semestern, men en arbetsterapeut har lämnat sitt uppdrag för en ny tjänst hos annan arbetsgivare och förbundet lyckades inte att få tag i en ersättare.

Även det har påverkat resultatet, med att antal kortare utredningar har begränsats, samt att det har skapat visst ekonomiskt överskott.

Deltagarna som är aktuella för insatser står mycket långt ifrån arbetsmarknaden. Knappt 55 % av deltagarna hos RV kunde tillgodogöra sig insatsen. Bland aktuella deltagare var närmare 31 % som vid avslut behövde fortsatt rehabilitering, men kan ha gjort stegförflyttning närmare arbetslivet och egen försörjning. Drygt 24 % avslutades pga. sjukdom.

1.3 Händelser av väsentlig betydelse

From 1 januari 2022 ingår 9 kommuner i Sof Väst då Melleruds kommun blev medlem av förbundet.

Från årsskiftet återgick stegvis arbetet inom förbundet till det "normala" eller "nya normala" efter pandemin, Det innebär att visst arbete och möten sker fortfarande digitalt och visst hemarbete fortsätter.

Nytt för året är att personer boende inom Sof Västs område kan vända sig direkt till förbundet och ansöka om insats, s k "egenremiss".

Flera strukturella insatser har genomförts under året:

Två Arenadagar:

I mars med temat "Samverkan i förändringstider". 112 medarbetare och chefer från våra myndigheter deltog.

I oktober med temat "Medkänslans pris", vad det gör med oss att arbeta med människor i utsatta situationer och hur kan vi förebygga utbrändhet och om "medkänslans trötthet i hjälpyrken"

Mycket uppskattat föreläsning med Per Isdal, en norsk psykolog. 127 medarbetare och chefer från våra myndigheter deltog.

Finsamkonferensen genomfördes digitalt och där deltog flera styrelseledamöter, representanter från beredningsgruppen och personal som arbetar med uppdrag för förbundet.

Två dagars utbildning i Tjänstedesign genomfördes i maj för personalen som arbetar i förbundets insatser och för personal från några av våra kommuner deltog.

Förbundets Dag genomfördes nu igen traditionellt i maj, med styrelsen, beredningsgruppen och personalen som arbetar i förbundets insatser. Den innehöll föreläsningar om: Tillitsbaserad ledning och styrning och om "Gränsgångare" i offentlig förvaltning, dvs. om dem som jobbar i mellanrummet mellan myndigheter och förvaltningar. Gruppdiskussioner i tvärgrupper och "organiserat mingel" ingick också.

Flera digitala infoträffar om vår verksamhet är genomförda samt besök med dialoger i ett antal folkhälsoråd i våra kommuner.

Hela personalgruppen har tillsammans med medarbetare och chefer från våra medlemsparter genomgått utbildning i BIP och vidare i progressionsmätning utifrån BIP. Sof Väst kommer under 2023 utbilda en kunskapsperson i BIP vars uppdrag blir att vara stöd i det fortsatta arbetet.

Sof Väst deltog i ett ESF-projekt "Gränsgångare" tillsammans med 5 andra Samordningsförbund.

Det var ett regionalt utvecklingsprojekt samt förstudier inför kommande ESF-utlysningar.

Inom ramen för Gränsgångarprojektet och styrelseuppdrag från i december så har förbundschef och verksamhetsutvecklare genomfört kommundialoger i samtliga kommuner. Även beredningsgruppsrepresentanter från de andra myndigheterna har medverkat.

Syftet med kommundialogerna var både att diskutera långsiktig inriktning inom förbundet, utveckling av lokal samverkan samt ansökan om ett ESF-projekt tillsammans med andra Samordningsförbund.

ESF ansökan för projekt Grängångare lämnades in tillsammans med våra grannförbund Älv och Kust och Finsam Göteborg. Svar kom den 16 december att projektansökan godkändes. Det tillför totalt drygt 40 mkr till dessa tre förbund under de tre kommande åren eller utökade resurser per förbund med fyra medarbetare. Projektet ska komma att ge stöd till totalt 600 deltagare (200 per förbund).

Varje förbund kommer att driva var sitt delprojekt. Sof Väst förstärker med rehabvägledare hos kommunernas arbetsmarknadsenheter. Syftet är att stärka den lokala förmågan att möta individer med behov av samordnat stöd och som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden. Genom utökning av lokala rehabvägledare förväntas samverkan stärkas mellan professioner och ökad tillgänglighet lokalt till stöd och insatser för individen. Samtliga av förbundets parter kan anvisa deltagare till projektet.

NNS regeringsuppdrag att "Stoppa våldet" fortsätter till och med 2024, där deltar förutom Sof Väst ca 40 samordningsförbund i hela Sverige. 70 - 90 % av deltagare i samordningsförbundens finansierade insatser har svarat ja på en eller flera frågor om våld. Fyra av tio uppger även att de har sett och/eller hört våld mellan närstående under sin uppväxt. Både att ha erfarenheter av ett barnfridsbrott som erfarenheter av ett direkt våld innebär en betydligt högre risk för att utveckla en psykisk och fysisk ohälsa. Den ohälsan kan uppstå där och då men kan även finnas kvar under lång tid och ibland under ett helt liv.

1.4 Styrning och uppföljning av verksamheten

Samordningsförbundet leds av en styrelse. Styrelsen består av fyra ledamöter, en från varje part och elva ersättare. Varje ledamot har en ersättare, undantaget är kommunerna där varje kommun utan ordinarie ledamot representeras av en ersättare. Ersättare har närvaro- och yttranderätt. Styrelsens ledamöter har utsetts av kommun- och regionfullmäktige, av Försäkringskassan och av Arbetsförmedlingen.

Styrelsens uppgift är att:

- besluta om mål och riktlinjer för Samordningsförbundet.
- stödja samverkan mellan parterna.
- besluta om på vilket sätt de medel som står till förfogande skall användas.
- besluta om finansiering av aktiviteter som stödjer samverkan och som ligger inom parternas samlade ansvarsområden.
- finansiera insatser för individer som behöver samordnade rehabiliteringsinsatser.
- ansvara för att rehabiliteringsaktiviteterna följs upp och utvärderas.
- upprätta budget och årsredovisning.

Styrelsen har haft 4 möte under 2022. Första mötet var hybrid, ordinarie ledamöter och hälften av ersättarna var på plats och övriga deltog digitalt. Övriga mötet har varit fysiska, alla deltagit på plats.

Ordförande och vice ordförande bildar ett **presidium**. Presidiet sammanträder inför varje styrelsemöte och ytterligare vid behov. Presidiet har haft 4 möten under året där anteckningar har förts.

Medlemssamråd ägde rum i mars där det ingick information om Regionala utvecklingsprojektet "Grängångare". Diskussion fördes om utökat bidrag från medlemmarna till förbundet.

Medlemssamrådet var i Sof Väst lokaler och de som deltog på plats fick även information om pågående insatser och möten med personalen som arbetar i insatserna.

Styrelsen hade i anslutning till Förbundets Dag möte tillsammans med beredningsgruppen där de fick information från Samordningsförbundet i Skaraborg som inte arbetar med några egna insatser utan parterna gemensamt ansöker om medel från förbundet för insatser som de sedan driver själva. Styrelsen har haft ytterligare ett möte tillsammans med beredningsgruppen.

Styrelsen får inför varje ordinarie styrelsemöte uppföljning av internkontrollplan, ekonomisk uppföljning och aktuell lägesrapport med statistik. Styrelsen fick även traditionellt ett sommarbrev med ekonomisk uppföljning januari – juni och lägesrapport med statistik.

Styrelsen 2022

	Ledamot	Ersättare
Arbetsförmedlingen	Anders Paulsson	Catarina Sjöstrand tom juli Leif Johansson 1 aug – 15 nov Catarina Sjöstrand from 16 nov
Försäkringskassan	Peter Larsson	Linda Biltmark
VG-regionen	Robert Yngve (Kd)	Annica Erlandsson (S)
Kommunerna	Henrik Sundström (M) Uddevalla	Britt-Marie Andrén Carlsson (S) Orust Ricard Söderberg (S) Lysekil Pia Tysklind (S) Strömstad
Ordförande	Robert Yngve	Roger Wallentin (C) Tanum
Vice ordförande	Henrik Sundström	Karin Blomstrand (L) Munkedal Daniel Jensen (Kd) Mellerud Nils Olof Bengtson (M) Sotenäs Kenneth Carlsson (L) Färgelanda

Styrelsen

Nettokostnad i kr	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
	-350 000	-229 321	120 679

Revisorer för Sof Väst 2022

Staten	Lisa Tenggren, KPMG AB
Kommuner och region	Krister Stensson, förtroendevald VG-regionen
Sakkunnigt biträde	Josefine Kjellberg KPMG AB

Nettokostnad i kr	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
	-60 000	-70 000	-10 000

Styrelsen har till sin hjälp ett **kansli** bestående av en förbundschef som är föredragande i förbundets styrelse och leder arbetet i förbundet.

Övrig administration är administratör på 75 % samt ekonomtjänst och löneservice via Uddevalla kommun.

Nettokostnad i kr	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
	-1 400 000	-1 312 626	87 374

Beredningsgrupp

Samordningsförbundet Väst har en beredningsgrupp bestående av lokala chefstjänstepersoner/ förvaltningschefer/sektionschefer eller motsvarande från förbundets medlemmar.

Beredningsgruppen består av två representanter från Arbetsförmedlingen, två från Försäkringskassan, en från primärvården/Närhälsan och en ersättare som ska komma från den privata sektorn av primärvården, en från psykiatrin och en ersättare samt en från varje kommun, oftast respektive kommuns IFO-chef. Beredningsgruppen ska i beredningsarbetet utgöra ett stöd för förbundschefen, bidra med kompetens, verka för att den finansiella samordningen utvecklas samt ha en kvalitetssäkrande roll. Beredningsgruppsrepresentanterna ska i samarbete med förbundschef och verksamhetsutvecklare medverka vid behovsinventeringar och att arbeta fram förslag till insatser och målsättningar inför beslut i styrelsen samt medverka till att styrelsens beslut verkställs. Beredningsgruppen är en styrgrupp för de insatser som förbundet finansierar.

Representanterna i Beredningsgruppen bildar i sin tur, eller kan ingå i, arbetsgrupper runt olika samverkansteman.

Beredningsgruppen har haft två planeringsdagar och tre möten under 2022, samt ytterligare två möten tillsammans med styrelsen.

Beredningsgruppens representanter 2022

Jon Granlund, IFO-chef Färgelanda kommun

Per-Henrik Larsson, Chef för Arbetslivsförvaltningen Lysekils kommun

Niklas Borg, IFO-chef Munkedals kommun tom 30 juni

Helena Täcklebo, AME-chef Munkedals kommun from 1 juli

Maria Ottosson Lundström, verksamhetschef sektor omsorg Orust kommun tom juni

Anette Johansson, enhetschef arbetsliv och försörjning Orust kommun from 1 juli

Ylva Görling, Avdelningschef Omsorgsförvaltningen Sotenäs kommun

Anna Almén, IFO-chef Strömstads kommun

Tone Brage, IFO-chef Tanums kommun tom 15 maj

Nina Roos, IFO-chef Tanums kommun from 16 maj

Pia Strömsholm, Chef Arbetsmarknadsavdelningen Uddevalla kommun

Ulrika Magnusson Bohm, sektionschef Arbetsförmedlingen

ytterligare representant från Arbetsförmedlingen är inte utsedd

Annika Johansson, enhetschef Försäkringskassan sjukförsäkringen

Linda Norén Eriksson, enhetschef Försäkringskassan funktionshinder

Per Andersson, enhetschef Psykiatrin tom 30 november

ersättare från psykiatrin har saknats hela året samt ordinarie from 1 december.

Elin Hansson, Vårdcentralchef PV Närhälsan,

ersättare/representant från den privata Primärvården saknas

Elisabeth Rahmberg Johansson, strateg koncernkontoret VG-regionen, adjungerad

1.5 God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

Samordningsförbundet Väst utgår ifrån lagen om finansiell samordning 21 §.

Där hänvisas till kommunallagen 11 kapitlet, § 1 och § 6 om god ekonomisk hushållning.

Förbundet följer även Lagen för kommunal bokföring och redovisning (LKBR).

Förvaltningsberättelsen inkluderar en avstämning av mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk hushållning.

Alla insatser som förbundet bedriver eller avser att bedriva ska ha målgruppens bästa som utgångspunkt.

God ekonomisk hushållning ska råda i hela förbundet och insatserna ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt.

Styrelsen får ekonomisk- och verksamhetsredovisning 5 ggr/år.

Ekonomiskt resultat 2022

Bidraget från medlemmarna för 2022 var **10 110 000** kr

I slutet av året fick Sof Väst Melleruds andel efter likvidationen av Samordningsförbundet Vänersborg och Mellerud **179 778** kr.

Samordningsförbundets ingående egna kapital 2022-01-01 var **1 983 327** kr.

Aktuell kostnadsbudget för hela året enligt verksamhetsplan 2022 var **10 595 000** kr.

Förbundets kostnader för 2022 uppgick enligt resultaträkningen till **9 156 246** kr.

Förbundet har under 2022 förbrukat **953 754** kr mindre än erhållet bidrag.

Enligt verksamhetsplan 2022 ska eget kapital vid årsskiftet 2022-12-31 vara **1 318** tkr, men blev **3 116 858** kr.

Avvikelsen mellan verksamhetsplan och utfall under året blev **1 438 754** kr och är först och främst på insatserna, Det saknades Rehabvägledare i sammanlagt drygt 9 månader och en av arbetsterapeuterna i utredningen lämnade sitt uppdrag i början av juli och ersättare har saknats. Det har genomförts flera strukturella insatser, men i början av året var fortfarande pandemi och Finsamkonferensen blev digital och vissa andra träffar blev inställda.

Nationella rådets rekommendationer om eget kapital¹ ska förbundet 2022-12-31 ha **1 866 500** kr i eget kapital. Överskottet används i insatser 2023 – 2025.

Verksamhetsuppföljningen skedde i statens system för uppföljning, **SUS**².

Sof Väst deltar tillsammans med ett 40-tal Samordningsförbund i NNS uppföljning av indikatorerna.

---

¹ Nationella rådets rekommendation är att Samordningsförbund som har medelstillsdelning på:

- 0–7 miljoner rekommenderas ha 20 % eget kapital
- 7,1–15 miljoner rekommenderas ha 20 % upp till 7 miljoner +15 % på belopp därutöver
- 15,1 eller mera rekommenderas ha 20% upp till 7 miljoner +15 % på belopp mellan 7 och 15 miljoner +10 % på belopp därutöver.

² Se www.susam.se. Systemet förvaltas av Försäkringskassan. Ett nytt rapportverktyg installerades i SUS i oktober 2020.

Det visade sig innehålla allvarliga brister som inte till alla delar är korrigerade. Därför måste viss reservation göras vad gäller statistiken i denna redovisning. Nytt SUS/uppföljningssystem är under utveckling.

[Indikatorer \(nnsfinsam.se\)](https://nnsfinsam.se). Det finns mål kopplade till indikatorerna, men den uppföljningen och uppföljningen som förbundet gör 6 månader och 2 år efter avslut för deltagarna som har haft Rehabvägledare, redovisas enbart i årsredovisningen.

”Pinnstatistik” förs över ansökningar för deltagare till insatserna.

Den sammantagna bedömningen är att Samordningsförbundet Väst är nära att uppnå **målen om en god ekonomisk hushållning** i förhållande till styrelsens uppsatta mål i verksamhetsplanen för året. Bedömningen grundas på utfallen i insatserna, se sida 12 och 13 **Uppföljning och resultat för insatserna**.

I **bilaga 1** till årsredovisning 2022 framgår: Syfte, målgrupper, mål och måluppfyllelse med Sof Väst insatser.

Utförlig statistik finns i **bilaga 2**, som heter Statistik 2022. Redovisning av insatserna sker där utifrån kommun, ålder, försörjning, utbildningsnivå och tid i offentlig försörjning. All statistik redovisas könsuppdelat. Deltagare som inte vill uppge kön, redovisas som anonyma.

I bilagorna framgår analys av resultatet och kommentar till eventuell avvikelse från uppställda mål.

Procentuell fördelning av verksamhetens kostnader under 2022

- Styrelsen, administration/kansli: -1 611 947 kr eller 17,6 % av utfallet.
- Lokaler och kringkostnader: -1 083 541 kr eller 11,8 % av utfallet.
- Strukturövergripande insatser: -1 004 725 kr eller 11,0 % av utfallet.
- Individinriktade insatser: -5 456 033 kr eller 59,6 % av utfallet.

Insatser

Sof Väst har under 2022 haft två individinriktade insatser och två strukturövergripande insatser.

Målgrupper

Målgrupper för *individinriktade* insatser som Samordningsförbundet finansierar är personer i åldern 16 – 64 år som är i behov av samordnad rehabilitering. Arbetslinjen skall vara tydlig enligt riktlinjerna och innebörden av begreppet förutsättningar för arbete poängteras. Individerna i målgrupperna kan ha fysiska, psykiska, sociala och arbetsmässiga behov och de samordnade insatserna skall beakta jämställdhet och mångfald. Samtliga deltagare som kommer till Sof Väst får en Rehabvägledare, sedan är det rehabvägledarna i samråd med deltagarna och anvisande myndighet som avgör om respektive deltagare ska genomgå arbetsförmåeutredningen.

Samordningsförbundet stödjer också aktivt och finansierar *strukturövergripande* insatser som syftar till att skapa förutsättningar för myndigheterna att kunna samarbeta och samverka och för att de ska få bättre kunskap och förståelse för varandras uppdrag.

Det kan till exempel handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

Rehabvägledare

Alla deltagare får inledningsvis en Rehabvägledare som arbetar med kartläggning, motiverande och vägledande med arbetsmarknadscoaching och hjälp till arbetsprövning-/träning eller praktik. Rehabvägledarna arbetar lokalt i förbundets samtliga kommuner och följer deltagarna under hela inskrivningstiden i Sof Väst.

Utredningen

Utredningen är "ett verktyg" för både rehabvägledarna och handläggarna hos parterna. Att utreda arbetsförmåga förkortar inskrivningstiden för deltagarna hos Rehabvägledarna och hos handläggarna i de ordinarie myndigheterna.

Utredningen klargör först och främst för individen men även för de som arbetar runt individerna hur man går vidare, lyfter fram resurserna och synliggör hindren. Med hjälp av resultatet från utredningen kan man också spara ev. misslyckade arbetsprövningar för individerna och minska risken för påfrestningar hos välvilliga arbetsgivare.

Utredningen bygger på evidensbaserade och välbeprövade metoder och syftar till att utreda individernas förutsättningar för arbete och studier. Samtliga utredningar baseras på funktionsbedömning i aktivitet.

De "långa utredningarna" är grupper som pågår i 4 veckor, 5 dagar/vecka med placering i Uddevalla och har deltagare från hela området. Målet är minst 12 deltagare/grupp. Grupperna kan utlokaliseras till kommunerna efter behov, önskemål och förutsättningar. Kortare utredningar "KAKA" pågår i 3 - 10 dagar med mindre antal deltagare/grupp. KAKA genomförs i Uddevalla och kan även efter behov erbjudas lokalt i samtliga kommuner. Även individuella utredningar genomförs för deltagare där förutsättningar saknas för utredning i grupp, de är ofta lokalt i kommunerna. I de kortare och individuella utredningarna är ofta deltagare som är i behov av tolk.

Samverkans-/kunskaps- och metodutveckling samt information

Förbundet stödjer, stimulerar och utvecklar samverkansinsatser, kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte mellan de samverkande parternas myndigheter och dess personal.

Verksamhetsutvecklare

Stöd till de insatser som förbundet finansier, stimulerar metod- och verksamhetsutveckling och utbyte mellan insatserna. Medverkar vid framtagning av nya insatser samt ansvarar för genomförande av dessa insatser. Arbetar tillsammans med övrig personal med information och kommunikation om förbundet samt med lokalt och regionalt nätverksbyggande.

Verksamhetsutvecklaren arbetar med att verkställa mycket av det som ingår i samverkans-/kunskaps- och metodutveckling.

Uppföljning och resultat för insatserna

- Målet för de *individriktade* insatserna var **350** nya deltagare under året.
- Det har varit **401** nya deltagare, 196 kvinnor och 195 män, samt 10 anonyma under 2022. Anonyma deltagare kommer inte att redovisas i statistiken för övrigt utan den bygger på 391 nya deltagare under året. De 391 ny deltagarna motsvarar 277 personer och innebär att 114 av de nya deltagarna har deltagit både hos rehabvägledare och i utredningen eller varit inskrivna flera gånger, det är 41 % av deltagarna.

- Totalt har **555** deltagare fått insatser via Sof Väst under 2022, 283 kvinnor och 262 män, samt 10 anonyma. De anonyma räknas inte med i statistiken för övrigt utan den utgår ifrån 545 deltagare. De 545 deltagarna motsvarar 394 personer och innebär att 151 personer har deltagit både hos rehabvägledare och i utredningen eller varit inskrivna flera gånger, det är 38 % av deltagarna.
- Bland aktuella deltagare ska personer upp till 29 år och de som bedöms kunna tillgodogöra sig insatserna prioriteras.
- Både hos rehabvägledarna och i utredningen var **21 %** av deltagarna som började under 2022 unga personer upp till 29 år.
- Inskrivningstiden hos Rehabvägledarna ska vara max 18 månader och i genomsnitt 9 månader. Den blev **9** månader både för kvinnorna och männen.
- **379** deltagare avslutade sin insats under 2022, varav **192** kvinnor och **197** män.
- Målsättningen var att minst **30 %** av deltagarna som har fått stöd via Rehabvägledare och har avslutats, ska helt ha kommit till *egen försörjning (utan offentlig försörjning)*. **25 %** av alla deltagarna som avslutades under året hade helt kommit i egen försörjning (*utan offentlig försörjning*).
- Minst **40 %** av deltagarna som avslutas hos Rehabvägledare, ska *ha arbete eller studier* på heltid eller deltid med eller utan subvention till arbetsgivaren. **31 %** av alla deltagarna som avslutades under året hade kommit i arbete eller till studier.
- **75 %** av deltagarna skulle vid avslut uppleva att de har fått det stöd som är till nytta för dem, gäller både hos RV och i 4 veckors utredningen. **70%** av deltagarna svarade vid avslut att de upplevt att de fått ett stöd som är till nytta för dem.
- **50 %** av deltagarna skulle uppleva sig vara mer redo för att arbeta eller studera, gäller både hos RV och i 4 veckors utredningen. **56 %** av deltagarna svarade vid avslut att de upplevde sig vara mera redo för att arbeta eller studera.
- Samordningsförbundet Väst har igenom åren följt talesättet att: "Vi lever som vi lär", dvs. vi har alltid haft minst en person/deltagare som har haft arbetsprövning-/träning-/praktik på förbundet. Oftast har det handlat om deltagare som har stått långt ifrån arbetsmarknaden och varit i Sof Väst insatser under längre tid. De har haft uppgifter hos oss inom administration och/eller som husvärdar. Så har även varit under 2022. De flesta av dessa har vid avslut gått vidare till arbete eller studier eller så har det visat sig inom en månad att de behöver en annan rehabilitering och att de inte är aktuella för arbete.
- Drygt **24 %** av deltagarna som avslutades hos rehabvägledare avslutades pga. sjukdom.
- Målet för de strukturella insatserna var att möta totalt **500** personer från de samverkande myndigheterna under året. **657** medarbetare har deltagit i någon av de strukturella insatserna under 2022.

Finsamkonferensen, Förbundets Dag och besöken till KF och KS i kommunerna är inte medräknat eftersom den ses som intern samverkan inom förbundet.

- **60 %** av beredningsgruppen och styrelsen skulle ha uppfattningen att samverkan hade blivit bättre. **38 %** uppfattade att det hade blivit så, detta är på samma nivå som föregående år.

Förbundschefen ingår i ett nätverk med förbundschefer i Västra Sverige och är för nätverket representant i ekonomigrupp med medlemmarna/ägarna.

Sof Väst har en hemsida www.sofvast.se och finns även med på samordningsförbundens i VG-regionen gemensamma hemsida www.samverkanvg.se

Två Nyhetsbrev har skickats till samverkansparterna under perioden och inlägg läggs på förbundets Facebooksida när något händer i förbundet.

Tom 31 maj var JP-infonet datorskyddsombud för förbundet.

Uddevalle kommun tog över uppdraget som datorskyddsombud from 1 juni 2022.

Sof Väst är medlem i **NNS** (nationellt nätverk för Samordningsförbund), en intresseorganisation för Samordningsförbund, se www.nnsfinsam.se

Karin Blomstrand från styrelsen i Sof Väst ingår i NNS styrelse och förbundschefen i NNS tjänstemannagrupp.

Sof Väst medverkar i NNS kvalitetsbedömning av finansiell samordning via indikatorer, se sida 9.

Sof Väst verksamhetsutvecklare ingår i utvecklingsgrupp gällande indikatorerna.

NNS har ett regeringsuppdrag att arbeta med att "Stoppa våldet". Samtlig personal som arbetar i insatser finansierade av Sof Väst har utbildats i och ställer frågor till samtliga deltagare om de har varit utsatta för våld. Frågorna ställs enligt speciell mall. Förbundet har tagit fram informationsmaterial vart i vårt område, de som har varit utsatta för våld kan vända sig, se sida 6.

Ekonomiskt resultat

Uppföljning av ekonomiskt utfall mot budget av insatser och verksamhet under 2022.

Rehabvägledare

Nettokostnad i kr	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
	-4 500 000	-3 911 625	588 375

Utredningen

Nettokostnad i kr	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
	-1 900 000	-1 544 408	355 593

Verksamhetsutvecklare

Nettokostnad i kr	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
	-785 000	-755 780	29 220

Samverkans-/kunskapsutveckling och information

Nettokostnad i kr	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
	-600 000	-248 946	351 054

Driftkostnader, hyra, städ, el mm

Nettokostnad i kr	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
	-1 000 000	-1 019 015	-19 015

Balanskravsresultat 2022

Balanskravsutredning	2022-12-31	2021-12-31
Årets resultat enligt resultaträkningen	1 133 531	224 903
- Samtliga realisationsvinster	-	-
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-
Återföring av orealiserade vinster och förluster i		
+/- värdepapper	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1 133 531	224 903
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-
= Årets balanskravsresultat	1 133 531	224 903

1.6 Väsentliga personalförhållanden

Samordningsförbundet Väst har ingen personal anställd. Samtlig personal som arbetar med uppdrag för förbundet har sin grundanställning hos någon av medlemmarna/de ingående myndigheterna.

Det har saknats en rehabvägledare under sammanlagt drygt 9 månader.

En arbetsterapeut lämnade sitt uppdrag i början av juli och förbundet/parterna lyckades inte att hitta en ersättare. Antal dagar som personalen har behövt vara hemma för vård av barn (VAB) är fortfarande flera än före pandemin. Detta har påverkat resultatet och det ekonomiska utfallet.

1.7 Förväntad utveckling

ESF-projektet Gränsgångare som Sof Väst har fått beviljat tillsammans med Sof Älv och Kust och Sof Göteborg. Det samt att vi har omvandlat 0,8 arbetsterapeut i utredningen till Rehabvägledare blir en utökning med 0,5 Rehabvägledare per kommun eller 4,5 rehabvägledare totalt kommande tre åren. Rehabvägledarna ska kopplas till respektive kommuns AME-enheter och i större utsträckning arbeta med personer från samtliga myndigheter som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden och målsättningen är att öka deltagarnas jobbchanser. Rehabvägledarna är och blir gränsgångare som arbetar i gränlandet mellan organisationerna. De kommer att arbeta enligt BIP med parallella processer och styrning och ledning ska ha fokus på medborgaren, "individens fokus i fokus".

2. Resultaträkning

Belopp i kr.	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Verksamhetens intäkter	2	10 289 777	9 519 995
Verksamhetens kostnader	3	- 9 156 246	- 9 275 016
Avskrivningar			- 20 076
Verksamhetens resultat		1 133 561	224 903
Finansiella intäkter		-	-
Finansiella kostnader		- 30	-
Resultat efter finansiella poster		1 133 531	224 903
Extraordinära poster		-	-
Årets resultat		1 133 531	224 903

3. Balansräkning

Belopp i kr.	Not	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	4	0	0
Summa anläggningstillgångar		0	0
Omsättningstillgångar			
Fordringar	5	817 811	695 559
Kassa och bank		3 940 024	2 108 185
Summa omsättningstillgångar		4 757 835	2 803 744
Summa tillgångar		4 757 835	2 803 744
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital		- 1 983 327	- 1 758 424
Årets resultat		- 1 133 531	- 224 903
Summa eget kapital		- 3 116 858	- 1 983 327
Skulder			
Kortfristiga skulder	6	- 1 640 977	- 820 417
Summa eget kapital och skulder		- 4 757 835	- 2 803 744
Ansvarsförbindelser		inga	inga

4. Kassaflödesanalys

Belopp i kr.	2022-12-31	2021-12-31
Årets resultat	1 133 531	224 903
Justering för ej likviditetspåverkande poster 8	-	20 076
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	1 133 531	244 979
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	- 122 252	- 213 068
Ökning/minskning kortfristiga skulder	820 560	- 348 784
Kassaflöde från den löpande verksamheten	698 308	- 561 852
Årets kassaflöde	1 831 839	- 316 873
Likvida medel vid årets början	2 108 185	2 425 058
Likvida medel vid årets slut	3 940 024	2 108 185

Kassaflödesanalysen visar förbundets in och utbetalningar under räkenskapsåret. Ingen investeringsverksamhet har förekommit under 2022.

Verksamheten finansieras via bidrag från förbundets medlemmar. Bidragen betalas in tertialvis och det föreligger ingen väsentlig finansiell risk då hela verksamheten bygger på bidrag från medlemmarna som är statliga myndigheter, regioner och kommuner.

5. Driftredovisning

Belopp tkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse utfall-budget 2022	Utfall 2021
Nettokostnad	- 9 156 246	- 10 595 000	1 438 754	-9 295 092
Medlemsavgift (+Likvidation Vänersborg-Mellerud 2022)	10 289 777	10 110 000	179 777	9 519 995
Resultat	1 133 531	- 485 000	1 618 531	224 903
Utgående eget kapital	3 116 858	1 498 000	1 618 858	1 983 327

Avvikelsen mellan utfall och budget finns först och främst i insatserna pga. att det har saknats personal. Pandemin påverkade de strukturella insatserna i början av året. Sof Väst fick i slutet av året Melleruds andel efter likvidationen av Samordningsförbundet Vänersborg och Mellerud.

6. Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är i tillämpliga delar upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Vissa anpassningar har gjorts till Finsam:s verksamhet.

Not 2. Verksamhetens intäkter

	2022-12-31	2021-12-31
Driftbidrag från staten	5 055 000	4 760 000
Driftbidrag från Uddevalla kommun	1 003 122	1 005 822
Driftbidrag från Orust kommun	249 080	249 750
Driftbidrag från Lysekils kommun	239 978	240 624
Driftbidrag från Strömstads kommun	232 846	233 473
Driftbidrag från Tanums kommun	210 943	211 511
Driftbidrag från Munkedals kommun	178 119	178 598
Driftbidrag från Melleruds kommun	153 888	-
Driftbidrag från Sotenäs kommun	146 816	147 211
Driftbidrag från Färgelanda kommun	112 708	113 011
Driftbidrag från VG-region	2 527 500	2 379 996
Likvidation Vänersborg-Mellerud	179 778	
Öresavrundning	- 1	-1
Summa verksamhetens intäkter	10 289 777	9 519 995

Att förbundets bidrag/intäkter är högre 2022 än 2021 beror på likvidation av Sof Vänersborg-Mellerud, att förbundet utökades med Melleruds kommun den 1 januari 2022 samt att bidragen har ökat från medlemmarna.

Not 3. Verksamhetens kostnader

	2022-12-31	2021-12-31
Inhyrd personal	7 056 044	7 593 241
Lokalkostnader	946 288	907 840
Övrigt	1 153 914	773 935
Summa verksamhetens kostnader	9 156 246	9 275 016

Not 4. Anläggningstillgångar

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	361 640	361 640
Nyanskaffningar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	361 640	361 640
Ackumulerade avskrivningar vid årets ingång	361 640	341 564
Årets avskrivningar	0	20 076
Utgående avskrivningar	361 640	361 640
Redovisat värde vid årets slut	0	0

Not 5. Kortfristiga fordringar

	2022-12-31	2021-12-31
Skattekonto	2	11 254
Fordran momsersättning	373 201	275 110
Interimsfordringar	444 608	409 195
Summa kortfristiga fordringar	817 811	695 559

Not 6. Kortfristiga skulder

	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna kostnader	1 640 977	820 417
Summa kortfristiga skulder	1 640 977	820 417

Not 7. Revisionskostnader

	2022-12-31	2021-12-31
Total kostnad för räkenskapsrevision	70 000	60 000
Varav kostnad sakkunniges granskning av räkenskaperna	35 000	30 000
Varav kostnad för statens revision	28 000	28 000
Varav kostnad för förtroendevald revisor	7 000	2 000
Summa revisionskostnader	70 000	60 000

Not 8. Justering för ej likviditetspåverkande poster

	2022-12-31	2021-12-31
Avskrivningar	-	20 076
Summa ej likviditetspåverkande poster	-	20 076

7. Styrelsens underskrift

Vi intygar att delårsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

(Då varje ledamot sitter på personligt mandat ska de inte skriva under i egenskap av representant för en myndighet, utan från sin roll i Samordningsförbundets styrelse.)

Uddevalla 24 mars 2023

.....
Britt-Marie Andrén Karlsson
Ledamot/Ordförande

.....
Peter Larsson
Ledamot/Vice ordförande

.....
Anders Paulsson
Ledamot

.....
Joakim Sjöling
Ledamot

BILAGOR TILL ÅRSREDOVISNINGEN

Bilaga 1 Mål och måluppfyllelse 2022

Bilaga 2 Statistik 2022

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: BRITT-MARIE ANDRÉN KARLSSON

Datum: 2023-03-27 12:22

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

7D033936993D5692416BA89E21BDFA67C811B47C8E4AA77E2AE67858F4C6B333

Namn: Bo Peter Ingemar Larsson

Datum: 2023-03-27 11:34

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

7D033936993D5692416BA89E21BDFA67C811B47C8E4AA77E2AE67858F4C6B333

Namn: JOAKIM SJÖLING

Datum: 2023-03-27 10:32

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

7D033936993D5692416BA89E21BDFA67C811B47C8E4AA77E2AE67858F4C6B333

Namn: ANDERS PAULSSON

Datum: 2023-03-27 10:32

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

7D033936993D5692416BA89E21BDFA67C811B47C8E4AA77E2AE67858F4C6B333

Till

Förbundsstyrelsen i Samordningsförbundet Väst
Kommunfullmäktige i Uddevalla, Orust,
Lysekil, Strömstad, Tanum, Munkedal, Sotenäs,
Mellerud och Färgelanda kommun
Regionfullmäktige
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

REVISIONSBERÄTTELSE för år 2022

Samordningsförbundet Väst
Organisationsnummer 222000-2030

Vi har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Samordningsförbundet Väst, org nr 222000-2030, för verksamhetsåret 2022.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Vi ansvarar för att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om årsredovisningen ger en rättvisande bild och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi har utfört vår granskning utifrån lagen om finansiell samordning, kommunallagen, förbundsordningen, god revisionssed. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Vi tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Uddevalla, 2023-03-28

DocuSigned by:

DD3A25EB13DC4CA...
Krister Stensson
Revisor för Västra Götalandsregionen och kommunerna

Bilagor:
De sakkunnigas rapporter

Certificate Of Completion

Envelope Id: 363D4BA5B3654D988FA1FB589F5FEC2F	Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: Förtroendev RB SOF Väst 2022.pdf	
Source Envelope:	
Document Pages: 2	Signatures: 1
Certificate Pages: 5	Initials: 0
AutoNav: Enabled	Envelope Originator:
Envelopeld Stamping: Enabled	Josefine Kjellberg
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna	PO Box 50768
	Malmö, SE -202 71
	josefine.kjellberg@kpmg.se
	IP Address: 188.149.42.82

Record Tracking

Status: Original	Holder: Josefine Kjellberg	Location: DocuSign
3/28/2023 9:53:45 AM	josefine.kjellberg@kpmg.se	

Signer Events

Krister Stensson
krister.stensson@telia.com
Security Level: Email, Account Authentication
(None)

Signature

DocuSigned by:

DD3A25EB13DC4CA...

Signature Adoption: Pre-selected Style
Using IP Address: 95.193.98.195
Signed using mobile

Timestamp

Sent: 3/28/2023 9:54:57 AM
Viewed: 3/28/2023 12:46:16 PM
Signed: 3/28/2023 12:47:07 PM

Authentication Details

Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fd673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: 47e61764-2cd6-5b24-84c3-d5814688f5c2
Country or Region of ID: SE
Result: Passed
Performed: 3/28/2023 12:45:26 PM

Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fd673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: 6e219e73-89df-54a1-a022-c825d4391d6b
Country or Region of ID: SE
Result: Failed
Performed: 3/28/2023 12:47:52 PM

Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fd673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: 6e219e73-89df-54a1-a022-c825d4391d6b
Country or Region of ID: SE
Result: Passed
Performed: 3/28/2023 8:13:13 PM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 3/28/2023 12:46:16 PM
ID: 2791a17a-bf3f-42aa-8e63-b5f84fdbce10

In Person Signer Events**Signature****Timestamp****Editor Delivery Events****Status****Timestamp**

Agent Delivery Events	Status	Timestamp
Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp
Certified Delivery Events	Status	Timestamp
Carbon Copy Events	Status	Timestamp
Witness Events	Signature	Timestamp
Notary Events	Signature	Timestamp
Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Envelope Sent	Hashed/Encrypted	3/28/2023 9:54:57 AM
Certified Delivered	Security Checked	3/28/2023 12:46:16 PM
Signing Complete	Security Checked	3/28/2023 12:47:07 PM
Completed	Security Checked	3/28/2023 12:47:07 PM
Payment Events	Status	Timestamps
Electronic Record and Signature Disclosure		

ELECTRONIC RECORD AND SIGNATURE DISCLOSURE

From time to time, KPMG AB (we, us or Company) may be required by law to provide to you certain written notices or disclosures. Described below are the terms and conditions for providing to you such notices and disclosures electronically through the DocuSign system. Please read the information below carefully and thoroughly, and if you can access this information electronically to your satisfaction and agree to this Electronic Record and Signature Disclosure (ERSD), please confirm your agreement by selecting the check-box next to 'I agree to use electronic records and signatures' before clicking 'CONTINUE' within the DocuSign system.

Getting paper copies

At any time, you may request from us a paper copy of any record provided or made available electronically to you by us. You will have the ability to download and print documents we send to you through the DocuSign system during and immediately after the signing session and, if you elect to create a DocuSign account, you may access the documents for a limited period of time (usually 30 days) after such documents are first sent to you. After such time, if you wish for us to send you paper copies of any such documents from our office to you, you will be charged a \$0.00 per-page fee. You may request delivery of such paper copies from us by following the procedure described below.

Withdrawing your consent

If you decide to receive notices and disclosures from us electronically, you may at any time change your mind and tell us that thereafter you want to receive required notices and disclosures only in paper format. How you must inform us of your decision to receive future notices and disclosure in paper format and withdraw your consent to receive notices and disclosures electronically is described below.

Consequences of changing your mind

If you elect to receive required notices and disclosures only in paper format, it will slow the speed at which we can complete certain steps in transactions with you and delivering services to you because we will need first to send the required notices or disclosures to you in paper format, and then wait until we receive back from you your acknowledgment of your receipt of such paper notices or disclosures. Further, you will no longer be able to use the DocuSign system to receive required notices and consents electronically from us or to sign electronically documents from us.

All notices and disclosures will be sent to you electronically

Unless you tell us otherwise in accordance with the procedures described herein, we will provide electronically to you through the DocuSign system all required notices, disclosures, authorizations, acknowledgements, and other documents that are required to be provided or made available to you during the course of our relationship with you. To reduce the chance of you inadvertently not receiving any notice or disclosure, we prefer to provide all of the required notices and disclosures to you by the same method and to the same address that you have given us. Thus, you can receive all the disclosures and notices electronically or in paper format through the paper mail delivery system. If you do not agree with this process, please let us know as described below. Please also see the paragraph immediately above that describes the consequences of your electing not to receive delivery of the notices and disclosures electronically from us.

How to contact KPMG AB:

You may contact us to let us know of your changes as to how we may contact you electronically, to request paper copies of certain information from us, and to withdraw your prior consent to receive notices and disclosures electronically as follows:

To contact us by email send messages to: dpreporting@kpmg.se

To advise KPMG AB of your new email address

To let us know of a change in your email address where we should send notices and disclosures electronically to you, you must send an email message to us at dpreporting@kpmg.se and in the body of such request you must state: your previous email address, your new email address. We do not require any other information from you to change your email address.

If you created a DocuSign account, you may update it with your new email address through your account preferences.

To request paper copies from KPMG AB

To request delivery from us of paper copies of the notices and disclosures previously provided by us to you electronically, you must send us an email to dpreporting@kpmg.se and in the body of such request you must state your email address, full name, mailing address, and telephone number. We will bill you for any fees at that time, if any.

To withdraw your consent with KPMG AB

To inform us that you no longer wish to receive future notices and disclosures in electronic format you may:

- i. decline to sign a document from within your signing session, and on the subsequent page, select the check-box indicating you wish to withdraw your consent, or you may;
- ii. send us an email to dpreorting@kpmg.se and in the body of such request you must state your email, full name, mailing address, and telephone number. We do not need any other information from you to withdraw consent.. The consequences of your withdrawing consent for online documents will be that transactions may take a longer time to process..

Required hardware and software

The minimum system requirements for using the DocuSign system may change over time. The current system requirements are found here: <https://support.docusign.com/guides/signer-guide-signing-system-requirements>.

Acknowledging your access and consent to receive and sign documents electronically

To confirm to us that you can access this information electronically, which will be similar to other electronic notices and disclosures that we will provide to you, please confirm that you have read this ERSD, and (i) that you are able to print on paper or electronically save this ERSD for your future reference and access; or (ii) that you are able to email this ERSD to an email address where you will be able to print on paper or save it for your future reference and access. Further, if you consent to receiving notices and disclosures exclusively in electronic format as described herein, then select the check-box next to ‘I agree to use electronic records and signatures’ before clicking ‘CONTINUE’ within the DocuSign system.

By selecting the check-box next to ‘I agree to use electronic records and signatures’, you confirm that:

- You can access and read this Electronic Record and Signature Disclosure; and
- You can print on paper this Electronic Record and Signature Disclosure, or save or send this Electronic Record and Disclosure to a location where you can print it, for future reference and access; and
- Until or unless you notify KPMG AB as described above, you consent to receive exclusively through electronic means all notices, disclosures, authorizations, acknowledgements, and other documents that are required to be provided or made available to you by KPMG AB during the course of your relationship with KPMG AB.

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Samordningsförbundet Väst, org. nr 222000-2030

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

Regionfullmäktige

Kommunfullmäktige i Uddevalla, Orust, Lysekil, Strömstad, Tanum, Munkedal, Sotenäs, Mellerud och Färgelanda kommun

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Samordningsförbundet Väst för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att resultaträkningen och balansräkningen för förbundet fastställs.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett förbund inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt förbundsordning

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Samordningsförbundet Väst för år 2022.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Vi bedömer även sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen har varit tillräcklig samt att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorsred i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionsred i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Jönköping den 28 mars 2023

KPMG AB

DocuSigned by:

Lisa Tenggren

EB5D5B7C700D403...

Lisa Tenggren

Auktoriserad revisor

Certificate Of Completion

Envelope Id: CE0D76F6B936420CA5577F6171AE99DF	Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: Revisionsberättelse aukt Samordningsförbundet Väst 2022.pdf	
Source Envelope:	
Document Pages: 2	Signatures: 1
Certificate Pages: 2	Initials: 0
AutoNav: Enabled	Envelope Originator:
Envelopeld Stamping: Enabled	Lisa Tenggren
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna	PO Box 50768
	Malmö, SE -202 71
	lisa.tenggren@kpmg.se
	IP Address: 185.224.57.161

Record Tracking

Status: Original	Holder: Lisa Tenggren	Location: DocuSign
3/28/2023 1:39:40 PM	lisa.tenggren@kpmg.se	

Signer Events

Lisa Tenggren
 lisa.tenggren@kpmg.se
 KPMG AB
 Security Level: Email, Account Authentication (None)

Signature

DocuSigned by:

 EB5D5B7C700D403...
 Signature Adoption: Pre-selected Style
 Using IP Address: 185.224.57.161

Timestamp

Sent: 3/28/2023 1:42:21 PM
 Viewed: 3/28/2023 1:43:29 PM
 Signed: 3/28/2023 1:43:51 PM

Authentication Details

Identity Verification Details:
 Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fbd673b01
 Workflow Name: DocuSign ID Verification
 Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
 Identification Method: Electronic ID
 Type of Electronic ID: BankID Sweden
 Transaction Unique ID: c8968137-1502-5ea0-b150-ab562bf999cb
 Country or Region of ID: SE
 Result: Passed
 Performed: 3/28/2023 1:43:14 PM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Not Offered via DocuSign

In Person Signer Events	Signature	Timestamp
Editor Delivery Events	Status	Timestamp
Agent Delivery Events	Status	Timestamp
Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp
Certified Delivery Events	Status	Timestamp
Carbon Copy Events	Status	Timestamp
Witness Events	Signature	Timestamp
Notary Events	Signature	Timestamp
Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Envelope Sent	Hashed/Encrypted	3/28/2023 1:42:22 PM
Certified Delivered	Security Checked	3/28/2023 1:43:29 PM
Signing Complete	Security Checked	3/28/2023 1:43:51 PM
Completed	Security Checked	3/28/2023 1:43:51 PM

Payment Events

Status

Timestamps

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31

Granskningsrapport

Finansiella samordningsförbundet Väst

KPMG AB

2023-03-06

Antal sidor 7

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
1.1	Syfte och revisionsfråga	2
1.2	Revisionskriterier	2
1.3	Metod och avgränsningar	2
2	Resultat av granskningen	3
2.1	Förvaltningsberättelse	3
2.2	Redovisningsprinciper	4
2.3	Balanskrav	4
2.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	4
2.5	Resultatet	5
2.6	Balansräkning	6
2.7	Kassaflödesanalys	6
2.8	Drift- och investeringsredovisning	6

1 Bakgrund

Vi har fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för Finansiella samordningsförbundet Väst (SOF Väst) för räkenskapsåret 2022.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR), började gälla från och med 1 januari 2019.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210)
- Interna regelverk och instruktioner

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsledning i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR¹ och Skyrev². Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

---

¹ Sveriges Kommuner och Regioner

² Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag.
- Översiktlig analys av övriga poster.

2 Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i rekommendation 15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Vi noterar att förbundets förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

Vid granskningen av förbundets förvaltning har en sen inbetalning till skattekontot identifierats vilket resulterade i en mindre kostnadsränta om 32 kr. Förbundet har ej lidit någon väsentlig skada på grund av försummelsen därmed. Vår rekommendation är att se över rutinen så att skatter och avgifter framöver betalas in i tid.

Vid genomgång av förbundets bankfullmakter framkom att förbundets tidigare ekonom fortfarande har behörigheter hos förbundets bank. Enligt förbundet skall dokumentation ha skickats till banken som informerar att denna behörighet skall tas bort. Vår rekommendation till förbundet är att följa upp så att detta blir gjort.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Vid vår granskning har vi stickprovsvis granskat förbundets redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot LKBR samt RKR:s gällande rekommendationer.

Vår bedömning är att förbundet i huvudsak efterlever LKBR samt RKR:s rekommendationer.

Under vår granskning har det framkommit att förbundsstyrelsen har tagit ett beslut om att frångå finsamlagen om antalet styrelseledamöter och ej ha en ordinarie ledamot och en ersättare från varje medlemskommun. Vi rekommenderar att förbundet ändrar så att finsamlagen efterlevs.

2.3 Balanskrav

Ett förbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Förbundet redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Förbundets överskott för året uppgår till 1 134 tkr (fg år 225 tkr).

Enligt en rekommendation från Nationella rådet om storlek på sparade medel/eget kapital så skall varje förbund ha som mål att ha en rimlig storlek på sitt eget kapital. En rimlig storlek på eget kapital menar Nationella rådet är 20% av en medelsfördelning upp till 7 mkr samt 15% av medelsfördelningen därutöver upp till 15 mkr. För Samordningsförbundet Väst skulle det med budgeterad medelsfördelning om ca 10 110 tkr innebära ett eget kapital om ca 1 867 tkr jmf med nuvarande eget kapital per 2022-12-31 om 3 117 tkr.

Således överstiger förbundets egna kapital rekommendationen från Nationella rådet med 1 250 tkr. Vår rekommendation till förbundet är att aktivt jobba för att minska det egna kapitalet.

2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner, förbund och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att förbund ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar förbundens ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

För förbundet finns det i årsredovisningen kommenterat att god ekonomisk hushållning är att:

”Alla insatser som förbundet bedriver eller avser att bedriva ska ha målgruppens bästa som utgångspunkt. God ekonomisk hushållning ska råda i hela förbundet och insatserna ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt.”

Se vidare information på sidan 9-11 i förbundets årsredovisning.

I årsredovisningen görs en uppföljning av förbundets ekonomiska resultat 2022 samt en verksamhetsuppföljning. Förbundet gör den sammantagna bedömningen att förbundet är nära att uppnå målen om en god ekonomisk hushållning i förhållande till styrelsen uppsatta mål i verksamhetsplanen för året.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de av fastställda målen för god ekonomisk hushållning.

2.5 Resultatet

Belopp i tkr	Utfall	
	2022-12-31	2021-12-31
Verksamhetens intäkter	10 290	9 520
Verksamhetens kostnader	-9 156	-9 275
Avskrivningar	-	-20
Finansiella intäkter	-	-
Finansiella kostnader	-	-
Årets resultat	1 134	225

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2.6 Balansräkning

Belopp i tkr	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar	0	0
Kortfristiga fordringar	818	696
Kassa och bank	3 940	2 108
Summa tillgångar	4 758	2 804
Eget kapital exkl. årets resultat	-1 983	- 1 758
Årets resultat	- 1 134	-245
Kortfristiga skulder	-1 641	-820
Summa eget kapital och skulder	-4 758	-2 804
Ansvarsförbindelse	Inga	Inga

Som framgår av balansräkningen ovan har förbundets ekonomiska ställning försvagats något under perioden.

Enligt en rekommendation från Nationella rådet om storlek på sparade medel/eget kapital så skall varje förbund ha som mål att ha en rimlig storlek på sitt eget kapital.

2.7 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar förbundets finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

2.8 Drift- och investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten. Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens eller Samordningsförbundets investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen. Det saknas en investeringsredovisning då förbundet inte har några investeringar.

Dag som ovan
KPMG AB

Lisa Tenggren
Auktoriserad revisor

Josefine Kjellberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Datum: 2023 – 03 – 24
Tid: 9.00 – 12.00
Plats: Stadshuset i Uddevalla, lokal Bäve

§ 27 – 50

Beslutande:

Britt-Marie Andrén Karlsson	Orust kommun
Peter Larsson	Försäkringskassan
Anders Paulsson- Kihlstrand	Arbetsförmedlingen
Joakim Sjöling	VG-regionen

Närvarande ersättare:

Besnik Obërtinca	Strömstads kommun
Ricard Söderberg	Lysekils kommun
Terje Skaarnes	Munkedals kommun
Daniel Jensen	Melleruds kommun
Sanna Gustafsson	Sotenäs kommun
Kenneth Carlsson	Färgelanda kommun
Catarina Sjöstrand	Arbetsförmedlingen
Fredrik Olsson	VG-regionen

Övriga deltagare:

Gudrun Emilsdottir, förbundschef
Maria Hassing Karlander, verksamhetsutvecklare

Tid och plats för justering: 2023-03-28, Protokollet justeras digitalt

Sekreterare: .....

Gudrun Emilsdottir

Ordförande: .....

Britt-Marie Andrén

Justerare: .....

Anders Paulsson- Kihlstrand

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justering har tillkännagivits genom anslag.

Protokollet finns också på www.sofvast.se

Organisation Samordningsförbundet Väst 222000 – 2030
Protokollet är anslaget under tiden: 2023-03-28 – 2023-04-17
Förvaringsplats för protokollet: Hos förbundschef Gudrun Emilsdottir, tele: 0522 – 69 5133
Kopia finns på kansliavdelningen i respektive kommun och på
Regionens Hus i Vänersborg, under anslagstiden

Underskrift: .....

§ 27 *Mötes öppnande*

Ordförande Britt-Marie Andrén Karlsson hälsar alla välkomna och förklarade mötet öppnat.

§ 28 *Val av justerare*

Förslag till beslut:

att välja Anders Paulsson- Kihlstrand, jämte ordförande, till justerare av dagens protokoll

Styrelsen beslutar:

att välja Anders Paulsson- Kihlstrand, jämte ordförande, till justerare av dagens protokoll

§ 29 *Presentation av ny förbundschef och kort presentationsrunda*

Denna punkt faller bort eftersom Catarina blev förhindrad att delta vid mötet. Catarina börjar sin anställning den 1 maj.

§ 30 *Fastställande av dagordning*

Förslag till dagordning hade skickats till styrelsen inför mötet.

Förslag till beslut:

att fastställa dagordning enligt utskick

Styrelsen beslutar:

att fastställa dagordningen enligt förslag till beslut

§31 *Styrelseprotokoll nr 1 – 2023-01-20*

Nya frågor som hade uppkommit vid det mötet:

Daniel Jensen hade önskemål om hybrida styrelsemöte, se § 32

Peter Larsson och Linda Biltmark, framförde en önskan från Försäkringskassans representanter i Beredningsgruppen att styrelsen förtydligar Beredningsgruppens uppdrag och arbetsordning gentemot styrelsen.

Ordförande Britt Marie Andrén Karlsson informerar om uppdraget som beredningsgruppen har och lyfter vikten av att rollerna mellan beredningsgruppen och styrelsen är tydliga. Beredningsgruppen är en arbetsgrupp till stöd för förbundschefen. Det finns en tydlig arbetsordning som är sen tidigare antagen av styrelsen och Beredningsgruppens uppdrag framgår även i verksamhetsplanen.

Förslag till beslut:

att lägga föregående mötesprotokoll till handlingarna

Styrelsen beslutar:

att lägga föregående mötesprotokoll till handlingarna

§ 32 *Önskemål om hybrida styrelsemöte och medlemssamråd*

Daniel Jensen framförde vid föregående styrelsemöte önskemål om hybrida styrelsemöte och förfrågan hade även kommit från två medlemsrepresentanter inför medlemssamrådet under em.

Det är 4 ordinarie styrelsemöte per år och ett ordinarie medlemssamråd. Presidiet anser att det är viktigt för styrelseledamöterna att träffas och det är där beslut fattats och föreslår därför att ordinarie

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

styrelsemöte ska vara fysiska med alla på plats. Gällande medlems-/ägarsamråd så är det önskvärt att de som kan deltar fysiskt, men möjligheten får finnas att delta via länk. Finns behov av extra insatta möte gällande specifik fråga, gäller både styrelsemöte och medlemssamråd kan dessa vara helt digitala. Det framförs åsikter både för och emot hybrida möten från ledamöterna.

Förslag till beslut:

- att** ordinarie styrelsemöte är fysiska möte och alla deltar på plats
- att** vid medlemssamråd tillåts deltagande via länk
- att** extra insatta styrelsemöten och medlemssamråd gällande specifika frågor tillåts vara digitala, det beslutas av ordförande

Styrelsen beslutar:

- att** ordinarie styrelsemöte är fysiska möte och alla deltar på plats
- att** vid medlemssamråd tillåts deltagande via länk
- att** extra insatta styrelsemöten och medlemssamråd gällande specifika frågor tillåts vara digitala, det beslutas av ordförande

§ 33 Antal ledamöter i styrelsen för Samordningsförbundet Väst

Frågan var uppe för ett år sedan och då beslutade styrelsen att avstå från att ta initiativ till förändring av gällande förbundsordning för Samordningsförbundet Väst och att föreslå Nationella rådet att arbeta för en lagförändring som är anpassad utifrån nuvarande praxis och tidigare tolkning av lagen, dvs. så som vi har det i Samordningsförbundet Väst. Medlemssamrådet ställde sig då bakom styrelsens beslut. Nu kommer frågan igen, Nationella rådet trycker på att förbunden ska följa Finsamlagen och inte praxis och eftersom detta har blivit uppmärksammat, tar även revisorerna upp detta i sin granskning. En anpassning till rådande lagstiftning betyder att samtliga medlemmar ska ha en ordinarie ledamot och en ersättare i styrelsen, dvs. varje kommun ska ha en ordinarie ledamot och en ersättare. Detta innebär att förbundsordningen för Sof Väst måste revideras och att förbundet inför 2024 tar hänsyn till förändringen i budget.

Förslag till beslut:

- att** Sof Väst tar fram en ny förbundsordning som anpassar styrelsens storlek till rådande lagstiftning och att den ska gälla från 1 januari 2024

Styrelsen beslutar:

- att** Sof Väst tar fram en ny förbundsordning som anpassar styrelsens storlek till rådande lagstiftning och att den ska gälla från 1 jan 2024

§ 34 Ekonomisk uppföljning januari – december 2022

Ekonomiska uppföljningen per kostnadsställe för januari – december som styrelsen fick inför styrelsemötet den 20 januari var preliminära uppgifter. Det blev marginell skillnad.

Förslag till beslut:

- att** godkänna redovisningen

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Styrelsen beslutar:

att besluta i enlighet med förslag till beslut och godkänna redovisningen

§ 35 Årsredovisning med förvaltningsberättelse 2022

2022 års årsredovisning med förvaltningsberättelse, bilagor med mål och måluppfyllelse samt statistik, hade skickats till styrelsen inför mötet. Förbundschef Gudrun Emilsdottir föredrar. Förbundet har under 2022 förbrukat 953 754 kr mindre än erhållet bidrag.

Samordningsförbundets utgående egna kapital 2022-12-31 var 3 116 858 kr och ligger högre än Nationella rådets rekommendation att förbundet bör ha 1 866 500 kr i egna medel. Överskottet beror först och främst på att det saknades personal till insatserna.

Överskottet är budgeterat i insatser under 2023 – 2025.

I de individinriktade insatserna 2022 hade Samordningsförbundet Väst 555 deltagare, 283 kvinnor och 262 män, samt 10 anonyma som räknas i totalen, men inte i statistiken för övrigt. Det var 394 personer, dvs. 151 personer deltog i mera än en insats eller var inskrivna mera än en gång, det är 38 % av deltagarna. Insatserna haft flera nya deltagare än planerat 401, målet var 350.

Unga upp till 29 år skulle prioriteras, de var 21 %. Det är något färre än förra året än då var de 28 %.

Målet var att 30 % av dem som avslutas hos RV skulle ha egen försörjning vid avslut. Det var 25 %.

Det som är anmärkningsvärt där är att för kvinnorna var det 14 % och för männen 37 %? Den stora skillnaden har inte funnits tidigare år.

Målet var att 40 % av dem som avslutas hos RV skulle arbeta eller studera vid avslut. Det var drygt 31 %.

För kvinnorna var det 21 % och för männen var det 42 %, även här är skillnaden stor mellan kvinnor och män. Tidigare år har ofta flera kvinnor än män kommit i arbete, ofta har det gällt deltidsarbete för kvinnorna.

75 % av deltagarna skulle vid avslut uppleva att de har fått det stöd som är till nytta för dem, gäller både hos Rehabvägledarna och i 4 veckors utredningen. **70%** av deltagarna svarade vid avslut att de upplevt att de fått ett stöd som är till nytta för dem.

50 % av deltagarna skulle uppleva sig vara mer redo för att arbeta eller studera, gäller både hos Rehabvägledarna och i 4 veckors utredningen. **56 %** av deltagarna svarade vid avslut att de upplevde sig vara mera redo för att arbeta eller studera.

Uppföljningen av deltagare hos Rehabvägledare 6 månader och 2 år efter avslut, bekräftar ännu en gång att med tiden kommer flera och flera av deltagarna som har haft insats hos rehabvägledarna i arbete och/eller studier och är utan offentlig försörjning. Dvs. resultatet är stående över tid.

Verksamhetsutvecklare Maria Hassing Karlander informerade sedan om resultatet från den nationella indikatorrapporten och redovisade Sof Västs resultat och hur vi kan tolka och arbeta vidare med det.

Förslag till beslut:

att avsätta tid vid styrelsemötet i maj för fördjupat diskussion om resultatet från indikatorerna

att godkänna årsredovisning med förvaltningsberättelsen 2022 för Samordningsförbundet Väst och att den skickas in till revisorerna och medlemmarna

Styrelsen beslutar:

att avsätta tid vid styrelsemötet i maj för fördjupat diskussion om resultatet från indikatorerna

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

att godkänna årsredovisning med förvaltningsberättelsen 2022 för Samordningsförbundet Väst och att den skickas in till revisorerna och medlemmarna

§ 36 Granskningsrapport från sakkunnig revisor

Granskningsrapporten från den sakkunniga revisorn, hade skickats till styrelsen inför mötet. Granskningsrapporten är utan några anmärkningar som inte styrelsen känner till. Dvs. att det egna kapitalet är större än Nationella rådes rekommendation och att Sof Väst har valt att inte följa Finsamlagen och skriva om förbundsordningen gällande antal ledamöter i styrelsen, dvs. att det ska vara en ledamot och en ersättare per medlem, vilket innebär att varje kommun ska ha en ledamot och en ersättare.

Förslag till beslut:

att beakta det som står i granskningsrapporten från sakkunnig revisor

Styrelsen beslutar:

att beakta det som står i granskningsrapporten från sakkunnig revisor

§ 37 Justeringar i verksamhetsplan 2023

I verksamhetsplan 2023 som antogs vid styrelsemötet den 22 november, där var bidrag per kommun utifrån antal kommuninvånare 16 – 64 år i november 2018. Enligt förbundsordningen ska bidraget justeras var 4:e år utifrån antal kommuninvånare 16 – 64 år det år val har ägt rum. Nu har detta justerats som innebär en mindre skillnad per kommun. Antal kommuninvånare 16 – 64 år är nu flera i Strömstad än i Lysekil och därmed har de kommunerna byt plats i storleksordningen.

Justering har gjorts på sida 6 under **Verksamhetsuppföljning** utifrån det beslut som togs vid styrelsemöte den 20 januari.

Justering har även gjorts under ESF-projekt Gränsgångare och budgeten gällande projektet har lagts in i verksamhetsplanen. När verksamhetsplanen antogs i november visste förbundet inte om ESF skulle bevilja ansökan.

Förslag till beslut:

att justera i Verksamhetsplan 2023 om bidrag per kommun, enligt förbundsordningen

att justera i Verksamhetsplan 2023 enligt beslutet som togs vid styrelsemöte den 20 januari om Verksamhetsuppföljning

att justera så att ESF-projekt Gränsgångare och budgeten gällande projektet framgår i verksamhetsplanen

att bifoga justerat Verksamhetsplan 2023 skickas till medlemmarna tillsammans med styrelseprotokollet, årsredovisningen och revisionsberättelserna

Styrelsen beslutar:

att justera i Verksamhetsplan 2023 om bidrag per kommun, enligt förbundsordningen

att justera i Verksamhetsplan 2023 enligt beslutet som togs vid styrelsemöte den 20 januari om Verksamhetsuppföljning

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

att justera så att ESF-projekt Gränsgångare och budgeten gällande projektet framgår i verksamhetsplanen

att bifoga justerat Verksamhetsplan 2023 skickas till medlemmarna tillsammans med styrelseprotokollet, årsredovisningen och revisionsberättelserna

§ 38 Lägesrapport och aktuellt inom förbundet, ink. ESF-projekt Gränsgångare

Förutom det dagliga arbetet så har störst fokus varit på att komma i gång med vårt ESF-projekt Gränsgångare som startade vid årsskiftet. Projektet finansierar 0,5 rehabvägledare per Arbetsmarknadsenhet i kommunerna, som bildar "team" tillsammans med befintlig insatspersonal och möjliggör utökade insatser lokalt för personer som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden.

Inflödet av anvisningar/remisser till förbundet är mycket gott, det kommer från alla parter, flest från Arbetsförmedlingen.

Totalt har 78 nya remisser/anvisningar inkommit till Sof Väst under 1 januari – 13 mars.

SUS är sedan årsskiftet nedlagt och det nya uppföljningssystemet för Finsam är inte i gång ännu, så siffror över antal deltagare i våra insatser i år går inte att redovisa. Personal som arbetar med deltagare i insatserna har dock information som sedan kommer att samlas in för sammanställning. All data kommer att vara avidentifierad och kan endast följas på gruppnivå.

Dialog förs om begränsningarna i det nya uppföljningssystemet, Uppföljning Finsam, där redovisas enbart antal deltagare per insats och kön. Frågan diskuteras på flera nivåer inom ramen för FINSAM arbetet.

Förslag till beslut:

att godkänna redovisningen

att förbundschefen till nästa styrelsemöte tar fram ett förslag till skrivelse till socialdepartementet gällande de brister och svårigheter som uppmärksammats i det nya uppföljningssystemet

Styrelsen beslutar:

att besluta i enlighet med förslag till beslut och godkänna redovisningen

att förbundschefen till nästa styrelsemöte tar fram ett förslag till skrivelse till socialdepartementet gällande de brister och svårigheter som uppmärksammats i det nya uppföljningssystemet

§ 39 Möte med hyresvärderna, information

Hyran för Sof Väst lokal har gått upp med över 10 % från förra året. Hyreshöjningen räknas på basis av procentuella förändringen mellan bastalet och indextalet för respektive oktobermånad. Tidigare år har det varit höjning med några tusen/år, totalt 14 tkr från 2018 – 2022, men nu när inflationen är så hög ökade hyran med 88 tkr från 2022 - 2023.

Förbundschefen redogjorde för möte som hon och kanslisten hade med hyresvärderna och en tekniker på Nyfosa. Förbundschefen bad då om att få in konkreta uppgifter om vad hyran skulle bli om vi väljer som tidigare har diskuterats att hyra bara hälften av lokalen, ena vingen eller om vi kan få ändring i avtalet så vi förlänger hyresavtalet med ett år och inte tre? Samtidigt diskuterades att vi har haft problem med ventilationen i lokalerna. Problemet med ventilationen ska åtgärdas och kommer att innebära arbete både inne i lokalerna och på taket och det kommer oundvikligen att störa i verksamheten. Men de kommer att i största möjligaste mån att utföra störande arbete på kvällar och helger.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

I går kom så mejl ifrån hyresvärden med två alternativ:

Alt 1. Hyresvärden kan vara tillmötesgående med att vi förlänger avtalet med 1 år from när nuvarande avtal går ut per 2024-02-29 med i övrigt oförändrade villkor.

Alt 2. Hyresvärden kan erbjuda förbundet att vi minskar yta till ca 300m² om vi tecknar 3-års avtal med ny hyra om 459 000 kr per år. Hyresvärden ombesörjer och bekostar delning av lokalerna.

459 000 kr per år är 2023 års hyresnivå och kan jämföras med att vi nu betalar 876 316 kr för hela lokalen.

Att minska på lokalytan har självklart påverkan på verksamheten och då först och främst utredningen, men det är frågan om det är försvarbart att behålla hela lokalerna, när vi som det är nu inte utnyttjar dem fullt ut och efterfrågan bara ökar att insatserna ska bedrivas lokalt i kommunerna.

Förslag till beslut:

att anta Alt 1 och hyresavtalet förlängs med 1 år.

Styrelsen beslutar:

att anta Alt 1 och hyresavtalet förlängs med 1 år.

§ 40 Ägare av insatserna som Samordningsförbundet finansierar

Peter Larsson, Försäkringskassans representant i styrelsen, förklarade att för att Försäkringskassan ska kunna anvisa till förbundets insatser, så måste det finnas insatsägare som ansvarar för insatserna och uppföljningen.

Samordningsförbundet Väst har alltid ansett att det är ägarna/medlemmarna som äger insatserna tillsammans.

I samordningsförbundet Västerås där blivande förbundschef för Sof Väst arbetar nu, där har parterna Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Västmanland samt Västerås Kommun skrivit avtal att de äger och finansierar insatserna tillsammans genom Samordningsförbundet Västerås.

Motsvarande borde Sof Väst kunna göra?

Förslag till beslut:

att nya förbundschefen får i uppdrag att utreda förutsättningarna för drift, ansvar och uppföljning av insatserna som förbundet finansierar

Styrelsen beslutar:

att nya förbundschefen får i uppdrag att utreda förutsättningarna för drift, ansvar och uppföljning av insatserna som förbundet finansierar

§ 41 Steget till arbete, ny insats hos Arbetsförmedlingen

Anders Paulsson-Kihlstrand Arbetsförmedlingens representant i styrelsen informerade om en ny insats, Steget till arbete, som arbetsförmedlingen kommer att ha from maj. Det är en upphandlad tjänst.

Målgruppen är bl.a. personer som deltar i samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

I Fyrbodalsområde kommer insatsen att finnas i Uddevalla, Strömstad, Trollhättan och Åmål med volym på 250 - 300 personer/år.

Oro har funnits att insatsen konkurrerar med de insatser som Samordningsförbundet finansierar, men tyvärr finns det så många personer som behöver vår hjälp och vi når bara en bråkdel, så det är bara positivt med flera insatser.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Förslag till beslut:

att notera informationen

Styrelsen beslutar:

att notera informationen

§ 42 Uppföljning av Internkontrollplan samt risk- och väsentlighetsanalys

Sammanfattning med uppföljning av internkontrollplan samt risk- och väsentlighetsanalys, hade bifogats handlingarna till mötet.

Förslag till beslut:

att godkänna uppföljningen av internkontrollplanen samt risk- och väsentlighetsanalys

Styrelsen beslutar:

att godkänna uppföljningen av internkontrollplanen samt risk- och väsentlighetsanalys

§ 43 Medlemssamråd em. den 24 mars, dagordning

Samtliga medlemsrepresentanter hade anmält deltagande. Inledningsvis var tanken att alla skulle delta på plats, men efter utskick med dagordning visade det sig det fanns en representant som hade utgått ifrån att mötet skulle vara hybrid, så länk har skickats till den som så önskade.

Förslag till beslut:

att informera medlemssamrådet om Försäkringskassans krav på att det måste finnas ägare av insatserna som förbundet finansierar och att styrelsens förslag är att ge nya förbundschefen i uppdrag att utreda frågan.

att informera medlemssamrådet om Försäkringskassans krav på att det måste finnas ägare av insatserna som förbundet finansierar och att styrelsens förslag är att ge nya förbundschefen i uppdrag att utreda frågan.

§ 44 NNS information www.nnsfinsam.se och årsmöte den 17 april

Förbundschefen tipsar styrelseledamöterna att gå in på NNS hemsida och läsa informationen som finns där bl.a. Indikatorrapporten för hela landet, Rapport om regeringsuppdraget att Stoppa våldet, samt inbjudan till NNS årsmöte. Ordförande och förbundschefen är anmälda till årsmötet, men formell dagordningen till årsmöte med nomineringar till styrelsen mm, har ännu inte kommit. Karin Blomstrand tidigare styrelseledamot i Sof Väst lämnar nu styrelsen i NNS och Sof Väst har inte nominerat någon ny efterträdare. Styrelseledamöterna rekommenderas att tänka till inför nomineringen nästa år.

Förslag till beslut:

att notera informationen

att om det finns beslutspunkter på NNS årsmöte som ordförande önskar synpunkter på från övriga i styrelsen så skickas det ut via mejl

Styrelsen beslutar:

att notera informationen

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

att om det finns beslutspunkter på NNS årsmöte som ordförande önskar synpunkter på från övriga i styrelsen så skickas det ut via mejl

§ 45 Finsamkonferensen 18 – 19 april i Halmstad

24 personer är anmälda från Sof Väst, styrelseledamöter, representanter från Beredningsgruppen och personal som arbetar i insatserna. Det är fullbokat på konferensen, så det är viktigt om någon får förhinder att de meddelar det i tid. Vi samåker i möjligaste mån och verksamhetsutvecklare Maria Hassing ansvarar för att organisera det.

Förslag till beslut:

att notera informationen

Styrelsen beslutar:

att notera informationen

§ 46 Regional mötesplats för samordningsförbund, inbjudan 9 juni

Ny inbjudan med anmälningsslänk har kommit och skickas ut tillsammans med protokollet.

Förslag till beslut:

att Den som är intresserade anmäler sig och samåkning bör ske i möjligaste mån

Styrelsen beslutar:

att Den som är intresserade anmäler sig och samåkning bör ske i möjligaste mån

§ 47 Styrelsemöte 30 maj, 9.00 – 12.00, Förbundets Dag är flyttat till 26 september

Det blir styrelsemöte som planerat den 30 maj kl. 9.00 – 12.00, men förbundets dag på em. är flyttat till hösten. Det är mycket annat som händer nu under våren, bland annat många som kommer att åka till Finsamkonferensen.

Fråga om styrelseledamöterna kan delta på Arenadagar tas upp då flera önskar ha den möjligheten.

Förslag till beslut:

att förbundschef och verksamhetsutvecklare arbetar vidare med planeringen inför Förbundets Dag den 26 september

att frågan om styrelseledamöterna kan delta på Arenadagar, bereds och tas upp för beslut vid nästa styrelsemöte

Styrelsen beslutar:

att förbundschef och verksamhetsutvecklare arbetar vidare med planeringen inför Förbundets Dag den 26 september

att frågan om styrelseledamöterna kan delta på Arenadagar, bereds och tas upp för beslut vid nästa styrelsemöte

§ 48 Mötestider 2023

Styrelseledamöterna bör stämma av mot utskick om mötestider. Det är viktigt att inga möten blir flyttade, dvs. byter dag, men tiden för möten kan justeras med en halvtimme eller så i samband med kallelser.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

30 maj 9.00 – 12.00 Styrelsemöte, Sof Väst lokal på Silentzvägen 6 i Uddevalla

26 september 8.30 – 16.00 Förbundets Dag på fm och styrelsemöte på em. Dingle lokal Sporren

24 november 13.00 – 16.00 Styrelsemöte, Sof Väst lokal på Silentzvägen 6 i Uddevalla

§ 49 *Nya frågor*

Inga nya frågor anmälda

§ 50 *Möte avslutas*

Ordförande tackade alla för ett bra möte och hälsar samtidigt alla som så önskar att delta vid medlemssamrådet som börjar kl. 13.00, men innan dess bjuder förbundet på lunch i Stadshuskällaren.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Gudrun Emilsdottir

Datum: 2023-03-28 09:33

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

F8E0FA5EE2D6C37DA735FBFB79137C022585552DCB8924C471C1FC2822F8A1BC

Namn: BRITT-MARIE ANDRÉN KARLSSON

Datum: 2023-03-28 10:44

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

F8E0FA5EE2D6C37DA735FBFB79137C022585552DCB8924C471C1FC2822F8A1BC

Namn: ANDERS PAULSSON

Datum: 2023-03-28 11:05

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

F8E0FA5EE2D6C37DA735FBFB79137C022585552DCB8924C471C1FC2822F8A1BC

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson

Tjänsteskrivelse
2023-05-15
2023/144

Kommunstyrelsen

Godkännande av Fyrbodals kommunalförbund årsredovisning 2022 samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i direktionen för förbundet

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundets årsredovisning för 2022 och lägger den till handlingarna.

Kommunfullmäktige beviljar direktionen för Fyrbodals kommunalförbund och enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för det aktuella verksamhetsåret.

Ärendebeskrivning

Den ekonomiska redovisningen för 2022 visar att förbundet gör ett totalt överskott om 598 tkr, att jämföra med föregående årsresultat på 701 tkr. Resultatet för 2022 består av överskott i basverksamheten på 1 193 tkr samt ett överskott i särskilt finansierad verksamhet på 151 tkr. Detta dras ned av ett underskott på projektverksamheten med 747 tkr.

De huvudsakliga positiva avvikelserna i basen mot budget är lägre personalkostnader än budgeterat främst på grund av flertalet vakanser. Främst den ena tjänsten som teamchef som har varit vakant under större delen av året. Utöver detta är det stor positiv avvikelser på ränteintäkterna som ökade under den senare delen av året, när räntorna generellt höjdes. Underskottet på konsultkostnader härrör sig främst till den arbetsmiljöutredning som genomfördes under våren.

Under året har 15 projekt avslutats. Majoriteten av projekten har ej påverkat resultatet. Projektet Fossilfri gränsregion gick dock med ett underskott på 742 tkr.

Under 2022 har en verksamhet avslutats som påverkar resultatet. Det var verksamheten socialstrateg som avslutades vilket medförde ett positivt resultat på 151 tkr.

Av revisionsberättelsen framgår att granskningen inte har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Ingen fördjupad granskning har genomförts under året till följd av resursbrist.

Revisorerna bedömer

- att de inte kan uttala sig om direktionen i Fyrbodals kommunalförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt med anledning av att de inte haft resurser att genomföra granskning inom dessa områden.
- att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- att de inte kan uttala sig om direktionens interna kontroll har varit tillräcklig med anledning av att de inte haft resurser att genomföra granskning inom detta område.
- sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål som direktionen uppställt.
- att de inte kan uttala sig om verksamhetsmålen är förenliga med de av direktionen fastställda målen i budget 2022 med anledning av att direktionen själva inte gör någon samlad utvärdering av verksamhetsmålen.

Revisorerna kan inte uttala sig om ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma med anledning av att de inte kunnat genomföra revisionen enligt god sed för kommunal verksamhet på grund av resursbrist.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-05-15

Information revisionen, daterad 2023-05-16

Beslut Fyrbodals Förbundsdirektionen, daterad 2023-05-11 § 37

Revisionsberättelse, daterad 2023-03-31

Granskning av god ekonomisk hushållning 2022 PwC, daterad 2023-03-31

Granskning av årsredovisning 2022 PwC, daterad 2023-03-31

Fyrbodals Kommunalförbund Årsredovisning 2022

Fyrbodals Kommunalförbund Uppföljning av aktivitetsplan 2022

Sändlista:

Fyrbodals Kommunalförbund

Kristina Olsson

Ekonomichef

FYRBODALS
KOMMUNALFÖRBUND
ÅRSREDOVISNING 2022

Fyrbodal

Innehåll

Förbundsdirektören om verksamheten 2022.....	2
Politisk representation	4
Förbundsdirektionen.....	4
Övriga förtroendeuppdrag	4
Förbundsdirektionens möten 2022	6
Förvaltningsberättelse.....	8
Väsentliga händelser under 2022	8
Ekonomi och personal.....	8
Delregionala utvecklingsmedel	11
Kommunikation	11
Ekonomisk redovisning.....	13
Resultaträkning (tkr).....	13
Balansräkning (tkr)	14
Kassaflödesanalys (kr).....	16
Redovisnings- och värderingsprinciper	17
Noter	18
Driftsredovisning basverksamhet (tkr).....	21
Driftsredovisning projektverksamhet (tkr).....	22
Driftsredovisning särskilt finansierad verksamhet (tkr)	25
Uppföljning av de strategiska utvecklingsområdena för 2022.....	27
Område 1: Stöd, omsorg och hälsa.....	27
Område 2: Kompetensförsörjning och utbildning.....	29
Strategiskt mål: Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå.....	29
Strategiskt mål: Samverkan och tillgänglighet.....	30
Strategiskt mål: Forskning och utveckling.....	30
Strategiskt mål: Skolavhopp, resultat och jämlikhet	31
Område 3: Fysisk planering och hållbara transporter.....	32
Område 4: Näringsliv, kultur och attraktionskraft.....	34
Område 5: Digitalisering	36

Förbundsdirektören om verksamheten 2022

2022 – ett år som har präglats av stor personalomsättning och behov av omorganisering och omstart för förbundet. Men också ett år där vi visar att vi levererar och verkställer politikens beslut. Inte minst genom våra utvecklingsprojekt och genom vår genuina samverkan.

Vi kommer alltid att minnas 2022 som året då kriget i Ukraina bröt ut. Ett Europa i krig som fick till följd att tillgången till el inte längre var en självklarhet, året då bränsle- och matpriserna sköt i höjden. Rapporteringen om ökat våld i samhället, brist på tillgång till kompetens inom både industri och vård eskalerade. Vi fick en ny regering, nya politiska styren i region och kommun. I dessa tider av hot är förbundets värdefulla kapital, det vill säga den samlade kompetensen och erfarenheten som finns, tillsammans med allas engagemang avgörande. De etablerade nätverken har varit viktiga för att kunna prioritera och rikta förbundets insatser. Samverkan har varit av stor betydelse för framgången i gemensamma delregionala frågor.

Samtidigt som det har varit ett pressat läge inom hälso- och sjukvårdsområdet pågår en reformering av svensk hälso- och sjukvård, det vill säga en omställning till god och nära vård. Fyrbodals kommunalförbund har under året stöttat kommunerna i detta arbete. Vård och omsorgscollege finns nu etablerat i alla Fyrbodals kommuner. Självmordsförebyggande åtgärder är en annan sak som kommunerna är i behov av och därför har förbundet under året anställt en utvecklingsledare för suicidprevention.

Under året har regionerna i Sverige fått ett utökat uppdrag avseende kompetensförsörjningsutmaningarna som råder inom flera branscher. De regionala kompetensplattformarna ska möta utmaningarna både inom privat och offentlig sektor. Ett nytt kompetensråd i Fyrbodal har bildats och en avsiktsförklaring är tecknad mellan kommunalförbundet och Västra Götalandsregionen. Förbundets succéprojekt Fenix har kompetensutvecklat över 1000 anställda i små eller medelstora företag.

Infrastruktur, kollektivtrafik och fysisk planering är frågor som har stått högt upp på dagordningen under året. Vi har genom vårt strukturbildningsarbete paketerat Fyrbodals territorium i fyra hörnstenar – Vattenrike, Trekärnigt centrum, Landsbygder och Gränsland. Detta ger oss förutsättningar att jobba vidare mot en hållbar utveckling – tillsammans över kommungränserna. Vi har lyft fram Trestad som nav och möjligt logistikcenter, vi driver på utvecklingen av stationssamhällen och undersöker nya sätta som leder till hållbar mobilitet och hållbara transporter. Genom projekten Ror-i-land och Våra rum skapas genomförandekraft i frågorna.

Att Fyrbodal växer på träd har vi återigen bevisat genom vårt engagemang i det regionala skogsprogrammet. Att vi ser möjligheter inom det marina och maritima är också uppenbart genom vårt deltagande i en rad projekt och vårt nätverk Fiskekommunerna. Vi satsar på Fyrbodals utvecklingsnoder och på de företagsfrämjande aktörerna som finns i Fyrbodal genom att medfinansiera projekt och satsningar som sker i vårt territorium. Vi har lyckats attrahera hit flera spännande företag och vi lyckades att få över 400 personer att delta på vår årliga konferens Attraktiva kommuner som handlar om gestaltad livsmiljö i våra offentliga rum.

Omsättningen i förbundet var 48,9 miljoner kronor under 2022, vilket är 3 miljoner kronor högre än föregående år. De delregionala utvecklingsmedlen på 21,05 Mkr har delfinansierat 25

projekt och verksamheter. Dessa medel har växlats upp till en budgeterad omslutning på 38,9 mkr vilket innebär en uppväxling med 185 procent.

Förbundet bidrar till omställning inom alla våra utvecklingsområden och är lyhörda för det som väntar bakom knuten. Jag ser att förbundet genom sin mångåriga erfarenhet av samverkan har goda möjligheter och förutsättningar att stötta kommunerna i deras utmaningar. Inte minst de demografiska och ekonomiska. Det är nu förbundet kan göra skillnad på riktigt. Genom att effektivisera och vara träffsäkra i sina satsningar.

Jag ser därför fram emot 2023 och lämnar 2022 bakom mig med stolthet över den personal som jobbat hårt för att möta utmaningarna genom att verkställa de politiska beslut som har tagits.

Tack för förtroendet och för den goda samverkan!

Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör

Politisk representation

Förbundsdirektionen

Kommun	Ordinarie ledamot	Ersättare
Bengtstors	Stig Bertilsson (M)	Per Eriksson (S)
Dals-Ed	Martin Carling (C)	Per-Erik Norlin (S)
Färgelanda	Tobias Bernhardsson (C)	Ulla Börjesson (S)
Lysekil	Jan-Olof Johansson (S)	Ronald Rombrandt (LP)
Mellerud	Morgan E Andersson (C)	Michael Mellby (S)
Munkedal	Christoffer Rungberg (M)	Lisa Kettil (S)
Orust	Anders Arnell (M)	Lars Larsson (S)
Sotenäs	Mats Abrahamsson (M)	Therése Mancini (S)
Strömstad	Kent Hansson (S)	Lars Tysklind (L)
Tanum	Liselott Fröjd (M)	Louise Thunström (S)
Trollhättan	Paul Åkerlund (S)	Monica Hansson (S)
	Peter Eriksson (M)	Bedros Cicek (KD)
Uddevalla	Christer Hassleback (UP)	David Sahlsten (KD)
	Ingemar Samuelsson (S)	Mikael Staxäng (M)
Vänersborg	Benny Augustsson (S)	Mats Andersson (C)
	Henrik Harlitz (M)	Marie-Louise Bäckman (KD)
Åmål	Michael Karlsson (S)	Michael Karlsson (M)

Övriga förtroendeuppdrag

FÖRBUNDS DIREKTIONENS ARBETSUTSKOTT

Ordförande:	Martin Carling (C), Dals-Ed
1:e vice ordförande:	Paul Åkerlund (S), Trollhättan
2:e vice ordförande:	Christer Hassleback (UP), Uddevalla
Ledamöter:	Liselott Fröjd (M), Tanum Benny Augustsson (S), Vänersborg
Ersättare:	Stig Bertilsson (M), Bengtstors Kent Hansson (S), Strömstad

REVISORER

Sammanställande:	Thomas Boström, Vänersborg
Övriga revisorer:	Claes Hedlund, Munkedal Anita Älgemon, Tanum Ann-Britt Dahl, Färgelanda Lennart Hansson, Åmål Lars Dahlin, auktoriserad revisor Pwc

STYRGRUPPEN FÖR AFFÄRSDRIVEN MILJÖUTVECKLING

Ordförande:	Martin Carling (C), Dals-Ed
Ledamöter:	Louise Thunström (S), Tanum Peter Eriksson (M), Trollhättan Anna-Lena Heydar (S), Uddevalla Lars Larsson (C), Orust

REPRESENTANTER I BHU

Martin Carling (C), Dals-Ed

Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla

Paul Åkerlund (S), Trollhättan

Liselott Fröjd (M), Tanum

STYRELSEN FÖR VÄSTKOM

Martin Carling (C), Dals-Ed

Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla

Paul Åkerlund (S), Trollhättan

Liselott Fröjd (M), Tanum

FÖRENINGSTÄMMA VÄSTKOM

Ordinarie: Monica Hansson (S), Trollhättan

Ersättare: Ann Blomberg (C), Färgelanda

BOLAGSTÄMMA MEDIAPOLEN

Ordinarie: Christoffer Rungberg (M), Munkedal

Ersättare: Louise Thunström (S), Tanum

STYRELSEN FÖR MEDIAPOLEN

Ordinarie: Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla

Ersättare: Bedros Cicek (KD), Trollhättan

BOLAGSTÄMMA GRYNING VÅRD

Ordinarie: Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla

Ersättare: Ann Blomberg (C), Färgelanda

REVISION GRYNING VÅRD

Johan Nilsson (S), Munkedal

STYRELSEN FÖR INNOVATUM

Ronald Rombrandt (LP), Lysekil

DELREGIONALT SAMRÅDSORGAN FÖR VÅRDSAMVERKAN FYRBODAL

Lena Hult (S), Trollhättan

Morgan E Andersson (C), Mellerud

Catharina Bråkenhielm (S), Orust

Michael Sternemar (L), Sotenäs

Henrik Harlitz (M), Vänersborg

Stefan Skoglund (S), Uddevalla

LAXFONDEN

Michael Karlsson (S), Åmål

STYRELSEN FÖR FILM I VÄST

Margret Jonsson (S), Trollhättan

Förbundsdirektionens möten 2022

Förbundsdirektionen har under året haft sju protokollförda sammanträden.

20220203

Avrapportering Internkontrollplan 2021
Arvodesreglemente
Fråga för ställningstagande – Långsiktig finansiering och ny utvecklad organisation för Kommunakademien Väst
Avsiktsförklaring och medfinansiering Regionalt skogsprogram
Remissvar regional transportinfrastrukturplan 2022-2033
Erbjudande om stöd för genomförande av strategin "Det goda livet Dalsland"
Gryning Vård AB

2022-03-31

Intern kontrollplan 2022 - 2024
Årsredovisning 2021
Val av representant till ersättare stämooombud Gryning Vård AB
Nominering av styrelseledamot till Gryning Vård AB
Val av representant till ersättare till ombud föreningsstämma Västkom
Val av ersättare Laxfond Vätern
Förslag till åtgärd avseende statlig närvaro i kommunerna i Fyrbodal
Näringslivsstrategi 2030
Uppföljning Kommunakademien Väst
Revidering Hälso- och sjukvårdsavtal resp. Färdplan – länsgemensam strategi för god och nära vård
Ersättning för hemtjänst och hemsjukvård i annan kommun 2022

2022-05-12

Val av temaområde för regional planering
Återkoppling arbetsmiljö
Fördjupad ÖP Vänersborg, Wargön
Revision årsredovisning 2021
Skrivelse väg 2183 Ed
Västkom – framtida uppdrag

2022-06-17

Budgetförslag för delregionala utvecklingsmedel 2023
Tertialrapport 1
Budget Fyrbodal 2023-2025
Plan för tecknande av nytt samverkansavtal gällande Teknikcollege Fyrbodal
Förlängning handlingsplan psykisk ohälsa
Digitala hjälpmedel i samverkan – för en god hälsa och en jämlik vård och omsorg med hög kvalitet för invånarna i Västra Götaland
Förlängning av befintligt inriktningsdokument för ungdomsmottagningarna i Västra Götaland

2022-09-22

Val av valberedning
Mötesdatum 2023
Uppdrag inom avfallsområdet
Äskande om budget för revisorerna 2023
Fördjupad översiktsplan för Brålanda (FÖP)
Fördjupad översiktsplan för Hav Tjörn Orust
Svar gällande intresseundersökning avseende gemensamt fristadsansvar
Remissvar angående årlig avstämning av trafikförsörjningsprogrammet 2021

2022-10-27

Val av andra platsen till valberedning för Bohuslän
Remiss cykelplan Trollhättans kommun
Remissvar Budgetförslag för delregionala utvecklingsmedel 2023
Remissvar budget 2023-2025
Delårsrapport per 2022-08-31
Äskande om budget för granskning av informationssäkerhet
Remiss angående nytt samverkansavtal 2023-2027 Teknik college

2022-12-08

Upplägg och tidplan avseende utvärdering och hantering av frågan om långsiktig finansiering av Kommunakademien Väst (KAV)
Position Väst – medlemskap Vara kommun
Avsiktsförklaring Samverkan kring regional kompetensförsörjning med Fyrbodals kommunalförbund och Västra Götalandsregionen
Samverkansavtal Teknik College
Direktionens årshjul 2023
Underskott projekt Fossilfri Gränsregion
Årlig uppdatering policys och riktlinjer
Skrivelse rörande SJ direkttåg Fyrbodal - Stockholm
Ägardirektiv Gryning Vård AB
Finansieringsmodell Hälsokällan

Förvaltningsberättelse

Väsentliga händelser under 2022

Detta är andra året med den nya treåriga verksamhetsplanen. Den består av fem strategiska utvecklingsområden som direktionen beslutat om och ska ses som en färdriktning för Fyrbodalsregionen som helhet som kan nås genom samverkan och gemensamma satsningar. Kopplat till varje område genomförs aktiviteter som beskriver kommunalförbundets insatser för att nå de strategiska målen.

Förbundets strategiska mål och verksamhet täcker även in många insatser som sker inom ramen för Västra Götalandsregionens tvärsektoriella kraftsamlingar för hållbar omställning och de långsiktiga prioriteringarna. De fyra kraftsamlingarna är; elektrifiering, digitalisering, cirkulära affärsmodeller och fullföljda studier. Syftet med kraftsamlingarna är att stärka arbetet i de långsiktiga prioriteringarna som sträcker sig till 2030. Förbundet arbetar med kraftsamlingarna och de långsiktiga prioriteringarna inom ramen för förbundets beslutade verksamhetsplan. De långsiktiga prioriteringarna resurssätts löpande genom att bevilja projekt som finansieras av de delregionala utvecklingsmedlen som förbundet förvaltar. Prioriteringarna är följande; stärka innovationskraften, bygga kompetens, öka inkludering och knyta samman Västra Götaland.

Under våren tillträdde Anna Lärk Ståhlberg som ny förbundsdirektör efter att Jeanette Lämmel valde att avsluta sitt uppdrag.

En ny organisering av förbundets personal implementerats. Organiseringen innebär bland annat en förstärkning av styrning och ledning. En biträdande förbundsdirektör har utsetts med ansvar för arbetsmiljö och förbundets projekt. Den nya organiseringen innebär också att förbundet utökar med en avdelning och består numera av fyra avdelningar; verksamhetsstöd, regional utveckling, kompetensförsörjning och välfärdsutveckling. Utökningen hänger främst ihop med att förbundet har växt i antal medarbete under de senaste åren som en naturlig följd av att förbundets uppdrag har utökats.

Under året har 24 nya medarbetare börjat och 20 har slutat. Flertalet av dessa har slutat då de har gått vidare till nya arbeten (11 av dem), 5 personer har gått i pension och 4 personer har slutat då deras tidsbegränsade uppdrag har upphört.

I juni utsattes förbundet för ett bedrägeri, då en obehörig person bokade resor med förbundets kundnummer hos SJ. Detta medförde kostnader för förbundet på cirka 7 200 kr. Förbundet blev skyldiga att betala de resor som hade hunnit genomföras, då kundnumret gick att hitta via de handlingar som fanns publicerade i samband med att resepolicyn uppdaterades. Ärendet polisanmälades men lades ner.

Inga investeringar har gjorts under perioden. Vidare kommentarer till resultatet finns i driftsredovisningarna.

Ekonomi och personal

Med medlemsavgiften från kommunerna på 10,1 miljoner (2021: 9,9 miljoner) och övriga intäkter inom projekt- och särskilt finansierad verksamhet under 2022 uppgick den totala omsättningen till 48,8 miljoner (45,9 miljoner).

Intäkter utöver medlemsavgiften från kommunerna kommer från projektfinansiering, i huvudsak från EU:s strukturfonder och övriga program, Västra Götalandsregionen, staten och medlemskommunerna. Se vidare i respektive driftsredovisning i avsnittet för den ekonomiska redovisningen.

Kommunalförbundet har inom ramen för sin basverksamhet utrymme för 7,75 heltidstjänster. Till detta kommer ett större antal tjänster som är kopplade till projekt- och särskilt finansierad verksamhet vilka finansieras av projektmedel eller enligt avtal med bland annat medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Den 31 december 2022 var 35 (31) personer tillsvidareanställda och 15 (16) personer visstidsanställda. Under året slutade 20 (19) personer och 24 (17) personer nyanställdes. Flertalet av de som har slutat på förbundet har gjort det för att de har gått vidare till andra anställningar.

Den sista december 2022 var antalet kvinnor 38 (38) och antalet män 12 (9). Notera att dessa siffror är antalet personer och att tjänstgöringsgraden varierar mellan 20 och 100 procent. I den ekonomiska redovisningen är antalet anställda beräknade utifrån antalet heltidstjänster. Kommunalförbundet använder sig även, som tidigare år, av tjänstepersoner i medlemskommunerna. Dessa personer, som har fackkunskap inom sina områden, betyder mycket för att kommunalförbundet ska kunna fullfölja sitt uppdrag. Detta innebär ofta att dessa ingår i arbets- eller styrgrupper för konkreta uppdrag. Under 2022 har en person arbetat genom tjänsteköp från medlemskommunerna.

Den sammanlagda sjukfrånvaron i relation till totalt antal arbetade timmar uppgår 2022 till 2,08 procent vilket är en ökning från året innan då den låg på 1,92 procent.

FINANSIELLA MÅL

Kommunalförbundets finansiella mål är:

- Att ha en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 procent, nivån kan dock variera över tid.
- Att ha en budget i balans, intäkterna ska överstiga kostnaderna.
- Att ha en god likviditet så att det är möjligt att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskotta medel i projekt där förbundet är projektägare.
- Att de delregionala utvecklingsmedlen, DRUM, sammantaget ska växlas upp med minst 50 procent genom att projekten medfinansieras med andra medel än de som kommunerna och Västra Götalandsregionen bidrar med.

Kommunalförbundet arbetar med att nå det långsiktiga målet om en soliditetsnivå på 10 procent bland annat genom att slutredovisa genomförda projekt och avslutade verksamheter med överskott som tillfaller förbundets egna kapital. År 2022 är soliditeten 7 procent, vilket är en ökning från 2021 med 1 procent. Den stora anledningen till att soliditeten inte är högre är de medel som kommunen förvaltar. Detta förbättrar likviditeten men försämrar soliditeten. Målet kring soliditet bedöms som delvis uppfyllt.

Förbundet når målet om en budget i balans genom ett överskott om 598 tkr (701 tkr), jämfört med budgeterat resultat på 70 tkr. Resultatet består av överskott i basen och för en avslutad verksamhet, resultatet dras dock ner av underskott inom projektverksamheten. Målet kring budget i balans bedöms därmed som uppfyllt.

Förbundet har en god likviditet som främst beror på förvaltade delregionala utvecklingsmedel men även för 2022 förvaltade medel avseende God och nära vård. Likvida medel vid årets slut var cirka 63 mkr (cirka 58 mkr). Därmed nås målet om god likviditet.

Det finansiella målet avseende uppväxling av delregionala utvecklingsmedel är uppnått. Den totala uppväxlingen uppgår till en budgeterad omslutning på 38,9 Mkr, vilket innebär en uppväxling med 185 procent.

Kommunalförbundet har även två vägledande principer sedan 1 januari 2020:

- Fyrbodals kommunalförbunds tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt.
- Fyrbodals kommunalförbund ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning.

Förbundets vägledande principer regleras i en kapitalplaceringspolicy. Enligt den har likvida medel kunnat placeras säkert och riskfritt under 2022 och därmed genererat ränteintäkter om 500 tkr (26 tkr). Dessa principer får därmed anses som uppfyllda.

KOMMUNALFÖRBUNDETS FÖRVÄNTADE UTVECKLING

Den förväntade utvecklingen är att kommunalförbundets verksamhet och ekonomi följer tidigare års. Under 2022 har ett antal projekt avslutats, varav ett medförde ett större underskott. Något som är ovanligt för förbundets projekt. Det som kan påverka utvecklingen framåt är den ekonomiska utvecklingen framåt för medlemskommunerna samt de kostnader som den höga inflationen medför. Under 2023 kommer enstaka projekt att slutredovisas och regleras.

Kommunalförbundet arbetar med att hålla nere kostnader och att på ett effektivt sätt använda de resurser som finns. Projektverksamheten och den särskilt finansierade verksamheten, som sker genom avtal med bland andra medlemskommunerna, följs noga genom regelbundna avstämningar enligt projektbeslut med projektkononom och projekt/verksamhetsansvarig.

BALANSKRAVSUTREDNING

Bedömning av balanskravsresultatet 2022-12-31 (tkr)

Periodens resultat enligt resultaträkningen	= 598
Samtliga realisationsvinster	0
Realisationsvinst enligt undantagsmöjlighet	0
Realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	= 598
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Balanskravsresultat	= 598

Kommunalförbundet uppnår balanskravet på helåret utifrån redovisningen ovan.

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER ALLMÄNT

Årsbokslutet har upprättats enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Ingen förändring i tillämpning har skett sedan bokslut 2020.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunalförbundet bedömer att god ekonomisk hushållning uppnås utifrån förväntad utveckling, att förbundet når de flesta finansiella målen samt genom redovisad balanskravsutredning.

LOKALISERING OCH ADMINISTRATION

Kommunalförbundet är lokaliserat till Museigatan 2, Riverside, i Uddevalla. All gemensam administration samt merparten av verksamheten och projekten är därmed lokalmässigt samordnade. Förbundet har en särskild avdelning för administration, kommunikation, ekonomi samt projekt- och löneadministration.

DEN INTERNA KONTROLLEN

Den interna kontrollen syftar till att genom olika regelverk och kontroller minska organisationens risker. Riskerna kan gälla både det ekonomiska kapitalet och förtroendekapitalet. Kommunalförbundet vill uppnå en rimlig grad av säkerhet och att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv. Sedan 2022 så har förbundet en internkontrollplan som sträcker sig över tre år. Granskningen för 2022 visade på god intern kontroll.

Delregionala utvecklingsmedel

Fyrbodals kommunalförbund och Västra Götalandsregionen avsätter årligen regionala utvecklingsmedel och kommunala medel, till satsningar som bidrar till hållbar utveckling i länets samtliga kommuner med sikte på att förverkliga målen i den regionala utvecklingsstrategin Västra Götaland 2030 och Kulturstrategi Västra Götaland 2020–2023. Delar av medlen avsätts även med inriktning mot Klimat 2030 som en del i omställningen mot ett hållbart samhälle. Medlen bidrar även till genomförandet av kommunalförbundets treåriga verksamhetsplan.

Beslut om slutlig total avsättning tas årligen i samband med beslut om detaljbudget för respektive direktion och nämnd baserat på de dialoger som förs kring kommunala och regionala behov och önskemål och med utgångspunkt i årliga uppföljningsrapporter. Överenskommelsen fastställer vad som är syftet med de delregionala utvecklingsmedlen, vad de ska bidra till att åstadkomma samt vilket ansvar som vilar på respektive part i arbetet runt medlen.

Under 2022 har 25 projekt eller verksamheter bedrivits med hjälp av delregionala utvecklingsmedel från kommunerna och Västra Götalandsregionen med ett budgeterat belopp av 21,05 miljoner kronor. De regionala medlen kommer från tre nämnder; Regionala utvecklingsnämnden (RUN), Kulturnämnden (KUN) och Miljönämnden (MN). RUN går in med 7,5 MKR, KUN med 2,05 MKR och MN med 1,5 MKR. Medlemskommunerna motfinansierar dessa med 37 kr per invånare. Dessa medel har växlats upp till en budgeterad omslutning på 38,9 mkr vilket innebär en uppväxling med 185 procent vilket ligger över målet på 50 procents uppväxling.

Kommunikation

Den huvudsakliga målgruppen för kommunalförbundets kommunikation är förtroendevalda och tjänstepersoner i medlemskommunerna, samt inom Västra Götalandsregionen och andra offentliga myndigheter. Den primära kanalen är förbundets webbplats i kombination med nyhetsbrev och sociala medier.

Under 2022 hade webbplatsen fyrbodal.se en rekordstor ökning av besökare, och nådde för första gången över 58 000 unika besökare. Nyhetsbrevet utkom sex gånger och har cirka 1 500 prenumeranter. Antalet följare i sociala media fortsätter att öka. De kanaler som främst använts under året är Facebook och LinkedIn. Totalt på sociala media har kommunalförbundet drygt 3 000 följare.

Kommunalförbundet leder ett nätverk för kommunernas kommunikatörer. Nätverket har haft fyra möten under året. Sedan 2020 finns även ett internt kommunikatörsteam där kommunikationsansvarig och två projektkommunikatörer ingår.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning (tkr)

	BUDGET BAS	UTFALL	UTFALL FÖRE- GÅENDE ÅR	AVVIKELSE BUDGET BAS
	2022-01-01 – 2022-12-31	2022-01-01 – 2022-12-31	2021-01-01 – 2021-12-31	2022
Verksamhetens intäkter	10 215	48 861	45 935	38 646
Verksamhetens kostnader	-10 075	-48 759	-45 199	-38 684
Avskrivningar	-70	0	-58	70
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-70	101	678	31
Skatteintäkter	0	0	0	0
Generella statsbidrag och utjämning	0	0	0	0
Konsultkostnader				
VERKSAMHETENS RESULTAT	70	101	678	31
<u>FINANSIELLA INTÄKTER & KOSTNADER</u>				
Ränteintäkter	0	500	26	500
Räntekostnader	0	-3	-2	-3
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	70	598	701	528
EXTRAORDINÄRA POSTER:	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	70	598	701	528

Balansräkning (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR		
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	0	0
Materiella anläggningstillgångar		
<i>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>	0	0
<i>Maskiner och Inventarier (Not 2)</i>	0	0
<i>Övriga materiella anläggningstillgångar</i>	0	0
<i>Finansiella anläggningstillgångar (Not 3)</i>	2 767	2 767
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	2 767	2 767
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
<i>Kundfordringar</i>	7 978	7 751
<i>Momsfordran</i>	336	398
<i>Övriga kortfristiga fordringar</i>	203	
<i>Periodiseringar (Not 7)</i>	460 753	
<i>Upplupna rekvirerade medel projekt (Not 8)</i>	5 809	8 480
<i>Förutbetalda kostnader projekt (ej rekvirerade medel) (not 9)</i>	1 890	
<i>Kassa och bank (Not 10)</i>	63 615	57 890
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	77 524	75 272
SUMMA TILLGÅNGAR	83 058	78 039

Fyrbodals kommunalförbund - Årsredovisning 2022

<u>EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</u>		
<i>Eget kapital</i>		
	-4 870	-4 168
<i>Årets resultat</i>	-598	-701
<i>Resultatutjämningsreserv</i>	0	0
SUMMA EGET KAPITAL	-5 468	-4 870
<u>AVSÄTTNINGAR</u>		
<i>Avsättningar</i>	0	0
<i>Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser</i>	0	0
SUMMA AVSÄTTNINGAR	0	0
<u>SKULDER</u>		
<i>Leverantörsskulder</i>	-3 904	-5 165
<i>Övriga kortfristiga skulder</i> (Not 4)	-35 836	-31 969
<i>Delregionala utvecklingsmedel</i> (Not 5)	-26 005	-25 857
<i>Förutbetalda intäkter</i> (Not 6)	-11 845	-10 177
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-83 058	-78 039
<i>Ställda panter</i>	0	Inga
<i>Ansvarsförbindelser</i>	0	Inga

Kassaflödesanalys (kr)

	2022-01-01 - 2022-12-31	2021-01-01 - 2021-12-31
<u>DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN</u>		
Årets resultat	598 296	701 252
Z		
<u>JUSTERINGAR FÖR POSTER SOM INTE INGÅR I KASSAFLÖDET</u>		
Avskrivningar inventarier	0	58 120
SUMMA:	598 296	759 371
<u>FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL</u>		
Förändring av fordringar	706 274	-7 036 804
Förändring av kortfristiga skulder	4 420 956	27 480 283
SUMMA:	5 127 230	20 443 479
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	5 725 526	21 202 850
<u>INVESTERINGSVERKSAMHETEN</u>		
Förvärv av inventarier	0	0
Försäljning av inventarier	0	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN:	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	5 725 526	21 202 850
Likvida medel vid årets början	57 889 731	36 686 881
Likvida medel vid årets slut	63 615 257	57 889 731
SOLIDITET	(Not 11)	2022-12-31
Eget kapital/Tillgångar	7%	2021-12-31
		6%

Redovisnings- och värderingsprinciper

ALLMÄNT

Årsredovisningen har upprättats enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning.

VÄRDERINGSPRINCIPER MED MERA

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

INTÄKTER

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Linjär avskrivning görs på avskrivningsbart belopp (anskaffningsvärdet med avdrag för beräknat restvärde) över tillgångarnas nyttjandeperiod enligt följande:

Inventarier: 10 år

Beloppsgräns: 20 000 kronor

Datorer: Direktavskrivning från 2013

FORDRINGAR

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta.

LIKVIDA MEDEL

Likvida medel omfattar kassa och tillgodohavande hos bank samt kortfristiga placeringar med en ursprunglig löptid på högst tre månader.

PENSIONSPREMIER

Pensionspremier betalas månadsvis till Collectum, Alecta och Skandia sedan förbundets bildande 2005. Det innebär att förbundet inte har en traditionell pensionsavsättning.

Noter

NOT 1: PERSONAL

Medelantalet anställda	2022-12-31	2021-12-31
Män	9,81	7,40
Kvinnor	30,57	33,50
Summa:	40,38	40,90

Tillsvidareanställda	31,58	30,02
Visstidsanställda	8,80	10,9
Summa:	40,38	40,90

Antalet anställda är beräknad utifrån antalet heltidstjänster.

Under 2022 har tjänsteköp avseende God och nära vård från Lysekils kommun gjorts.

Upplysning om sjukfrånvaro	2022-12-31	2021-12-31
Sjukfrånvaro för män	0,52%	1,04%
Sjukfrånvaro för kvinnor	2,54%	2,18%
Sjukfrånvaro för anställda	2,08%	1,92%
Yngre än 30 år	0%	0%
Mellan 30–49 år	2,69%	3,32%
Äldre än 49 år	1,6%	0,87%

Sjukfrånvaron för varje grupp anges i procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid.

	2022-12-31	2021-12-31
Total sjukfrånvaro	2,08 %	1,92%
Långtidssjukfrånvaro	0,00%	46,98%

Total sjukfrånvaro anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid.

Långtidssjukfrånvaron är den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

NOT 2: MASKINER OCH INVENTARIER

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	1 881 472	1 881 472
<i>INKÖP</i>	0	0
<i>Försäljning inventarier</i>	0	0
UTGÅENDE ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE	1 881 472	1 881 472
<i>Ingående avskrivningar</i>	1 881 472	-1 823 353
<i>Årets avskrivningar</i>	0	-58 119
<i>Återförd avskrivning försålda inventarier</i>	0	0
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	1 881 472	-1 881 472
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	0	0

NOT 3 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	<i>Antal</i>	<i>Andel</i>	<i>Bokfört värde</i>	<i>EK-andel 2021 (kr)</i>
<i>GRYNING VÅRD AB</i>	17 000	17,0%	17 000	12 439 920
<i>MEDIAPOOLEN VÄSTRA GÖTALAND AB</i>	250	16,7%	250 000	1 418 725
<i>INNOVATUM AB</i>	13	1,3 %	2 500 000	287 368
SUMMA:			2 767 000	

NOT 4: ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER

Övriga kortfristiga skulder består till stör del av medel för god och nära vård. Utöver det är det bland annat, personalskatt, moms, upplupna semesterlöner, upplupen löneskuld, sociala avgifter, medel för suicidprevention samt medel för minimaria utbyggnad.

NOT 5: DELREGIONALA UTVECKLINGSMEDEL (DRUM)

Fyrbodals kommunalförbund erhåller enligt överenskommelse månadsvis medel från Västra Götalandsregionen avseende delregionala utvecklingsmedel. Dessa medel betalas ut från regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden. Avsättningen av medel regleras årligen av de olika nämnderna. Medlemskommunerna i Fyrbodal motfinansierar dessa medel i förskott varje år med 37 kr per kommuninvånare. Medlen förvaltas av kommunalförbundet och placeras på balanskonton för det aktuella året.

Medlen används för att ge stöd till projekt som främjar en hållbar regional utveckling och löser aktuella samhällsutmaningar i Västra Götaland enligt den Regionala utvecklingsstrategin 2030, Kulturstrategin 2023 och Klimat- och miljöstrategin 2030. De belopp som regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden går in med är 7,5 MKR (RUN), 2,05 MKR (KUN) och 1,5 MKR (MN). Det som finns på balanskontot som avser 2022 års delregionala utvecklingsmedel är 10,6 MKR.

NOT 6: FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Förutbetalda intäkter består i huvudsak av beviljade projektbidrag som erhållits vid projektstart på ännu ej avslutade projekt samt förutbetalda intäkter i vissa verksamheter.

NOT 7: PERIODISERING

Periodiseringar består av de fakturor som har periodiserats över årsskiftet

NOT 8: UPPLUPNA REKVIRERADE MEDEL PROJEKT

Upplupna rekvirerade medel avser de projektmedel som har rekvirerats men ännu ej erhållits. Under 2021 särredovisades inte dessa utan redovisas ihop med förutbetalda kostnader

NOT 9: FÖRUTBETALDA KOSTNADER PROJEKT (EJ REKVIRERADE MEDEL)

Förutbetalda kostnader projekt består av beviljade men ännu ej rekvirerade medel. Under 2021 särredovisades inte dessa utan redovisas ihop med upplupna rekvirerade medel.

NOT 10: LIKVIDA MEDEL

Förbundet har fortsatt god likviditet med anledning av förutbetalda Delregionala tillväxtmedel från Västra Götalandsregionen och medlemskommunerna. Under året 2022 har de likvida medlen fortsatt legat på en hög nivå då förbundet förvaltar medel från Regeringskansliet avseende God och nära vård. Dessa medel ska vidare ut till medlemskommunerna under början av 2023.

NOT 11: SOLIDITETSTAL

Förbundsdirektionen beslutade den 2 maj 2013 om en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 procent, men nivån får variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna. Soliditeten fortsätter att ligga något under denna nivå på grund av den stora mängd likvida medel som förbundet fortsatt har haft under 2022. Förklaringen till detta finns i not 10.

Driftsredovisning basverksamhet (tkr)

	<i>BUDGET</i>	<i>UTFALL</i>	<i>UTFALL FÖRE- GÅENDE ÅR</i>	<i>AVVIKELSE BUDGET</i>
	<i>2022-01-01 – 2022-12-31</i>	<i>2022-01-01 – 2022-12-31</i>	<i>2021-01-01 – 2021-12-31</i>	<i>2022</i>
<i><u>INTÄKTER</u></i>				
<i>Medlemsavgifter</i>	10 145	10 256	9 879	111
<i>Ersättning för uppdrag</i>	0	222	0	222
<i>Övriga intäkter</i>	70	361	64	291
<i>SUMMA:</i>	10 215	10 839	9 943	624
<i><u>KOSTNADER</u></i>				
<i>Konsultkostnader</i>	-200	-647	-177	-447
<i>Administration, fasta kostnader</i>	-770	-628	-700	142
<i>Administration, rörliga kostnader</i>	-1 110	-1 236	-931	-126
<i>Personalkostnader (Not 1)</i>	-7 420	-7 082	-7 028	338
<i>Bilersättning, traktamente & leasingbil</i>	-110	-54	-106	56
<i>Politiska ersättningar, ordf & revisorer</i>	-360	-465	-336	-105
<i>Möteskostnader, politiker & tjänstepersoner</i>	-105	-32	-1	73
<i>SUMMA:</i>	-10 075	-10 143	-9 278	-68
<i>RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR</i>	140	696	665	556
<i>Avskrivningar inventarier</i>	-70	0	-58	70
<i>RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR</i>	70	696	606	626
<i><u>FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER</u></i>				
<i>Ränteintäkter</i>	0	500	21	500
<i>Räntekostnader</i>	0	-3	-2	-3
<i>SUMMA:</i>	0	497	24	497
<i>ÅRETS RESULTAT</i>	70	1 193	630	1 123

KOMMENTARER TILL RESULTATET

De huvudsakliga positiva avvikelserna i basen mot budget är lägre personalkostnader än budgeterat främst på grund av flertalet vakanser. Främst den ena tjänsten som teamchef som har varit vakant under större delen av året. Utöver detta är det stor positiv avvikelse på ränteintäkterna som ökade under den senare delen av året, när räntorna generellt höjdes. Underskottet på konsultkostnader härrör sig främst till den arbetsmiljöutredning som genomfördes under våren.

Driftsredovisning projektverksamhet (tkr)

	<i>UTFALL</i> 2022-01-01 – 2022-12-31	<i>UTFALL</i> <i>FÖREGÅENDE ÅR</i> 2021-01-01 – 2021-12-31
<u>INTÅKTER</u>		
Extern finansiering	21 202	14 996
EU-bidrag		2 933
Ersättning för uppdrag	-1 258	2 391
Övriga intäkter	68	3
SUMMA:	20 013	20 322
<u>KOSTNADER</u>		
Konsultkostnader	-7 081	-6 299
Administration, fasta kostnader	-708	-673
Administration, rörliga kostnader	-944	-992
Personalkostnader (Not 1)	-11 932	-11 973
Bilersättning & traktamente	-95	-18
Konferensarrangemang		-296
SUMMA:	-20 759	-20 251
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	-747	71
Avskrivningar inventarier	0	0
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	-747	71
<u>FINANSIELLA INTÅKTER OCH KOSTNADER</u>		
Ränteintäkter	0	0
Räntekostnader	0	0
SUMMA:	0	0
ÅRETS RESULTAT	-747	71

KOMMENTARER TILL RESULTATET

Under året har 15 projekt avslutats. Majoriteten av projekten har ej påverkat resultatet. Projektet Fossilfri gränsregion gick dock med ett underskott på 742 tkr.

Pågående projekt stäms av och följs upp löpande av projektkononom och ansvarig tjänsteperson. Medel som finansierar dessa projekt är antingen förutbetalda och ej upparbetade alternativt upparbetade men ej utbetalda. Dessa regleras i balansräkningen.

FÖRTECKNING PROJEKTVERKSAMHET 2022-12-31

Pågående projekt

2001	Fossilfria Transporter
2002	Industriell Symbios
2003	Processledning Skogsprogrammet VG
H-091	God & Nära Vård Fyrbodalsgemensamt
H-093	Vad ska jag bli när jag blir stor
H-094	Suicidprevention 2
K-029	Ökad strategisk kultursamverkan i Fyrbodal
K-030	Attraktiva kommuner 2020-2021
K-033	Våra rum - samverkan för gestaltad livsmiljö
K-036	Attraktiva kommuner 2023-2024 DRUM
N-073	Trämanufaktur - Tillverka i trä
N-078	Hållbar besöksnäring i Väst
N-079	Biomarina näringar
N-080	RORiland - Rurala oresor och resor i landsbygder
N-081	Nätet
N-082	Det goda livet i Dalsland
P-011	Sara Lagset projektekonom
P-012	Projektekonom LH
P-013	Projektekonom KÖ
P-014	Projektkommunikatör JJ
U-044	VFU-verksamhetsförlagd utbildning
U-045	Fenixz
U-049	Kunskapsnod - Fullföljda studier
Ö-000	Kvalitetssäkring av DRUM-medelhantering – förlängn
Ö-023	Fiskekommunerna 2
Ö-026	Integrationssamverkan Fyrbodal

Förteckning funktioner finansierade med delregionala utvecklingsmedel (DRUM)

M-000	Klimat och miljöstrateg DRUM
U-000	Kompetensförsörjningsstrateg DRUM
K-000	Kulturstrateg DRUM
N-000	Näringslivsstrateg DRUM
P-000	Projekt- och finansieringsstrateg DRUM

Avslutade projekt

H-086	Integritet i förskolan
H-089	Suicidprevention
H-090	Tjänsteköp systematisk uppföljning
H-095	God & Nära vård 2

Fyrbodals kommunalförbund - Årsredovisning 2022

K-034	Kartläggning av KKN-branscherna
K-035	Förstudie Moderna bibliotek DRUM
N-072	Fossilfri gränsregion 2030
N-076	Fossilfri Boråsregion (tjänsteköp Angelica)
N-077	Bioeconomy Regions in Scandinavia
N-083	Förstudie om laddinfrastruktur
P-003	Almir Erkocevic projektekonom
U-041	Vi-projektet
U-042	Processtöd - Fullföljda studier
U-046	Tidiga satsningar fullföljda studier
U-048	Brygg-projekt, Fullföljda studier

Driftsredovisning särskilt finansierad verksamhet (tkr)

	<i>UTFALL</i> 2022-01-01 – 2022-12-31	<i>UTFALL</i> <i>FÖREGÅENDE ÅR</i> 2021-01-01 – 2021-12-31
<u>INTÅKTER</u>		
Extern finansiering	13 990	11 965
EU-bidrag		0
Ersättning för uppdrag	3 983	3 705
Övriga intäkter	35	0
SUMMA:	18 009	15 670
<u>KOSTNADER</u>		
Konsultkostnader	-1 100	-1 315
Administration, fasta kostnader	-1 503	-1 064
Administration, rörliga kostnader	-2 924	-1 462
Personalkostnader (Not 1)	-12 252	-11 042
Bilersättning & traktamente	-78	-10
Konferensarrangemang	0	-777
SUMMA:	-17 857	-15 670
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	151	0
Avskrivningar inventarier		0
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	151	0
<u>FINANSIELLA INTÅKTER OCH KOSTNADER</u>		
Ränteintäkter	0	0
Räntekostnader	0	0
SUMMA:	0	0
ÅRETS RESULTAT	151	0

KOMMENTARER TILL RESULTATET

Under 2022 har en verksamhet avslutats som påverkar resultatet. Det var verksamheten socialstrateg som avslutades vilket medförde ett positivt resultat på 151 tkr. Pågående verksamheter löper på och faktureras och/eller finansieras löpande eller årligen enligt avtal. De verksamheter med särskild finansiering och som pågår över årsskiftet ska inte belasta resultatet och följs löpande upp av projektkonom och ansvarig tjänsteperson.

FÖRTECKNING SÄRSKILD FINANSIERAD VERKSAMHET 2022-12-31

Aktuella verksamheter

Pågående verksamheter

H-001	Hälsokällan
H-003	Miljösamverkan - årsavgift
H-013	F&U
H-042	EBP-Öppna jämförelser
H-051	F&U Utbildningar
H-057	Utvecklingsledare funktionshinder Socialpsykiatri
H-064	ÖK Psykisk hälsa
H-067	F&U Rum IFO Nätverk
H-068	F&U Rum Vård & omsorg Nätverk
H-069	F&U Rum Funk/socpsyk Nätverk
H-070	F&U Delaktighet brukarmedverkan
H-072	F&U Magister/Master/Doktorand
H-073	F&U seminarier
H-074	F&U metodstöd och forskningsstöd
H-081	Nätverksledare IFO
H-096	ISU Individbaserad Systematisk uppföljning
N-039	Affärsdriven miljöutveckling DRUM
N-057	Position Väst
N-063	Strukturbild Fyrbodal
U-009	Teknikcollege Fyrbodal
U-020	Vård- och omsorgscollege
U-021	Antagningskansliet
U-028	Samhällsorientering Fyrbodal
U-030	Strategisk kompetensförsörjning Fyrbodal
U-031	Avtal Vuxenutbildning
U-036	Praktksamordning Fbd

Avslutade verksamheter 2022

H-085	Socialstrateg
-------	---------------

Uppföljning av de strategiska utvecklingsområdena för 2022

Färgkoder för målen: ■■■ = ej uppfyllt, ■■■ = delvis uppfyllt, ■■■ = uppfyllt

Område 1: Stöd, omsorg och hälsa

Inom det strategiska utvecklingsområdet "Stöd, omsorg och hälsa" finns tre strategiska mål; Kvalitet och välfärdsutveckling, Barn och unga samt Kompetens, FoU och samverkan. Uppföljningen av aktiviteterna visar att arbetet fortgår enligt plan.

Grunden för arbetet har varit en nära dialog med kommunerna där förbundet hörsammat vilka lokala behov och förutsättningar som finns. Det finns en väl uppbyggd struktur för samverkan i och mellan olika nätverk vilket inte minst de närmare 20 professions- och chefsnätverken som förbundet driver visar. Att betona är att mycket av arbetet 2023 kommer att fokusera på att få till stånd ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal.

Strategiskt mål: Kvalitet och välfärdsutveckling

Utfall: Målet bedöms som uppfyllt ■■■

Via chefs- och professionsnätverk ges stöd till strategisk dialog och samarbete kommuner emellan. Detta bidrar till resurseffektivitet, ökad gemensam kompetens och ökad beredskap hos kommunerna att möta välfärdssektorns utmaningar.

Arbetet med revidering av Hälso- och sjukvårdsavtalet har inte resulterat i att ett länsgemensamt ställningstagande kunnat uppnås. Arbetet med avtalet fortsätter under 2023.

Nära Vård-omställningen genomsyrar i stora drag samtliga aktiviteter som genomförs via förbundet inom det strategiska området kvalitet och välfärdsutveckling. Nära vård är ett förhållningssätt och utgår från en mer personcentrerad hälso- och sjukvård där samarbete och samverkan mellan region och kommuner är central. Stöd i omställningsarbete till en god och nära vård fortsätter enligt plan med bland annat möte med 200 chefer och medarbetare som fått fördjupade kunskaper och stöd i omställningen.

Exempel på andra större processer som pågått under året är uppstartsarbete för delregional samverkansverksamhet för ungdomar med missbruk, Mini-Maria. Avtalssamverkan har ingåtts av 13 kommuner.

Förbundet har också inrättat en tjänst som processledare för suicidprevention med mål att få en ökad jämlikhet bland kommunerna i deras suicidpreventiva arbete. Denne började i månadsskiftet augusti/september och jobbar 2023 ut.

Rollfördelning och ansvarsfördelning mellan kommunalförbunden och VästKom är en kvarstående utvecklingsfråga.

Strategiskt mål: Barn och unga

Utfall: Målet bedöms som uppfyllt ■■■

Alla barns rättigheter genomsyrar kommunalförbundets uppdrag. Arbetet som görs för kommunerna främjar en god hälsa och ökad framtidstro hos barn, unga och deras familjer.

Kommunalförbundets verksamhet Hälsokällan har som syfte att skapa förutsättningar för god och jämlik hälsa hos barn och unga i Fyrbodalsregionen.

Under året har man genomfört aktiviteter enligt plan inom fem fokusområden; Våldsprevention, Integration, Psykisk hälsa, Fullföljda studier samt Samspel, sexualitet och relationer. Totalt 2022 har verksamheten mött drygt 4 000 "viktiga vuxna" i kompetensutveckling, nätverk och processtöd.

Stort fokus 2022 har lagts på Fullföljda studier inom bland annat projektet Vad ska jag bli när jag blir stor? Bland annat har det gjorts kompetenshöjande seminarier. Man samverkar också med Kunskapsnod Fullföljda studier. Noden, som består av representanter från fem nätverk och ett team från förbundet, har sammanställt ett strategiskt inriktningsdokument för vidare hantering under 2023.

Strategiskt mål: Kompetens, FoU och samverkan

Utfall: Målet bedöms som uppfyllt ■■■

Kommunerna har en hög kompetens inom socialtjänst, omsorg, vård och hälsa, och driver ett gemensamt arbete kring forskning och utveckling (FoU) med fokus på innovation. Samverkan mellan kommunerna och andra aktörer är god. Genom erfarenhetsutbyte och omvärldsbevakning främjas kunskapsutveckling och möjligheterna att vid behov utarbeta likartade arbetssätt.

En aktivitet har varit att påbörja implementeringen av den gemensamma modellen för kunskap, kompetens och kvalitet för baspersonal som lanserades under våren och att genomföra utbildningar kopplat till planerna. Genom befintliga kompetensplaner inom områdena sociala barnvården, missbruk och ekonomiskt bistånd har efterfrågade utbildningar genomförts. En uppföljning av verksamhetsplan för FoU-Socialtjänst visar god följsamhet.

Arbetet sker enligt de uppdragsbeskrivningar som kommunerna enats om för olika uppdrag som FoU-Socialtjänst Fyrbodal, IFO nätverksledare, utvecklingsledare funktionshinder/socialpsykiatri, utvecklingsledare God och nära vård samt processledare suicid.

Den årliga enkäten har gått ut till chefsnätverken (10 nätverk) i slutet av året. För att nämna några resultat lyfter vi "nöjdhet" med snitt på 4,4 av 5 möjliga som generell åsikt om nöjdhet med nätverken. Nöjdhet med informationsförmedling och omvärldsbevakning var i snitt 4,5 av 5 möjliga.

I stort sett alla aktiviteter i FoU-socialtjänsts verksamhetsplan har genomförts under året med stor nöjdhet från kommunerna. De aktivitetsområden som vi inte har lyckats med till fullo berör stöd till master/magister utbildningar och stöd för kommunerna för att få tillgång till vetenskapliga rapporter.

Område 2: Kompetensförsörjning och utbildning

Strategiskt mål: Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå

Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Inom kompetensförsörjning och utbildning arbetar förbundet med flera processer, både på kort och lång sikt. En utredning av Teknikcollege har genomförts för att undersöka hur framtida organisering ska se ut.

Ny avsiktsförklaring med Västra Götalandsregionen har tecknats, på grund av ny lagstiftning. Där regionen har en tydligare roll i kompetensplattformens arbetet. Fokus ligger på arbetsmarknaden, utbildningssystemet och individens perspektiv (vad väljer man för yrke och varför).

Inom kompetensförsörjning och utbildning arbetar förbundet med processer på både kort och lång sikt. Ett av dessa arbeten handlar om att analysera, den av Västra Götalandsregionen framtagna "Utbildnings- och arbetsmarknadsprognosen". Utifrån detta ska kommunerna i Fyrbodal dimensionera sin gymnasie- och vuxenutbildning så att det bättre matchar arbetsmarknadens behov framgent. Ett arbete som till stor del hålls samman av förbundet och i nära samverkan med våra kommuners utbildningsförvaltningar.

Flertalet av våra nätverk och råd har under året arbetat på trots hög personalomsättning vilket periodvis resulterat i stor personalbrist. För Vård- och omsorgscollege har ytterligare kommuner anslutit sig och nu är samtliga av Fyrbodals kommuner med i collegesamverkan. Gällande Teknikcollege håller ett nytt avtal på att tas fram.

FOU-arbetet inom kompetensplattformen har tagit fart då man i slutet av 2022 fattat beslut om hur arbetet ska organiseras. Värt att nämna är också att samtliga skolor som erbjuder Vård- och omsorgsutbildningar numera använder praktikplatsen.se för all APL-hantering.

Strategiskt mål: Samverkan och tillgänglighet

Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Förbundets medarbetare stöttar kommunerna, leder och deltar i flera nätverk. Projekt Fenixz med fokus på kompetensomställning har genomförts under året och avslutades i samband med årsskiftet. Projektet blev mycket framgångsrikt med 212 företag som deltog och sammanlagt 1311 personer som gick någon av kurserna som erbjöds.

Verksamheten Kompetensplattform Fyrbodal har under året resurssatts med nya processledare, samordnare och strateger samt kommunikationsstöd.

Praktiksamordningens verksamhet är väl inarbetad och den nya funktionen "Regionsamverkan" har implementerats vilket möjliggör samverkan mellan lärosäte och verksamhet över delregiongränserna.

VUX-nätverket har under året arbetat med möjligheter och utmaningar för fritt sök, bredare utbud och tillgänglighet i Fyrbodal. Utbildningsanordnare deltar i samtliga branschspecifika råd och bidrar till ett väl dimensionerat utbildningsutbud.

Utifrån det länsgemensamma avtalet för VFU erbjuds praktikplatser för kommunal hälso- och sjukvård utifrån högskolornas behov. För att säkerställa antal platser utifrån behov har flera kommuner tagit emot studenter enligt Peer Learningsmodellen.

En remissrunda kring förnyat Naturbruksavtal mellan Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna har startats.

Strategiskt mål: Forskning och utveckling

Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Forskning och utveckling (FoU) inom utbildningsområdet är etablerat och stöder kommunernas skolutveckling samt kompetensförsörjningen i Fyrbodal.

På grund av personalomsättning har inte implementeringen startats under 2022. Planering pågår för att starta upp FoU-utbildning under 2023. Under starten kommer avtal, finansieringsmodell och tidsplan att tas fram i syfte att utveckla, initiera, samverka kring FoU-projekt över organisationsgränserna.

Strategiskt mål: Skolavhopp, resultat och jämlikhet

Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Kraftsamling Fullföljda studier Fyrbodal startades upp under 2022 och löper till dec 2024. Projekt och verksamhet löper på enligt plan.

Projektet Vad ska jag bli när jag blir stor är ett samarbete mellan Hälsokällan Fyrbodals kommunalförbund och Högskolan Väst. Tillsammans med F-6 skolor har det utvecklats en modell för att förverkliga skrivningarna i Läroplanerna kring den breda studie- och yrkesvägledningen. Det har tagits fram läromedel för lärare åk 1-6 om yrken och yrkesframtiden och modeller för samtal med föräldrar på föräldramöten kring yrkesframtiden. En modell där barnen får möta olika yrkesverksamma digitalt har arbetats fram, liksom hur studie- och yrkesmässor kring yrkesframtiden för elever F-6 kan organiseras. Arbetet har fått stor spridning och uppmärksammats såväl regionalt, lokalt som nationellt (Skolverket m.fl.), både av skolan och näringslivet.

I projektet Processtöd Fullföljda studier har genomförts lärträffar och kompetenshöjande seminarier kring skolläroplaner och bred studie- och yrkesvägledning. En slutkonferens kring fullföljda studier anordnades med deltagare från kommuner i Fyrbodal och utanför. Projektet avslutades i december 2022.

Vi-projektet, ett projekt med syfte att förbättra förutsättningar för unga utan sysselsättning, avslutades 2022. Fyrbodal var en av aktörerna i projektet som ägdes av VGR Folkhögskoleförvaltning.

Område 3: Fysisk planering och hållbara transporter

Strategiskt mål: Hållbart resande

Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Arbetet bedrivs genom deltagande i olika forum för dialog samt genom projekt vi driver eller stödjer och genom nätverk vi samordnar.

Projektet RORiLand har kommit igång efter en försenad start och lång uppstartsperiod. Där studeras möjligheter med grannskapskontor och mobilitetsplattform för olika mobilitetslösningar.

Ett nytt projekt har skapats och startats upp med fokus på fossilfria transporter. Projektet kan ses som en fortsättning på Fossilfri gränsregion 2030.

Månadswebinarian har fortsatt hållits även under perioden då vi inte har haft ett projekt igång.

En större satsning pågår kring nya tågstopp i Dalsland (Brålanda, Bäckeфорs, Dals-Rostock och Frändefors) i projektet Samhälls- och stationsutveckling. Löpande arbete har skett med Västtrafik och Trafikverket. Brålanda finns nu med i handlingsplan tåg 2028 med öppnande 2028.

Arbete med godsfrågor har påbörjats, bland annat utifrån Trestad center som nod. Kommunalförbundet är sedan våren 2022 representerat i den regionala arbetsgruppen för godsfrågor. Vi har samordnat remissarbete kring regional och nationell infrastrukturplan samt deltagit i ett flertal nystartade åtgärdsvalstudier.

Strategiskt mål: Gemensam planering

Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Under våren släppte pandemin sitt grepp och de sista workshoparna i kommunledningarna kunde genomföras. Därmed har den första delen i Strukturbild, Rådslag 1 genomförts. Ett resultat är att fyra viktiga förutsättningar som på olika sätt definierar territoriet Fyrbodal och skiljer det från andra geografiska strukturer identifierats. Under arbetet har de fått rubriken Hörnstenar.

Dessa är: Gränsland (historiska och nutida gränser präglar struktur och utveckling i delregionen), Landsbygder (territoriets naturtillgångar är viktiga resursbaser som utgör grunden i delregionens styrkeområden), Vattenrike (sött och salt vatten, kanaler, marin nationalpark, skärgård med mera) samt Trekärnigt centrum (Uddevalle, Trollhättan och Vänersborg tillsammans utgör andra största befolkningscentra efter Göteborg i Västra Götaland och åttonde största befolkningscentra i ett nationellt perspektiv).

Rådslag 2 handlar om att utveckla gemensamma strategier och incitament för att ta vara på möjligheter och hantera utmaningar som territoriet Fyrbodal har och där samsyn och samverkan är nödvändig. Exempel på sådana frågor kan vara elektrifiering och elförsörjning, kompetensförsörjning i offentlig och privat sektor, livsmedelsförsörjningsstrategi, krisplanering, trekärnigt centrum, digitalisering med mera.

Rådslag 3 har fokus på att utveckla arbetsätt och processer. Här är kommunalförbundets erfarenheter från arbetet med infrastruktur och kollektivtrafik viktiga kunskaper att ta med in i

arbetet. Fortsatt utveckling av förbundets roll som mötesplats och processledare för viktiga gemensamma forum är också centralt i Rådslag 3.

Strategiskt mål: Samspel och utveckling

Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Under året har förbundet drivit och deltagit i ett flertal utvecklingsprojekt med fokus på fysisk planering och hållbara transporter, i samverkan med medlemskommuner och andra parter. Påverkansarbete gentemot Västtrafik och Västra Götalandsregionen pågår kontinuerligt i olika forum, bland annat i nätverket för infrastruktur och kollektivtrafik, det delregionala kollektivtrafikerådet samt i den nystartade samverkansarenan för mobilitet och tillgänglighet i glesa geografier.

Arbetet med de fyra planerade tågstoppen i Dalsland har bedömts vara en viktig fråga ur ett delregionalt perspektiv och har under året engagerat ett flertal medarbetare på förbundet samt politiker från medlemskommunerna.

När det gäller det strategiska målet kring att utveckla Trestadsområdet till ett tydligt nav för tillväxt och utveckling av hela Fyrbodalsregionen, hade inga aktiviteter planerats in under året, då resurser omprioriterats med anledning av pandemin. Ett mer aktivt arbete kring frågan väntas under 2023.

Område 4: Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Strategiskt mål: Företagsklimat, struktur och omställningskapacitet

Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

År 2022 har på många sätt varit motsägelsernas år för näringslivet i Fyrbodal. Samtidigt som vissa företag inom en bransch brottas med vikande lönsamhet har andra företag i samma bransch gått som tåget. I vissa grupper skrivs arbetslösheten tvåsiffrigt samtidigt som företag söker med ljus och lykta efter medarbetare. Utbildningsplatser fylls snabbt i utbildningar som inte nödvändigtvis leder till arbete, medan utbildningsplatser som garanterar jobb efter avslutade studier står tomma.

Flera viktiga steg har tagits under året för att bidra till att minska denna mismatchning.

En avsiktsförklaring om kompetensplattform har undertecknats av Västra Götalandsregionen och kommunalförbundet och arbetet för att utveckla det delregionala kompetensrådet har inletts. I rådet samlas arbetsmarknadens parter, näringslivs- och branschföreträdare, lärosäten, folkbildningen, kommunala och privata utbildningsanordnare, och regionala och statliga myndigheter med uppdrag inom kompetensförsörjningsområdet. Fyrbodals kommunalförbund ansvarar för drift och utveckling av rådet.

Under våren tog förbundsledningen beslut om att samla förbundets nuvarande och framtida näringslivsarbete i en gemensam strategi och under ett namn: Business Region Väst.

Avsiktsförklaringen och Näringslivsstrategin innebär att förbundet kan fokusera och kraftsamla tillsammans med det delregionala kompetensrådet och aktörerna i innovationssystemet, dit bland andra Innovatum Science park, Utvecklingsnoderna och företagsfrämjande aktörer hör.

De delregionala utvecklingsmedlen, DRUM är en förutsättning för arbetet. Varje invånare i Fyrbodal bidrar med 37 kronor årligen, som matchas med motsvarande medel från Västra Götalandsregionen (regionala utvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden). Medlen används framför allt till arbetet inom kompetensplattform och innovationssystemets aktörer och växlas upp med projektmedel från bland andra, Tillväxtverket, Vinnova, Europeiska socialfonden, Energimyndigheten med flera.

Strategiskt mål: Innovation, styrkeområden och investeringsvilja

Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Halvtidsutvärderingen av vårt gemensamma företagsetableringsarbete genom Position Väst visar att arbetet bedrivs i enlighet med planen, mycket stor nöjdhet hos kommuner, företag, andra aktörer samt samverkansparter på regional och nationell nivå. Önskemål från kommuner om bland annat fortsatt stöttning för ökad offertberedskap kommer att hanteras under 2023.

Investeringsviljan har påverkats bland etablerande bolag, men kommunalförbundet följer inte upp befintliga företagsinvesteringar, varför vi inte kan uttala oss om det. Gällande våra styrkeområden ser vi att nyinvesteringarna inom industriell träbyggnation minskade sista kvartalet 2022. Nybyggnationen beräknas minska kraftigt kommande år, vilket med stor sannolikhet kommer att påverka både befintliga bolag inom bygg, samt möjligheten till nyetableringar inom det området.

Vi ser stor potential inom hållbar industri, vilket gäller både blå näringar och mobilitet men även inom andra områden. Inget investeringstryck inom besöksnäringen. Gällande potentialen för

nya styrkeområden att växa fram ser vi ett stort värde i att ha fortsatt fokus på hållbar industri och cirkulära lösningar. Kommunalförbundet både medfinansierar och deltar i satsningar med fokus på hållbar industri och cirkularitet, i samverkan med flera kommuner och andra partners.

Av de aktiviteter som skett kan nämnas Fiskekommunerna som var medarrangör till marin matmarknad i Fjällbacka i samband med invigningen av Västerhavsveckan. Dessutom har Kommunalförbundet varit del i framtagandet av Skogsprogrammet för Västra Götaland som nu lanserats. Konferensen Trä 2022 har genomförts.

Strategiskt mål: Kultur och attraktionskraft

Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Den 1 september 2022 anställdes tidigare vikarierande kulturstrateg och en ny tjänst om kulturstrateg med inriktning gestaltad livsmiljö utkom och tjänsten kommer att tillsättas den 3 januari 2023. Efterpandemi, ny organisation och inflation har präglat våra medlemskommuner i Fyrbodal vilket skapat en oro för nedskärningar. Dock har medlemskommunernas intresse för gestaltad livsmiljö ökat och verksamheterna och projekten löper på enligt plan. Projektet Våra Rum – Samverkan för gestaltad livsmiljö är under process och workshops/träffar har tagit form i de medverkande kommunerna Mellerud, Orust, Sotenäs och Vänersborg.

Genom att skapa ett samarbete mellan kultur- och näringslivsstrateg samt arbetsgrupp för handhållande om KKN-branscherna (kulturella och kreativa näringar) har inledande samtal inletts under 2022, för att uppmuntra till insatser med härledning till KKN-rapport Fyrbodal samt regeringens rapport Kreativa Europa. Genom att investera i attraktion kan det skapas ringar på vattnet som leder till samarbeten, inflyttning och en god hälsa.

I projektet Det goda livet i Dalsland utarbetas ett gemensamt koncept för inflyttningsmarknadsföring mellan sex kommuner, kommunalförbund, region, länsstyrelse, Visit Dalsland och näringslivsföreträdare. Alla kommuner i Dalsland har bejakat att arbeta gemensamt för att attrahera viktiga målgrupper inom kompetensförsörjning, livsstilsflyttare m.m.

Utvecklingsområdet natur- och kulturarv och kulturmiljö är fortfarande ett nytt område för förbundet. Under 2022 har samverkan börjat etableras mellan Sjuhärads nätverk för kulturarv och Fyrbodal för att starta insatser till kommande år tillsammans. Detta härleder till att nätverket för kulturansvariga har påtalat om att kulturarvet bör hanteras tematiskt. Dock kommer det att ta tid att kartlägga och få i gång insatser.

Kulturansvarigas nätverk för utvecklingsfrågor och samarbeten har varit en viktig grundbult för kommunerna och Fyrbodal, för att kunna möta utvecklingen och det strategiska samarbetet framåt.

Område 5: Digitalisering

Strategiskt mål: Innovation, kompetens och ledarskap

Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Från och med 2021 utgår resurser för digitaliseringssamordning från VästKom och kommunalförbundet verkar inte aktivt utan har en mer stöttande roll i andra aktörers arbete. Förbundet deltar till exempel i flera samverkansytor som bereder digitaliseringsärenden.

Under 2022 har Kraftsamling digitalisering börjat hitta sin form, detta är en av satsningarna som är del av Västra Götalandsregionens regionala utvecklingsstrategi. Förbundet deltar i detta arbete. I kommundirektörsnätverket har digitalisering varit på agendan vid flera tillfällen, bland annat har man tagit del av varandras arbete på området samt fått information om kraftsamlingen och andra initiativ som finns att ta del av. Kommunerna har anmält intresse att medverka i ett projekt kring Internet of Things (IoT). På kommunernas initiativ träffades IT-cheferna för ett möte om denna satsning och för att undersöka om man ska fortsätta träffas.

Vidare stöttar förbundet kompetensutvecklande insatser indirekt genom medfinansiering av projekt som bedrivs av externa aktörer.

Strategiskt mål: Infrastruktur och digital service

Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Löper på enligt plan. Förbundet deltar i nätverk och bidrar med information till medlemskommunerna.

I projektet "Det goda livet i Dalsland" görs en genomgång av brister och behov i den digitala infrastrukturen och på regional nivå finns arbetsgrupper igång för att hitta innovativa grepp och strukturuppbyggande insatser inom fiber, mobilnät, vårdlösningar med mera.

Ekonomisk redovisning Fyrbodals kommunalförbund 2022-01-01 – 2022-12-31

Bengtsfors den 30 mars 2023

Direktionen

Stig Bertilsson
Bengtsfors kommun

Andreas Nilsson
Dals-Eds kommun

Ulla Börjesson
Färgelanda kommun

Jan-Olof Johansson
Lysekils kommun

Ludwig Mossberg
Melleruds kommun

Louise Skaarnäs
Munkedals kommun

Catharina Bråkenhielm
Orust kommun

Therése Mancini
Sotenäs kommun

Kent Hansson
Strömstad kommun

Liselotte Fröjd
Tanums kommun
1:e vice ordförande

Peter Eriksson
Trollhättan Stad
Ordförande

Monica Hanson
Trollhättan Stad

Martin Pettersson
Uddevalla kommun

Ingemar Samuelsson
Uddevalla kommun

Benny Augustsson
Vänersborgs kommun
2:e vice ordförande

Henrik Harlitz
Vänersborgs kommun

Michael Karlsson
Åmåls kommun

Tjänsteskrivelse Årsredovisning 2022

Förslag till beslut

Att direktionen beslutar att godkänna Årsredovisningen för 2022.

Sammanfattning

Enligt Förbundsordningen § 16 ska förbundsdirektionen senast 1 april upprättat förslag till årsredovisning för det gångna verksamhetsåret.

Förbundet har sedan årsredovisningen 2019 arbetat med uppdatering av den ekonomiska rapporten och uppställningen av årsredovisningen för att bättre följa lag om kommunal bokföring och redovisning.

Den ekonomiska redovisningen för 2022 visar att förbundet gör ett totalt överskott om 598 tkr, att jämföra med föregående årsresultat på ca 701 tkr. Resultatet för 2022 består av överskott i basverksamheten på 1 193 tkr samt ett överskott i särskilt finansierad verksamhet på 151 tkr. Detta dras ned av ett underskott på projektverksamheten med 747 tkr.

Förbundet bedömer att god ekonomisk hushållning uppnås utifrån förväntad utveckling och att förbundet når de finansiella målen samt genom den redovisade balanskravsutredningen.

Årsredovisningen har genomgått anpassningar för att bättre leva upp till Lag om kommunal bokföring och redovisning. Kansliets arbete med fortsatt utveckling fortsätter.

Bakgrund

Förbundets totala ekonomiska resultat är jämfört med basverksamhetens budget som är den budget som förbundet skickar på remiss till medlemskommunerna för vidare beslut i direktionen. Årlig budget för projekt och särskilt finansierad verksamhet görs, men dessa går inte upp till beslut i direktionen i samband med basens då dessa ofta startar eller avslutas under innevarande budgetår. Regelbundna och täta avstämningar inom projekten och verksamheterna görs dock under året av projektkonomen, chef för verksamhetsstöd och ansvariga tjänstepersoner. Därmed finns ingen budget angiven i driftsredovisningarna för dessa verksamheter.

Beskrivning av ärendet

Den ekonomiska redovisningen för 2022 visar att förbundet gör ett totalt överskott om 598 tkr, att jämföra med föregående årsresultat på ca 701 tkr. Resultatet för 2022 består av överskott i basverksamheten på 1 193 tkr samt ett överskott i särskilt finansierad verksamhet på 151 tkr. Detta dras ned av ett underskott på projektverksamheten med 747 tkr.

De huvudsakliga positiva avvikelserna i basen mot budget är lägre personalkostnader än budgeterat främst på grund av flertalet vakanser. Främst den ena tjänsten som teamchef som har varit vakant under större delen av året. Utöver detta är det stor positiv avvikelser på ränteintäkterna som ökade under den senare delen av året, när räntorna generellt höjdes. Underskottet på konsultkostnader härrör sig främst till den arbetsmiljöutredning som genomfördes under våren.

Under året har 15 projekt avslutats. Majoriteten av projekten har ej påverkat resultatet. Projektet Fossilfri gränsregion gick dock med ett underskott på 742 tkr.

Förbundet har fyra finansiella mål:

- * Att ha en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 procent, nivån kan dock variera över tid beroende på åtaganden som direktionen finner angelägna
- * Att ha en budget i balans, intäkterna ska överstiga kostnaderna
- * Att ha en god likviditet så att det är möjligt att täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskotta medel i projekt där förbundet är projektägare.
- * Att tillväxtmedlen sammantaget ska växlas upp med minst 50 procent, utöver de medel som kommunerna och Västra Götalandsregionen bidrar med.

Kommunalförbundet arbetar med att nå det långsiktiga målet om en soliditetsnivå på 10 procent bland annat genom att slutredovisa genomförda projekt och avslutade verksamheter med överskott som tillfaller förbundets egna kapital. År 2022 är soliditeten 7 procent, vilket är en ökning från 2021 med 1 procent. Den stora anledningen till att soliditeten inte är högre är de medel som kommunen förvaltar. Detta förbättrar likviditeten men försämrar soliditeten. Målet kring soliditet bedöms som delvis uppfyllt.

Förbundet når målet om en budget i balans genom ett överskott om 598 tkr (701 tkr), jämfört med budgeterat resultat på 70 tkr. Resultatet består av överskott i basen och för en avslutad

verksamhet, resultatet dras dock ner av underskott inom projektverksamheten. Målet kring budget i balans bedöms därmed som uppfyllt.

Förbundet har en god likviditet som främst beror på förvaltade delregionala utvecklingsmedel men även för 2022 förvaltade medel avseende God och nära vård. Likvida medel vid årets slut var cirka 63 mkr (cirka 58 mkr). Därmed nås målet om god likviditet.

Det finansiella målet avseende uppväxling av delregionala utvecklingsmedel är uppnått. Den totala uppväxlingen uppgår till en budgeterad omslutning på 38,9 Mkr, vilket innebär en uppväxling med 185 procent.

Kommunalförbundet har även två vägledande principer sedan 1 januari 2020:

- Fyrbodals kommunalförbunds tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt.
- Fyrbodals kommunalförbund ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning.

Förbundets vägledande principer regleras i en kapitalplaceringspolicy. Enligt den har likvida medel kunnat placeras säkert och riskfritt under 2022 och därmed genererat ränteintäkter om 500 tkr (26 tkr). Dessa principer får därmed anses som uppfyllda.

Personal:

Kommunalförbundet har inom ramen för sin basverksamhet utrymme för 7,75 heltidstjänster. Till detta kommer ett större antal tjänster som är kopplade till projekt- och särskilt finansierad verksamhet vilka finansieras av projektmedel eller enligt avtal med bland annat medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Den 31 december 2022 var 35 (31) personer tillsvidareanställda och 15 (16) personer visstidsanställda. Under året slutade 20 (19) personer och 24 (17) personer nyanställdes. Flertalet av de som har slutat på förbundet har gjort det för att de har gått vidare till andra anställningar.

Den sammanlagda sjukfrånvaron i relation till totalt antal arbetade timmar uppgår 2022 till 2,08 procent vilket är en ökning från året innan då den låg på 1,92 procent.

Väsentliga händelser under året:

Detta är andra året med den nya treåriga verksamhetsplanen. Den består av fem strategiska utvecklingsområden som direktionen beslutat om och ska ses som en färdriktning för Fyrbodalsregionen som helhet som kan nås genom samverkan och gemensamma satsningar.

Kopplat till varje område genomförs aktiviteter som beskriver kommunalförbundets insatser för att nå de strategiska målen.

Förbundets strategiska mål och verksamhet täcker även in många insatser som sker inom ramen för Västra Götalandsregionens tvärssektoriella kraftsamlingar för hållbar omställning och de långsiktiga prioriteringarna. De fyra kraftsamlingarna är; elektrifiering, digitalisering, cirkulära affärsmodeller och fullföljda studier. Syftet med kraftsamlingarna är att stärka arbetet i de långsiktiga prioriteringarna som sträcker sig till 2030. Förbundet arbetar med kraftsamlingarna och de långsiktiga prioriteringarna inom ramen för förbundets beslutade verksamhetsplan. De långsiktiga prioriteringarna resurssätts löpande genom att bevilja projekt som finansieras av de delregionala utvecklingsmedlen som förbundet förvaltar. Prioriteringarna är följande; stärka innovationskraften, bygga kompetens, öka inkludering och knyta samman Västra Götaland.

Under våren tillträdde Anna Lärk Ståhlberg som ny förbundsdirektör efter att Jeanette Lämmel valde att avsluta sitt uppdrag.

En ny organisering av förbundets personal implementerats. Organiseringen innebär bland annat en förstärkning av styrning och ledning. En biträdande förbundsdirektör har utsetts med ansvar för arbetsmiljö och förbundets projekt. Den nya organiseringen innebär också att förbundet utökar med en avdelning och består numera av fyra avdelningar; verksamhetsstöd, regional utveckling, kompetensförsörjning och välfärdsutveckling. Utökningen hänger främst ihop med att förbundet har växt i antal medarbete under de senaste åren som en naturlig följd av att förbundets uppdrag har utökats.

Under året har 24 nya medarbetare börjat och 20 har slutat. Flertalet av dessa har slutat då de har gått vidare till nya arbeten (11 av dem), 5 personer har gått i pension och 4 personer har slutat då deras tidsbegränsade uppdrag har upphört.

I juni utsattes förbundet för ett bedrägeri, då en obehörig person bokade resor med förbundets kundnummer hos SJ. Detta medförde kostnader för förbundet på cirka 7 200 kr. Förbundet blev skyldiga att betala de resor som hade hunnit genomföras, då kundnumret gick att hitta via de handlingar som fanns publicerade i samband med att resepolicyn uppdaterades. Ärendet polisanmälades men lades ner.

Inga investeringar har gjorts under perioden. Vidare kommentarer till resultatet finns i driftsredovisningarna.

Bedömning och synpunkter

Förbundet bedömer att god ekonomisk hushållning uppnås utifrån förväntad utveckling och att förbundet når de finansiella målen samt genom den redovisade balanskravsutredningen.

Årsredovisningen har genomgått Anpassningar för att bättre leva upp till Lag om kommunal bokföring och redovisning. Kansliets arbete med fortsatt utveckling fortsätter.

Finansiering

--

Koppling till mål

Årsredovisningen har koppling till samtliga av kommunalförbundets åtta verksamhetsmål och fyra finansiella mål samt vägledande principer.

Ansvarig tjänsteperson

Martin Palm, Chef för verksamhetsstöd, martin.palm@fyrbodal.se, 0522-44 08 41

Fyrbodals kommunalförbund

FYRBODALS
KOMMUNALFÖRBUND
ÅRSREDOVISNING 2022

Fyrbodal

Innehåll

Förbundsdirektören om verksamheten 2022.....	2
Politisk representation	4
Förbundsdirektionen.....	4
Övriga förtroendeuppdrag	4
Förbundsdirektionens möten 2022	6
Förvaltningsberättelse.....	8
Väsentliga händelser under 2022	8
Ekonomi och personal.....	8
Delregionala utvecklingsmedel	11
Kommunikation	11
Ekonomisk redovisning.....	13
Resultaträkning (tkr).....	13
Balansräkning (tkr)	14
Kassaflödesanalys (kr).....	16
Redovisnings- och värderingsprinciper	17
Noter	18
Driftsredovisning basverksamhet (tkr).....	21
Driftsredovisning projektverksamhet (tkr).....	22
Driftsredovisning särskilt finansierad verksamhet (tkr)	25
Uppföljning av de strategiska utvecklingsområdena för 2022	27
Område 1: Stöd, omsorg och hälsa.....	27
Område 2: Kompetensförsörjning och utbildning.....	29
Strategiskt mål: Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå.....	29
Strategiskt mål: Samverkan och tillgänglighet.....	30
Strategiskt mål: Forskning och utveckling.....	30
Strategiskt mål: Skolavhopp, resultat och jämlikhet	31
Område 3: Fysisk planering och hållbara transporter.....	32
Område 4: Näringsliv, kultur och attraktionskraft.....	34
Område 5: Digitalisering	36

Förbundsdirektören om verksamheten 2022

2022 – ett år som har präglats av stor personalomsättning och behov av omorganisering och omstart för förbundet. Men också ett år där vi visar att vi levererar och verkställer politikens beslut. Inte minst genom våra utvecklingsprojekt och genom vår genuina samverkan.

Vi kommer alltid att minnas 2022 som året då kriget i Ukraina bröt ut. Ett Europa i krig som fick till följd att tillgången till el inte längre var en självklarhet, året då bränsle- och matpriserna sköt i höjden. Rapporteringen om ökat våld i samhället, brist på tillgång till kompetens inom både industri och vård eskalerade. Vi fick en ny regering, nya politiska styren i region och kommun. I dessa tider av hot är förbundets värdefulla kapital, det vill säga den samlade kompetensen och erfarenheten som finns, tillsammans med allas engagemang avgörande. De etablerade nätverken har varit viktiga för att kunna prioritera och rikta förbundets insatser. Samverkan har varit av stor betydelse för framgången i gemensamma delregionala frågor.

Samtidigt som det har varit ett pressat läge inom hälso- och sjukvårdsområdet pågår en reformering av svensk hälso- och sjukvård, det vill säga en omställning till god och nära vård. Fyrbodals kommunalförbund har under året stöttat kommunerna i detta arbete. Vård och omsorgscollege finns nu etablerat i alla Fyrbodals kommuner. Självmordsförebyggande åtgärder är en annan sak som kommunerna är i behov av och därför har förbundet under året anställt en utvecklingsledare för suicidprevention.

Under året har regionerna i Sverige fått ett utökat uppdrag avseende kompetensförsörjningsutmaningarna som råder inom flera branscher. De regionala kompetensplattformarna ska möta utmaningarna både inom privat och offentlig sektor. Ett nytt kompetensråd i Fyrbodal har bildats och en avsiktsförklaring är tecknad mellan kommunalförbundet och Västra Götalandsregionen. Förbundets succéprojekt Fenix har kompetensutvecklat över 1000 anställda i små eller medelstora företag.

Infrastruktur, kollektivtrafik och fysisk planering är frågor som har stått högt upp på dagordningen under året. Vi har genom vårt strukturbildningsarbete paketerat Fyrbodals territorium i fyra hörnstenar – Vattenrike, Trekärnigt centrum, Landsbygder och Gränsland. Detta ger oss förutsättningar att jobba vidare mot en hållbar utveckling – tillsammans över kommungränserna. Vi har lyft fram Trestad som nav och möjligt logistikcenter, vi driver på utvecklingen av stationssamhällen och undersöker nya sätta som leder till hållbar mobilitet och hållbara transporter. Genom projekten Ror-i-land och Våra rum skapas genomförandekraft i frågorna.

Att Fyrbodal växer på träd har vi återigen bevisat genom vårt engagemang i det regionala skogsprogrammet. Att vi ser möjligheter inom det marina och maritima är också uppenbart genom vårt deltagande i en rad projekt och vårt nätverk Fiskekommunerna. Vi satsar på Fyrbodals utvecklingsnoder och på de företagsfrämjande aktörerna som finns i Fyrbodal genom att medfinansiera projekt och satsningar som sker i vårt territorium. Vi har lyckats att attrahera hit flera spännande företag och vi lyckades att få över 400 personer att delta på vår årliga konferens Attraktiva kommuner som handlar om gestaltad livsmiljö i våra offentliga rum.

Omsättningen i förbundet var 48,9 miljoner kronor under 2022, vilket är 3 miljoner kronor högre än föregående år. De delregionala utvecklingsmedlen på 21,05 Mkr har delfinansierat 25

projekt och verksamheter. Dessa medel har växlats upp till en budgeterad omslutning på 38,9 mkr vilket innebär en uppväxling med 185 procent.

Förbundet bidrar till omställning inom alla våra utvecklingsområden och är lyhörda för det som väntar bakom knuten. Jag ser att förbundet genom sin mångåriga erfarenhet av samverkan har goda möjligheter och förutsättningar att stötta kommunerna i deras utmaningar. Inte minst de demografiska och ekonomiska. Det är nu förbundet kan göra skillnad på riktigt. Genom att effektivisera och vara träffsäkra i sina satsningar.

Jag ser därför fram emot 2023 och lämnar 2022 bakom mig med stolthet över den personal som jobbat hårt för att möta utmaningarna genom att verkställa de politiska beslut som har tagits.

Tack för förtroendet och för den goda samverkan!

Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör

Politisk representation

Förbundsdirektionen

Kommun	Ordinarie ledamot	Ersättare
Bengtstors	Stig Bertilsson (M)	Per Eriksson (S)
Dals-Ed	Martin Carling (C)	Per-Erik Norlin (S)
Färgelanda	Tobias Bernhardsson (C)	Ulla Börjesson (S)
Lysekil	Jan-Olof Johansson (S)	Ronald Rombrandt (LP)
Mellerud	Morgan E Andersson (C)	Michael Mellby (S)
Munkedal	Christoffer Rungberg (M)	Lisa Kettil (S)
Orust	Anders Arnell (M)	Lars Larsson (S)
Sotenäs	Mats Abrahamsson (M)	Therése Mancini (S)
Strömstad	Kent Hansson (S)	Lars Tysklind (L)
Tanum	Liselott Fröjd (M)	Louise Thunström (S)
Trollhättan	Paul Åkerlund (S)	Monica Hansson (S)
	Peter Eriksson (M)	Bedros Cicek (KD)
Uddevalla	Christer Hassleback (UP)	David Sahlsten (KD)
	Ingemar Samuelsson (S)	Mikael Staxäng (M)
Vänersborg	Benny Augustsson (S)	Mats Andersson (C)
	Henrik Harlitz (M)	Marie-Louise Bäckman (KD)
Åmål	Michael Karlsson (S)	Michael Karlsson (M)

Övriga förtroendeuppdrag

FÖRBUNDS DIREKTIONENS ARBETSUTSKOTT

Ordförande:	Martin Carling (C), Dals-Ed
1:e vice ordförande:	Paul Åkerlund (S), Trollhättan
2:e vice ordförande:	Christer Hassleback (UP), Uddevalla
Ledamöter:	Liselott Fröjd (M), Tanum Benny Augustsson (S), Vänersborg
Ersättare:	Stig Bertilsson (M), Bengtstors Kent Hansson (S), Strömstad

REVISORER

Sammanställande:	Thomas Boström, Vänersborg
Övriga revisorer:	Claes Hedlund, Munkedal Anita Älgemon, Tanum Ann-Britt Dahl, Färgelanda Lennart Hansson, Åmål Lars Dahlin, auktoriserad revisor Pwc

STYRGRUPPEN FÖR AFFÄRSDRIVEN MILJÖUTVECKLING

Ordförande:	Martin Carling (C), Dals-Ed
Ledamöter:	Louise Thunström (S), Tanum Peter Eriksson (M), Trollhättan Anna-Lena Heydar (S), Uddevalla Lars Larsson (C), Orust

REPRESENTANTER I BHU

Martin Carling (C), Dals-Ed

Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla

Paul Åkerlund (S), Trollhättan

Liselott Fröjd (M), Tanum

STYRELSEN FÖR VÄSTKOM

Martin Carling (C), Dals-Ed

Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla

Paul Åkerlund (S), Trollhättan

Liselott Fröjd (M), Tanum

FÖRENINGSTÄMMA VÄSTKOM

Ordinarie: Monica Hansson (S), Trollhättan

Ersättare: Ann Blomberg (C), Färgelanda

BOLAGSTÄMMA MEDIAPOOLEN

Ordinarie: Christoffer Rungberg (M), Munkedal

Ersättare: Louise Thunström (S), Tanum

STYRELSEN FÖR MEDIAPOOLEN

Ordinarie: Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla

Ersättare: Bedros Cicek (KD), Trollhättan

BOLAGSTÄMMA GRYNING VÅRD

Ordinarie: Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla

Ersättare: Ann Blomberg (C), Färgelanda

REVISION GRYNING VÅRD

Johan Nilsson (S), Munkedal

STYRELSEN FÖR INNOVATUM

Ronald Rombrandt (LP), Lysekil

DELREGIONALT SAMRÅDSORGAN FÖR VÅRDSAMVERKAN FYRBODAL

Lena Hult (S), Trollhättan

Morgan E Andersson (C), Mellerud

Catharina Bråkenhielm (S), Orust

Michael Sternemar (L), Sotenäs

Henrik Harlitz (M), Vänersborg

Stefan Skoglund (S), Uddevalla

LAXFONDEN

Michael Karlsson (S), Åmål

STYRELSEN FÖR FILM I VÄST

Margret Jonsson (S), Trollhättan

Förbundsdirektionens möten 2022

Förbundsdirektionen har under året haft sju protokollförda sammanträden.

20220203

Avrapportering Internkontrollplan 2021
Arvodesreglemente
Fråga för ställningstagande – Långsiktig finansiering och ny utvecklad organisation för Kommunakademien Väst
Avsiktsförklaring och medfinansiering Regionalt skogsprogram
Remissvar regional transportinfrastrukturplan 2022-2033
Erbjudande om stöd för genomförande av strategin "Det goda livet Dalsland"
Gryning Vård AB

2022-03-31

Intern kontrollplan 2022 - 2024
Årsredovisning 2021
Val av representant till ersättare stämooombud Gryning Vård AB
Nominering av styrelseledamot till Gryning Vård AB
Val av representant till ersättare till ombud föreningsstämma Västkom
Val av ersättare Laxfond Vätern
Förslag till åtgärd avseende statlig närvaro i kommunerna i Fyrbodal
Näringslivsstrategi 2030
Uppföljning Kommunakademien Väst
Revidering Hälso- och sjukvårdsavtal resp. Färdplan – läns gemensam strategi för god och nära vård
Ersättning för hemtjänst och hemsjukvård i annan kommun 2022

2022-05-12

Val av temaområde för regional planering
Återkoppling arbetsmiljö
Fördjupad ÖP Vänersborg, Wargön
Revision årsredovisning 2021
Skrivelse väg 2183 Ed
Västkom – framtida uppdrag

2022-06-17

Budgetförslag för delregionala utvecklingsmedel 2023
Tertialrapport 1
Budget Fyrbodal 2023-2025
Plan för tecknande av nytt samverkansavtal gällande Teknikcollege Fyrbodal
Förlängning handlingsplan psykisk ohälsa
Digitala hjälpmedel i samverkan – för en god hälsa och en jämlik vård och omsorg med hög kvalitet för invånarna i Västra Götaland
Förlängning av befintligt inriktningsdokument för ungdomsmottagningarna i Västra Götaland

2022-09-22

Val av valberedning
Mötesdatum 2023
Uppdrag inom avfallsområdet
Äskande om budget för revisorerna 2023
Fördjupad översiktsplan för Brålanda (FÖP)
Fördjupad översiktsplan för Hav Tjörn Orust
Svar gällande intresseundersökning avseende gemensamt fristadsansvar
Remissvar angående årlig avstämning av trafikförsörjningsprogrammet 2021

2022-10-27

Val av andra platsen till valberedning för Bohuslän
Remiss cykelplan Trollhättans kommun
Remissvar Budgetförslag för delregionala utvecklingsmedel 2023
Remissvar budget 2023-2025
Delårsrapport per 2022-08-31
Äskande om budget för granskning av informationssäkerhet
Remiss angående nytt samverkansavtal 2023-2027 Teknik college

2022-12-08

Upplägg och tidplan avseende utvärdering och hantering av frågan om långsiktig finansiering av Kommunakademien Väst (KAV)
Position Väst – medlemskap Vara kommun
Avsiktsförklaring Samverkan kring regional kompetensförsörjning med Fyrbodals kommunalförbund och Västra Götalandsregionen
Samverkansavtal Teknik College
Direktionens årshjul 2023
Underskott projekt Fossilfri Gränsregion
Årlig uppdatering policys och riktlinjer
Skrivelse rörande SJ direkttåg Fyrbodal - Stockholm
Ägardirektiv Gryning Vård AB
Finansieringsmodell Hälsokällan

Förvaltningsberättelse

Väsentliga händelser under 2022

Detta är andra året med den nya treåriga verksamhetsplanen. Den består av fem strategiska utvecklingsområden som direktionen beslutat om och ska ses som en färdriktning för Fyrbodalsregionen som helhet som kan nås genom samverkan och gemensamma satsningar. Kopplat till varje område genomförs aktiviteter som beskriver kommunalförbundets insatser för att nå de strategiska målen.

Förbundets strategiska mål och verksamhet täcker även in många insatser som sker inom ramen för Västra Götalandsregionens tvärsektoriella kraftsamlingar för hållbar omställning och de långsiktiga prioriteringarna. De fyra kraftsamlingarna är; elektrifiering, digitalisering, cirkulära affärsmodeller och fullföljda studier. Syftet med kraftsamlingarna är att stärka arbetet i de långsiktiga prioriteringarna som sträcker sig till 2030. Förbundet arbetar med kraftsamlingarna och de långsiktiga prioriteringarna inom ramen för förbundets beslutade verksamhetsplan. De långsiktiga prioriteringarna resurssätts löpande genom att bevilja projekt som finansieras av de delregionala utvecklingsmedlen som förbundet förvaltar. Prioriteringarna är följande; stärka innovationskraften, bygga kompetens, öka inkludering och knyta samman Västra Götaland.

Under våren tillträdde Anna Lärk Ståhlberg som ny förbundsdirektör efter att Jeanette Lämmel valde att avsluta sitt uppdrag.

En ny organisering av förbundets personal implementerats. Organiseringen innebär bland annat en förstärkning av styrning och ledning. En biträdande förbundsdirektör har utsetts med ansvar för arbetsmiljö och förbundets projekt. Den nya organiseringen innebär också att förbundet utökar med en avdelning och består numera av fyra avdelningar; verksamhetsstöd, regional utveckling, kompetensförsörjning och välfärdsutveckling. Utökningen hänger främst ihop med att förbundet har växt i antal medarbete under de senaste åren som en naturlig följd av att förbundets uppdrag har utökats.

Under året har 24 nya medarbetare börjat och 20 har slutat. Flertalet av dessa har slutat då de har gått vidare till nya arbeten (11 av dem), 5 personer har gått i pension och 4 personer har slutat då deras tidsbegränsade uppdrag har upphört.

I juni utsattes förbundet för ett bedrägeri, då en obehörig person bokade resor med förbundets kundnummer hos SJ. Detta medförde kostnader för förbundet på cirka 7 200 kr. Förbundet blev skyldiga att betala de resor som hade hunnit genomföras, då kundnumret gick att hitta via de handlingar som fanns publicerade i samband med att resepolicyn uppdaterades. Ärendet polisanmälades men lades ner.

Inga investeringar har gjorts under perioden. Vidare kommentarer till resultatet finns i driftsredovisningarna.

Ekonomi och personal

Med medlemsavgiften från kommunerna på 10,1 miljoner (2021: 9,9 miljoner) och övriga intäkter inom projekt- och särskilt finansierad verksamhet under 2022 uppgick den totala omsättningen till 48,8 miljoner (45,9 miljoner).

Intäkter utöver medlemsavgiften från kommunerna kommer från projektfinansiering, i huvudsak från EU:s strukturfonder och övriga program, Västra Götalandsregionen, staten och medlemskommunerna. Se vidare i respektive driftsredovisning i avsnittet för den ekonomiska redovisningen.

Kommunalförbundet har inom ramen för sin basverksamhet utrymme för 7,75 heltidstjänster. Till detta kommer ett större antal tjänster som är kopplade till projekt- och särskilt finansierad verksamhet vilka finansieras av projektmedel eller enligt avtal med bland annat medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Den 31 december 2022 var 35 (31) personer tillsvidareanställda och 15 (16) personer visstidsanställda. Under året slutade 20 (19) personer och 24 (17) personer nyanställdes. Flertalet av de som har slutat på förbundet har gjort det för att de har gått vidare till andra anställningar.

Den sista december 2022 var antalet kvinnor 38 (38) och antalet män 12 (9). Notera att dessa siffror är antalet personer och att tjänstgöringsgraden varierar mellan 20 och 100 procent. I den ekonomiska redovisningen är antalet anställda beräknade utifrån antalet heltidstjänster. Kommunalförbundet använder sig även, som tidigare år, av tjänstepersoner i medlemskommunerna. Dessa personer, som har fackkunskap inom sina områden, betyder mycket för att kommunalförbundet ska kunna fullfölja sitt uppdrag. Detta innebär ofta att dessa ingår i arbets- eller styrgrupper för konkreta uppdrag. Under 2022 har en person arbetat genom tjänsteköp från medlemskommunerna.

Den sammanlagda sjukfrånvaron i relation till totalt antal arbetade timmar uppgår 2022 till 2,08 procent vilket är en ökning från året innan då den låg på 1,92 procent.

FINANSIELLA MÅL

Kommunalförbundets finansiella mål är:

- Att ha en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 procent, nivån kan dock variera över tid.
- Att ha en budget i balans, intäkterna ska överstiga kostnaderna.
- Att ha en god likviditet så att det är möjligt att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare.
- Att de delregionala utvecklingsmedlen, DRUM, sammantaget ska växlas upp med minst 50 procent genom att projekten medfinansieras med andra medel än de som kommunerna och Västra Götalandsregionen bidrar med.

Kommunalförbundet arbetar med att nå det långsiktiga målet om en soliditetsnivå på 10 procent bland annat genom att slutredovisa genomförda projekt och avslutade verksamheter med överskott som tillfaller förbundets egna kapital. År 2022 är soliditeten 7 procent, vilket är en ökning från 2021 med 1 procent. Den stora anledningen till att soliditeten inte är högre är de medel som kommunen förvaltar. Detta förbättrar likviditeten men försämrar soliditeten. Målet kring soliditet bedöms som delvis uppfyllt.

Förbundet når målet om en budget i balans genom ett överskott om 598 tkr (701 tkr), jämfört med budgeterat resultat på 70 tkr. Resultatet består av överskott i basen och för en avslutad verksamhet, resultatet dras dock ner av underskott inom projektverksamheten. Målet kring budget i balans bedöms därmed som uppfyllt.

Förbundet har en god likviditet som främst beror på förvaltrade delregionala utvecklingsmedel men även för 2022 förvaltrade medel avseende God och nära vård. Likvida medel vid årets slut var cirka 63 mkr (cirka 58 mkr). Därmed nås målet om god likviditet.

Det finansiella målet avseende uppväxling av delregionala utvecklingsmedel är uppnått. Den totala uppväxlingen uppgår till en budgeterad omslutning på 38,9 Mkr, vilket innebär en uppväxling med 185 procent.

Kommunalförbundet har även två vägledande principer sedan 1 januari 2020:

- Fyrbodals kommunalförbunds tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt.
- Fyrbodals kommunalförbund ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning.

Förbundets vägledande principer regleras i en kapitalplaceringspolicy. Enligt den har likvida medel kunnat placeras säkert och riskfritt under 2022 och därmed genererat ränteintäkter om 500 tkr (26 tkr). Dessa principer får därmed anses som uppfyllda.

KOMMUNALFÖRBUNDETS FÖRVÄNTADE UTVECKLING

Den förväntade utvecklingen är att kommunalförbundets verksamhet och ekonomi följer tidigare års. Under 2022 har ett antal projekt avslutats, varav ett medförde ett större underskott. Något som är ovanligt för förbundets projekt. Det som kan påverka utvecklingen framåt är den ekonomiska utvecklingen framåt för medlemskommunerna samt de kostnader som den höga inflationen medför. Under 2023 kommer enstaka projekt att slutredovisas och regleras.

Kommunalförbundet arbetar med att hålla nere kostnader och att på ett effektivt sätt använda de resurser som finns. Projektverksamheten och den särskilt finansierade verksamheten, som sker genom avtal med bland andra medlemskommunerna, följs noga genom regelbundna avstämningar enligt projektbeslut med projektkononom och projekt/verksamhetsansvarig.

BALANSKRAVSUTREDNING

Bedömning av balanskravsresultatet 2022-12-31 (tkr)

Periodens resultat enligt resultaträkningen	= 598
Samtliga realisationsvinster	0
Realisationsvinst enligt undantagsmöjlighet	0
Realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	= 598
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Balanskravsresultat	= 598

Kommunalförbundet uppnår balanskravet på helåret utifrån redovisningen ovan.

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER ALLMÄNT

Årsbokslutet har upprättats enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Ingen förändring i tillämpning har skett sedan bokslut 2020.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunalförbundet bedömer att god ekonomisk hushållning uppnås utifrån förväntad utveckling, att förbundet når de flesta finansiella målen samt genom redovisad balanskravsutredning.

LOKALISERING OCH ADMINISTRATION

Kommunalförbundet är lokaliserat till Museigatan 2, Riverside, i Uddevalla. All gemensam administration samt merparten av verksamheten och projekten är därmed lokalmässigt samordnade. Förbundet har en särskild avdelning för administration, kommunikation, ekonomi samt projekt- och löneadministration.

DEN INTERNA KONTROLLEN

Den interna kontrollen syftar till att genom olika regelverk och kontroller minska organisationens risker. Riskerna kan gälla både det ekonomiska kapitalet och förtroendekapitalet. Kommunalförbundet vill uppnå en rimlig grad av säkerhet och att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv. Sedan 2022 så har förbundet en internkontrollplan som sträcker sig över tre år. Granskningen för 2022 visade på god intern kontroll.

Delregionala utvecklingsmedel

Fyrbodals kommunalförbund och Västra Götalandsregionen avsätter årligen regionala utvecklingsmedel och kommunala medel, till satsningar som bidrar till hållbar utveckling i länets samtliga kommuner med sikte på att förverkliga målen i den regionala utvecklingsstrategin Västra Götaland 2030 och Kulturstrategi Västra Götaland 2020–2023. Delar av medlen avsätts även med inriktning mot Klimat 2030 som en del i omställningen mot ett hållbart samhälle. Medlen bidrar även till genomförandet av kommunalförbundets treåriga verksamhetsplan.

Beslut om slutlig total avsättning tas årligen i samband med beslut om detaljbudget för respektive direktion och nämnd baserat på de dialoger som förs kring kommunala och regionala behov och önskemål och med utgångspunkt i årliga uppföljningsrapporter. Överenskommelsen fastställer vad som är syftet med de delregionala utvecklingsmedlen, vad de ska bidra till att åstadkomma samt vilket ansvar som vilar på respektive part i arbetet runt medlen.

Under 2022 har 25 projekt eller verksamheter bedrivits med hjälp av delregionala utvecklingsmedel från kommunerna och Västra Götalandsregionen med ett budgeterat belopp av 21,05 miljoner kronor. De regionala medlen kommer från tre nämnder; Regionala utvecklingsnämnden (RUN), Kulturnämnden (KUN) och Miljönämnden (MN). RUN går in med 7,5 MKR, KUN med 2,05 MKR och MN med 1,5 MKR. Medlemskommunerna motfinansierar dessa med 37 kr per invånare. Dessa medel har växlats upp till en budgeterad omslutning på 38,9 mkr vilket innebär en uppväxling med 185 procent vilket ligger över målet på 50 procents uppväxling.

Kommunikation

Den huvudsakliga målgruppen för kommunalförbundets kommunikation är förtroendevalda och tjänstepersoner i medlemskommunerna, samt inom Västra Götalandsregionen och andra offentliga myndigheter. Den primära kanalen är förbundets webbplats i kombination med nyhetsbrev och sociala medier.

Under 2022 hade webbplatsen fyrbodal.se en rekordstor ökning av besökare, och nådde för första gången över 58 000 unika besökare. Nyhetsbrevet utkom sex gånger och har cirka 1 500 prenumeranter. Antalet följare i sociala media fortsätter att öka. De kanaler som främst använts under året är Facebook och LinkedIn. Totalt på sociala media har kommunalförbundet drygt 3 000 följare.

Kommunalförbundet leder ett nätverk för kommunernas kommunikatörer. Nätverket har haft fyra möten under året. Sedan 2020 finns även ett internt kommunikatörsteam där kommunikationsansvarig och två projektkommunikatörer ingår.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning (tkr)

	BUDGET BAS	UTFALL	UTFALL FÖRE- GÅENDE ÅR	AVVIKELSE BUDGET BAS
	2022-01-01 – 2022-12-31	2022-01-01 – 2022-12-31	2021-01-01 – 2021-12-31	2022
Verksamhetens intäkter	10 215	48 861	45 935	38 646
Verksamhetens kostnader	-10 075	-48 759	-45 199	-38 684
Avskrivningar	-70	0	-58	70
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-70	101	678	31
Skatteintäkter	0	0	0	0
Generella statsbidrag och utjämning	0	0	0	0
Konsultkostnader				
VERKSAMHETENS RESULTAT	70	101	678	31
<u>FINANSIELLA INTÄKTER & KOSTNADER</u>				
Ränteintäkter	0	500	26	500
Räntekostnader	0	-3	-2	-3
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	70	598	701	528
EXTRAORDINÄRA POSTER:	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	70	598	701	528

Balansräkning (tkr)

	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR		
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	0	0
Materiella anläggningstillgångar		
<i>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>	0	0
<i>Maskiner och Inventarier (Not 2)</i>	0	0
<i>Övriga materiella anläggningstillgångar</i>	0	0
<i>Finansiella anläggningstillgångar (Not 3)</i>	2 767	2 767
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	2 767	2 767
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
<i>Kundfordringar</i>	7 978	7 751
<i>Momsfordran</i>	336	398
<i>Övriga kortfristiga fordringar</i>	203	
<i>Periodiseringar (Not 7)</i>	460 753	
<i>Upplupna rekvirerade medel projekt (Not 8)</i>	5 809	8 480
<i>Förutbetalda kostnader projekt (ej rekvirerade medel) (not 9)</i>	1 890	
<i>Kassa och bank (Not 10)</i>	63 615	57 890
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	77 524	75 272
SUMMA TILLGÅNGAR	83 058	78 039

Fyrbodals kommunalförbund - Årsredovisning 2022

<u>EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</u>		
<i>Eget kapital</i>		
	-4 870	-4 168
<i>Årets resultat</i>	-598	-701
<i>Resultatutjämningsreserv</i>	0	0
SUMMA EGET KAPITAL	-5 468	-4 870
<u>AVSÄTTNINGAR</u>		
<i>Avsättningar</i>	0	0
<i>Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser</i>	0	0
SUMMA AVSÄTTNINGAR	0	0
<u>SKULDER</u>		
<i>Leverantörsskulder</i>	-3 904	-5 165
<i>Övriga kortfristiga skulder</i> (Not 4)	-35 836	-31 969
<i>Delregionala utvecklingsmedel</i> (Not 5)	-26 005	-25 857
<i>Förutbetalda intäkter</i> (Not 6)	-11 845	-10 177
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-83 058	-78 039
<i>Ställda panter</i>	0	Inga
<i>Ansvarsförbindelser</i>	0	Inga

Kassaflödesanalys (kr)

	2022-01-01 - 2022-12-31	2021-01-01 - 2021-12-31
<u>DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN</u>		
Årets resultat	598 296	701 252
Z		
<u>JUSTERINGAR FÖR POSTER SOM INTE INGÅR I KASSAFLÖDET</u>		
Avskrivningar inventarier	0	58 120
SUMMA:	598 296	759 371
<u>FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL</u>		
Förändring av fordringar	706 274	-7 036 804
Förändring av kortfristiga skulder	4 420 956	27 480 283
SUMMA:	5 127 230	20 443 479
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	5 725 526	21 202 850
<u>INVESTERINGSVERKSAMHETEN</u>		
Förvärv av inventarier	0	0
Försäljning av inventarier	0	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN:	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	5 725 526	21 202 850
Likvida medel vid årets början	57 889 731	36 686 881
Likvida medel vid årets slut	63 615 257	57 889 731
SOLIDITET	(Not 11)	2022-12-31
Eget kapital/Tillgångar	7%	2021-12-31
		6%

Redovisnings- och värderingsprinciper

ALLMÄNT

Årsredovisningen har upprättats enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning.

VÄRDERINGSPRINCIPER MED MERA

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

INTÄKTER

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Linjär avskrivning görs på avskrivningsbart belopp (anskaffningsvärdet med avdrag för beräknat restvärde) över tillgångarnas nyttjandeperiod enligt följande:

Inventarier: 10 år

Beloppsgräns: 20 000 kronor

Datorer: Direktavskrivning från 2013

FORDRINGAR

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta.

LIKVIDA MEDEL

Likvida medel omfattar kassa och tillgodohavande hos bank samt kortfristiga placeringar med en ursprunglig löptid på högst tre månader.

PENSIONSPREMIER

Pensionspremier betalas månadsvis till Collectum, Alecta och Skandia sedan förbundets bildande 2005. Det innebär att förbundet inte har en traditionell pensionsavsättning.

Noter

NOT 1: PERSONAL

Medelantalet anställda	2022-12-31	2021-12-31
Män	9,81	7,40
Kvinnor	30,57	33,50
Summa:	40,38	40,90

Tillsvidareanställda	31,58	30,02
Visstidsanställda	8,80	10,9
Summa:	40,38	40,90

Antalet anställda är beräknad utifrån antalet heltidstjänster.

Under 2022 har tjänsteköp avseende God och nära vård från Lysekils kommun gjorts.

Upplysning om sjukfrånvaro	2022-12-31	2021-12-31
Sjukfrånvaro för män	0,52%	1,04%
Sjukfrånvaro för kvinnor	2,54%	2,18%
Sjukfrånvaro för anställda	2,08%	1,92%
Yngre än 30 år	0%	0%
Mellan 30–49 år	2,69%	3,32%
Äldre än 49 år	1,6%	0,87%

Sjukfrånvaron för varje grupp anges i procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid.

	2022-12-31	2021-12-31
Total sjukfrånvaro	2,08 %	1,92%
Långtidssjukfrånvaro	0,00%	46,98%

Total sjukfrånvaro anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid.

Långtidssjukfrånvaron är den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

NOT 2: MASKINER OCH INVENTARIER

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	1 881 472	1 881 472
<i>INKÖP</i>	0	0
<i>Försäljning inventarier</i>	0	0
UTGÅENDE ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE	1 881 472	1 881 472
<i>Ingående avskrivningar</i>	1 881 472	-1 823 353
<i>Årets avskrivningar</i>	0	-58 119
<i>Återförd avskrivning försålda inventarier</i>	0	0
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	1 881 472	-1 881 472
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	0	0

NOT 3 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	<i>Antal</i>	<i>Andel</i>	<i>Bokfört värde</i>	<i>EK-andel 2021 (kr)</i>
<i>GRYNING VÅRD AB</i>	17 000	17,0%	17 000	12 439 920
<i>MEDIAPOOLEN VÄSTRA GÖTALAND AB</i>	250	16,7%	250 000	1 418 725
<i>INNOVATUM AB</i>	13	1,3 %	2 500 000	287 368
SUMMA:			2 767 000	

NOT 4: ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER

Övriga kortfristiga skulder består till stör del av medel för god och nära vård. Utöver det är det bland annat, personalskatt, moms, upplupna semesterlöner, upplupen löneskuld, sociala avgifter, medel för suicidprevention samt medel för minimaria utbyggnad.

NOT 5: DELREGIONALA UTVECKLINGSMEDEL (DRUM)

Fyrbodals kommunalförbund erhåller enligt överenskommelse månadsvis medel från Västra Götalandsregionen avseende delregionala utvecklingsmedel. Dessa medel betalas ut från regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden. Avsättningen av medel regleras årligen av de olika nämnderna. Medlemskommunerna i Fyrbodal motfinansierar dessa medel i förskott varje år med 37 kr per kommuninvånare. Medlen förvaltas av kommunalförbundet och placeras på balanskonton för det aktuella året.

Medlen används för att ge stöd till projekt som främjar en hållbar regional utveckling och löser aktuella samhällsutmaningar i Västra Götaland enligt den Regionala utvecklingsstrategin 2030, Kulturstrategin 2023 och Klimat- och miljöstrategin 2030. De belopp som regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden går in med är 7,5 MKR (RUN), 2,05 MKR (KUN) och 1,5 MKR (MN). Det som finns på balanskontot som avser 2022 års delregionala utvecklingsmedel är 10,6 MKR.

NOT 6: FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Förutbetalda intäkter består i huvudsak av beviljade projektbidrag som erhållits vid projektstart på ännu ej avslutade projekt samt förutbetalda intäkter i vissa verksamheter.

NOT 7: PERIODISERING

Periodiseringar består av de fakturor som har periodiserats över årsskiftet

NOT 8: UPPLUPNA REKVIRERADE MEDEL PROJEKT

Upplupna rekvirerade medel avser de projektmedel som har rekvirerats men ännu ej erhållits. Under 2021 särredovisades inte dessa utan redovisas ihop med förutbetalda kostnader

NOT 9: FÖRUTBETALDA KOSTNADER PROJEKT (EJ REKVIRERADE MEDEL)

Förutbetalda kostnader projekt består av beviljade men ännu ej rekvirerade medel. Under 2021 särredovisades inte dessa utan redovisas ihop med upplupna rekvirerade medel.

NOT 10: LIKVIDA MEDEL

Förbundet har fortsatt god likviditet med anledning av förutbetalda Delregionala tillväxtmedel från Västra Götalandsregionen och medlemskommunerna. Under året 2022 har de likvida medlen fortsatt legat på en hög nivå då förbundet förvaltar medel från Regeringskansliet avseende God och nära vård. Dessa medel ska vidare ut till medlemskommunerna under början av 2023.

NOT 11: SOLIDITETSTAL

Förbundsdirektionen beslutade den 2 maj 2013 om en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 procent, men nivån får variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna. Soliditeten fortsätter att ligga något under denna nivå på grund av den stora mängd likvida medel som förbundet fortsatt har haft under 2022. Förklaringen till detta finns i not 10.

Driftsredovisning basverksamhet (tkr)

	<i>BUDGET</i>	<i>UTFALL</i>	<i>UTFALL FÖRE- GÅENDE ÅR</i>	<i>AVVIKELSE BUDGET</i>
	<i>2022-01-01 – 2022-12-31</i>	<i>2022-01-01 – 2022-12-31</i>	<i>2021-01-01 – 2021-12-31</i>	<i>2022</i>
<i><u>INTÄKTER</u></i>				
<i>Medlemsavgifter</i>	10 145	10 256	9 879	111
<i>Ersättning för uppdrag</i>	0	222	0	222
<i>Övriga intäkter</i>	70	361	64	291
<i>SUMMA:</i>	10 215	10 839	9 943	624
<i><u>KOSTNADER</u></i>				
<i>Konsultkostnader</i>	-200	-647	-177	-447
<i>Administration, fasta kostnader</i>	-770	-628	-700	142
<i>Administration, rörliga kostnader</i>	-1 110	-1 236	-931	-126
<i>Personalkostnader (Not 1)</i>	-7 420	-7 082	-7 028	338
<i>Bilersättning, traktamente & leasingbil</i>	-110	-54	-106	56
<i>Politiska ersättningar, ordf & revisorer</i>	-360	-465	-336	-105
<i>Möteskostnader, politiker & tjänstepersoner</i>	-105	-32	-1	73
<i>SUMMA:</i>	-10 075	-10 143	-9 278	-68
<i>RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR</i>	140	696	665	556
<i>Avskrivningar inventarier</i>	-70	0	-58	70
<i>RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR</i>	70	696	606	626
<i><u>FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER</u></i>				
<i>Ränteintäkter</i>	0	500	21	500
<i>Räntekostnader</i>	0	-3	-2	-3
<i>SUMMA:</i>	0	497	24	497
<i>ÅRETS RESULTAT</i>	70	1 193	630	1 123

KOMMENTARER TILL RESULTATET

De huvudsakliga positiva avvikelserna i basen mot budget är lägre personalkostnader än budgeterat främst på grund av flertalet vakanser. Främst den ena tjänsten som teamchef som har varit vakant under större delen av året. Utöver detta är det stor positiv avvikelse på ränteintäkterna som ökade under den senare delen av året, när räntorna generellt höjdes. Underskottet på konsultkostnader härrör sig främst till den arbetsmiljöutredning som genomfördes under våren.

Driftsredovisning projektverksamhet (tkr)

	<i>UTFALL</i> 2022-01-01 – 2022-12-31	<i>UTFALL</i> <i>FÖREGÅENDE ÅR</i> 2021-01-01 – 2021-12-31
<u>INTÅKTER</u>		
Extern finansiering	21 202	14 996
EU-bidrag		2 933
Ersättning för uppdrag	-1 258	2 391
Övriga intäkter	68	3
SUMMA:	20 013	20 322
<u>KOSTNADER</u>		
Konsultkostnader	-7 081	-6 299
Administration, fasta kostnader	-708	-673
Administration, rörliga kostnader	-944	-992
Personalkostnader (Not 1)	-11 932	-11 973
Bilersättning & traktamente	-95	-18
Konferensarrangemang		-296
SUMMA:	-20 759	-20 251
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	-747	71
Avskrivningar inventarier	0	0
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	-747	71
<u>FINANSIELLA INTÅKTER OCH KOSTNADER</u>		
Ränteintäkter	0	0
Räntekostnader	0	0
SUMMA:	0	0
ÅRETS RESULTAT	-747	71

KOMMENTARER TILL RESULTATET

Under året har 15 projekt avslutats. Majoriteten av projekten har ej påverkat resultatet. Projektet Fossilfri gränsregion gick dock med ett underskott på 742 tkr.

Pågående projekt stäms av och följs upp löpande av projektkonom och ansvarig tjänsteperson. Medel som finansierar dessa projekt är antingen förutbetalda och ej upparbetade alternativt upparbetade men ej utbetalda. Dessa regleras i balansräkningen.

FÖRTECKNING PROJEKTVERKSAMHET 2022-12-31

Pågående projekt

2001	Fossilfria Transporter
2002	Industriell Symbios
2003	Processledning Skogsprogrammet VG
H-091	God & Nära Vård Fyrbodalsgemensamt
H-093	Vad ska jag bli när jag blir stor
H-094	Suicidprevention 2
K-029	Ökad strategisk kultursamverkan i Fyrbodal
K-030	Attraktiva kommuner 2020-2021
K-033	Våra rum - samverkan för gestaltad livsmiljö
K-036	Attraktiva kommuner 2023-2024 DRUM
N-073	Trämanufaktur - Tillverka i trä
N-078	Hållbar besöksnäring i Väst
N-079	Biomarina näringar
N-080	RORiland - Rurala oresor och resor i landsbygder
N-081	Nätet
N-082	Det goda livet i Dalsland
P-011	Sara Lagset projektekonom
P-012	Projektekonom LH
P-013	Projektekonom KÖ
P-014	Projektkommunikatör JJ
U-044	VFU-verksamhetsförlagd utbildning
U-045	Fenixz
U-049	Kunskapsnod - Fullföljda studier
Ö-000	Kvalitetssäkring av DRUM-medelhantering – förlängn
Ö-023	Fiskekommunerna 2
Ö-026	Integrationssamverkan Fyrbodal

Förteckning funktioner finansierade med delregionala utvecklingsmedel (DRUM)

M-000	Klimat och miljöstrateg DRUM
U-000	Kompetensförsörjningsstrateg DRUM
K-000	Kulturstrateg DRUM
N-000	Näringslivsstrateg DRUM
P-000	Projekt- och finansieringsstrateg DRUM

Avslutade projekt

H-086	Integritet i förskolan
H-089	Suicidprevention
H-090	Tjänsteköp systematisk uppföljning
H-095	God & Nära vård 2

Fyrbodals kommunalförbund - Årsredovisning 2022

K-034	Kartläggning av KKN-branscherna
K-035	Förstudie Moderna bibliotek DRUM
N-072	Fossilfri gränsregion 2030
N-076	Fossilfri Boråsregion (tjänsteköp Angelica)
N-077	Bioeconomy Regions in Scandinavia
N-083	Förstudie om laddinfrastruktur
P-003	Almir Erkocevic projektkonom
U-041	Vi-projektet
U-042	Processtöd - Fullföljda studier
U-046	Tidiga satsningar fullföljda studier
U-048	Brygg-projekt, Fullföljda studier

Driftsredovisning särskilt finansierad verksamhet (tkr)

	<i>UTFALL</i> 2022-01-01 – 2022-12-31	<i>UTFALL</i> <i>FÖREGÅENDE ÅR</i> 2021-01-01 – 2021-12-31
<i><u>INTÄKTER</u></i>		
Extern finansiering	13 990	11 965
EU-bidrag		0
Ersättning för uppdrag	3 983	3 705
Övriga intäkter	35	0
SUMMA:	18 009	15 670
<i><u>KOSTNADER</u></i>		
Konsultkostnader	-1 100	-1 315
Administration, fasta kostnader	-1 503	-1 064
Administration, rörliga kostnader	-2 924	-1 462
Personalkostnader (Not 1)	-12 252	-11 042
Bilersättning & traktamente	-78	-10
Konferensarrangemang	0	-777
SUMMA:	-17 857	-15 670
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	151	0
Avskrivningar inventarier		0
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	151	0
<i><u>FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER</u></i>		
Ränteintäkter	0	0
Räntekostnader	0	0
SUMMA:	0	0
ÅRETS RESULTAT	151	0

KOMMENTARER TILL RESULTATET

Under 2022 har en verksamhet avslutats som påverkar resultatet. Det var verksamheten socialstrateg som avslutades vilket medförde ett positivt resultat på 151 tkr. Pågående verksamheter löper på och faktureras och/eller finansieras löpande eller årligen enligt avtal. De verksamheter med särskild finansiering och som pågår över årsskiftet ska inte belasta resultatet och följs löpande upp av projektkononom och ansvarig tjänsteperson.

FÖRTECKNING SÄRSKILD FINANSIERAD VERKSAMHET 2022-12-31

Aktuella verksamheter

Pågående verksamheter

H-001	Hälsokällan
H-003	Miljösamverkan - årsavgift
H-013	F&U
H-042	EBP-Öppna jämförelser
H-051	F&U Utbildningar
H-057	Utvecklingsledare funktionshinder Socialpsykiatri
H-064	ÖK Psykisk hälsa
H-067	F&U Rum IFO Nätverk
H-068	F&U Rum Vård & omsorg Nätverk
H-069	F&U Rum Funk/socpsyk Nätverk
H-070	F&U Delaktighet brukarmedverkan
H-072	F&U Magister/Master/Doktorand
H-073	F&U seminarier
H-074	F&U metodstöd och forskningsstöd
H-081	Nätverksledare IFO
H-096	ISU Individbaserad Systematisk uppföljning
N-039	Affärsdriven miljöutveckling DRUM
N-057	Position Väst
N-063	Strukturbild Fyrbodal
U-009	Teknikcollege Fyrbodal
U-020	Vård- och omsorgscollege
U-021	Antagningskansliet
U-028	Samhällsorientering Fyrbodal
U-030	Strategisk kompetensförsörjning Fyrbodal
U-031	Avtal Vuxenutbildning
U-036	Praktksamordning Fbd

Avslutade verksamheter 2022

H-085	Socialstrateg
-------	---------------

Uppföljning av de strategiska utvecklingsområdena för 2022

Färgkoder för målen: ■■■ = ej uppfyllt, ■■■ = delvis uppfyllt, ■■■ = uppfyllt

Område 1: Stöd, omsorg och hälsa

Inom det strategiska utvecklingsområdet "Stöd, omsorg och hälsa" finns tre strategiska mål; Kvalitet och välfärdsutveckling, Barn och unga samt Kompetens, FoU och samverkan. Uppföljningen av aktiviteterna visar att arbetet fortgår enligt plan.

Grunden för arbetet har varit en nära dialog med kommunerna där förbundet hörsammat vilka lokala behov och förutsättningar som finns. Det finns en väl uppbyggd struktur för samverkan i och mellan olika nätverk vilket inte minst de närmare 20 professions- och chefsnätverken som förbundet driver visar. Att betona är att mycket av arbetet 2023 kommer att fokusera på att få till stånd ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal.

Strategiskt mål: Kvalitet och välfärdsutveckling

Utfall: Målet bedöms som uppfyllt ■■■

Via chefs- och professionsnätverk ges stöd till strategisk dialog och samarbete kommuner emellan. Detta bidrar till resurseffektivitet, ökad gemensam kompetens och ökad beredskap hos kommunerna att möta välfärdssektorns utmaningar.

Arbetet med revidering av Hälso- och sjukvårdsavtalet har inte resulterat i att ett länsgemensamt ställningstagande kunnat uppnås. Arbetet med avtalet fortsätter under 2023.

Nära Vård-omställningen genomsyrar i stora drag samtliga aktiviteter som genomförs via förbundet inom det strategiska området kvalitet och välfärdsutveckling. Nära vård är ett förhållningssätt och utgår från en mer personcentrerad hälso- och sjukvård där samarbete och samverkan mellan region och kommuner är central. Stöd i omställningsarbete till en god och nära vård fortsätter enligt plan med bland annat möte med 200 chefer och medarbetare som fått fördjupade kunskaper och stöd i omställningen.

Exempel på andra större processer som pågått under året är uppstartsarbete för delregional samverkansverksamhet för ungdomar med missbruk, Mini-Maria. Avtalssamverkan har ingåtts av 13 kommuner.

Förbundet har också inrättat en tjänst som processledare för suicidprevention med mål att få en ökad jämlikhet bland kommunerna i deras suicidpreventiva arbete. Denne började i månadsskiftet augusti/september och jobbar 2023 ut.

Rollfördelning och ansvarsfördelning mellan kommunalförbunden och VästKom är en kvarstående utvecklingsfråga.

Strategiskt mål: Barn och unga

Utfall: Målet bedöms som uppfyllt ■■■

Alla barns rättigheter genomsyrar kommunalförbundets uppdrag. Arbetet som görs för kommunerna främjar en god hälsa och ökad framtidstro hos barn, unga och deras familjer.

Kommunalförbundets verksamhet Hälsokällan har som syfte att skapa förutsättningar för god och jämlik hälsa hos barn och unga i Fyrbodalsregionen.

Under året har man genomfört aktiviteter enligt plan inom fem fokusområden; Våldsprevention, Integration, Psykisk hälsa, Fullföljda studier samt Samspel, sexualitet och relationer. Totalt 2022 har verksamheten mött drygt 4 000 "viktiga vuxna" i kompetensutveckling, nätverk och processtöd.

Stort fokus 2022 har lagts på Fullföljda studier inom bland annat projektet Vad ska jag bli när jag blir stor? Bland annat har det gjorts kompetenshöjande seminarier. Man samverkar också med Kunskapsnod Fullföljda studier. Noden, som består av representanter från fem nätverk och ett team från förbundet, har sammanställt ett strategiskt inriktningsdokument för vidare hantering under 2023.

Strategiskt mål: Kompetens, FoU och samverkan

Utfall: Målet bedöms som uppfyllt ■■■

Kommunerna har en hög kompetens inom socialtjänst, omsorg, vård och hälsa, och driver ett gemensamt arbete kring forskning och utveckling (FoU) med fokus på innovation. Samverkan mellan kommunerna och andra aktörer är god. Genom erfarenhetsutbyte och omvärldsbevakning främjas kunskapsutveckling och möjligheterna att vid behov utarbeta likartade arbetssätt.

En aktivitet har varit att påbörja implementeringen av den gemensamma modellen för kunskap, kompetens och kvalitet för baspersonal som lanserades under våren och att genomföra utbildningar kopplat till planerna. Genom befintliga kompetensplaner inom områdena sociala barnvården, missbruk och ekonomiskt bistånd har efterfrågade utbildningar genomförts. En uppföljning av verksamhetsplan för FoU-Socialtjänst visar god följsamhet.

Arbetet sker enligt de uppdragsbeskrivningar som kommunerna enats om för olika uppdrag som FoU-Socialtjänst Fyrbodal, IFO nätverksledare, utvecklingsledare funktionshinder/socialpsykiatri, utvecklingsledare God och nära vård samt processledare suicid.

Den årliga enkäten har gått ut till chefsnätverken (10 nätverk) i slutet av året. För att nämna några resultat lyfter vi "nöjdhet" med snitt på 4,4 av 5 möjliga som generell åsikt om nöjdhet med nätverken. Nöjdhet med informationsförmedling och omvärldsbevakning var i snitt 4,5 av 5 möjliga.

I stort sett alla aktiviteter i FoU-socialtjänsts verksamhetsplan har genomförts under året med stor nöjdhet från kommunerna. De aktivitetsområden som vi inte har lyckats med till fullo berör stöd till master/magister utbildningar och stöd för kommunerna för att få tillgång till vetenskapliga rapporter.

Område 2: Kompetensförsörjning och utbildning

Strategiskt mål: Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå

Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Inom kompetensförsörjning och utbildning arbetar förbundet med flera processer, både på kort och lång sikt. En utredning av Teknikcollege har genomförts för att undersöka hur framtida organisering ska se ut.

Ny avsiktsförklaring med Västra Götalandsregionen har tecknats, på grund av ny lagstiftning. Där regionen har en tydligare roll i kompetensplattformens arbetet. Fokus ligger på arbetsmarknaden, utbildningssystemet och individens perspektiv (vad väljer man för yrke och varför).

Inom kompetensförsörjning och utbildning arbetar förbundet med processer på både kort och lång sikt. Ett av dessa arbeten handlar om att analysera, den av Västra Götalandsregionen framtagna "Utbildnings- och arbetsmarknadsprognosen". Utifrån detta ska kommunerna i Fyrbodal dimensionera sin gymnasie- och vuxenutbildning så att det bättre matchar arbetsmarknadens behov framgent. Ett arbete som till stor del hålls samman av förbundet och i nära samverkan med våra kommuners utbildningsförvaltningar.

Flertalet av våra nätverk och råd har under året arbetat på trots hög personalomsättning vilket periodvis resulterat i stor personalbrist. För Vård- och omsorgscollege har ytterligare kommuner anslutit sig och nu är samtliga av Fyrbodals kommuner med i collegesamverkan. Gällande Teknikcollege håller ett nytt avtal på att tas fram.

FOU-arbetet inom kompetensplattformen har tagit fart då man i slutet av 2022 fattat beslut om hur arbetet ska organiseras. Värt att nämna är också att samtliga skolor som erbjuder Vård- och omsorgsutbildningar numera använder praktikplatsen.se för all APL-hantering.

Strategiskt mål: Samverkan och tillgänglighet

Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Förbundets medarbetare stöttar kommunerna, leder och deltar i flera nätverk. Projekt Fenixz med fokus på kompetensomställning har genomförts under året och avslutades i samband med årsskiftet. Projektet blev mycket framgångsrikt med 212 företag som deltog och sammanlagt 1311 personer som gick någon av kurserna som erbjöds.

Verksamheten Kompetensplattform Fyrbodal har under året resurssatts med nya processledare, samordnare och strateger samt kommunikationsstöd.

Praktiksamordningens verksamhet är väl inarbetad och den nya funktionen "Regionsamverkan" har implementerats vilket möjliggör samverkan mellan lärosäte och verksamhet över delregiongränserna.

VUX-nätverket har under året arbetat med möjligheter och utmaningar för fritt sök, bredare utbud och tillgänglighet i Fyrbodal. Utbildningsanordnare deltar i samtliga branschspecifika råd och bidrar till ett väl dimensionerat utbildningsutbud.

Utifrån det länsgemensamma avtalet för VFU erbjuds praktikplatser för kommunal hälso- och sjukvård utifrån högskolornas behov. För att säkerställa antal platser utifrån behov har flera kommuner tagit emot studenter enligt Peer Learningsmodellen.

En remissrunda kring förnyat Naturbruksavtal mellan Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna har startats.

Strategiskt mål: Forskning och utveckling

Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Forskning och utveckling (FoU) inom utbildningsområdet är etablerat och stöder kommunernas skolutveckling samt kompetensförsörjningen i Fyrbodal.

På grund av personalomsättning har inte implementeringen startats under 2022. Planering pågår för att starta upp FoU-utbildning under 2023. Under starten kommer avtal, finansieringsmodell och tidsplan att tas fram i syfte att utveckla, initiera, samverka kring FoU-projekt över organisationsgränserna.

Strategiskt mål: Skolavhopp, resultat och jämlikhet

Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Kraftsamling Fullföljda studier Fyrbodal startades upp under 2022 och löper till dec 2024. Projekt och verksamhet löper på enligt plan.

Projektet Vad ska jag bli när jag blir stor är ett samarbete mellan Hälsokällan Fyrbodals kommunalförbund och Högskolan Väst. Tillsammans med F-6 skolor har det utvecklats en modell för att förverkliga skrivningarna i Läroplanerna kring den breda studie- och yrkesvägledningen. Det har tagits fram läromedel för lärare åk 1-6 om yrken och yrkesframtiden och modeller för samtal med föräldrar på föräldramöten kring yrkesframtiden. En modell där barnen får möta olika yrkesverksamma digitalt har arbetats fram, liksom hur studie- och yrkesmässor kring yrkesframtiden för elever F-6 kan organiseras. Arbetet har fått stor spridning och uppmärksammats såväl regionalt, lokalt som nationellt (Skolverket m.fl.), både av skolan och näringslivet.

I projektet Processtöd Fullföljda studier har genomförts lärträffar och kompetenshöjande seminarier kring skolorvaror och bred studie- och yrkesvägledning. En slutkonferens kring fullföljda studier anordnades med deltagare från kommuner i Fyrbodal och utanför. Projektet avslutades i december 2022.

Vi-projektet, ett projekt med syfte att förbättra förutsättningar för unga utan sysselsättning, avslutades 2022. Fyrbodal var en av aktörerna i projektet som ägdes av VGR Folkhögskoleförvaltning.

Område 3: Fysisk planering och hållbara transporter

Strategiskt mål: Hållbart resande

Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Arbetet bedrivs genom deltagande i olika forum för dialog samt genom projekt vi driver eller stödjer och genom nätverk vi samordnar.

Projektet RORiLand har kommit igång efter en försenad start och lång uppstartsperiod. Där studeras möjligheter med grannskapskontor och mobilitetsplattform för olika mobilitetslösningar.

Ett nytt projekt har skapats och startats upp med fokus på fossilfria transporter. Projektet kan ses som en fortsättning på Fossilfri gränsregion 2030.

Månadswebinarian har fortsatt hållits även under perioden då vi inte har haft ett projekt igång.

En större satsning pågår kring nya tågstopp i Dalsland (Brålanda, Bäckeфорs, Dals-Rostock och Frändefors) i projektet Samhälls- och stationsutveckling. Löpande arbete har skett med Västtrafik och Trafikverket. Brålanda finns nu med i handlingsplan tåg 2028 med öppnande 2028.

Arbete med godsfrågor har påbörjats, bland annat utifrån Trestad center som nod. Kommunalförbundet är sedan våren 2022 representerat i den regionala arbetsgruppen för godsfrågor. Vi har samordnat remissarbete kring regional och nationell infrastrukturplan samt deltagit i ett flertal nystartade åtgärdsvalstudier.

Strategiskt mål: Gemensam planering

Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Under våren släppte pandemin sitt grepp och de sista workshoparna i kommunledningarna kunde genomföras. Därmed har den första delen i Strukturbild, Rådslag 1 genomförts. Ett resultat är att fyra viktiga förutsättningar som på olika sätt definierar territoriet Fyrbodal och skiljer det från andra geografiska strukturer identifierats. Under arbetet har de fått rubriken Hörnstenar.

Dessa är: Gränsland (historiska och nutida gränser präglar struktur och utveckling i delregionen), Landsbygder (territoriets naturtillgångar är viktiga resursbaser som utgör grunden i delregionens styrkeområden), Vattenrike (sött och salt vatten, kanaler, marin nationalpark, skärgård med mera) samt Trekärnigt centrum (Uddevalla, Trollhättan och Vänersborg tillsammans utgör andra största befolkningscentra efter Göteborg i Västra Götaland och åttonde största befolkningscentra i ett nationellt perspektiv).

Rådslag 2 handlar om att utveckla gemensamma strategier och incitament för att ta vara på möjligheter och hantera utmaningar som territoriet Fyrbodal har och där samsyn och samverkan är nödvändig. Exempel på sådana frågor kan vara elektrifiering och elförsörjning, kompetensförsörjning i offentlig och privat sektor, livsmedelsförsörjningsstrategi, krisplanering, trekärnigt centrum, digitalisering med mera.

Rådslag 3 har fokus på att utveckla arbetsätt och processer. Här är kommunalförbundets erfarenheter från arbetet med infrastruktur och kollektivtrafik viktiga kunskaper att ta med in i

arbetet. Fortsatt utveckling av förbundets roll som mötesplats och processledare för viktiga gemensamma forum är också centralt i Rådslag 3.

Strategiskt mål: Samspel och utveckling

Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Under året har förbundet drivit och deltagit i ett flertal utvecklingsprojekt med fokus på fysisk planering och hållbara transporter, i samverkan med medlemskommuner och andra parter. Påverkansarbete gentemot Västtrafik och Västra Götalandsregionen pågår kontinuerligt i olika forum, bland annat i nätverket för infrastruktur och kollektivtrafik, det delregionala kollektivtrafikerådet samt i den nystartade samverkansarenan för mobilitet och tillgänglighet i glesa geografier.

Arbetet med de fyra planerade tågstoppen i Dalsland har bedömts vara en viktig fråga ur ett delregionalt perspektiv och har under året engagerat ett flertal medarbetare på förbundet samt politiker från medlemskommunerna.

När det gäller det strategiska målet kring att utveckla Trestadsområdet till ett tydligt nav för tillväxt och utveckling av hela Fyrbodalsregionen, hade inga aktiviteter planerats in under året, då resurser omprioriterats med anledning av pandemin. Ett mer aktivt arbete kring frågan väntas under 2023.

Område 4: Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Strategiskt mål: Företagsklimat, struktur och omställningskapacitet

Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

År 2022 har på många sätt varit motsägelsernas år för näringslivet i Fyrbodal. Samtidigt som vissa företag inom en bransch brottas med vikande lönsamhet har andra företag i samma bransch gått som tåget. I vissa grupper skrivs arbetslösheten tvåsiffrigt samtidigt som företag söker med ljus och lykta efter medarbetare. Utbildningsplatser fylls snabbt i utbildningar som inte nödvändigtvis leder till arbete, medan utbildningsplatser som garanterar jobb efter avslutade studier står tomma.

Flera viktiga steg har tagits under året för att bidra till att minska denna mismatchning.

En avsiktsförklaring om kompetensplattform har undertecknats av Västra Götalandsregionen och kommunalförbundet och arbetet för att utveckla det delregionala kompetensrådet har inletts. I rådet samlas arbetsmarknadens parter, näringslivs- och branschföreträdare, lärosäten, folkbildningen, kommunala och privata utbildningsanordnare, och regionala och statliga myndigheter med uppdrag inom kompetensförsörjningsområdet. Fyrbodals kommunalförbund ansvarar för drift och utveckling av rådet.

Under våren tog förbundsledningen beslut om att samla förbundets nuvarande och framtida näringslivsarbete i en gemensam strategi och under ett namn: Business Region Väst.

Avsiktsförklaringen och Näringslivsstrategin innebär att förbundet kan fokusera och kraftsamla tillsammans med det delregionala kompetensrådet och aktörerna i innovationssystemet, dit bland andra Innovatum Science park, Utvecklingsnoderna och företagsfrämjande aktörer hör.

De delregionala utvecklingsmedlen, DRUM är en förutsättning för arbetet. Varje invånare i Fyrbodal bidrar med 37 kronor årligen, som matchas med motsvarande medel från Västra Götalandsregionen (regionala utvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden). Medlen används framför allt till arbetet inom kompetensplattform och innovationssystemets aktörer och växlas upp med projektmedel från bland andra, Tillväxtverket, Vinnova, Europeiska socialfonden, Energimyndigheten med flera.

Strategiskt mål: Innovation, styrkeområden och investeringsvilja

Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Halvtidsutvärderingen av vårt gemensamma företagsetableringsarbete genom Position Väst visar att arbetet bedrivs i enlighet med planen, mycket stor nöjdhet hos kommuner, företag, andra aktörer samt samverkansparter på regional och nationell nivå. Önskemål från kommuner om bland annat fortsatt stöttning för ökad offertberedskap kommer att hanteras under 2023.

Investeringsviljan har påverkats bland etablerande bolag, men kommunalförbundet följer inte upp befintliga företagsinvesteringar, varför vi inte kan uttala oss om det. Gällande våra styrkeområden ser vi att nyinvesteringarna inom industriell träbyggnation minskade sista kvartalet 2022. Nybyggnationen beräknas minska kraftigt kommande år, vilket med stor sannolikhet kommer att påverka både befintliga bolag inom bygg, samt möjligheten till nyetableringar inom det området.

Vi ser stor potential inom hållbar industri, vilket gäller både blå näringar och mobilitet men även inom andra områden. Inget investeringstryck inom besöksnäringen. Gällande potentialen för

nya styrkeområden att växa fram ser vi ett stort värde i att ha fortsatt fokus på hållbar industri och cirkulära lösningar. Kommunalförbundet både medfinansierar och deltar i satsningar med fokus på hållbar industri och cirkularitet, i samverkan med flera kommuner och andra partners.

Av de aktiviteter som skett kan nämnas Fiskekommunerna som var medarrangör till marin matmarknad i Fjällbacka i samband med invigningen av Västerhavsveckan. Dessutom har Kommunalförbundet varit del i framtagandet av Skogsprogrammet för Västra Götaland som nu lanserats. Konferensen Trä 2022 har genomförts.

Strategiskt mål: Kultur och attraktionskraft

Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Den 1 september 2022 anställdes tidigare vikarierande kulturstrateg och en ny tjänst om kulturstrateg med inriktning gestaltad livsmiljö utkom och tjänsten kommer att tillsättas den 3 januari 2023. Efterpandemi, ny organisation och inflation har präglat våra medlemskommuner i Fyrbodal vilket skapat en oro för nedskärningar. Dock har medlemskommunernas intresse för gestaltad livsmiljö ökat och verksamheterna och projekten löper på enligt plan. Projektet Våra Rum – Samverkan för gestaltad livsmiljö är under process och workshops/träffar har tagit form i de medverkande kommunerna Mellerud, Orust, Sotenäs och Vänersborg.

Genom att skapa ett samarbete mellan kultur- och näringslivsstrateg samt arbetsgrupp för handhållande om KKN-branscherna (kulturella och kreativa näringar) har inledande samtal inletts under 2022, för att uppmuntra till insatser med härledning till KKN-rapport Fyrbodal samt regeringens rapport Kreativa Europa. Genom att investera i attraktion kan det skapas ringar på vattnet som leder till samarbeten, inflyttning och en god hälsa.

I projektet Det goda livet i Dalsland utarbetas ett gemensamt koncept för inflyttningsmarknadsföring mellan sex kommuner, kommunalförbund, region, länsstyrelse, Visit Dalsland och näringslivsföreträdare. Alla kommuner i Dalsland har bejakat att arbeta gemensamt för att attrahera viktiga målgrupper inom kompetensförsörjning, livsstilsflyttare m.m.

Utvecklingsområdet natur- och kulturarv och kulturmiljö är fortfarande ett nytt område för förbundet. Under 2022 har samverkan börjat etableras mellan Sjuhärads nätverk för kulturarv och Fyrbodal för att starta insatser till kommande år tillsammans. Detta härleder till att nätverket för kulturansvariga har påtalat om att kulturarvet bör hanteras tematiskt. Dock kommer det att ta tid att kartlägga och få i gång insatser.

Kulturansvarigas nätverk för utvecklingsfrågor och samarbeten har varit en viktig grundbult för kommunerna och Fyrbodal, för att kunna möta utvecklingen och det strategiska samarbetet framåt.

Område 5: Digitalisering

Strategiskt mål: Innovation, kompetens och ledarskap

Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Från och med 2021 utgår resurser för digitaliseringssamordning från VästKom och kommunalförbundet verkar inte aktivt utan har en mer stöttande roll i andra aktörers arbete. Förbundet deltar till exempel i flera samverkansytor som bereder digitaliseringsärenden.

Under 2022 har Kraftsamling digitalisering börjat hitta sin form, detta är en av satsningarna som är del av Västra Götalandsregionens regionala utvecklingsstrategi. Förbundet deltar i detta arbete. I kommundirektörsnätverket har digitalisering varit på agendan vid flera tillfällen, bland annat har man tagit del av varandras arbete på området samt fått information om kraftsamlingen och andra initiativ som finns att ta del av. Kommunerna har anmält intresse att medverka i ett projekt kring Internet of Things (IoT). På kommunernas initiativ träffades IT-cheferna för ett möte om denna satsning och för att undersöka om man ska fortsätta träffas.

Vidare stöttar förbundet kompetensutvecklande insatser indirekt genom medfinansiering av projekt som bedrivs av externa aktörer.

Strategiskt mål: Infrastruktur och digital service

Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Löper på enligt plan. Förbundet deltar i nätverk och bidrar med information till medlemskommunerna.

I projektet "Det goda livet i Dalsland" görs en genomgång av brister och behov i den digitala infrastrukturen och på regional nivå finns arbetsgrupper igång för att hitta innovativa grepp och strukturuppbyggande insatser inom fiber, mobilnät, vårdlösningar med mera.

Ekonomisk redovisning Fyrbodals kommunalförbund 2022-01-01 – 2022-12-31

Bengtsfors den 30 mars 2023

Direktionen

Stig Bertilsson
Bengtsfors kommun

Andreas Nilsson
Dals-Eds kommun

Ulla Börjesson
Färgelanda kommun

Jan-Olof Johansson
Lysekils kommun

Ludwig Mossberg
Melleruds kommun

Louise Skaarnäs
Munkedals kommun

Catharina Bråkenhielm
Orust kommun

Therése Mancini
Sotenäs kommun

Kent Hansson
Strömstad kommun

Liselotte Fröjd
Tanums kommun
1:e vice ordförande

Peter Eriksson
Trollhättan Stad
Ordförande

Monica Hanson
Trollhättan Stad

Martin Pettersson
Uddevalla kommun

Ingemar Samuelsson
Uddevalla kommun

Benny Augustsson
Vänersborgs kommun
2:e vice ordförande

Henrik Harlitz
Vänersborgs kommun

Michael Karlsson
Åmåls kommun

FYRBODALS KOMMUNALFÖRBUND

Uppföljning av aktivitetsplan 2022

Innehåll

Stöd, omsorg och hälsa.....	6
Strategiskt mål: Kvalitet och välfärdsteknik	6
Strategiskt mål: Barn och unga	10
Strategiskt mål: Kompetens, FoU och samverkan.....	13
Fysisk planering och hållbara transporter	16
Strategiskt mål: Hållbart resande.....	16
Strategiskt mål: Gemensam planering.....	19
Strategiskt mål: Samspel och utveckling.....	22
Kompetensförsörjning och utbildning	25
Strategiskt mål: Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå.....	25
Strategiskt mål: Samverkan och tillgänglighet	32
Strategiskt mål: Forskning och utveckling.....	38
Strategiskt mål: Skolavhopp, resultat och jämlikhet	40
Näringsliv, kultur och attraktionskraft	42
Strategiskt mål: Företagsklimat, struktur och omställningskapacitet	42
Strategiskt mål: Innovation, styrkeområden och investeringsvilja.....	46
Strategiskt mål: Kultur och attraktionskraft.....	52
Digitalisering	56
Strategiskt mål: Innovation, kompetens och ledarskap	56
Strategiskt mål: Infrastruktur och digital service	58

Förklaring färgkoder

	Information saknas
	Aktivitet ej påbörjad
	Aktivitet påbörjad
	Aktivitet klar

Texter: Andreas (sammanfattning), analyserande, analysera statusen i tabellerna

Sammanfattning

Verksamheten har bedrivits enligt direktionens beslut och direktiv med bra resultat. Efter pandemin har de största utmaningarna för förbundet främst varit en stor personalomsättning. Flera personer med mångåriga erfarenheter av förbundets olika verksamheter har lämnat vilket skapat ett stort kompetenstapp. Men under året har tjänsterna tillsatts med nya personer och, trots personalomsättningen, har man lyckats genomföra de insatser som förväntats. Nedan redogörs för arbetet som utförs inom respektive område, först på aggregerad nivå, sedan på detaljerad nivå.

Inom strategiskt utvecklingsområde "Stöd, omsorg och hälsa" flyter arbetet på enligt plan. Grunden för arbetet har varit en nära dialog med kommunerna där förbundet hörsammat vilka lokala behov och förutsättningar som finns. Det finns en väl uppbyggd struktur för samverkan i och mellan olika nätverk vilket inte minst de närmare 20 professions- och chefsnätverken som förbundet driver visar. Att betona är att mycket av arbetet 2023 kommer att fokusera på att få till stånd ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal.

Något som genomsyrar det strategiska området "Kvalitet och välfärdsutveckling" är Nära-vårdomställningen. Nära vård är ett förhållningsätt och utgår från en mer personcentrerad hälso- och sjukvård där samarbete och samverkan mellan region och kommuner är central. En annan utmaning framåt är att komma fram till hur rollfördelningen mellan förbundet och Västkom ska se ut när det gäller länsgemensamma utvecklingsfrågor kring socialtjänst och hälso- och sjukvård och hur detta ska bedrivas utifrån kommunernas förutsättningar.

När det gäller strategiskt mål "Barn och unga" har Hälsokällan genomfört sitt arbete enligt plan utifrån fem fokusområden. Här har stort fokus lagts på Fullföljda studier. Dessutom har Kunskapsnod Fullföljda studier Fyrbodals startats upp med en styrgrupp och ett team inom förbundet. Prioriterade inriktningar är bland annat psykisk hälsa och läsning och språkutveckling.

Inom det strategiska målet "Kompetens, FoU och samverkan" pågår flera aktiviteter som ska ge bättre samverkan inte minst mellan kommunerna. En aktivitet har varit att påbörja implementeringen av den gemensamma modellen för kunskap, kompetens och kvalitet för baspersonal som lanserades våren och att genomföra utbildningar kopplat till planerna. Genom befintliga kompetensplaner inom områdena sociala barnavården, missbruk och ekonomiskt bistånd har efterfrågade utbildningar genomförts. En uppföljning av verksamhetsplan för FoU-Socialtjänst visar god följsamhet.

I utvecklingsområde "Fysisk planering och hållbara transporter" har flera aktiviteter genomförts bland annat i form av nätverk, workshops och projekt. När det gäller "Hållbart resande" pågår bland annat en större satsning kring nya tågstopp i Dalsland och även ett arbete med godsfrågor har påbörjats. Projektet

RORiLand startade under 2022 där man fokuserar på mobilitet på landsbygden. Detta projekt var också framgångsrikt när det gäller samverkan med andra kommunalförbund (Skaraborg). Värt att nämna är också ett nytt projekt med fokus på fossilfria transporter.

För det strategiska målet “Gemensam planering” har de sista framtidsworkshoparna i kommunernas ledningsgrupper genomförts. I workshoparna har man tagit fram viktiga förutsättningar som på olika sätt definierar territoriet Fyrbodalsregionen, så kallade Hörnstenar. Dessa är Gränsland, Landsbygder, Vattenrike och Trekärnigt centrum. Elektrifiering och energiförsörjning är en av de frågor som identifierats som kommunövergripande och där samverkan behövs.

Inom “Samspel och utveckling” har en hel del påverkansarbete gentemot Västtrafik och regionen pågått och pågår. En viktig fråga är de fyra planerade tågstoppen i Dalsland där förbundet är pådrivande. När det gäller det strategiska målet kring att utveckla Trestadsområdet till ett tydligt nav för tillväxt och utveckling av hela Fyrbodalsregionen, hade inga aktiviteter planerats in under året, då resurser omprioriterats med anledning av pandemin. Ett mer aktivt arbete kring frågan väntas under 2023.

Inom “Kompetensförsörjning och utbildning” sker processer på kort och lång sikt. Det strategiska målet “Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå” innehåller flera aktiviteter som varit framgångsrika under året. Bland annat har verksamheten Kompetensplattform Fyrbodalsregionen resurssatts med nya processledare, samordnare och strateger samt med kommunikationsstöd. Inom Vård- och omsorgscollege har ytterligare kommuner anslutit sig vilket innebär att samtliga Fyrbodals kommuner är med i collegesamverkan. För Teknikcollege håller ett nytt avtal på att tas fram.

Strategiska målet “Samverkan och tillgänglighet” innebär bland annat att förbundets medarbetare stöttar kommunerna, leder och deltar i flera nätverk. Ett framgångsrikt projekt under året har varit Fenix med fokus på kompetensomställning för företag. Verksamheten Kompetensplattform Fyrbodalsregionen har under året fått nya processledare, samordnare och strateger samt kommunikationsstöd. VUX-nätverket har under året arbetat med möjligheter och utmaningar för fritt sök, bredare utbud och tillgänglighet i Fyrbodalsregionen.

“Forskning och utbildning”: Nätverket för Utbildningschefer har beslutat att FoU Utbildning ska startas upp under 2023.

“Näringsliv, kultur och attraktionskraft” har präglats av flera utmaningar efter pandemin, bland annat Ukrainakriget, energipriserna och inflation. Inom målet “Företagsklimat, struktur och omställningskapacitet” har flera stora beslut tagit. Kanske det största är att förbundsregionen antog “Näringslivsstrategi 2030 – Business Region Väst”, att samla allt arbete som har med näringsliv och nyetablering under en plattform. Det undertecknades också en avsiktsförklaring om kompetensplattform av Västra Götalandsregionen och kommunalförbundet.

Inom målet “Innovation, styrkeområden och investeringsvilja” bedrivs arbetet i enlighet med planen och vi ser en stor nöjdhet hos kommuner, företag och andra aktörer. Dessutom finns tydliga tecken på att vi har ett robust och välutvecklat innovationssystem i Västsverige. Detta visar sig inte minst i att

befintliga bolag väljer att expandera i Fyrbodalsregionen och även att alltfler svenska och utländska bolag väljer att etablera sig här. Dana har påbörjat byggnationen av sin elmotorfabrik i Åmål som invigs 2023. Kommuner har tydligt önskat fortsatt stöd när det gäller offertberedskap under 2023.

“Kultur och attraktionskraft”: Här sker en rad samverkanspunkter mellan bland annat förbundets kulturstrategi och näringslivsstrategi, men också med kommunerna, näringslivet och regionen. Projekt Hållbar besöksnäring i Väst förlängs sex månader för att uppnå kommunernas behov. Projektet Våra rum startades förra året och handlar om samverkan för gestaltad livsmiljö. Under 2023 kommer vi att ansöka om fortsatt genomdrivande av projekt samt uppstart med nya kommuner.

Inom utvecklingsområdet “Digitalisering” kommer resurser för samordning från VästKom. Förbundet har en mer stöttande roll på området. Satsningen Kraftsamling Digitalisering har börjat utkristallisera sig under 2022 och förbundet är en del av detta arbete.

Texter: Karin Engström

Stöd, omsorg och hälsa

Strategiskt mål: Kvalitet och välfärdsutveckling

Invånarna i Fyrbodalsregionen erbjuds en trygg, likvärdig och jämlik socialtjänst, vård och omsorg som är kunskapsbaserad och effektiv. Kommunerna får genom kommunalförbundet ett efterfrågat stöd till förebyggande och hälsofrämjande arbete samt till verksamhetsutveckling där socialtjänst, vård och omsorg bedrivs nära och i samverkan med invånarna. Digitalisering och välfärdsteknik är områden som kan möjliggöra ökad delaktighet i samhället, god livskvalitet men också bidra till att resurser används mer kostnadseffektivt.

Inom det strategiska utvecklingsområdet “Stöd, omsorg och hälsa” bedrivs arbetet enligt planer för olika uppdrag. Grunden för arbetet har varit en nära dialog med kommunerna där förbundet arbetar utifrån lokala behov och förutsättningar. Det finns en väl uppbyggd struktur för samverkan i och mellan de 20-talet professions- och chefsnätverken som förbundet driver. Hälsokällan har genomfört sitt arbete utifrån sina fem fokusområden med tyngdpunkt på fullföljda studier.

Övergripande kommentarer

Kommunalförbundet representerar kommunerna, leder och deltar i en mängd nätverk i frågor som rör socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård. Arbetet med revidering av Hälso- och sjukvårdsavtalet har inte resulterat i att ett länsgemensamt ställningstagande kunnat uppnås, vilket föranleder att arbetet med avtalet fortsätter under 2023. "Färdplanen - länsgemensam strategi för omställning för god och nära vård" har antagits och stödet till kommunerna i nära vårdsomställningen fortskrider. Exempel på andra större processer som pågått under året är uppstartsarbete för delregional samverkansverksamhet för ungdomar med missbruk, Mini-Maria. Avtalssamverkan har ingåtts av 13 kommuner.

Analys

Framgångsfaktor för utveckling av arbetet är nära förankring med kommunerna. Via chefs- och professionsnätverk ges stöd till utveckling, strategisk dialog och samarbete kommuner emellan. Detta bidrar till resurseffektivitet, ökad gemensam kompetens och ökad beredskap hos kommunerna att möta välfärdssektorns utmaningar.

Nära Vård-omställningen genomsyrar i stora drag samtliga aktiviteter som genomförs via förbundet inom det strategiska området kvalitet och välfärdsutveckling. Nära vård är ett förhållningssätt och utgår från en mer personcentrerad hälso- och sjukvård där samarbete och samverkan mellan region och kommuner är central. Arbetet kräver långsiktighet och uthållighet med förändringar i samverkansstrukturer och på samtliga organisationsnivåer. Rollfördelning och ansvarsfördelning mellan kommunalförbunden och Västkom är en kvarstående utvecklingsfråga, för att säkerställa att arbetet med länsgemensamma utvecklingsfrågor kring socialtjänst och hälso- och sjukvård bedrivs utifrån kommunernas förutsättningar och att avtal och överenskommelser med Västra Götalandsregionen tillgodoser de kommunala behoven. Alltjämt finns behov av att inom vårdsamverkan fortsätta att lyfta fram utvecklingsbehov och förbättringsbehov utifrån kommunernas perspektiv.

Framtidens socialtjänst och hälso- och sjukvård, där samordning och samverkan mellan huvudmännen behöver ske i ökad omfattning, förutsätter fortsatt utveckling av digitalisering och välfärdsteknik. Kompetens och infrastruktur kring information samt förbundets roll för utveckling behöver tydliggöras. För att uppnå målet med välfärdsteknik och digitalisering behöver kommunernas behov inventeras. Vård- och omsorgscheferna har efterfrågat ett nätverk för digitaliseringsansvariga, vilket kommer att startas 2023.

Aktivitet	Utfall
<p>Processleda strategiskt samarbete i samverkan med / mellan kommunerna i regiongemensamma frågor.</p>	<p>Pågår i samverkan med VGR i t ex vårdsamverkan, inför VVG och SRO samt utefter statlig överenskommelse för psykisk hälsa. Arbetet med att revidera hälso- och sjukvårdsavtalet med tillhörande överenskommelser och färdplan för omställning till god och nära vård har ej resulterat i länsövergripande samstämmighet.</p>
<p>Kommunalförbundet representerar kommunerna i regionala och nationella samverkans- och stödstrukturer, RSS</p>	<p>Kommunalförbundet representerar kommunerna i möte med andra kommunalförbund på VästKom i VGK, i länsgemensamma grupper om olika område i socialtjänsten och kommunal hälso- och sjukvård, i nätverk på SKR som RSS, äldreomsorg/sjukvård, funktionshinder, barn och unga, missbruk, kvalitet och uppföljning, nära vård samt Partnerskapet.</p>

<p>Stödja kommunerna i och tydliggöra, innebörden av, omställningen till nära vård ur ett kommunalt perspektiv.</p>	<p>Kommunalförbundet handhar kommunernas del i den statliga överenskommelsen om en god och nära vård. På Kommunalförbundet arbetar en utvecklingsledare för att stödja omställningsarbetet till god och nära vård. Insatser har genomförts enligt projektplan och utförs och anpassas helt utefter kommunernas önskemål och förutsättningar.</p>	
<p>Driva frågor kring digitalisering, information och kommunikationsteknologi inom funktionshinder och socialpsykiatri.</p>	<p>Kommunalförbundet leder ett nätverk med kommunala representanter i detta område, DIKT nätverket, en kommunenkät har genomförts vilket synliggjort befintlig kompetens samt behoven av kompetensutveckling inom välfärdsteknik och IKT (informations- och kommunikationsteknologi).</p>	

Texter: Pernilla Forss

Strategiskt utvecklingsområde:

Stöd, omsorg och hälsa

Strategiskt mål: Barn och unga

Alla barns rättigheter genomsyrar kommunalförbundets uppdrag. Arbetet som görs för kommunerna främjar en god hälsa och ökad framtidstro hos barn, unga och deras familjer.

Övergripande kommentarer

Kommunalförbundets verksamhet Hälsokällan har genomfört aktiviteter rörande alla fem fokusområden enligt plan

Text till årsredovisningen:

Hälsokällan har under året genomfört aktiviteter enligt plan inom alla fem fokusområden; Våldsprevention, Integration, Psykisk hälsa, Fullföljda studier samt Samspel, sexualitet och relationer (Hälsokällans inriktningsdokument, 2022–2025). Totalt 2022 har verksamheten mött drygt 4000 "viktiga vuxna" i kompetensutveckling, nätverk och processtöd. Stort fokus 2022 har lagts på Fullföljda studier. Nedan följer några exempel från varje fokusområde;

Våldsprevention - Föreläsningar om Barns integritet/våldsprevention samt Hedersrelaterat våld och förtryck. En projektansökan är inlämnad till Jämställdhetsmyndigheten för en fortsättning på arbetet med Barns integritet i förskolan och skolan.

Samspel, sexualitet och relationer – Utbildning till ca 1000 pedagoger om Porrkritisk undervisning. Nätverk Sexualitet, samtycke och relationer. Processtöd kring nya läroplansskrivningar om sexualitet, samtycke och relationer. Flera nätverk tex för familjecentralspersonal. Familjecentralskonferens för familjecentraler i hela Västra Götaland.

Fullföljda studier - Kompetenshöjande seminarier och slutkonferens för projektet Processtöd fullföljda studier (aug 2020-dec 2022). Processtöd och utbildningar om den breda studie- och yrkesvägledningen med pilotskolor i Munkedal och Strömstad för barn och unga inom projektet Vad skall jag bli när jag blir stor. Dessutom har samtliga kommuner fått ta del av resultat och framgångsfaktorer. Dialog och förarbete med Västra Götalandsregionen pågår för en ESF-ansökan för en uppväxling av Vad skall jag bli när jag blir stor. Samverkan med Kunskapsnod Fullföljda studier.

Integration - Föreläsning om sexuell hälsa för föräldrar nya i Sverige. Utbildning i metodmaterialet Förälder i nytt land. Nätverk för personer som möter föräldrar nya i Sverige.

Psykisk hälsa - Idébyttardag med goda exempel från verksamheter/projekt i Fyrbodalen om barn och ungas hälsa.

Kunskapsnod Fullföljda studier Fyrbodalen

En styrgrupp bestående av representanter från fem nätverk med koppling till och mandat gällande fullföljda studier har tillsatts och ett team har startat inom förbundet. Workshops med aktuella nätverk samt dialogmöten med kommunerna har genomförts för att kartlägga behov av insatser och samverkan med utgångspunkt i de prioriterade inriktningarna. Utifrån detta och dialog i styrgrupp och team har ett strategiskt inriktningsdokument sammanställts, vilket nu ligger på styrgruppens bord för vidare hantering i januari.

Aktivitet	Utfall
<p>Att följa Hälsokällans inriktningsdokument (2022–2025) utifrån fem fokusområden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Våldsprevention • Integration • Psykisk hälsa • Fullföljda studier • Samspel, sexualitet och relationer	<p>Hälsokällan har under året genomfört aktiviteter enligt plan inom alla fem fokusområden, som samtidigt kopplas till varandra. Totalt har verksamheten mött drygt 4000 "viktiga vuxna" i kompetensutveckling, nätverk och processtöd. Stort fokus har lagts på Fullföljda studier. Mycket tid har lagts på ansökningar och förberedelse av framtida projekt.</p> <p>Våldsprevention - föreläsningar om Barns integritet, Hedersrelaterat våld och förtryck. Samverkan med Länsstyrelsen och Västkom. En projektansökan är inlämnad till Jämställdhetsmyndigheten för en fortsättning på arbetet med Barns integritet i förskolan och skolan.</p> <p>Samspel, sexualitet och relationer – Utbildning till ca 1000 pedagoger om Porrkritisk undervisning. Nätverk Sexualitet, samtycke och relationer. Processtöd kring nya läroplansskrivningar om sexualitet, samtycke och relationer. Flera nätverk tex för familjecentralspersonal. Familjecentralskonferens för familjecentraler i hela Västra Götaland.</p>

	<p>Fullföljda studier - Kompetenshöjande seminarier och slutkonferens för projektet Processtöd fullföljda studier (aug 2020-dec 2022). Processtöd för studie och yrkesvägledning för barn och unga inom projektet Vad skall jag bli när jag blir stor. Dialog och förarbete med Västra Götalandsregionen pågår för en ESF-ansökan för en uppväxling av Vad skall jag bli när jag blir stor. Medverkat i framtagandet av Kunskapsnod för Fullföljda studier.</p> <p>Integration - Föreläsning om sexuell hälsa för föräldrar nya i Sverige. Utbildning i metodmaterialet Förälder i nytt land. Nätverk för personer som möter föräldrar nya i Sverige.</p> <p>Psykisk hälsa - Idébyttardag med goda exempel från verksamheter/projekt i Fyrbodal om barn och ungas hälsa.</p>	
<p>Uppstart av Kunskapsnod Fullföljda studier Fyrbodal. Projekt under 2022–2024 med finansiering från Regionala utvecklingsnämnden. Prioriterade inriktningar för kunskapsnodens utvecklingsarbete:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykisk hälsa • Föräldrar som resurs • Läsning och språkutveckling • Motivation och framtidstro 	<p>Kunskapsnod Fullföljda studier Fyrbodal</p> <p>En styrgrupp bestående av representanter från 5 nätverk med koppling till och mandat gällande fullföljda studier har tillsatts och ett team har startat inom förbundet. Workshops med aktuella nätverk samt dialogmöten med kommunerna har genomförts för att kartlägga behov av insatser och samverkan med utgångspunkt i de prioriterade inriktningarna. Utifrån detta och dialog i styrgrupp och team har ett strategiskt inriktningsdokument sammanställs, vilket nu ligger på styrgruppens bord för vidare hantering i januari.</p>	

Texter: Lis Palm

Strategiskt utvecklingsområde:

Stöd, omsorg och hälsa

Strategiskt mål: Kompetens, FoU och samverkan

Kommunerna har en hög kompetens inom socialtjänst, omsorg, vård och hälsa, och driver ett gemensamt arbete kring forskning och utveckling (FoU) med fokus på innovation. Samverkan mellan kommunerna och andra aktörer är god. Genom erfarenhetsutbyte och omvärldsbevakning främjas kunskapsutveckling och möjligheterna att vid behov utarbeta likartade arbetssätt.

Övergripande kommentarer

Arbetet sker enligt de uppdragsbeskrivningar som kommunerna enats om för olika uppdrag som FoU-Socialtjänst Fyrbodol, IFO nätverksledare, utvecklingsledare funktionshinder/socialpsykiatri, utvecklingsledare God och nära vård samt processledare suicid.

Den årliga enkäten har gått ut till chefsnätverken (10 nätverk) i slutet av året. För att nämna några resultat lyfter vi "nöjdhet" med snitt på 4,4 av 5 möjliga som generell åsikt om nöjdhet med nätverken. Nöjdhet med informationsförmedling och omvärldsbevakning var i snitt 4,5 av 5 möjliga.

I stort sett alla aktiviteter i FoU- socialtjänsts verksamhetsplan har genomförts under året med stor nöjdhet från kommunerna. De aktivitetsområden som vi inte har lyckats med till fullo berör stöd till master/magister utbildningar och stöd för kommunerna för att få tillgång till vetenskapliga rapporter.

Analys

Fortsatt implementeringsstöd behöver ges till kommunerna för införande och användning av den Fyrbodalgemensamma modellen för kunskap, kompetens och kvalitet för baspersonal. Kommunerna har kommit olika långt när det gäller de antagna modellerna och efterfrågar fortsatt stöd från förbundet med målet att såväl bibehålla som nyrekrytera kompetent personal.

Ökat deltagande jämfört med flera föregående år och fortsatt hög nöjdhet med nätverk och aktiviteter är indikatorer på att vi gör rätt saker och att det vi gör är relevant och angeläget för kommunerna.

Att BIM-forskningsprojektet inte blev färdigt berodde på att Högskolan Väst inte klarade att genomföra projektet som avtalat.

Aktivitet	Utfall
<p>Att utveckla, revidera och implementera kompetensplaner och utbildningar kopplat till planerna.</p>	<p>Inom områdena sociala barnvården, missbruk och ekonomiskt bistånd finns kompetensplaner och efterfrågade utbildningar har genomförts.</p> <p>Modell för kunskap, kompetens och kvalitet för baspersonal färdigställdes och lanserades och uppföljande workshoppar har genomförts för att påbörja implementeringsarbetet med kommunerna. Implementeringsarbetet fortgår under 2023.</p>
<p>Att följa verksamhetsplan för FoU-socialtjänst.</p>	<p>Uppföljning av verksamhetsplan för FoU-Socialtjänst visar god följsamhet.</p>
<p>Skapa möte mellan relevanta aktörer i efterfrågade samverkansämne.</p>	<p>Kommunalförbundet samlar relevanta aktörer på både lokal, regional och nationell nivå för att se om och hur detta på bästa och mest kostnadseffektiva sätt kan komma invånarna till del.</p> <p>Exempelvis har ett antal dialogmöten om; bemanning inom omsorgen med olika chefsgrupper, boende och boendeformer, uppföljning av register samt om suicidprevention har genomförts.</p>
<p>BIM, samverkansforskning Barnhusets insatsmodell i Fyrbodol.</p>	<p>Forskningsprojektet är avslutat då Högskolan Väst inte kunde fullfölja uppdraget. En delrapport finns publicerad.</p>

15

169

Texter: Tobias Källqvist

Strategiskt utvecklingsområde:

Fysisk planering och hållbara transporter

Strategiskt mål: Hållbart resande

Fyrbodalsregionen är en fossilfri gränsregion med ett väl utvecklat transportsystem för besökare, arbetsplatser och invånare. Den offentliga sektorn är en föregångare när det gäller hållbar mobilitet, förnybara drivmedel, elektrifiering och energieffektiva fordon och hållbart resande. Kollektivtrafiken är väl utbyggd med hög tillgänglighet och effektivitet även på landsbygden och i öst-västlig led i delregionen, för att möjliggöra ett hållbart resande till arbete, skola, service och fritidsaktiviteter. Förbundet driver ett framgångsrikt påverkansarbete för ökad tillgänglighet till kollektivtrafik. Det finns ett beslut om att bygga ut järnvägen mellan Göteborg och Oslo till dubbelspår.

Övergripande kommentarer

Arbetet bedrivs genom deltagande i olika forum för dialog samt genom projekt vi driver eller stödjer och genom nätverk vi samordnar.

Projektet RORiLand har kommit igång efter en försenad start och lång uppstartsperiod. Ett nytt projekt har skapats och startats upp med fokus på fossilfria transporter. Projektet kan ses som en fortsättning på Fossilfri gränsregion 2030. Månadswebbinarier har fortsatt hållits även under perioden då vi inte har haft ett projekt igång.

En större satsning pågår kring nya tågstopp i Dalsland. Löpande arbete har skett med Västtrafik och Trafikverket.

Arbete med godsfrågor har påbörjats, bland annat utifrån Trestad center som nod. Kommunalförbundet är sedan våren 2022 representerat i den regionala arbetsgruppen för godsfrågor. Vi har samordnat remissarbete kring regional och nationell infrastrukturplan.

Analys

Insatserna har en stor bredd, där beteendeförändringar, infrastruktur i vid bemärkelse (vägar, järnvägar, hamnar, drivmedel/laddning m.m.), teknikutveckling och -implementering samt kollektivtrafik alla är viktiga områden. Flernivåsamverkan är en viktig förutsättning för arbetet.

Arbetet bedrivs till stor del i projektform. I syfte att skapa en större tydlighet och långsiktighet har ett arbete startats för att skapa en gemensam plattform som kan användas i kommunikation av flera olika projekt över tid.

Samverkan med de övriga kommunalförbunden har varit en framgångsfaktor i bland annat RORiLand (Skaraborg) och i det strategiska arbetet kring fossilfria transporter (Boråsregionen).

Text till årsredovisningen:

Arbetet bedrivs genom deltagande i olika forum för dialog samt genom projekt vi driver eller stödjer och genom nätverk vi samordnar. Projektet RORiLand har kommit igång efter en försenad start och lång uppstartsperiod. Ett nytt projekt har skapats och startats upp med fokus på fossilfria transporter. Projektet kan ses som en fortsättning på Fossilfri gränsregion 2030. Månadswebinarier har fortsatt hållits även under perioden då vi inte har haft ett projekt igång.

En större satsning pågår kring nya tågstopp i Dalsland. Löpande arbete har skett med Västtrafik och Trafikverket.

Arbete med godsfrågor har påbörjats, bland annat utifrån Trestad center som nod. Kommunalförbundet är sedan våren 2022 representerat i den regionala arbetsgruppen för godsfrågor. Vi har samordnat remissarbete kring regional och nationell infrastrukturplan samt deltagit i ett flertal nystartade åtgärdsvalstudier.

Aktivitet	Utfall	
Föra in frågorna om viktiga stråk och noder för gods, hamnar, farleder och terminaler i Strukturbildsarbetet. Att identifiera viktiga stråk för noder och gods. Medvetandegöra kommunerna.	Frågorna har förts upp på de framtidsworkshops som ägt rum. Viktiga stråk för noder och gods är identifierade. Arbete pågår med att medvetandegöra kommunerna. Kommunalförbundet är sedan våren 2022 representerat i den regionala arbetsgruppen för godsfrågor.	
Utifrån Position Västs godstransportutredning initiera arbete för att lämplig aktör ska ta rollen av koordinator för hållbara godstransporter i Fyrbodal	Arbete påbörjat under året. Bland annat har en workshop kring en eventuell combiterminal vid Trestad Center hållits tillsammans med Vänersborgs kommun och den regionala arbetsgruppen för godsfrågor.	
Tillsammans med Skaraborgs kommunalförbund och Västra Götalandsregionen initiera ett arbete för förbättrade möjligheter för sjöfart Vänern, med koppling till byggnation slussar i nationell plan	Aktiviteten är pausad i väntan på beslut om lokalisering av slussar i Trollhättan	
Följa, föra dialog, delta i åtgärdsvalsstudier, samt agera i beslutade och planerade infrastrukturobjekt i nationell och regional plan 2022–2033/37.	Aktiviteten genomförd.	
Genomföra projekt Fossilfri Gränsregion 2030 i enlighet med projektplanen	Genomfört och avslutat i enlighet med projektplan och uppsatta mål.	
Utvärdera hittillsvarande arbete med fossilfria transporter inom kommunalförbundet och föreslå fortsatta insatser eller ej.	Aktiviteten genomförd. Nytt samverkansprojekt beslutat och initierat. Arbete pågår för att möjliggöra ytterligare insatser/projekt.	

Etablera ny funktion inom miljö- och klimatarbete och cirkulär bioekonomi.	Aktiviteten genomförd.	
Leda och samordna nätverket för infrastruktur och kollektivtrafik. Nätverket utgörs av tjänstepersoner som ansvarar för infrastruktur- och/eller kollektivtrafikfrågor. Nätverket är beredande i infrastrukturfrågor för det delregionala kollektivtrafikerådet (DKR) i Fyrbodalen.	Aktiviteten genomförd. Nätverket hade fem träffar under 2022.	
Omvärldsbevaka och samverka med Västtrafik och berörda kommuner. Sammanställa skrivelser vid behov. Driva ett aktivt påverkansarbete.	Aktiviteten genomförd. Frågor som behandlats har bland annat varit synpunkter kring närtrafik och satsningen i stråket Ed-Trollhättan.	
Kanalisera medlemskommunernas årliga inspel till trafikförsörjningsprogrammet. Påverkansarbete och kunskapsuppbyggnad.	Aktiviteten genomförd. Remissvar har lämnats på årlig avstämning av trafikförsörjningsprogrammet.	
Påverkansarbete tillsammans med de övriga kommunalförbunden.	Aktiviteten genomförd, exempelvis via den regionala samverkansarenan för mobilitet och tillgänglighet i glesa geografier.	
Initiera ett eller flera utvecklingsprojekt inom hållbar mobilitet i mindre tätorter och landsbygd.	Aktiviteten är genomförd. Forsknings- och utvecklingsprojektet RORiLand har startats upp och förbundet deltar i projektet KOMiLand.	
Politiskt antagen skrivning för påverkansarbete. Bör skrivas med i remissvar för nationell och regional transportinfrastrukturplan samt finnas med i beslut för prioriterade objekt i Fyrbodalen.	Förbundet har tagit fram och beslutat om remissvar angående den regionala transportinfrastrukturplanen för perioden 2022-2033/2037. Prioriteringarna har föregåtts av tätt samarbete med tjänstepersoner i Infrakollnätverket samt ur dialog med politiker.	

Texter: Christel Thuresson,
Strategiskt utvecklingsområde:

Fysisk planering och hållbara transporter

Strategiskt mål: Gemensam planering

Strukturbild Fyrbodalsregionen utgör ett gemensamt underlag för mellankommunal planering, där alla kommuner i Fyrbodalsregionen medverkar, och med en bred samverkan med Västra Götalandsregionen och andra myndigheter. Strukturbild Fyrbodalsregionen är ett arbetssätt och utgör plattform och forum för viljestyrd samplanering när det gäller service, utbildning, boende, fritid, kultur, näringsliv och infrastruktur. Strukturbilden inkluderar även frågor om mark- och kraftförsörjning, bredband, samt grad av självförsörjning och livsmedelsstrategi. Det finns ett väl fungerande samarbete kring större externa etableringar i Fyrbodalsregionen.

Övergripande kommentarer

När pandemin släppt sitt grepp kunde de sista workshoparna i kommunernas ledningsgrupper genomföras. Dialogerna i ledningsgrupperna har visat på några viktiga förutsättningar som på olika sätt definierar territoriet Fyrbodalsregionen och skiljer det från andra geografiska strukturer. Under arbetet har de fått rubriken Hörnstenar.

Gränsland – historiska och nutida gränser präglar struktur och utveckling i delregionen.

Landsbygder – territoriets naturtillgångar är viktiga resursbaser som utgör grunden i delregionens styrkeområden.

Vattenrike – sött och salt vatten, kanaler, marin nationalpark, skärgård med mera.

Trekärnigt centrum – Uddevalla, Trollhättan och Vänersborg tillsammans utgör andra största befolkningscentra efter Göteborg i Västra Götaland och åttonde största befolkningscentra i ett nationellt perspektiv.

Elektrifiering och energiförsörjning är en av de frågor som identifierats som kommunövergripande och där samverkan behövs. Processledare för Strukturbild har uppdraget att vara kontaktperson i regionens Kraftsamling Elektrifiering och har därför deltagit i ACCEL, accelererad elnätutbyggnad som initierats av Västra Götaland och Svenska Kraftnät. Ett flertal informations och dialogmöten har också genomförts på regional nivå. I kommunalförbundets regi har digitala informationsmöten med Vattenfall Eldistribution genomförts för kommunernas tjänstepersoner och politiker.

Analys

Strukturbildsarbetet visar fortsatt att den generella uppfattning om territoriet Fyrbodalsregionen är att det är fler faktorer som skiljer kommunerna åt än som förenar dem. Djupare kunskap om territoriets förutsättningar, utmaningar och möjligheter behöver utvecklas för att skapa incitament för ökad samverkan. Här spelar förbundets olika nätverk en stor roll som kunskapspridare och forum för utveckling av gemensamma insikter.

En startpunkt för fortsatt strukturbildsarbete är att identifiera kommunövergripande frågor där samsyn och samverkan är nödvändig. Exempel på sådana frågor är energiproduktion och distribution, kompetensförsörjning inom offentlig och privat sektor, digitalisering, livsmedelsförsörjningsstrategi, krisplanering, med flera.

Medlemskommunerna har lång erfarenhet av att skapa samsyn och samverkan kring infrastruktur och kollektivtrafikfrågor. Arbets sättet i de frågorna kan ligga till grund för ett fortsatt arbete i gemensamma strukturella frågor.

Text till årsredovisningen:

Under våren släppte pandemin sitt grepp och de sista workshoparna i kommunledningarna kunde genomföras. Därmed har den första delen i Strukturbild, Rådslag 1 genomförts. Ett resultat är att fyra viktiga förutsättningar som på olika sätt definierar territoriet Fyrbodal och skiljer det från andra geografiska strukturer identifierats. Under arbetet har de fått rubriken Hörnstenar.

Gränsland – historiska och nutida gränser präglar struktur och utveckling i delregionen.

Landsbygder – territoriets naturtillgångar är viktiga resursbaser som utgör grunden i delregionens styrkeområden.

Vattenrike – sött och salt vatten, kanaler, marin nationalpark, skärgård med mera.

Trekärnigt centrum – Uddevalla, Trollhättan och Vänersborg tillsammans utgör andra största befolkningscentra efter Göteborg i Västra Götaland och åttonde största befolkningscentra i ett nationellt perspektiv.

Rådslag 2 handlar om att utveckla gemensamma strategier och incitament för att ta vara på möjligheter och hantera utmaningar som territoriet Fyrbodal har och där samsyn och samverkan är nödvändig. Exempel på sådana frågor kan vara elektrifiering och elförsörjning, kompetensförsörjning i offentlig och privat sektor, livsmedelsförsörjningsstrategi, krisplanering, trekärnigt centrum, digitalisering med mera.

Rådslag 3 har fokus på att utveckla arbetssätt och processer. Här är kommunalförbundets erfarenheter från arbetet med infrastruktur och kollektivtrafik viktiga kunskaper att ta med in i arbetet. Fortsatt utveckling av förbundets roll som mötesplats och processledare för viktiga gemensamma forum är också centralt i Rådslag 3.

Aktivitet	Utfall
Slutföra framtidworkshops i medlemskommunernas ledningsgrupper.	Samtliga workshops genomförda.
Utveckling av scenarier	Inga övergripande scenarier är framtagna. I ett första steg är fyra gemensamma hörnstenar identifierade.

Genomföra rådslag 2 och 3

På grund av resursbrist planeras rådslag 2 och 3 att genomföras under 2023.

Texter: Morgan Ahlberg

Strategiskt utvecklingsområde:

Fysisk planering och hållbara transporter

Strategiskt mål: Samspel och utveckling

Varje del av Fyrbodalsregionen utvecklas utifrån sina förutsättningar och i ett samspel mellan städer och landsbygder. Trestadsområdet har utvecklats till ett tydligt nav, vilket skapar förutsättningar för tillväxt och hållbar utveckling i hela Fyrbodalsregionen.

Övergripande kommentarer

Under året har förbundet drivit och deltagit i ett flertal utvecklingsprojekt med fokus på fysisk planering och hållbara transporter, i samverkan med medlemskommuner och andra parter. Påverkansarbete gentemot Västtrafik och Västra Götalandsregionen pågår kontinuerligt i olika forum, bland annat i Infrakoll-nätverket, det Delregionala kollektivtrafikerådet samt i den nystartade samverkansarenan för mobilitet och tillgänglighet i glesa geografier.

Arbetet med de fyra planerade tågstoppen i Dalsland har bedömts vara en viktig fråga ur ett delregionalt perspektiv och har under året engagerat ett flertal medarbetare på förbundet samt politiker från medlemskommunerna.

När det gäller det strategiska målet kring att utveckla Trestadsområdet till ett tydligt nav för tillväxt och utveckling av hela Fyrbodalsregionen, hade inga aktiviteter planerats in under året, då resurser omprioriterats med anledning av pandemin. Ett mer aktivt arbete kring frågan väntas under 2023.

Text till årsredovisningen:

Under året har förbundet drivit och deltagit i ett flertal utvecklingsprojekt med fokus på fysisk planering och hållbara transporter, i samverkan med medlemskommuner och andra parter. Påverkansarbete gentemot Västtrafik och Västra Götalandsregionen pågår kontinuerligt i olika forum, bland annat i nätverket för infrastruktur och kollektivtrafik, det delregionala kollektivtrafikerådet samt i den nystartade samverkansarenan för mobilitet och tillgänglighet i glesa geografier.

Arbetet med de fyra planerade tågstoppen i Dalsland har bedömts vara en viktig fråga ur ett delregionalt perspektiv och har under året engagerat ett flertal medarbetare på förbundet samt politiker från medlemskommunerna.

När det gäller det strategiska målet kring att utveckla Trestadsområdet till ett tydligt nav för tillväxt och utveckling av hela Fyrbodalsregionen, hade inga aktiviteter planerats in under året, då resurser omprioriterats med anledning av pandemin. Ett mer aktivt arbete kring frågan väntas under 2023.

Aktivitet	Utfall
Testa - utvecklingsprojekt	Aktiviteten genomförd. RORiLand, KomILand samt Det goda livet i Dalsland är exempel på projekt som pågår inom området.
Påverkansarbete -Västtrafik, VGR.	Aktiviteten genomförd. Arbetet har bland annat bedrivits genom den regionala samverkansarenan för mobilitet och tillgänglighet i glesa geografier, genom fortsatt arbete inom ramen för avsiktsförklaringen för biogas. Förbundet har även deltagit i arbete med genomförandet av det regionala serviceprogrammet.
Planerade tågstoppen – mellankommunal fråga?	Förbundet deltar och är pådrivande i samhälls- och stationsutvecklingsprojektet för fyra nya tågstopp i Dalsland. Målsättningen är att öppna stationer i Brålanda och Bäckefors 2028, och därefter i Frändefors och Dals-Rostock. Under året har även en ÅVS för Station Brålanda påbörjats.

24

178

Texter: Cecilia Sandberg, Maria Wolff

Strategiskt utvecklingsområde:

Kompetensförsörjning och utbildning

Strategiskt mål: Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå

Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå - Tillgången till arbetskraft med rätt kompetens är god i hela Fyrbodals regionen. Människor som nyligen flyttat till Sverige är en resurs som tas tillvara. Vägledning och utbildning är behovsstyrda och leder till arbete efter avslutade studier för alla ungdomar. Utbildningsnivån i Fyrbodals regionen ökar och allt fler söker till eftergymnasiala utbildningar. Vuxen- och yrkesutbildningar är väl utbyggda och möjliggör ett livslångt lärande.

Övergripande kommentarer

Inom kompetensförsörjning och utbildning arbetar förbundet med flera processer, både på kort och lång sikt. En utredning av Teknikcollege har genomförts för att undersöka hur framtida organisering ska se ut.

Text till årsredovisningen:

Ny avsiktsförklaring med Västra Götalandsregionen har tecknats, på grund av ny lagstiftning. Där regionen har en tydligare roll i kompetensplattformens arbetet. Fokus ligger på arbetsmarknaden, utbildningssystemet och individens perspektiv (vad väljer man för yrke och varför).

Inom kompetensförsörjning och utbildning arbetar förbundet med processer på både kort och lång sikt. Ett av dessa arbeten handlar om att analysera, den av Västra Götalandsregionen framtagna "Utbildnings- och arbetsmarknadsprognosen". Utifrån detta ska kommunerna i Fyrbodal dimensionera sin gymnasie- och vuxenutbildning så att det bättre matchar arbetsmarknadens behov framgent. Ett arbete som till stor del hålls samman av förbundet och i nära samverkan med våra kommuners utbildningsförvaltningar.

Flertalet av våra nätverk och råd har under året arbetat på trots hög personalomsättning vilket periodvis resulterat i stor personalbrist. För Vård- och omsorgscollege har ytterligare kommuner anslutit sig och nu är samtliga av Fyrbodals kommuner med i collegesamverkan. Gällande Teknikcollege håller ett nytt avtal på att tas fram.

FOU arbetet inom kompetensplattformen har tagit fart då man i slutet av 2022 fatta beslut om hur arbetet ska organiseras.

Aktivitet	Utfall
Kompetensplattformsuppdraget: <ul style="list-style-type: none"> • Processledning av Kompetensråd Fyrbodals • Strategier och handlingsplaner • Processtöd till medlemskommunerna med lokal kompetensförsörjning • Omvärldsbevakning • Informationsspridning genom till exempel seminarier, informationsmöten, nyhetsbrev, webb och sociala medier. 	<p>Verksamheten Kompetensplattform Fyrbodals har under året resurssatts med nya processledare, samordnare och strateger samt med kommunikationsstöd.</p>
Kartläggning och analys	<p>Under hösten 2022 har VGR tagit fram Utbildnings- och arbetsmarknadsprognosen för Fyrbodals fram till 2035. Utifrån denna prognos analyseras underlaget för att ligga till grund för den kommande dimensioneringen av gymnasieutbildning och vuxenutbildningen.</p>
Vård- och omsorgscollege	<p>Deltagande aktörer driver och utvecklar verksamheten i enlighet med Vård- och omsorgscollege riktlinjer och är regionalt certifierade t o m 2023. Ansökan inför åter certifiering är påbörjad. Ett fjärde lokalt college är organiserat och certifierat under 2022.</p> <p>Under året har språkbudsutbildning intensifierats utifrån VOC uppdrag från Skolverket. Språkbudsutbildningen är ett nationellt koncept för att stödja och stärka språket på arbetsplatser.</p> <p>VOC nationellt har arbetat för att likvärdiga APL dokument är framtagna för att skapa en tydlighet och enhetlighet för alla berörda. Dokumenten testas och utvärderas inom regionen under 2023.</p> <p>Gemensamt LOS avtal är pågående att färdigställas inom VGR för samverkan APL platser NU sjukvård/Primärvård och utbildarna.</p>

<p>Teknikcollege</p>	<p>Teknikcollege Fyrbodals åtagande är att samarbeta och samverka kring kompetensförsörjningsfrågor gällande teknik- och industriföretag. Nytt samverkansavtal skall ut på remiss då det första förslaget återremitterades. Tidsplan juni 2023.</p>	
<p>Branschspecifika kompetensråd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facilitera befintliga råd • Processtöd vid bildande av nya råd • Identifiera och tydliggöra bristyrken • Ta fram avsiktsförklaringar 	<p>Idag finns råd för branscherna Besöksnäring, Transport (inklusive buss) och Bygg. Arbetet med Branschspecifika kompetensråd har lyfts fram av Västra Götalandsregionen där man konstaterat att en framgångsfaktor är om råden faciliteras av en neutral part som t ex en delregion. Råden har fokuserat på nulägesanalyser av rekryteringsbehov, arbetsmarknad, komvux- och arbetsmarknadsutbildningar, framtidsspaning mm.</p>	
<p>Samverkansarena för utbildning av pedagogisk personal.</p>	<p>Implementering av FoU utbildning Fyrbodals har flyttats fram till 2023 på grund av personalomsättning inom Kompetensplattformen. KAV (Kommunakademin Väst) har under året utvärderats.</p>	
<p>Vi-projektet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Webbinarier • Facilitatorträffar • Månadsmöten • Uppföljnings- och processmöten • Workshops 	<p>Vi-projektet har genom samverkan mellan kommuner, kommunalförbund, vuxenutbildning, folkhögskola, Regionservice och Rädda Barnen ökat medvetenhet bland medarbetare och chefer kring vikten av bemötande, delaktighet och medskapande för unga utan vare sig arbete eller studier samt skapat motivation och möjlighet till personlig utveckling och att närma sig arbetsmarknaden genom studier och praktik.</p> <p>Mer information finns att läsa i separata projektrapporter (både slutrapport till ESF och slutrapport för Fyrbodals).</p>	
<p>Samhällsorientering (SO):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samordning 	<p>Ett gemensamt presentationsmaterial för dem som deltar vid samhällsorienteringen har tagits fram.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> Administration 	<p>Ett utvecklingsarbete kring framtida möjlig organisering pågår.</p>	
<p>Kunskapsnod Fullföljda studier Fyrbodalsregionen I Regional utvecklingsstrategi 2021–2030 är en av de fyra kraftsamlingarna Kraftsamling Fullföljda studier och detta är ett prioriterat område både regionalt och delregionalt. För att stärka arbetet inom området och skapa långsiktiga att hållbara strukturer för utveckling och samverkan beslutades att skapa delregionala kunskapsnoder för fullföljda studier inom de fyra kommunalförbunden. Utvecklingen av kunskapsnoden sker som projekt under 2022–2024 för att sedan vara en kunskapsorienterad, strukturerad, stödjande och strategisk verksamhet utifrån den finansieringsmodell som utarbetats under projekttiden. Prioriterade inriktningar för Kraftsamlingen och Kunskapsnoden är: Psykisk hälsa, Föräldrar som resurs, Läsnings och språkutveckling samt Motivation och framtidstro.</p>	<p>Kunskapsnoden startade i april, något senare än planerat utifrån tillsättande av personella resurser. Uppstarten har innefattat intern dialog, möten med VGR och de andra kunskapsnoderna, skapande av ett team inom förbundet och tillsättande av en styrgrupp, workshops* med nätverk kopplade till styrgruppen, dialogmöten* med kommunerna och genomförande av en konferens i samverkan med VGR och de andra kunskapsnoderna. Detta har startat processer och arbete för att utforma strukturen och organisationen för kunskapsnoden, samverkansforum/-former samt strategier för arbetet och kommande insatser/aktiviteter.</p> <p>* för att kartlägga behov av insatser, strategier och samverkan</p>	
<p>Validering: Branschvalidering</p>	<p>Vux-chefsnätverket har lyft frågan i samband med anordnande av och antagning till lärlingsutbildningar och möjligheterna att anordna yrkestraineé-varianter. Detta är ett utvecklingsområde för vuxenutbildningssamverkan inför kommande år.</p>	
<p>Validering: Sprida kompetens</p>	<p>Vård- och Omsorgscollege Fyrbodalsregionen genomför nätverksträffar en gång / år gemensamt med Validering Väst. Utbildare inom vård och omsorg har även deltagit i nationell nätverksträff VOC under året.</p>	

<p>Vägledning</p>	<p>SYV-nätverket har haft flertalet nätverksträffar, företagsbesök samt en kompetensutvecklingsdag om karriärlärande under året. Representationen är god och nätverket engagerat. Dock är SYV-verksamheten olika organiserad i kommunerna och ofta stor. Det gör att frågan om hur kommunen bäst representeras inte är självklar, att information inte alltid når fram och att det kan vara svårt att hitta en strategisk höjd i nätverkets diskussioner.</p>	
<p>Ökad tillgänglighet för högre utbildning: Lärcentra/noder</p>	<p>Campus Dalsland i Bäckeфорs som är ett brett samarbete kring högre utbildning i Dalsland har under 2022 startat sin verksamhet med den första högskoleförberedande utbildningen. Framöver kommer nya tematiska utbildningar att starta varje år eller halvår och ombyggnation av skolans egna lokaler har påbörjats.</p> <p>Projekt Hybridundervisning i Norra Bohuslän pågår med beviljade DRUM-medel. Tanken är att samtliga kommuner ska få ta del av goda exempel utifrån projektet som dels kommer att syfta till lärcentra, dels olika former av distans, hybrid och flexibla studieformer.</p>	
<p>Motivera elever till högre studier</p>	<p>Arbetet bedrivs genom att frågan lyfts i nätverk, i projekt och framtagande av stödande processer. Bland annat genom att arbeta fram modeller för en bred och kvalificerad studie- och yrkesvägledning. Om en hög andel av befolkningen har eftergymnasial utbildning så gynnar såväl individen, arbetsmarknaden och samhället ur många perspektiv. Det livslånga lärandet är grunden på svensk arbetsmarknad och basen i folkhälsan.</p>	
<p>Facilitera utbildningschefs-nätverket och nätverket för BUN-ordföranden.</p>	<p>Under 2022 har nätverksarbetet genomförts enligt plan. Nätverksträffarna har genomförts både digitalt och fysiskt med god</p>	

	<p>uppslutning. Även det mer tematiserande arbetssättet har varit uppskattat av deltagarna.</p>	
<p>Processleda Vuxenutbildningsnätverket</p>	<p>Fyrbodals vuxenutbildningsnätverk har arbetat väldigt aktivt under året, även under den tid när processledartjänsterna var vakanta. Uppdraget att utreda breddat utbud och tillgänglighet i hela Fyrbodals kommun har hanterats av en mindre arbetsgrupp, som har tittat på möjligheter och utmaningar med fritt sök i Fyrbodals kommun och förankrat sina resultat i hela nätverket. Nätverket har fått i uppdrag av utbildningscheferna att ta fram konkreta lösningar under 2023, inför nytt samverkansavtal för vuxenutbildningarna. Övrigt som nätverket tittar på är samverkanslösningar kring t ex statsbidragshantering (som hanteras i noderna), utbud, söktryck, samverkan med näringslivet och validering. Dimensioneringsutredningen har bevakats, och på nätverkets initiativ bjöds utredaren Lars Stjernkvist in under hösten.</p>	
<p>Processleda YH-nätverket</p>	<p>När processledartjänsterna blev vakanta, stannade nätverket av. Endast tre av Fyrbodals kommuner är anordnare, vilket gör att nätverkets existens inte är självklar. Anordnarkommunerna samverkar aktivt med varandra. Frågan om hur behovet av erfarenhetsutbyte och samarbete kring YH-frågor (i ett eget nätverk eller på annat sätt) ska organiseras ska beslutas under 2023.</p>	
<p>Processleda KAA-nätverket</p>	<p>Arbetet i nätverket har fortsatt med fokus på erfarenhetsutbyte både inom och utanför delregionen. Kompetensutveckling genom inbjudna föreläsare och workshops.</p> <p>Samverkan med KAA-nätverket i Sjuhärad startade med utgångspunkt i det gemensamma partnerskapet i Vi-projektet och kommer att fortsätta. Samtal förs om att även utbyta kunskap och erfarenhet med</p>	

	Skaraborg och GR genom samverkan mellan kunskapsnoderna för fullföljda studier.	
--	---	--

Texter: Cecilia Sandberg, Maria Wolff

Strategiskt utvecklingsområde:

Kompetensförsörjning och utbildning

Strategiskt mål: Samverkan och tillgänglighet

Fyrbodals regionen har starka utvecklingsnoder och en god samverkan mellan utbildningsanordnare och aktörer inom exempelvis arbetsliv, regional förvaltning samt forskning och innovation. Utbildningsutbudet håller hög kvalitet, är dimensionerat och tillgängliggjort utifrån arbetslivets och individens behov. Förbundet har utvecklade former för att stödja omställningen på arbetsmarknaden tillsammans med kommuner, region, stat och näringslivets parter.

Övergripande kommentarer

På Fyrbodals kommunalförbund initieras och drivs en stor del av utvecklingsarbetet tillsammans med nätverken, det gäller inte minst inom verksamhetsområdet utbildning och kompetensförsörjning. Förbundets medarbetare stöttar kommunerna, leder och deltar i flera nätverk och branschråd. Processledarna för professionsnätverk och branschråd har höjt ribban för att skapa angelägna möten med innehåll och agendor för att deltagarna ska uppleva mening och engagemang.

Projekt Fenixz med fokus på kompetensomställning har genomförts under året och avslutas i samband med årsskiftet.

Text till årsredovisningen:

Förbundets medarbetare stöttar kommunerna, leder och deltar i flera nätverk. Projekt Fenixz med fokus på kompetensomställning har genomförts under året och avslutas i samband med årsskiftet. Verksamheten Kompetensplattform Fyrbodals har under året resursats med nya processledare, samordnare och strateger samt kommunikationsstöd.

Praktksamordningens verksamhet är väl inarbetad och den nya funktionen "Regionsamverkan" har implementerats vilket möjliggör samverkan mellan lärosäte och verksamhet över delregiongränserna. VUX-nätverket har under året arbetat med möjligheter och utmaningar för fritt sök, bredare utbud och tillgänglighet i Fyrbodals. Utbildningsanordnare deltar i samtliga branschspecifika råd och bidrar till ett väl dimensionerat utbildningsutbud.

Utifrån det läns gemensamma avtalet för VFU erbjuds praktikplatser för kommunal hälso- och sjukvård utifrån högskolornas behov. För att säkerställa antal platser utifrån behov har flera kommuner tagit emot studenter enligt Peer Learningsmodellen.

Samtliga kommuner i regionen är certifierade inom VOC och ett fjärde lokalt college är upprättat och certifierat under året. Teknikcollege avtalet är under bearbetning, då det återremitterades i kommunerna.

Aktivitet	Utfall
<p>Kompetensplattformsuppdraget:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Processledning av Kompetensråd Fyrbodals (KRF) 2. Omvärldsbevakning 3. Informations-spridning genom till exempel seminarier, informationsmöten, nyhetsbrev, webb och sociala medier. 	<p>Verksamheten Kompetensplattform Fyrbodals har under året resurs-satts med nya processledare, samordnare och strategier samt kommunikationsstöd.</p>
<p>Processledning av nätverk inom utbildning- och kompetensförsörjning.</p>	<p>Skolchefsnätverket har under året jobbat med, dimensioneringsutredningen som blev lag. Följt fullföljda studier, Kvalitetsutveckling samt FOU implementeringen.</p> <p>Ordförande nätverket har bland annat arbetat med utbildningsutbudet och naturbruksavtalet.</p> <p>Vux nätverket har under året arbetat med möjligheter och utmaningar för fritt sök, bredare utbud och tillgänglighet i Fyrbodals. Utbildningsanordnare deltar i samtliga branschspecifika råd och bidrar till ett väl dimensionerat utbildningsutbud. Utöver branschspecifika råd och nätverk för SYV och vuxenutbildning/YH, så processleder Fyrbodals kommunalförbund AME-chefsnätverket.</p> <p>AME-chefsnätverket har under 2022 uppvaktat arbetsmarknadsministern med flera med en skrivelse om ökad statlig närvaro i kommunerna. Under året har arbetsförmedlingen ökat sitt samarbete med Fyrbodals arbetsmarknadsenheter inför de nya samverkansavtal som håller på att arbetas fram inför 2023. Avtalen medför en bredare och djupare samverkan</p>

	mellan kommunerna, arbetsgivare, leverantörer, andra samverkansparter och arbetsförmedlingen.	
Kommunalförbundet representerar medlemskommunerna i regionala samverkans- och stödstrukturer.	I den framtagna avsiktsförklaringen mellan kommunalförbundet och Västra Götalandsregionen finns ett åtagande att samarbeta och samverka kring kompetensförsörjningsfrågor. Inriktning att åstadkomma en bättre matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden sker bland annat i Kompetensrådets fokusområden.	
Praktksamordning: <ul style="list-style-type: none"> • Drifta praktikplatsen.se • Praktikanskaffning grundskola • VFU-samordning 	<p>Regionsamverkan har implementerats och möjliggör nu samverkan mellan lärosäte och verksamhet över delregiongränserna.</p> <p>Anskaffning praoplatser: Fler befintliga verksamheter hittar rutin på att erbjuda plats. Många uppskattar hjälp kring hur de ska genomföra prao på arbetsplatsen. En digital folder har tagits fram och fått spridning med råd och tips till arbetsplatser kring att lyckas med prao.</p> <p>Utifrån det länsgemensamma avtalet för VFU erbjuds praktikplatser för kommunal hälso- och sjukvård utifrån högskolornas behov. För att säkerställa antal platser utifrån behov har flera kommuner tagit emot studenter enligt Peer Learningsmodellen. Genom detta sätt kvalitetssäkras praktiken ytterligare för studenterna.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • SSA: Kartläggning • Jobb- och utbildningsmässa • Projekt Kraftledning 	Kartläggning är inte genomförd, men planeras till 2023. En jobb- och utbildningsmässa kommer också att genomföras 2023, men Fyrbodals kommunalförbund är inte arrangör.	

<ul style="list-style-type: none"> • Projekt Hybrid undervisning i Sotenäs 	<p>Projekt Kraftledning har inkommit med slutrapport som visar ett gott resultat trots pandemin.</p> <p>Projekt hybridundervisning har inkommit med delredovisning som visar på pandemins utmaningar för undervisningen.</p>	
<p>Antagning och fritt sök till gymnasiet</p>	<p>Handläggning och administration enligt plan.</p> <p>Fr o m antagnings år 2021 administrerar Antagning Fyrbodals även ansökan till gymnasiesärskolan.</p> <p>Ny elevsida har implementerats i ansökningswebben för gymnasievalet.</p>	
<p>Genomförda utredningar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samverkansavtal Gy Vux • FoU Utbildning 	<p>Samverkansavtal VUX förlängt till september 2023.</p> <p>Utredning FoU utbildning genomförd och implementering startats.</p>	
<p>Vård- och omsorgscollege</p>	<p>Samtliga kommuner i regionen är certifierade inom VOC och ett fjärde lokalt college är upprättat och certifierat under året.</p> <p>Förändrat kursupplägg i den gymnasiala vård- och omsorgsprogrammet under 2021 har medfört att VOC nationellt har arbetat för att likvärdiga APL dokument skall användas för att skapa en tydlighet och enhetlighet för alla berörda. Dokumenten testas inom Fyrbodals och utvärderas under 2023. Tillfälliga arbetsgrupper är bildade under året för att arbeta med olika aktuella frågor som t ex handledarutbildning Steg 3, marknadsföring, rutiner vid APL anskaffning av platser inom NU sjukvård/Primärvård tillsammans med gemensamma utvärderingsdokument i APL.</p> <p>Utbildning för språkbud har intensifierats under året utifrån Skolverkets uppdrag från Skolverket.</p>	

Teknikcollege	Satsningar sker på handledarutbildningar tillsammans med IUC Väst för att stärka företagens kunskap för att främja sökintresset för teknik och industriprogram. Nytt avtalsförslag processas.	
Branschråd: Tydliggöra behov	Branschernas kompetensförsörjningsbehov och närliggande utmaningar är centrala frågor på agendan. Besöksnäringsrådet har börjat arbeta med konkreta lösningar på att öka branschens attraktivitet, skräddarsy utbildningar samt rekrytering inför sommar 2023.	
Kompetensplattformsuppdraget och projekt Strategisk kompetensförsörjning	Projektet Strategisk kompetensförsörjning i Fyrbodal avslutades 2021. Uppdraget övergår i verksamheten Kompetensplattform Fyrbodal. Verksamheten har under året resursatts med nya processledare, samordnare och strateger samt med kommunikationsstöd.	
Processledning av Kompetensråd Fyrbodal	Kompetensråd Fyrbodal har arbetat fram övergripande mål kring strategisk kompetensförsörjning. De övergripande målen har förankrats i nätverk och råd vilket har ökat medvetenheten kring arbetsmarknadens och utbildningens kommande behov. Arbetet har lett till en högre medvetenhet kring behovet av analys inom arbetsmarknadsområdet för att tillgodose kommande arbetsmarknadsbehov till 2035. <ul style="list-style-type: none"> •Övergripande mål; •Höjd utbildningsnivå på alla nivåer och i hela Fyrbodal. •Större och efterfrågat arbetskraftsutbud. 	

<p>FenixZ</p> <p>Kompetensutvecklingsinsatser</p>	<p>Projekt FenixZ har bidragit till att:</p> <p>212 deltagande företag</p> <p>1311 deltagare har gått kurser</p> <p>111 kurser är slutförda</p> <p>Har gett anställda och företag kompetensutveckling inom Fyrbodal och Skaraborg.</p>	

Texter: Maria Wolff

Strategiskt utvecklingsområde:

Kompetensförsörjning och utbildning

Strategiskt mål: Forskning och utveckling

Forskning och utveckling (FoU) inom utbildningsområdet är etablerat och stöder kommunernas skolutveckling samt kompetensförsörjningen i Fyrbodalen.

Övergripande kommentarer

Utifrån förstudien som genomfördes under 2021 har Nätverket för Utbildningschefer beslutat att FoU Utbildning ska startas upp under 2023. Tidplan samt representation i kommande styrgrupp beslutas om i början av 2023.

Text till årsredovisningen:

På grund av personalomsättning har inte implementeringen startats under 2022. Planering pågår för att starta upp FoU utbildning under 2023. Under starten kommer avtal, finansieringsmodell och tidsplan att tas fram i syfte att utveckla, initiera, samverka kring FoU-projekt över organisationsgränserna.

Aktivitet	Utfall	
Förstudie FoU utbildning	Förstudie avseende FoU inom utbildnings- och kompetensförsörjningsområdet är genomförd och beslutad om mot inriktning 3, uppstart under 2023.	
Implementering FoU utbildning	Implementeringsprocessen påbörjad.	
FoU-enhet	På grund av personalomsättning har inte implementeringen startats under 2022. Planering pågår för att starta upp FoU utbildning under 2023. Under starten kommer avtal, finansieringsmodell och tidsplan att	

	tas fram i syfte att utveckla, initiera, samverka kring FoU-projekt över organisationsgränserna.	

Sammantaget så gör vi bedömningen att måluppfyllelsen är god för alla mål.

Texter: Henrik Erlandsson
Strategiskt utvecklingsområde:

Kompetensförsörjning och utbildning

Strategiskt mål: Skolavhopp, resultat och jämlikhet

Kommunerna i Fyrbodals regionen har utvecklade metoder för ökad skolnärvaro och minskade skolavhopp så att alla ungdomar når grundläggande mål i grundskolan och gymnasiet. Studier är i minskad grad könsstereotypa. Alla har likvärdiga, jämlika och jämställda möjligheter till högre utbildning oavsett kön.

Övergripande kommentarer

Text till årsredovisningen:

Kraftsamling Fullföljda studier Fyrbodals startades upp under 2022 och löper till dec 2024. Projekt och verksamhet löper på enligt plan.

Projektet Vad ska jag bli när jag blir stor är ett samarbete mellan Hälsokällan Fyrbodals kommunalförbund och Högskolan Väst. Tillsammans med F-6 skolor har utvecklats en modell för att förverkliga skrivningarna i Läroplanerna kring den breda studie- och yrkesvägledningen. Det har tagits fram läromedel för lärare åk 1–6 om yrken och yrkesframtiden och modeller för samtal med föräldrar på föräldramöten kring yrkesframtiden. En modell där barnen får möta olika yrkesverksamma digitalt har arbetats fram, liksom hur studie- och yrkesmässor kring yrkesframtiden för elever F-6 kan organiseras. Arbetet har fått stor spridning och uppmärksammats såväl regionalt, lokalt som nationellt (Skolverket m fl), både av skolan och näringslivet.

I **projektet Processtöd Fullföljda studier** har genomförts lärträffar/kompetenshöjande seminarier kring skolnärvaro och bred studie- och yrkesvägledning. En slutkonferens kring fullföljda studier anordnades med deltagare från kommuner i Fyrbodals och utanför. Projektet avslutades dec 2022.

Aktivitet	Utfall	
Projekt Processtöd Fullföljda studier <ul style="list-style-type: none"> • Utveckla metoder • Processtöd	Projekt fullföljda studier leds av <i>Hälsokällan</i> och har genomförts enligt plan.	

<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla rutiner och arbetssätt för uppföljning av frånvaro <p>Projekt Ökade högskoleövergångar - Vad ska jag arbeta med när jag blir stor</p>	<p>Vad ska du arbeta med när du blir stor, ett samarbete mellan Hälsokällan och Högskolan Väst. Har genomförts enligt plan.</p>	
<p>Uppstart av Kunskapsnod Fullföljda studier Fyrbodals. Projekt under 2022–2024 med finansiering från Regionala utvecklingsnämnden.</p>	<p>Se Strategiskt mål: Barn och unga</p>	
<p>Hälsokällan arbete i enlighet med inriktningsdokument</p>	<p>Se Strategiskt mål: Barn och unga</p>	

Texter: Christel Thuresson

Strategiskt utvecklingsområde:

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Strategiskt mål: Företagsklimat, struktur och omställningskapacitet

Företagsklimat, struktur och omställningskapacitet - Fyrbodalsregionen har ett gott företagsklimat som uppmuntrar till entreprenörskap och företagande, skapar fler arbetstillfällen, mer skatteintäkter och ett ökat välbefinnande. Näringslivet är differentierat och hållbart samt utgör en stark del av tillväxtregionen Västra Götaland och den svensk-norska gränsregionen. Genom ett nära samarbete mellan näringsliv och utbildningsanordnare finns det en god omställningskapacitet som i sin tur skapar förutsättningar för en god kompetensförsörjning och väl genomförda generationsväxlingar. Fyrbodalsregionen rymmer flera utvecklingsnoder med stark koppling till forskning och utveckling, och som driver på den delregionala utvecklingen.

Övergripande kommentarer

I mars antogs "Näringslivsstrategi 2030 – Business Region Väst" av Förbundsregionen. Året har i stor utsträckning påverkats av personalförändringarna inom förbundet som bland annat inneburit ökad arbetsbelastning för näringslivsstrategifunktionen.

Budgetarbetet med de delregionala utvecklingsmedlen har tagit mycket tid i anspråk. Det beror inte minst på utmaningen att jämka behov och ambitioner med resurstillgången. De delregionala utvecklingsmedlen förväntas räckas både till ett accelererande behov av kompetensförsörjning- och utveckling, stöd för omställning i näringslivet och att stärka innovationskraft, företagsklimat och delregionens förmåga att attrahera såväl talanger som företagsetableringar.

Direkt efter sommaren samlades hela innovationsstödsystemet "Superteamet" till en gemensam strategidag med den nya näringslivsstrategin som utgångspunkt. Strategidagen byggde vidare på de diskussioner och det arbete som näringslivsnätverket gjort i Grebbestad före sommaren.

Näringslivsstrategins intention att samla förbundets nuvarande och framtida näringslivsarbete, har internt inneburit att varje vecka inleds med ett digitalt "pulsmöte" där de på förbundet som jobbar med näringslivs- och kompetensförsörjningsfrågor samlas för att brieфа varandra, identifiera synergier och samverkansmöjligheter.

Pandemin har bland annat inneburit att nya kanaler för kommunikation, information och kunskapshöjning skapats även utanför förbundet. En sådan kanal är "Öppen kanal" som lanserats under året. Öppen kanal är en digital halvtimme där aktuella ämnen ventileras och ny kunskap sprids till medlemskommunerna, relevanta nätverk och verksamheter i förbundet.

Näringslivsstrategi har under året handlagt ett tiotal projekt som tillsammans omsätter nära 50 miljoner kronor under projektiden. Projekten är viktiga verktyg för näringslivet och både direkt genom rådgivning, affärsutveckling och finansieringslösningar. Dels indirekt genom att stärka unga entreprenörer i

deras första steg i karriären som framtida företagare och medarbetare. Flera av Utvecklingsnoderna har drivit projekt som delfinansierats genom de delregionala utvecklingsmedlen, liksom Innovatum Science Park som är en stark partner för att stärka innovationskraften i Fyrbodalen.

Analys

Företagen i Fyrbodalområdet har påverkats på olika sätt under pandemin och knappt hann företagen hämta sig innan nästa utmaning slog till med skenande energikostnader, ökad inflation och oron för att vi är på väg in i en tung lågkonjunktur.

Samtidigt uppger Svenskt näringsliv att över 70 procent av företagen uttalar att deras största utmaning och hot mot utveckling och tillväxt är bristen på kompetens.

Under andra halvåret nära fördubblades antalet konkurser i området, från drygt 50 till ett 100-tal. Förutom Trestadsområdet, där det totala antalet företag är högre, drabbades särskilt Strömstad, Munkedal och Färgelanda.

Desto roligare är det att konstatera att nära 1 800 nya företag registrerats under året. Av de tre städerna i Trestad är det i Uddevalla som flest nya företag registrerats. Utanför Trestad är det på Orust och i Tanum som flest nya företag sett dagens ljus.

Under hösten har de planerade batterifabrikerna i Göteborg, Mariestad och Svenljunga diskuterats i olika sammanhang, bland annat i näringslivsnätverket och i kompetensråd Fyrbodalen. Hur påverkas företagen i delregionen, där många av dem är underleverantörer till fordonsindustrin? Hur ska Fyrbodals arbetsliv matcha Göteborgsregionen i attraktivitet för att behålla viktig kompetens och fortsätta utvecklingen av ett mer hållbart samhälle? Direktionens beslut att samla förbundets nuvarande och framtida näringslivsarbete under ett namn – Business Region Väst, är ett viktigt steg för att kraftsamla och fokusera framåt.

Avtalet med Almi Företagspartner Väst avslutas i januari 2023 och har haft stor betydelse för kommunernas näringslivsutvecklare som upplever att innovationsstödsystemet därigenom blivit mer synligt och mer närvarande i hela Fyrbodalen. En direktupphandling genomförs vid årsskiftet med målet att bibehålla de tjänster som näringslivsutvecklarna uttryckt som de mest nödvändiga "Företagslots – en väg in" samt "Företagsakuten – fördjupad ekonomisk rådgivning till små företag i kris".

Text till årsredovisningen:

År 2022 har på många sätt varit motsägelsernas år för näringslivet i Fyrbodalen. Samtidigt som vissa företag inom en bransch brottas med vikande lönsamhet har andra företag i samma bransch gått som tåget. I vissa grupper skrivs arbetslösheten tvåsiffrigt samtidigt som företag söker med ljus och lykta efter medarbetare. Utbildningsplatser fylls snabbt i utbildningar som inte nödvändigtvis leder till arbete, medan utbildningsplatser som garanterar jobb efter avslutade studier står tomma.

Flera viktiga steg har tagits under året för att bidra till att minska denna mismatchning.

En avsiktsförklaring om kompetensplattform har undertecknats av Västra Götalandsregionen och kommunalförbundet och arbetet för att utveckla det delregionala kompetensrådet har inletts. I rådet samlas arbetsmarknadens parter, näringslivs- och branschföreträdare, lärosäten, folkbildningen, kommunala och privata utbildningsanordnare, och regionala och statliga myndigheter med uppdrag inom kompetensförsörjningsområdet. Fyrbodals kommunalförbund ansvarar för drift och utveckling av rådet.

Under våren tog förbundsledningen beslut om att samla förbundets nuvarande och framtida näringslivsarbete i en gemensam strategi och under ett namn Business Region Väst.

Avsiktsförklaringen och Näringslivsstrategin innebär att förbundet kan fokusera och kraftsamla tillsammans med det delregionala kompetensrådet och aktörerna i innovationssystemet, dit bland andra Innovatum Science park, Utvecklingsnoderna och företagsfrämjande aktörer hör.

De delregionala utvecklingsmedlen, DRUM är en förutsättning för arbetet. Varje invånare i Fyrbodals bidrar med 37 kronor årligen, som matchas med motsvarande medel från Västra Götalandsregionen (regionala utvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden). Medlen används framför allt till arbetet inom kompetensplattform och innovationssystemets aktörer och växlas upp med projektmedel från bland andra, Tillväxtverket, Vinnova, Europeiska socialfonden, Energimyndigheten med flera.

Aktivitet	Utfall
Initiera, skapa, medfinansiera, ansöka, äga, leda – förstudier, projekt, program och verksamheter.	Ett flertal förstudier, projekt och verksamheter pågår och finansieras av de delregionala utvecklingsmedlen.
Ta fram och besluta om en delregional näringslivsstrategi	I mars 2022 antog förbundsledningen Näringslivsstrategi 2030 – Business Region Väst. Näringslivsstrategin har två huvudfokus: Stärka innovationskraften och Bygga kompetens. Ett arbete har påbörjats för att implementera strategin.
Aktivt och engagerat delta/driva relevanta nätverk på delregional och regional nivå, till exempel i näringslivschefsnätverket.	En utvärdering har gjorts av nätverkets möten och arbete. Det ledde till ett förtydligande av vilka olika behov som finns och vilka kanaler som kan vara mest aktuella. Istället för att "klämma in" allt i långa

	<p>nätverksmöten. Ett exempel på ny kanal är "Öppen kanal", där aktuella ämnen tas upp till diskussion och information.</p> <p>Superteamet, som består av kommunernas näringslivsutvecklare och aktörerna i innovationssystemet samlades efter sommaren för en heldag där strategier för att stötta näringslivets omställning drogs upp.</p>	
<p>Stimulera till ett ökat entreprenörskap, ett ökat företagande, och ett gott företagsklimat.</p>	<p>Under året har ett stort antal projekt som riktar sig mot entreprenörskap, företagande och företagsklimat medfinansierats. Projekten drivs framförallt av aktörer inom innovationssystemet.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kompetens <p>Dessutom har kompetenshöjande insatser för kommunernas tjänstepersoner som har kontakt med företag, genomförts tillsammans med Svenskt Näringsliv.</p>	

Texter: Ann Palmnäs

Strategiskt utvecklingsområde:

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Strategiskt mål: Innovation, styrkeområden och investeringsvilja

Befintliga bolag väljer att expandera i Fyrbodalsregionen och allt fler svenska och utländska bolag väljer att etablera sig och investera här, via vårt gemensamma proaktiva företagsetableringsarbete. Förutsättningarna är mycket goda genom att företag och entreprenörer inom styrkeområdena industri och handel, besöksnäring, blå och gröna näringar, samt kreativa och kulturella näringar, skapar global konkurrenskraft i nära samverkan med akademi, institut, finansiärer och offentlig sektor. Här finns även grogrund för nya styrkeområden att växa fram. Företagen i Fyrbodalsregionen får ett gott stöd av innovationssystemet när det gäller samverkan, innovationer och utvecklandet av en cirkulär ekonomi. Innovationssystemet är robust, välkänt och en viktig del av det västsvenska innovationssystemet. De företagsfrämjande aktörernas roller är väl definierade och har en god samverkan med kunden i fokus.

Övergripande kommentarer

Det är oklart i vilken omfattning befintliga bolags investeringsvilja har påverkats av världsläget och de ökande kostnaderna. Potentiella nyetablerande bolags investeringsvilja och -mönster har påverkats under året; Position Väst fick in något fler etableringsärenden, där vissa bolag väljer att avvakta investeringsbeslut medan andra önskar fatta beslut mycket snabbt, vilket kräver väl förberett material både för Position Väst och kommunerna. Jämfört med året innan har färre investeringsbeslut fattats. Dana har startat byggnationen av den nya fabriken i Åmål, som ska invigas under 2023. Den beräknas få fler än de ursprungligen planerade 80-talet anställda. Position Västkontoret har bara haft en anställd under halva 2022, vilket innebar stor belastning och krävde omprioriteringar; Marknadsföring och hantering av etableringsärenden prioriterades, medan interna utvecklingsinsatser prioriterades ned. I oktober var rekryteringen klar och en ny företagsetableringsstrateg började.

Analys

Halvtidsutvärderingen av vårt gemensamma företagsetableringsarbete genom Position Väst visar att arbetet bedrivs i enlighet med planen, mycket stor nöjdhet hos kommuner, företag, andra aktörer samt samverkansparter på regional och nationell nivå. Önskemål från kommuner bland annat om fortsatt stöttning för ökad offertberedskap kommer att hanteras under 2023.

Investeringsviljan har påverkats bland etablerande bolag, men kommunalförbundet följer inte upp befintliga företags investeringar, varför vi inte kan uttala oss om det. Gällande våra styrkeområden ser vi att nyinvesteringarna inom industriell träbyggnation minskade sista kvartalet 2022. Nybyggnationen beräknas

minska kraftigt kommande år, vilket med stor sannolikhet kommer att påverka både befintliga bolag inom bygg, samt möjligheten till nyetableringar inom det området. Vi ser stor potential inom hållbar industri, vilket gäller både blå näringar och mobilitet men även inom andra områden. Inget investeringstryck inom besöksnäringen. Gällande potentialen för nya styrkeområden att växa fram ser vi ett stort värde i att ha fortsatt fokus på hållbar industri och cirkulära lösningar. Kommunalförbundet både medfinansierar och deltar i satsningar med fokus på hållbar industri och cirkularitet, i samverkan med flera kommuner och andra partners.

Aktivitet	Utfall
<p>Medverka i relevanta sammanhang inom och utanför regionen samt nationellt och internationellt.</p>	<p>Position Väst ingår i nationella Team Sweden Invest (för Regeringen, svenska myndigheter och Business Swedens regionala partners) samt i det Västsvenska etableringsnätverket (leds av VGR).</p>
<p>Proaktiv marknadsföring av regionen till potentiella etablerare, baserat på våra styrkeområden.</p>	<p>Marknadsföring och hantering av etableringsärenden prioriterades när halverad bemanning under sex månader krävde omprioriteringar; Aktivt deltagande i Sveriges globala marknadsföringssatsning samt högnivåmöte i Stockholm "Join Sweden Summit" där fem styrkeområden presenterades. Besöksnäring och Mobilitet presenteras på nya landningssidor på hemsidan. Annonsering i nationella media med länkning till hemsidan. Framtagning av filmer med företagsledare som etablerat i vårt område. Vi deltog aktivt i TRÄ22, nationell heldagskonferens i Bengtsfors (130 deltagare) och ställde ut med monter på Nordens största logistik- & transportmässa i Gbg (framtagen av arbetsgrupp med flera kommuner ledd av nyanställda företagsetableringsstrategen). Stora utmaningar inom elförsörjningen har blivit tydliga under året. Vi avvaktar därför med att marknadsföra oss mot elintensiva företag. Arbete med strategi för sociala media pausades.</p>

Stötta kommunernas förbättring av offertberedskap.

För ökad kostnadseffektivitet och konkurrenskraft för kommunerna och hela delområdet erbjuder Position Västkontoret:

- Stöd för att lägga in ledig mark på Business Swedens digitala kartplattform Site Finder (internationell marknadsföring). Insatserna begränsade under året på grund av personalbrist.
- Färdiga mallar på engelska som kommunerna kan använda vid svar på etableringsförfrågningar
- Under året har flera kommuner fått stöttning vid framtagning av material som används som svar på etableringsförfrågningar. Kommunerna som tagit fram sådant förberett material har klar konkurrensfördel.
- Besök hos kommunernas Lotsgruppen e.dyl.

Halvtidsutvärderingen av Strategisk plan visar att flera kommuner önskar ytterligare stöttning med att utveckla sin offertberedskap.

Position Väst dagen genomfördes som direktsänt webinarium. Business Swedens VD inledningstalade och pekade på att investeringsfrämjande är ett gemensamt kommunalt-regionalt-nationellt-internationellt ansvar. Ca 65 deltagare. Hade varit önskvärt med dubbla antalet. Fokus på framgångsrika satsningar på strategisk markförsörjning och logistikområden i andra regioner samt platsvarumärkets värde för att attrahera etableringar inom besöksnäringen.

<p>Expansionservice till befintliga utlandsägda bolag</p>	<p>Business Sweden har inte prioriterat expansionservice (program Expand & Retain) av ekonomiska skäl under året, vilket minskat våra möjligheter. Position Väst har dock arbetat vidare med högkvalitetsetableringen Dana i Åmål även under 2022 i samverkan med Åmåls kommun, Business Sweden och kollegor inom kommunalförbundet. Invigning planeras till våren 2023 och satsningen väntas leda till fler nya arbetstillfällen än de ursprungliga cirka 80. Scandinavian Enviro Systems etableringsprocess i Uddevalla fortsätter; Miljötillstånd och bygglov är klara, slutgiltigt investeringsbeslut återstår.</p>	
<p>Hantera inkommande företagsetableringsärenden i samverkan med kommunerna</p>	<p>Samverkan med kommunernas näringslivsenheter fungerar mycket väl. Fem möten i Position Västgruppen, varav ett på Svenska Mässan (i anslutning till UF-mässan), ett på Sotenäs Symbioscentrum och ett på Innovatum Science Park, övriga Teams/hybrid. Även kommunvisa möten med alla kommuner.</p> <p>Fler nya inkommande ärenden (26) än föregående år (20), men färre beslutade etableringar (3). Hållbarhet, smart transport, energilösningar är genomgående. Vi har genomfört platsbesök med företag i samverkan med berörda kommuner med flera.</p> <p>Följande är de etableringar/investeringar där Position Västkontoret deltagit som offentliggjordes under året:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hellma Materials, tyskt högteknologiskt bolag tillkännagav etablering i Trollhättan. Utrikeshandelsminister Anna Hallberg deltog både vid interna överläggningar och på presskonferensen 	

	<ul style="list-style-type: none"> - 1745 Electric (PLS Energy) etablerar solenergi- och batteri-lagringsverksamhet i Bengtsfors. Bengtsfors kommun huvudansvariga. - Polestar AB etablerar utvecklings- och provningsverksamhet i Trollhättan. <p>Arbete med nytt ärendehanteringssystem pausades.</p>	
<p>Utveckla metodik för att attrahera företagsetableringar i anslutning till utvecklingsnoder (1-2 pilotinsatser).</p>	<p>Support genom Business Swedens och SISP:s pilotinsats avslutad. Position Väst har arbetat vidare med Vänersborgs kommun och Wargön Innovation för att utveckla och testa metodik. Arbetet fortsätter.</p>	
<p>Stärka investeringsklimatet i Fyrbodalen och VG genom samverkan</p>	<p>Stärkt samverkan med Innovatum genom projekt Biomarina näringar samt i samband med etableringsärenden. Position Västgruppsmöte förlagt till Innovatum för presentation av start-up-arenan. Ökad samverkan med Länsstyrelsens miljöprovningseenhet. VGR Västsvenskt etableringsnätverk aktivt genom fysiska möten och gemensamt deltagande i BRG:s monter vid EVS35, elfordonsmässan i Oslo. Inlett arbete med IUC Väst, FKG, Innovatum och Business Sweden för att positionera vårt område i den svenska och nordiska batterivärdekedjan.</p>	
<p>Halvtidsuppföljning av Strategi för Position Väst 2019-2024</p>	<p>Externt upphandlat konsultföretag (Aspgren ledarresurs) Genomförde uppföljningen genom intervjuer och enkät (direktionen, företagsledare, kommuner och samverkanspartners. Mycket positivt resultat som visar att arbetet bedrivs i enlighet med planen, mycket stor nöjdhet hos kommuner, företag, andra aktörer samt samverkanspartner på regional och nationell nivå. Många upplever att arbetet bidragit till att synliggöra både delregionen och de enskilda kommunerna och skapat större attraktionskraft, samt ökat antalet etableringsförfrågningar.</p>	

	Arbete har inletts för att hantera de utvecklingsförslag som lyftes upp.	
Etablera delregionala samverkansarenor för cirkulär ekonomi, Klimat 2030 Västra Götaland samt skoglig bioekonomi.	Verksamhetsledare för Position Väst ingår i referensgrupp för Vinnovaprojekt "Industriell Urban Symbios Balans" (Chalmers Industriteknik").	
Delta aktivt i utvecklingsprojekt i samverkan inom 1-2 valda fokusområden.	Position Västkontoret och Fiskekommunerna deltar i Innovatums projekt Samverkansplattform biomarina näringar.	

Texter: Linnea Grimstedt

Strategiskt utvecklingsområde:

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Strategiskt mål: Kultur och attraktionskraft

Fyrbodalsregionen har en stark attraktionskraft utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Här finns en stor variation och en stark utveckling av platser och miljöer där människor kan bo, arbeta och studera. Kommunerna samverkar för att erbjuda boende och besökare tillgängliga och levande bibliotek samt ett aktivt kulturliv. Det finns goda förutsättningar för en meningsfull fritid, bland annat genom Fyrbodalsregionens stora natur- och kulturarv och unika kulturmiljöer. Gestaltad livsmiljö och offentlig konst är en självklar del av samhällsplaneringen.

Övergripande kommentarer

Under året har rekryteringsprocess varit aktiv för strategitjänsten kultur, föräldraledighet samt ny struktur på förbundet, vilket gjort att vissa processer hamnat ur fas. Den 1 september 2022 anställdes tidigare vikarierande kulturstrateg och en ny tjänst om kulturstrateg med inriktning gestaltad livsmiljö utkom och tillsattes inte förrän den 3 januari 2023. Efterpandemi, ny organisation och inflation har präglat våra medlemskommuner i Fyrbodalsregionen vilket skapat en oro för nedskärningar. Dock har medlemskommunernas intresse för gestaltad livsmiljö ökat och verksamheterna och projekten löper på enligt plan.

Analys

Genom att skapa ett samarbete mellan kultur- och näringslivsstrateg samt arbetsgrupp för handhållande om KKN-branscherna har inledande samtal inletts under 2022, för att uppmuntra till insatser med härledning till KKN-rapport Fyrbodalsregionen samt regeringens rapport Kreativa Europa. Där strategiska prioriteringar om tvärvärdigt ansvar för kunskap, synergier och samverkan samt förnyelse av rådgivning, kapitalförsörjning och innovationsstöd har varit en del av agendan. Detta är ett arbete som behöver ta tid och samverkan är a och o för att både nå branscherna samt härleda till utvecklingspotential och attraktionskraft för hela Fyrbodalsregionen. Genom att investera i attraktion kan det skapas ringar på vattnet som leder till samarbeten, inflyttning och en god hälsa.

Utvecklingsområdet natur- och kulturarv och kulturmiljö är fortfarande ett nytt område för förbundet. Under 2022 har samverkan börjat etableras mellan Sjuhärds nätverk för kulturarv och Fyrbodalsregionen för att starta insatser till kommande år tillsammans. Detta härleder till att nätverket för kulturansvariga har påtalat om att kulturarvet bör hanteras tematiskt. Dock kommer det att ta tid att kartlägga och få i gång insatser.

Text till årsredovisningen:

Kultur är ett område som har drabbats mycket hårt av efterpandemi, inflation och ny politik. Detta speglas av en oro hos flera av våra medlemskommuner inför kommande år vad för indragningar som behöver genomföras i budget. Detta leder till att Fyrbodal kommande år 2023 kommer behöva ta ett omtag för stöttning av kultur och dess branscher i samverkan. Inledande samtal mellan kommunalförbunden, medlemskommunerna och VGR har redan insinuerats för 2023 och kommer att bli en viktig del av kommande verksamhetsår.

Kulturansvarigas nätverk för utvecklingsfrågor och samarbeten har varit en viktig grundbult för kommunerna och Fyrbodal, för att kunna möta utvecklingen och det strategiska samarbetet framåt.

Aktivitet	Utfall	
Projekt Hållbar besöksnäring i Väst	Förlängning av projekt har beslutats till 6 månader framåt från januari 2023. Har delat in regionen i kluster för att få mer verkstad för insatser för att uppnå kommunernas särskilda behov för besöksnäringen.	
Det moderna biblioteket – ett gemensamt utvecklingsprojekt i Fyrbodal: Fler delprojekt/aktiviteter med fokus på kommunikation och marknadsföring.	Förstudien blev genomförd med slutdatum december 2022. Analysen av dess rekommendationer tas upp i kulturchefsnätverk och bibliotekchefsnätverk där signalerat behov om kompetensutveckling inom kommunikation och marknadsföring. Vi tittar därför vidare på gemensamma insatser utifrån förstudiens resultat och den nya politikens utveckling.	
Formulera samverkan med Innovatum AB kring kulturarv.	Samtal kring samverkan påbörjad. Se nedan.	
Kartlägga behov och initiera insatser kopplade till naturarv och kulturmiljö i Fyrbodalsregionen.	Enkät gick ut under 2022 till alla kommuner, och påbörjad insats med tematiska nätverk tillsammans med kulturstrateg i Sjuhärad. Sammanställande till nätverken är kulturstrateg Fyrbodal och kulturstrateg Sjuhärad.	
Konferensen Attraktiva kommuner – verktyg för utveckling.	Konferensen genomfördes i februari 2022 vilket var en framflyttad aktivitet pga v pandemin. Det blev en fyrdubblad publik till följd av den	

	<p>digitala sändningen, som genomfördes i samverkan med Högskolan Väst. Tema: Gestaltad livsmiljö - från nationell politik till lokal praktik. Riksarkitekten Helena Bjarnegård inledde programmet. Under året har samarbetet med Högskolan Väst fördjupats inför kommande konferenser.</p>	
Aktualisera styrdokumentet Fyrbodalsmodellen.	Aktiviteten kommer att ingå i genomförandet av projekt Våra Rum, se nedan.	
Etablera ett interkommunalt nätverk för Gestaltad livsmiljö i Fyrbodalsregionen.	Aktiviteten kommer att ingå i genomförandet av projekt Våra Rum, se nedan.	
Utvecklingsprojekt Våra Rum inom Gestaltad livsmiljö, inklusive processtöd.	<p>Beslut i Direktionen om projektet Våra Rum – samverkan för gestaltad livsmiljö. Projektid 2021-2023. Under 2022 har vi lagt tid på processledning i våra fyra kommuner; Sotenäs, Mellerud, Vänersborg och Orust. Rekrytering av ny projektledare skedde under hösten och blev tillsatt till januari 2022. Intresset för projektet är stort, flera kommuner vill delta på sikt. Under året har vi ansökt om kompletterande, extern projektfinansiering från Vinnova, men tyvärr fått avslag i den tuffa konkurrensen om statligt stöd. 2023 kommer ansökans skrivas för fortsatt genomdrivande av projekt och uppstart av nya kommuner.</p>	
Kartläggning och behovsinventering av kulturaktörer i Fyrbodalsregionen. Handlingsplan för det offentliga stöd till KKN-branscherna.	<p>Kartläggning genomförd med hjälp av extern konsult, som mynnat till 2 seminarier samt arbete i arbetsgrupp för KKN. Ny statlig rapport Kreativa Europa 2022 har mynnat till dialog med VGR för större insats för att nå målgruppen. Inledande samtal mellan kreativa kluster och stödfunktioner i näringsliv inleddes tillsammans med kulturstrateg och näringslivstrateg på Fyrbodol. Samtalen kommer att fortsätta föras för</p>	

	upplägg av handlingsplan 2023 och framåt. Vik kulturstrateg deltog i det nybildade nationella nätverket för KKN-frågor.	
Aktivt och engagerat delta/driva relevanta nätverk på delregional och regional nivå, t ex nätverket för kulturansvariga, biblioteksansvariga och kulturpolitiskt nätverk. Processledare i VGR, Dynamo Väst, Förvaltningen för kulturutveckling VGR m fl.	Förser nätverken med aktuell information genom omvärldsanalys, förankring och beredning av inkomna ärenden så som ansökningar av DRUM.	

Texter: Titti - klar för 2022!

Strategiskt utvecklingsområde:

Digitalisering

Strategiskt mål: Innovation, kompetens och ledarskap

Det finns en förmåga hos kommuner och näringsliv i Fyrbodalsregionen att hantera både innovation och effektivitet samt att balansera dessa i takt med skiftande krav från omvärlden. Det finns en hög digital kompetens och ett utvecklat digitalt ledarskap. Det finns ett gemensamt arbete och samsyn kring digitalisering, innovationer och skapandet av gemensamma plattformar.

Övergripande kommentarer

Från och med 2021 utgår resurser för digitaliseringssamordning från VästKom och kommunalförbundet verkar inte aktivt utan har en mer stöttande roll i andra aktörers arbete. Förbundet deltar t ex i flera samverkansytor som bereder digitaliseringsärenden. Under 2022 har Kraftsamling digitalisering börjat hitta sin form, detta är en av satsningarna som är del av Västra Götalandsregionens regionala utvecklingsstrategi. Förbundet deltar i detta arbete.

Analys

Text till årsredovisningen:

- Från och med 2021 utgår resurser för digitaliseringssamordning från VästKom och kommunalförbundet verkar inte aktivt utan har en mer stöttande roll i andra aktörers arbete. Förbundet deltar t ex i flera samverkansytor som bereder digitaliseringsärenden. Under 2022 har Kraftsamling digitalisering börjat hitta sin form, detta är en av satsningarna som är del av Västra Götalandsregionens regionala utvecklingsstrategi. Förbundet deltar i detta arbete. I kommundirektörsnätverket har digitalisering varit på agendan vid flera tillfällen, bl a har man tagit del av varandras arbete på området samt fått information om kraftsamlingen och andra initiativ som finns att ta del av. Kommunerna har anmält intresse att medverka i ett projekt kring Internet of Things (IoT). På kommunernas initiativ träffades IT-cheferna för ett möte om denna satsning och för att undersöka om man ska fortsätta träffas.

Vidare stöttar förbundet kompetensutvecklande insatser indirekt genom medfinansiering av projekt som bedrivs av externa aktörer.

Aktivitet	Utfall	
Medverka aktivt i projektet för FVM.	Förbundet medverkar i projektet genom VästKom.	
Delta i regionala digitaliseringsarbeten utifrån Västkoms beslutade verksamhetsplan.	Förbundet stöttar fortsatt dialog kring hur Fyrbodals kommuner kan delta i regionala satsningar. Det har varit svårt att finna vägar till konkreta aktiviteter, men vilja till samverkan är stor. MAn har anmält intresse att delta i projekt kring IoT.	
Kompetensutvecklande insatser för små och medelstora företag.	Förbundet stöttar kompetensutvecklande insatser indirekt genom medfinansiering av projekt som bedrivs av externa aktörer	

Texter: Titti - klar för 2022!

Strategiskt utvecklingsområde:

Digitalisering

Strategiskt mål: Infrastruktur och digital service - Titti Andersson

En väl utbyggd digital infrastruktur skapar värde för näringsliv, kommuner och invånare i hela Fyrbodalsregionen och bidrar till att överbrygga klyftor mellan städer och landsbygder, till exempel när det gäller kompetensförsörjning, företagande samt innovations- och konkurrenskraft. Det finns en förmåga att se och agera utifrån ett helhetsperspektiv för att möta förväntningar på en trygg sammanhållen digital service.

Övergripande kommentarer

Löper på enligt plan. Förbundet deltar i nätverk och bidrar med information till medlemskommunerna. I projektet "Det goda livet i Dalsland" görs en genomgång av brister och behov i den digitala infrastrukturen och på regional nivå finns arbetsgrupper igång för att hitta innovativa grepp och strukturuppbyggande insatser inom fiber, mobilnät, vårdlösningar m.m.

Aktivitet	Utfall	
Medverka i det regionala nätverket för bredbandsutveckling, UBiT	Förbundet deltar i det regionala nätverket.	Green
Mobiltäckning	Mobiltäckning är en av delarna som undersöks inom projektet Det goda livet i Dalsland.	Yellow
Fiberutbyggnad	Det goda livet i Dalsland arbetar för att hitta innovativa grepp och strukturuppbyggande insatser för fiberutbyggnad i Dalsland.	Yellow

Granskning av god ekonomisk hushållning 2022

Fyrbodals kommunalförbund

2023-03-31

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av förbundets förtroendevalda revisorer granskat om resultaten för god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål direktionen beslutat. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om resultatet är förenligt med de mål direktionen beslutat.

Med utgångspunkt från ställd revisionsfråga lämnas följande revisionell bedömning:

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Förbundsdirektionen gör i årsredovisningen en bedömning att tre av fyra finansiella mål uppfylls. Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2022.

Utvärdering av strategiska utvecklingsområden tillika verksamhetsmål sker men det lämnas inte någon bedömning av måloppfyllelse. Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering kan vi därmed inte lämna en bedömning om verksamhetsmålen är förenliga med de av direktionen fastställda mål i budget 2022.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning och metod	3
Granskningsresultat	4
God ekonomisk hushållning	4
Iakttagelser	4
Bedömning	5
Bedömning utifrån revisionsfrågan	6

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Direktionen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål direktionen beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas inför behandlingen av årsredovisningen.

Direktionen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om resultatet är förenligt med de mål direktionen beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Direktionens beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Granskning av förbundets måluppfyllelse har genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation "RU Granskning av årsredovisning". Granskningen har skett genom genomgång av förbundets årsredovisning.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av förbundsdirektionen 2022-03-31 och överlämnades till medlemskommunernas respektive fullmäktige i samband med fastställandet.

Rapportens innehåll har sakgranskats.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

I förbundets verksamhetsplan för år 2021–2023 anges att förbundet har som strategiskt mål att utföra sina uppdrag med tydlig kvalitet och resultatredovisning, med en effektiv resursanvändning och med en god framförhållning inför förändrade finansiella förutsättningar. Direktionen har i planen beslutat om fyra finansiella mål samt fem strategiska utvecklingsområden.

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen redogörs för utfallet av de fyra finansiella målen. Direktionen bedömer ett som delvis uppfyllt och tre som uppfyllda.

Finansiella mål	Utfall 2022	Av direktionen bedömd måluppfyllelse
Att ha en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 procent, nivån kan dock variera över tid.	År 2022 är soliditeten 7 procent, vilket är en ökning från 2021 med 1 procentenheter	Målet uppnås delvis
Att ha en budget i balans, intäkterna ska överstiga kostnaderna.	Förbundet når målet om en budget i balans genom ett överskott om 598 tkr (701 tkr), jämfört med budgeterat resultat på 70 tkr.	Målet nås
Att ha en god likviditet så att det är möjligt att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare.	Likvida medel vid årets slut var cirka 63 mkr (58 mkr). Därmed nås målet om god likviditet	Målet nås
Att de delregionala utvecklingsmedlen, DRUM, sammantaget ska växlas upp med minst 50 procent genom att projekten medfinansieras med andra medel än de som kommunerna och Västra Götalandsregionen bidrar med.	Den totala uppväxlingen uppgår till en budgeterad omslutning på 38,9 Mkr, vilket innebär en uppväxling med 185 procent.	Målet nås

Mål för verksamheten

Fyrbodals kommunalförbund har fem strategiska utvecklingsområden där det inom varje område finns strategiska mål kopplade. Vidare finns årliga aktivitetsplaner kopplat till varje strategiskt mål som beskriver kommunalförbundets insatser för att nå de strategiska målen.

I årsredovisningen genomförs inte en utvärdering av de strategiska utvecklingsområdena för år 2022. De strategiska målen utvärderas var för sig, dock inte i förvaltningsberättelsen under god ekonomisk hushållning utan efter de finansiella rapporterna.

Strategiska målområden	Utfall av strategiska mål 2022	Av direktionen bedömd måluppfyllelse
Stöd, omsorg och hälsa	3 av 3 mål uppfyllda	Ingen sammanfattande bedömning
Kompetensförsörjning och utbildning	2 mål uppfyllda och 2 mål delvis uppfyllda	Ingen sammanfattande bedömning
Fysisk planering och hållbara transporter	2 mål uppfyllda och 1 mål delvis uppfyllt	Ingen sammanfattande bedömning
Näringsliv, kultur och attraktionskraft	2 mål uppfyllda och 1 mål delvis uppfyllt	Ingen sammanfattande bedömning
Digitalisering	2 mål delvis uppfyllda	Ingen sammanfattande bedömning

Direktionens samlade utvärdering av god ekonomisk hushållning 2022

Kommunalförbundet bedömer att god ekonomisk hushållning uppnås utifrån förväntad utveckling, att förbundet når de flesta finansiella målen samt genom redovisad balanskravsutredning.

Kommunalförbundet gör ingen samlad utvärdering av god ekonomisk hushållning utifrån verksamhetsperspektivet.

Bedömning

Förbundsdirektionen gör i årsredovisningen en bedömning att tre av fyra finansiella mål uppfylls. Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara *i huvudsak förenligt* med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2022.

Utvärdering av strategiska utvecklingsområden tillika verksamhetsmål sker men det lämnas inte någon samlad bedömningen av måluppfyllelse. Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering kan vi därmed inte lämna en bedömning om verksamhetsmålen är förenliga med de av direktionen fastställda mål i budget 2022.

Den normerande delen av RKR R15 anger vilka huvudrubriker som årsredovisningens förvaltningsberättelse ska innehålla samt upplysningar som enligt den normerande delen ska anges under dessa avsnitt. Vi rekommenderar direktionen att utvärdera och bedöma måluppfyllelsen i enlighet med ovannämnd rekommendation samt LKBR.

Bedömning utifrån revisionsfrågan

Revisionsfråga	Bedömning	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?		
<i>Finansiella mål</i>	Ja	
<i>Verksamhetsmål</i>	Ej bedömd	

2022-03-31

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag förbundets förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Granskning av årsredovisning 2022

Fyrbodals kommunalförbund

2023-03-31

Projektleddare: Daniel Larsson

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer granskat kommunalförbundets årsredovisning för perioden 2022-01-01 – 2022-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Med utgångspunkt från syftet har följande områden granskats:

Område	Uppfyller kraven	
Förvaltningsberättelse	Ja	
Resultaträkning	Ja	
Balansräkning	Ja	
Kassaflödesanalys	Ja	
Noter	Ja	
Driftredovisning	Ja	

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning och metod	3
Granskningsresultat	4
Räkenskaper	4
Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning	4
Förvaltningsberättelse	4
Annan information	5

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 19 § ska årsredovisningen lämnas över till respektive fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunalförbundets ekonomiska ställning. Revisorernas skriftliga beskrivning ska lämnas till respektive fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till respektive fullmäktige.

Förbundsdirektionen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunalförbundet, hade påverkat dennes bedömning av kommunalförbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommunalförbundet och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisions sed för kommuner i Sverige. Det innebär att den varit så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av förbundsdirektionen 2022-03-31 och överlämnades till medlemskommunernas respektive fullmäktige i samband med fastställandet. Rapportens innehåll har sakgranskats.

Granskningsresultat

Räkenskaper

Resultaträkning

Resultaträkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Balansräkning

Balansräkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer, dock är den inte uppställd i enlighet med LKBR.

Det finns, enligt vår mening, ett behov av att stärka projektredovisningen samt tillhörande bokföring av projektmedel och bidrag. Flertalet projekt har enligt underlag förfallit i tid och ska då antingen återredovisas till bidragsgivaren (om villkoren anger detta) eller intäktsföras. Dock framgår att överskjutande projektmedel får användas, i de flesta fall, för en längre tidsperiod än vad som angivits i avtal eller överenskommelse. För att stärka den interna kontrollen bör projektredovisningen förbättras så att avtal och överenskommelse efterlevs och bokförs i enlighet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Noter

Noterna uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Bedömning

Vi bedömer att förbundets räkenskaper¹ i allt väsentligt är rättvisande.

Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen uppfyller inte kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Avsteg har identifierats enligt:

Den normerande delen av RKR R15 anger vilka huvudrubriker som årsredovisningens förvaltningsberättelse ska innehålla, vilka inte återfinns i förbundets årsredovisning. Utifrån ovan saknas vissa upplysningar som enligt den normerande delen ska anges under dessa avsnitt. Till exempel:

- En översikt över verksamhetens utveckling genom redovisning av att aktuellt års jämförs med tidigare år tillsammans med kommentarer om väsentliga förändringar (Det gäller såväl utvecklingen sedan föregående år som mer långsiktiga utvecklingsmönster. Kommentarer till förändringarna ska härledas till de verksamheter som orsakat förändringarna).

---

¹ Med räkenskaper menar förbundets resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

- Viktiga förhållanden för resultat tillsammans med upplysningar och konsekvensbeskrivningar samt en analys av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer avseende gjorda uppskattningar och bedömningar samt vidtagna åtgärder.
- Väsentliga personalförhållanden.
- Utvärdering av verksamhetsmål sker inte i förvaltningsberättelsen utan efter de finansiella rapporterna.

Driftredovisning

Driftredovisningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendation R14.

Årsredovisningen innehåller driftredovisning i eget avsnitt och är uppdelad i de tre områdena: basverksamhet, projektverksamhet och särskilt finansierad verksamhet.

Av driftsredovisningen för basverksamheten framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för verksamheten. Av övriga driftredovisningar framgår inte hur utfallet förhåller sig till budget, med anledning av att det inte finns någon beslutad budget för projektverksamhet och särskilt finansierad verksamhet.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller inte en investeringsredovisning eller en samlad redovisning av kommunalförbundets investeringsverksamhet. Under 2022 har kommunförbundet inte genomfört några investeringar.

Bedömning

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Annan information

Vi har tagit del av årsredovisningens övriga delar, sida 1-13

Bedömning

Enligt vår uppfattning överensstämmer sida 1-13 i alla väsentliga avseenden med övriga delar i årsredovisningen.

2023-03-31

Daniel Larsson

Auktoriserad revisor

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av förbundets revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Information kring ansvarsfrihet för direktionen

Nedanstående informationstext är framtagen av kansliet på kommunalförbundet enligt det beslut som fattades på direktionsmötet den 20230511. Uppdraget blev att skicka ut en förklarande text till medlemskommunerna samt till direktionens medlemmar för att förklara bakgrunden.

I revisionsrapporten som förbundets revisorer tagit fram uppger de att de inte kan uttala sig om ansvarsfrihet för direktionen och de enskilda ledamöterna avseende förbundets årsredovisning för år 2022. Förklaringen de pekar på är att de anser att de på grund av resursbrist inte kunnat genomföra revisionen enligt god sed för kommunal verksamhet.

Bakgrund

Under 2022 inkom förbundets revisorer med två ärenden avseende budgetutökningar. På direktionsmötet den 9 september 2022 handlade ärendet om en utökad budget för revisorerna under 2023 av ett belopp på 315 tkr och på mötet den 10 oktober 2022 inkom förbundets revisorer med ett äskande för granskning av informationssäkerhet avseende år 2022. Äskandet låg på 120 tkr. Kansliet gjorde bedömningen att det inte fanns möjlighet till att finansiera den utökade kostnaden. Direktionen avslog därför begäran om utökade medel.

Efter att det första äskandet inkom genomförde kansliet en jämförelse med Boråsregionens och Skaraborgs kommunalförbund för att ta reda på hur stor budget deras revisorer har. Svaren som inkom var följande:

För Skaraborg kommunalförbund.

- Förtroendevald revisor får 2 415 kr/per år
- Revisionsbyrå 100 000 kr, där ersättning för omkostnader och utlägg tillkommer

För Boråsregionen så är det revisionskontoret på Borås Stad ansvarar för revisionen, budgeten för revision är

- 100 000 kr för granskning
- Årsarvode 2 861 kr/per år, totalt 5 revisorer.
- Kostnad för särskilda granskningar tillkommer, dessa budgeteras ej, då de genomförs förhållandevis sällan.

Kansliet informerade också direktionen om att förbundets revision hade 10 revisionsmöten under 2022 att jämföra med arbetsutskottet och direktionen som har 7 möten årligen. Antalet möten som Fyrbodals revisorer genomför är betydligt fler än de möten som Skaraborg och Boråsregionens revisorer har.

På mötet avslog Direktionen begäran om utökad budget för förbundets revision avseende år 2023. Direktionen uppdrog samtidigt åt kansliet att ta fram ett förslag på hur hanteringen av revisionens budget skall ske framåt.

I oktober 2022 skickade revisorerna ut en skrivelse till medlemskommunerna, för information kring deras syn på sin budget och att den inte möjliggör fördjupade granskningar.

Anna Lärk Ståhlberg

Förbundsdirektör

§ 37 – Revision årsredovisning 2022

Årsredovisningen för 2022 är granskad av sakkunnig revisor och godkänd av direktionen den 30 mars.

PwC har på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer granskat kommunalförbundets årsredovisning för perioden 2022-01-01 – 2022-12-31. Uppdraget ingår som en del av revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen är att ge kommunalförbundets förtroendevalda revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med beslutade mål för en god ekonomisk hushållning.

Revisorerna har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet. Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

De sakkunniga revisorernas bedömning: Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

De förtroendevaldas bedömning är: Vi kan inte uttala oss om ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma med anledning av att vi inte kunnat genomföra revisionen enligt god sed för kommunal verksamhet på grund av resursbrist.

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat föreslå att direktionen, Att anteckna informationen till protokollet och att informera direktionen om revisionen av årsredovisningen samt översända granskningsrapport och revisionsberättelse för information till kommunerna.

Ärendet föredrogs av Martin Palm, chef för verksamhetsstöd

Justerare:

Utdragsbestyrkande:

Direktionen beslutar

Att anteckna informationen till protokollet.

Att besluta att översända granskningsrapport och revisionsberättelse för information till kommunerna.

Att uppdra åt kansliet att ta fram en skrivelse som bifogas till medlemskommunerna.

Beslutet expedieras till

Medlemskommunerna

Justerare:

Utdragsbestyrkande:

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Per Martin Palm

Date: 2023-05-16 09:03:27

BankID refno: bd507c5f-76dd-4f55-8d30-372edaea3c9f

Sekreterare: Martin Palm

Signed by: MATS ANDERSSON

Date: 2023-05-16 14:31:02

BankID refno: 8bbeb8fe-8951-4189-8e74-ff37ad4ba2f1

Justerare: Mats Andersson

Signed by: LISELOTTE FRÖJD

Date: 2023-05-16 15:22:08

BankID refno: 4208c2dd-7a55-4a15-ae45-e74f45ed0d47

Ordförande § 35: Liselotte Fröjd

Signed by: Peter Eriksson

Date: 2023-05-16 15:56:58

BankID refno: 7b547b87-13a7-445b-a976-aa16a3f1b899

Ordförande: Peter Eriksson

Revision årsredovisning 2022

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Att informera direktionen om revisionen av årsredovisningen samt översända granskningsrapport och revisionsberättelse för information till kommunerna.

Sammanfattning

Årsredovisningen för 2022 är granskad av sakkunnig revisor och godkänd av direktionen den 30 mars.

PwC har på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer granskat kommunalförbundets årsredovisning för perioden 2022-01-01 – 2022-12-31. Uppdraget ingår som en del av revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen är att ge kommunalförbundets förtroendevalda revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med beslutade mål för en god ekonomisk hushållning.

Revisorerna har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet. Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Bakgrund

Revisorerna har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet. Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Kommunalförbundet har sedan januari 2020 anlitat PwC som sakkunnig revisor.

Beskrivning av ärendet

Årsredovisningen för 2022 är granskad av sakkunnig revisor och godkänd av direktionen den 30 mars.

PwC har på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer granskat kommunalförbundets årsredovisning för perioden 2022-01-01 – 2022-12-31. Uppdraget ingår som en del av revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen är att ge kommunalförbundets förtroendevalda revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med beslutade mål för en god ekonomisk hushållning.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Förbundsdirektionen gör i årsredovisningen en bedömning att tre av fyra finansiella mål uppfylls. Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2022.

Utvärdering av strategiska utvecklingsområden tillika verksamhetsmål sker men det lämnas inte någon bedömning av måluppfyllelse. Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering kan vi därmed inte lämna en bedömning om verksamhetsmålen är förenliga med de av direktionen fastställda mål i budget 2022.

När det gäller räkenskaperna är de sakkunniga revisorernas bedömning:

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

De förtroendevalda revisorernas bedömning är:

Vi bedömer att vi inte kan uttala oss om direktionen i Fyrbodals kommunalförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt med anledning av att vi inte haft resurser att genomföra granskning

inom dessa områden.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att vi inte kan uttala oss om direktionsens interna kontroll har varit tillräcklig med anledning av att vi inte haft resurser att genomföra granskning inom dessa områden.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål som direktionsen uppställt.

Vi bedömer att vi inte kan uttala oss om verksamhetsmålen är förenliga med de av direktionsen fastställda målen i budget 2022 med anledning av att direktionsen själva inte gör någon samlad utvärdering av verksamhetsmålen.

Vi kan inte uttala oss om ansvarsfrihet för direktionsen samt de enskilda ledamöterna i densamma med anledning av att vi inte kunnat genomföra revisionen enligt god sed för kommunal verksamhet på grund av resursbrist.

Bedömning och synpunkter

Förbundet delar delvis de sakkunniga revisorernas uppfattningar som framförs i revisionsrapporten över årsredovisningen 2022 och kommer att ta rekommendationerna i beaktande under det fortsatta arbetet.

Hur mycket resurser som skall tilldelas de förtroendevalda revisorerna bedöms som en fråga för direktionsen och medlemskommunerna.

Finansiering

Kostnaden av revisorernas arbete och granskning finansieras av medlemsavgiften.

Koppling till mål

De av direktionsen beslutade målen i verksamhetsplan och budget.

Ansvarig tjänsteperson

Martin Palm

Chef för verksamhetsstöd

Fyrbodals kommunalförbund

Revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund

Org nr: 222000-1776

Direktionen

Fullmäktige i respektive
medlemskommun

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen ska utföras enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har inte genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Ingen fördjupad granskning har genomförts under året till följd av resursbrist.

Vi bedömer att vi inte kan uttala oss om direktionen i Fyrbodals kommunalförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt med anledning av att vi inte haft resurser att genomföra granskning inom dessa områden.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att vi inte kan uttala oss om direktionens interna kontroll har varit tillräcklig med anledning av att vi inte haft resurser att genomföra granskning inom detta områden.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål som direktionen uppställt.

Vi bedömer att vi inte kan uttala om verksamhetsmålen är förenliga med de av direktionen fastställda målen i budget 2022 med anledning av att direktionen själva inte gör någon samlad utvärdering av verksamhetsmålen.

Vi kan inte uttala oss om ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma med anledning av att vi inte kunnat genomföra revisionen enligt god sed för kommunal verksamhet på grund av resursbrist.

Revisionsgruppens ordförande Thomas Boström har tyvärr avlidit under mars månad 2023 varför revisionsgruppen nu bara består av fyra revisorer.

Vi återoppar bifogade rapporter.

Uddevalla den 31 mars 2023

Lennart Hansson
Åmåls kommun

Anita Älgemon
Tanums kommun

Ann-Britt Dahl
Färgelanda kommun

Claes Hedlund
Munkedals kommun

Bilagor:

PwC Granskning av delårsbokslut
PwC Granskning av årsredovisning

Deltagare

LENNART HANSSON 195302043558 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2023-03-31 12:18:45 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Lennart John Henrik Hansson

Datum

Lennart Hansson

Leveranskanal: E-post

ANITA ÄLGEMON 194912135086 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2023-03-31 19:29:22 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: ANITA ÄLGEMON

Datum

Anita Älgemon

Leveranskanal: E-post

ANN-BRITT DAHL Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2023-04-03 09:14:07 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: ANN-BRITT DAHL

Datum

Ann-Britt Dahl

Leveranskanal: E-post

CLAES HEDLUND Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2023-04-03 08:01:32 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Claes Ingvar Hedlund

Datum

Claes Hedlund

Leveranskanal: E-post

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson

Tjänsteskrivelse
2023-04-27
2023/152

Kommunstyrelsen

Godkännande av årsredovisning 2022 för Dalslands Miljö- och Energiförbund (DMEF) samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i direktionen för förbundet

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2022 för Dalslands Miljö- och Energiförbund och lägger den till handlingarna.

Kommunfullmäktige beviljar för Färgelanda kommuns del direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund och enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för år 2022.

Ärendebeskrivning

Förbundet redovisar ett resultat för 2022 på -375 tkr, avvikelsen är 92 tkr mot budgeterat resultat. Miljö- och energikontorets personalkostnader blev tydligt lägre än budgeterat på grund av vakanser och sjukskrivningar. Övriga kostnader blev högre än budgeterat, bland annat till följd av kostnader för inhyrda inspektörer som kompenserade för vakanserna samt kostnader för utredningsuppdrag avseende förbundet.

Revisionen tillstyrker att direktionens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2022 samt att förbundets årsredovisning godkänns.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-04-27
Helårsbokslut 2022-12-31 Dalslands Miljö & Energiförbund (inkl. Bilaga 1)
Revisionsberättelse, daterad 2023-04-24
Anhållande ansvarsfrihet 2022, daterad 2023-05-02
Protokoll Dalslands Miljö & Energiförbund 2023-04-13 § 16
Protokoll Dalslands Miljö- och Energinämnd 2023-03-23 § 23
Granskning av god ekonomisk hushållning PwC 2022, daterad 2023-04-24
Granskning av årsredovisning 2022 PwC, daterad 2023-04-24
Revisorernas kommentarer grundläggande granskning, daterad 2023-04-24
Grundläggande granskning PwC DMEF april 2023

Sändlista:

Dalslands Miljö- och Energiförbund

Kristina Olsson

Ekonomichef

Sammanträdesdatum

2023-04-13

DMEF § 16

Dnr 2022/567.ADM

Helårsbokslut 2022

Direktionens beslut

Direktionen beslutar att fastställa årsredovisningen för år 2022. Miljö- och energinämnden har 2023-03-23 behandlat sin del i bokslutet.

Årsbokslut överlämnas till revisorerna för granskning.

Direktionen uppdrar till förbundschefen att i särskild skrivelse överlämna frågan om beviljande av ansvarsfrihet för år 2022 till medlemskommunerna.

Sammanfattning av bokslut 2022

Bokslut 2022 för Dalsslands miljö- och energiförbund är framtagen av förbundschef/miljö- & energichef i samarbete med ekonomienheten i Melleruds kommun.

Förbundet uppvisar ett negativt nettoresultat motsvarande minus 375 000 kr för 2022.

Beredning:

Presidium 2023-04-04

Förbundschefens förslag till beslut

Beslutsgång:

Ordföranden Ludwig Mossberg frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun

KF Dals-Eds kommun

KF Färgelanda kommun

KF Melleruds kommun

Sammanträdesdatum

2023-03-23

DMEN § 23

Dnr 2022/567.ADM

Helårsbokslut 2022

Förbundschefen/miljö- och energichefen redovisar förslag till helårsbokslut 2022 för Dalslands miljö- och energiförbund.

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Nämnden beslutar att anta helårsbokslut 2022 för miljö- och energinämndens verksamhet och lämnar förslaget till direktionen för fastställande.

Beredning:

Presidium 2023-03-09

Förbundschefens förslag till beslut

Expedieras:

Direktionen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbetet 2022 – Bilaga till helårsbokslut för Dalsslands miljö- och energiförbund 2022

Mål- och måluppfyllelse samt status för den myndighetsrelaterade tillsynen

Till följd av flera vakanser i myndighetsgruppen har inte tillsyn utförts i enlighet med verksamhetsplanen inom vissa ämnesområden. Tillsyn och handläggning har genomförts inom samtliga områden, men våra uppsatta mål uppfylls inte fullt ut inom förorenad mark, hälsoskydd och lantbruk. Under hösten har två extra tillfälliga resurser anlåtats på konsultbasis för att så långt möjligt kompensera det personella bortfallet. Då hänsyn tagits till den kompetens som den ena konsulten besitter inom tillsyn av miljöfarliga verksamheter har dock mer tillsyn utförts än planerat inom detta område.

Tillsyn i projektform

Mark & Miljö: Teamet har genomfört projektet tillsyn av U-objekt i industriområden i Mellerud (Gåsen, Dalsslandsgatan, Sapphult). Projektet redovisades vid nämndens sammanträde i juni.

Landsbygd & Natur: Jordbruksverkets projekt om integrerat växtskydd har ingått i höstens lantbrukstillsyn och redovisas för nämnden i februari 2023.

Mat & Hälsa: Det planerade projektet "Campylobakter i butiksgriklad kyckling" har ersätts av ett projekt inriktat mot provtagning av egengjorda kalla såser och röror. Bakgrunden till detta skifte är att kontoret vid genomförande av den ordinarie livsmedelskontrollen har noterat ett behov av provtagning av dessa produkter. Det genomförda projektet kommer att redovisas vid nämndens sammanträde i februari 2023.

Mark och miljö

Tillsynen av B-, C- och U-anläggningar har genomförts i enlighet med verksamhetsplanen. Handläggning av ett flertal mer komplicerade tillsynsärenden på miljöskyddsverksamheter har inletts alternativt återupptagits under hösten och utgör tillsyn som inte ingick i verksamhetsplanen för 2022.

Inventering och riskklassning av förorenade områden har genomförts avseende 5 områden under hösten. Med anledning av bristande resurser inom förorenad mark har inte delmålet om 10 st. inventerade och riskklassade områden under 2022 uppnåtts.

Arbetet med att ta fram en policy avseende oljeavskiljare har inte kunnat slutföras under innevarande år med anledning av personalbrist.

Landsbygd och natur

Tillsynen av lantbruksverksamheter med årsavgift har skett i enlighet med verksamhetsplanen. Med anledning av bristande resurser har inte målet om 40 stycken inspekterade U-verksamheter inom lantbruk uppnåtts. Tillsyn har dock skett av 32 stycken verksamheter.

Postadress
Dalsslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post
kansli@dalsland.se

Hemsida
www.dalsland.se

Org. nr.
222.000.0877

Handläggningen av äldre ärenden gällande enskilda avloppsanläggningar har fortlöpt enligt planen.

Den planerade tillsynen av naturreservat har utgått pga. resursbrist.

Mat och hälsa

Det största personella bortfallet var under årets första del inom livsmedelskontrollen. För att kompensera bortfallet förstärkte en tillfällig resurs gruppen under hösten. Med anledning av detta kunde livsmedelskontrollen genomföras i enlighet med verksamhetsplanen. Även dricksvattentillsynen har genomförts enligt planen.

Den planerade tillsynen av hälsoskyddsverksamheter är genomförd i sin helhet, undantaget tillsynen av flerbostadshus där 16 stycken av de planerade 20 stycken verksamheterna har fått tillsyn under 2022. Tillsynen av fastighetsägare till flerbostadshus kommer att fortsätta under 2023.

Den planerade tillsynen av vattenskyddsområden kommer att utgå pga. bristande tillsynsvägledning från statliga myndigheter.

Ledning & kansli

Administrativa uppgifter har hanterats löpande. Kansliet utvecklar kontinuerligt handläggarstödet genom uppdatering och utveckling av ärendesystemet Vision. Arbete pågår med att utveckla användningen av de funktioner som finns i systemet för att underlätta handläggning och uppföljning av ärenden. Uppföljning sker av vissa ärendetyper för att följa volymer och tidsåtgång. Arbete med revidering av förbundets dokumenthanteringsplan pågår.

I enlighet med förbundets internkontrollplaner (en för nämnd resp. direktion) har följande genomförts:

- Rutiner med syfte att effektivisera hanteringen av remisser och enkäter mellan kommunerna och förbundet har färdigställts under året. Rutinerna har tagits fram i samverkan mellan förbundet och kommunerna. Rutinerna tillämpas fr.o.m. starten av 2023.
- En riskanalys avseende förbundets digitala handlingar har genomförts.
- Kartläggning av förbundets befintliga avtal har genomförts.

Utredningarna kring förbundets finansiering samt hantering av eget kapital har krävt betydande resurser under perioden.

Fokus och prioriteringar

Nämnden

Förbundsordningen har reviderats för att skapa en rationell övergång för Dalsslands miljö- och energinämnd i samband med val. Kommunernas KF har fastställt den reviderade förbundsordningen.

Ärendehanteringssystemet Vision

Arbetet med att föra in aktuella uppgifter om varje enskild avloppsanläggning (i nuläget 8 600 kända anläggningar) har påbörjats. Uppgifterna krävs för den digitala inrapportering som krävs av Havs- och vattenmyndigheten.

Fakturering via ärendesystemet Vision läggs på is till dess frågan om en ev. upphandling av nytt ärendesystem är utredd.

Postadress	E-post	Hemsida	Org. nr.
Dalsslands miljö & energikontor Kyrkogatan 5 464 30 Mellerud	kansli@dalsland.se	www.dalsland.se	222.000.0877

Digitaliserade tjänster

Arbetet avvaktas tillsvidare på grund av följande skäl:

- Melleruds kommuns upphandling av e-tjänster (DMEF har av effektivitets- och kostnadsskäl för avsikt att använda samma verktyg som Melleruds kommun)
- Livsmedelsverket håller på att ta fram en e-tjänst för registrering av livsmedelsverksamheter som planeras tas i drift under 2023. Med anledning av detta utgår kontorets arbete med denna tjänst i syfte att spara tid.
- Havs och vattenmyndigheten håller på att ta fram en e-tjänst för ansökning av enskilt avlopp, varför kontoret avvaktar utvecklingen av detta arbete.

Införande av e-arkiv

DMEF har förberett för en upphandling av stöd för införande av e-arkiv. Förbundet för dialog med styrgruppen för e-arkiv kring ett inträde i projektet.

Operativa mål och nyckeltal

MÅL		NYCKELTAL	STATUS
Mark & Miljö			
Mål 1	Tillsyn ska utföras på minst 30 stycken U-verksamheter inom industriområden i Melleruds kommun (Gåsen, Dalsslandsgatan och Sapphult) under 2022.	Andel U-verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 30 st. verksamheter har fått tillsyn.	Målet uppnått.
Mål 2	Samtliga 75 stycken förorenade områden som ska inventeras i branschklass 1–3 ska vara inventerade och riskklassade senast 2030 . Som delmål ska 10 stycken områden i branschklass 1–3 vara inventerade och riskklassade under 2022 .	Andel Åtgärdsbedömda/åtgärdade förorenade områden i RK 1–3. Målet anses uppfyllt när 75 stycken har inventerats och klassats 2030. Delmålet anses uppfyllt när 10 stycken har inventerats och klassats 2022.	Delmålet är delvis uppfyllt på grund av resursbrist. Under 2022 inventerades och klassades 5 st. områden.
Landsbygd & Natur			
Mål 3	Tillsyn ska utföras på minst 40 stycken lantbruk/hästgårdar (U-verksamheter) under 2022.	Andel U-verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 40 st. har fått tillsyn.	Målet är delvis uppfyllt på grund av resursbrist. Tillsyn har genomförts av 32 st. fastighetsägare under 2022.
Mat & Hälsa			
Mål 4	Under 2022 ska offentlig kontroll utföras vid 10 stycken	Andel dricksvattenanläggningar (mer än 100 m ³ /dygn) som	Målet uppnått.

Postadress
Dalsslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post
kansli@dalsland.se

Hemsida
www.dalsland.se

Org. nr.
222.000.0877

	distributionsanläggningar för dricksvatten (mer än 100 m ³ /dygn) för att verifiera att verksamhetsutövaren har rutiner för att sköta, underhålla och vid behov rengöra reservoarer för att motverka förorening och mikrobiologisk tillväxt.	kontrollerats med avseende på rutiner för skötsel, underhåll och rengöring av reservoarer 2022. Målet anses uppnått när 10 st. har fått kontroll.	
Mål 5	Tillsyn ska utföras under 2022 på minst 20 stycken fastighetsägare till flerbostadshus med kända brister eller klagomål på inomhusmiljön.	Andel fastighetsägare som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 20 stycken har fått tillsyn.	Målet är delvis uppfyllt på grund av resursbrist. Tillsyn har genomförts av 16 st. fastighetsägare till flerbostadshus under 2022.
Ledning och Kansli			
Mål 6	Under 2022 ska E-tjänster avseende ansökan om inrättande av enskild avloppsanläggning, ansökan om inrättande av värmepumpsanläggning samt registrering av livsmedelsanläggning färdigställas.	Antal färdigställda E-tjänster. Målet anses uppfyllt när tre E-tjänster är i drift.	Livsmedelsverket håller på att ta fram en e-tjänst för registrering av livsmedelsverksamheter som planeras tas i drift under 2023. Med anledning av detta utgår kontorets arbete med denna tjänst i syfte att spara tid. Havs och vattenmyndigheten håller på att ta fram en e-tjänst för ansökning av enskilt avlopp, varför kontoret avvaktar utvecklingen av detta arbete. Då Mellerud kommuns upphandling av e-tjänster ännu inte är klar har en e-tjänst för ansökan om inrättande av värmepumpsanläggning inte kunnat tas fram av kontoret.
Mål 7	Under 2022 ska fakturering av ärenden kopplade till handläggning av enskilda avloppsanläggningar faktureras via Vision .	Målet anses uppfyllt när debitering i ärenden gällande ansökan om inrättande av enskild avloppsanläggning och tillsyn av enskild avloppsanläggning sker via Vision.	Det fortsatta arbetet med detta arbete kommer att pausas i väntan på beslut om ett nytt ärendehanteringssystem kommer att upphandlas.
Mål 8	Finansieringen av miljömyndighetsutövning ska till minst 50% vara avgiftsfinansierad.	Målet anses uppfyllt när 50 procent avgiftsintäkter i relation till miljömyndighetsutövning	Målet har inte uppnåtts. Ca 46,5% av myndighetsutövningen finansierades via avgifter 2022. Beräkningen hyser dock osäkerheter då många kostnadslag måste schabloniseras. Att timavgiften är oförändrad sedan 2019 är en starkt bidragande orsak till att målet inte nås. Förbundets omorganisation av

		myndighetsarbetet inför 2023 bedöms kunna skapa förutsättningar för en ökad avgiftsfinansiering under förutsättning att timavgiften anpassas till kostnaderna för myndighetsutövningen.
--	--	---

Insatser/aktiviteter i verksamhetsplan för det miljö- och energistrategiska arbetet 2022

INSATS/AKTIVITET	DMEF:s ROLL	STATUS
Övergripande		
Miljöledning/hållbarhetskompass/målstyrning kommunerna	Samordnande/medverkande	Arbete pågår kontinuerligt att skapa ett systematiskt och långsiktigt miljöarbete som tar avstamp i Agenda 2030. Vår roll är att medverka i alla delar av kommunernas förbättringsprocess - planera, genomföra, följa upp och förbättra (PDCA). Exempel på aktiviteter under år 2022: Dals-Ed – ingick i arbetsgruppen för Hållbarhetsåret 2022 Mellerud – Revision av socialförvaltningen Bengtfors – Framtagning av Hållbarhetsrapport
Utvecklad samverkan – externa aktörer	Samordnande/medverkande	Samverkan med flertalet externa aktörer har genomförts för långsiktigt landskapsarbete där markägardialoger och naturbruksplaner är två hörnstenar. Samverkan har skett med bl.a. Mötesplats Steneby, Regionen och Chalmers, Länsstyrelsen och SLU. Strategier medverkar i arbetsgrupp inom Fyrbodals kommunalförbund. Samverkan med flera olika externa aktörer sker inom projektverksamheten.
Remisser/enkäter	Samordnande/medverkande	Strategerna har medverkat/svarat på ett betydande antal remisser. Remissinflödet har varit stort, speciellt strax före och efter semesterperioden.
Bokslut/hållbarhetsredovisningar	Medverkande	Bokslut framtaget för Bengtfors och Dals-Ed. Arbetar tillsammans med folkhälsostrategen i Bengtfors att ta fram en hållbarhetsrapport som ska bli en årlig rapport med start våren 2023.
Styrning/ägarsamråd	Medverkande	Regelbunden dialog pågår med kommuncheferna för att utveckla detta arbete
Planering hållbarhets-/miljöforum	Processledare	Miljöforum genomfördes den 28 oktober.
Energisamverkan/energi- och klimatrådgivning		
Energi- och klimatstrategi	Processledare	Kommunernas KS har under våren blivit informerade om strategin. Under året har 9 workshops genomförts med olika förvaltningar för att ta fram åtgärder och aktiviteter till den gemensamma energi- och klimatstrategin. Arbetet har bedrivits av en arbetsgrupp bestående av en representant från varje kommun samt representanter från förbundet. Strategin inklusive nulägesanalys och handlingsplan är färdigställd och ska remitteras till kommunerna under våren 2023.

Postadress
Dalsslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post
kansli@dalsland.se

Hemsida
www.dalsland.se

Org. nr.
222.000.0877

Energisamverkan kommunerna (energigrupper/klimatlöften etc.)	Processledare/ Kompetensstöd (varierar utifrån klimatlöfte)	<p>Under vårens energigruppsmöten bjöds Orust Motor in för visning och provkörning av olika typer av elfordon och handmaskiner som kan vara lämpliga i kommunala verksamheter.</p> <p>Enligt överenskommelse i energigrupperna är mötena vilande från och med hösten och fram tills energi- och klimatstrategin blivit antagen och klar ute i kommunerna. Energigrupperna (eller motsvarande) får sannolikt framgent en viktig roll i att arbeta med åtgärder i den gemensamma energi- och klimatstrategin. Energigruppernas fortsatta utformning och roll diskuteras med kommunerna.</p> <p>Den gemensamma klimatstyrande resepolycyn var under hösten ute på en intern remiss i kommunerna. Insamling av kommentarer och ändringsförslag håller på att tas emot.</p> <p>Under våren deltog förbundet vid workshops för laddinfrastruktur och samordnade kommunernas remissvar för utlysningstillfälle av laddplatser. Förbundet har även hållit föreläsning och haft dialoger kring kommunernas fortsatta arbete med laddplaner. Under hösten har det blivit klart att Fyrbodals kommunalförbund har ansökt och fått mer medel för att bland annat kunna fortsätta stötta kommunerna i deras arbete med laddplaner.</p>
Energiuppföljning	Processledare	Av de inplanerade redovisningarna av energiuppföljningen för 2021. Kunde endast två genomföras, på grund av en oplanerad långtidssjukskrivning. Resterande redovisningar genomförs i början på 2023.
Energi- och klimatrådgivning (EKR)	Utförare	<p>Antalet inkommande förfrågningar tredubblades under 2022 jämfört med de två tidigare åren. För att kunna möta detta behov har konsultstöd anlåtats och en vikarie (för föräldraledig rådgivare) anställdes under hösten 2022.</p> <p>EKR deltog vid 21 olika utåtriktade aktiviteter/seminarier som arrangerats av både kommunerna och av externa aktörer (tex, LRF, bygdegårdsföreningar, eDit, SPF). Aktiviteter har bland annat varit: Cykelns Dag i Åmål, Kanalyran i Mellerud, Harvens dag i Färgelanda, ett flertal näringslivsfrukostar i Bengtsfors och Dals Ed, två Caféaftnar i Dals Ed, flertalet kvälls- och dagseminarier för föreningar och privatpersoner i alla medlemskommuner.</p> <p>Förbundet har sökt och beviljats medel för fortsatt energi- och klimatrådgivning 2023 samt medel för en förstärkning av energi- och klimatrådgivningen under 2023. De förstärkta medlen ger förutsättningar för ytterligare en energi- och klimatrådgivare under 2023.</p>
Hållbar samhällsplanering		
ÖP Färgelanda inkl. LIS	Medverkande	Utvecklingsområden har besökts under våren. Information om GI med koppling till ÖP har hållits för KS under våren.
Omarbetning LIS-Bengtsfors	Medverkande/	Ingen förfrågan ännu

Postadress
Dalslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post
kansli@dalsland.se

Hemsida
www.dalsland.se

Org. nr.
222.000.0877

	kompetensstöd	
Grön infrastrukturplan och ekosystemtjänster (projekt)	Processledare	Pågår. Här finns en aktiv projektgrupp där alla kommuner + Ist ingår. Utbildning om grön infrastruktur för projektgruppen hölls under våren. Under 2022 har projektgruppen sett över möjligheterna kring ett digitalt verktyg som implementerar grön infrastruktur i den kommunala planeringen.
Avfallsplan Dalsland	Medverkande/ kompetensstöd	Kommunerna är sammankallade. Ingen förfrågan har inkommit till DMEF.
Stöd klimatanpassning	Kompetensstöd	Deltagit i lsts nätverk.
Medverkan detaljplaneprocessen	Medverkande/ kompetensstöd	Mellerud har bjudit in till medverkan i planeringsprocessen "Sjöskogen". DMEF har medverkat.
Hållbar markanvändning i hela Dalsland (DKG)	Processledare	Aktiviteten har avslutats under 2022. Samverkansfrågor kring markanvändning sker istället inom pågående projekt/aktiviteter.
Upphandlingsfrågor	Kompetensstöd (hållbarhet)	Deltar i kommunernas gemensamma upphandlingsgrupp. Deltagit i arbetet att ta fram en ny upphandlingspolicy. Har varit upphandlarna behjälpliga med att välja och specificera hållbarhetskrav i upphandlingarna kontorsmöbler och hantverkstjänster.
Naturvård		
Vägledning Naturen i Dalsland	Processledare	Arbetet har inte kunnat genomföras som planerat på grund av resursbrist.
Åtgärder naturvårdsprogram	Medverkande/ kompetensstöd	DMEF har undersökt status för kommunernas ansvarsarter, tyvärr saknas statistiskt underlag för bedömningar.
Förarbete kommunalt naturreservat Färgelanda & Dals-Ed	Processledare uppstartsfas (därefter med- verkande)	Pågående. Naturbruksplan har färdigställts för båda områdena.
Utveckling av grönområden Ed tätort	Medverkande/ kompetensstöd	Under 2022 har det påbörjats naturbruksdialog (en strukturerad dialog och medveten planering som möjliggör en hållbar mark- och vattenanvändning) för grönområden inom Ed tätort. Syftet är att utveckla områdena
Invasiva arter	Medverkande	Ingen inbjudan om fortsatt arbete har inkommit från kommunerna. Frågor från allmänhet har inkommit avseende hantering och artbestämning.
Friluftsliv relaterat till naturvårdsfrågor	Kompetensstöd	DMEF har medverkat i en rådgivande roll för Melleruds kommun, främst gällande reservaten samt vad gäller tillgänglighet till tätortsnära naturområden i Bengtsfors kommun.
Hållbar vattenplanering		
LEVA/LOVA Lillån/Dalboslätten (projekt)	Processledare	Projektet fortgår och har ökat i takt sen Covid-19:s restriktioner avvecklats. Anmälan om vattenverksamhet har utförts för tio lägen på platser där god vattenrenande effekt bedöms uppstå. Av dessa har sex fått en godkänd anmälan om vattenverksamhet. Fler anmälningar/åtgärder planeras utföras under 2023. En ny ansökan om förlängning av projektet till och med 2027-12-31 godkänts av länsstyrelsen.
LOVA Örekilsälven (projekt)	Processledare	Pågående. Godkänd ansökan i samma område t.o.m. 2024.
LOVA Valboån (projekt)	Processledare	Pågående (slut Kv 3 2024)
Samverkan Teåkersälven	Medverkande	DMEF medverkar i arbetsgruppen.
Medverkan vattenråden	Medverkande	DMEF medverkar i vattenråden för Dalslands kanal, Dalbergså-/Holmsån samt Gullmarn/Örekilsälven. Inbjudan har inkommit från Enningdalsälvens vattenråd,

Postadress
Dalslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post
kansli@dalsland.se

Hemsida
www.dalsland.se

Org. nr.
222.000.0877

		där vattenförekomster i Dals-Eds kommun ingår. DMEF avser medverka till viss del.
Dagvattenpolicy & övrig VA-planering	Medverkande/ kompetensstöd	Pågår, men beroende av kommunernas processer. Någon förfrågan om DMEF:s medverkan i arbete med dagvattenpolicy har inte kommit från kommunerna.
Övrigt		
Oförutsedda frågor från kommunerna	Kompetensstöd	Framtagning av beslutsunderlag för Regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen 2022-2025 för de fyra kommunerna. Strategerna har tillsammans med tjänstemän i kommunerna arbetat fram ett förslag till åtaganden. Frågor om kompetensstöd vid skogliga åtgärder i framförallt Bengtsfors och Dals-Ed har regelbundet inkommit under bokslutsperioden.

Dalshands Miljö
& Energiförbund

org.nr. 222000-0877

Helårsbokslut 2022-12-31

Innehållsförteckning

	Sida
Förvaltningsberättelse	
Översikt över verksamhetens utveckling	2
Förbundets ändamål och organisation	2
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
Händelser av väsentlig betydelse	5
Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet	6
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	7
Balanskravsresultatet	14
Väsentliga personalförhållanden	14
Förväntad utveckling	15
Ekonomisk redovisning	
Resultaträkning	16
Balansräkning	17
Kassaflödesanalys	18
Notförteckning	19
Bilaga	
Sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbete 2022	

Översikt över verksamhetens utveckling

År/Tkr	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	28 112	29 656	34 962	29 804	36 402
Verksamhetens kostnader	-28 485	-29 306	-32 659	-28 145	-34 133
Finansiellt netto	-1	8	-14	-15	-20
Årets resultat	-375	356	1 684	418	550
Soliditet	17,9%	30,7%	35,2%	26,4%	27,0%
Långfristig låneskuld	0	0	0	0	760
Antal anställda*	24	26	23	23	39

Förbundets ändamål och organisation

Förbundet ägs av kommunerna; Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud. Förbundets syfte och ändamål regleras i förbundsordning för Dalsslands miljö- och energiförbund. Förbundet har följande inriktning:

- Förbundets operativa samverkansområde är inriktat mot miljö- och energifrågor.
- Förbundet ska vara en juridisk plattform för gemensamma avtal m m.

Förbundet har två politiska nivåer enligt följande:

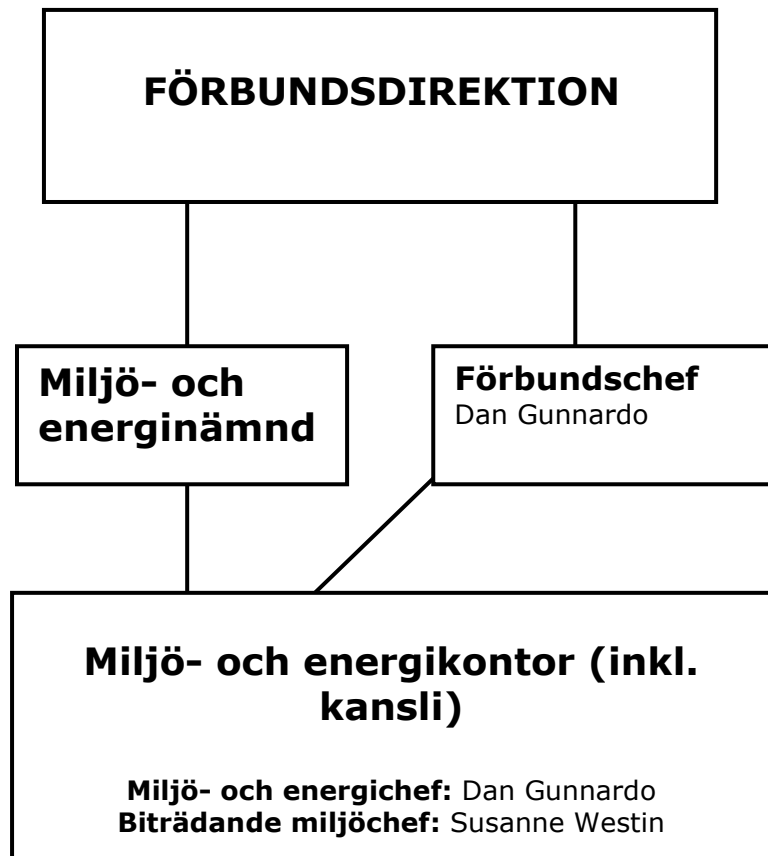
- Förbundsdirektionen: Direktionens roll regleras i förbundsordningen. Direktionen fastställer budgetram utifrån den ram som medlemmarna enats om. Direktionen fastställer också inriktningen av det miljö- och energistrategiska arbetet.
- Miljö- och energinämnden: Nämndens roll regleras i nämndens reglemente. Nämnden ansvarar för det lagreglerade arbetet inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll. Nämnden är anställningsmyndighet för personalen inom miljö- och energikontoret och har med vissa undantag (faller då på direktionen) även personal- och arbetsmiljöansvar för verksamheten.

Förbundets tjänstemannaorganisation leds av förbundschefen och är utformad enligt följande (se även organisationsstruktur nedan):

- Miljö- och energikontor: Här finns miljö-/energi- och klimatstrategier, samordnare, miljö- och hälsoskyddsinspektörer, livsmedelsinspektörer samt kansli. Personalen arbetar med såväl myndighetsfrågor, strategiska frågor och administration. Förbundschefen är tillika miljö- och energichef. En biträdande miljöchef har operativt ansvar för myndighetsarbetet samt arbetsmiljöansvar för

myndighetspersonalen (miljö- och hälsoskyddsinspektörer och livsmedelsinspektörer). Löne- och ekonomiadministration (stöd vid bokslut, budget, ekonomiuppföljning, löneadministration), HR-stöd och IT-stöd köps externt av Melleruds kommun.

Figur: Organisationsstruktur Dalarnas miljö- och energiförbund

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Identifierade risker och konsekvensbeskrivning

Nedanstående risker av betydelse för förbundet har identifierats:

- Coronapandemin eller liknande samhällskris
- Förändrat uppdrag
- Kompetent personal
- Kommunbidrag
- Taxor

Se analys av riskerna i tabell nedan

Identifierad risk	Beskrivning	Hantering av risk
Omvärldsrisk		
Coronapandemin eller liknande samhällskris	Risk för att såväl tillsyn som projektdrift försvåras och påverkas kvalitativt. Risk även för intäktsbortfall	- God omvärldsbevakning - Anpassning och utveckling av arbetsmetodik - Långsiktig planering
Förändrat uppdrag	Förändrade krav/riktlinjer från centrala myndigheter och/eller förändrad lagstiftning. Ökade krav på lokala myndigheter. Mer komplexa uppdrag.	- God omvärldsbevakning för proaktivt arbetssätt - Anpassning och verksamhetsutveckling - Kompetensutveckling - Samverkan med värdkommuner och andra miljökontor
Verksamhetsrisk		
Kompetent personal	Svårigheter att hitta kompetent personal varför det är viktigt att minimera personalomsättningen	- God arbetsmiljö - Förutsättningar för gott ledarskap - Stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter - God löneutveckling
Kommunbidrag	Ej uppräknade kommunbidrag (egna kapitalet räcker sannolikt 2023 & 2024 om taxor räknas upp) innebär framtida risk för reduceringar avseende; hållbarhetsarbetet, kompetensstöd till värdkommunerna, försämrad service, återbetalning av projektmedel.	- Utveckling av förbundets syfte och ändamål - Effektivisering genom utvecklad samverkan mellan värdkommuner - Ökad finansiering av verksamheten via projektmedel - Ökad samverkan med externa aktörer - Prioriteringar - Principer för finansiering
Taxor	Utebliven anpassning av taxor till kostnaden för lagstadgad tillsyn ger risker som ovan men medför också att gällande lagstiftning inte efterlevs samt riskerar en urholkning av myndighetsrollen.	- Taxor anpassas till kostnaden för lagstadgad tillsyn - Ökad kostnadseffektivitet - Principer för taxeutveckling

Pensionsförpliktelser

År/Tkr	2022	2021
Totala pensionsförpliktelser i balansräkningen		
Avsättning inklusive löneskatt	0	0
Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	0	0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	4 719	4 361
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
Summa pensionsförpliktelse	4 719	4 361
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde		
Totalt pensionsförsäkringskapital	7 569	6 736
Varav överskottsmedel	1 685	1 402
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0
Finansiella placeringar	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	7 569	6 736
Återlånade medel*	-2 940	-2 375
Konsolideringsgrad**	160%	155%

* Summan av pensionsförpliktelse minus summan av förvaltade medel

** Förvaltade pensionsmedel dividerat med summan av pensionsförpliktelser

Händelser av väsentlig betydelse

- Coronapandemin hade viss påverkan på förbundets verksamhet i början av året, bl.a. anpassning av arbetet för att skydda personal, verksamhetsutövare och allmänhet. Miljö- och energikontoret utförde tillsyn enligt *lagen om åtgärder mot trängsel på serveringsställen* innan restriktionerna upphävdes.
- Varken förbundets driftbidrag eller timtaxa räknades upp inför 2023. Driftbidragen har inte räknats upp under flera år och förbundets timtaxa är oförändrad sedan 2020, trots ökade kostnader.
- Till följd av vakanser och problem med att nyrekrytera personal med rätt kompetens har delar av det myndighetsrelaterade arbetet inte utförts i enlighet med gällande verksamhetsplan. Det har även varit ett märkbart personellt bortfall till följd av sjukfrånvaro. För att kompensera en del av bortfallet anlätades två externa konsulter med inspektörskompetens under slutet av 2022. Detta har medfört att vi ligger rimligt i fas med verksamhetsplanen vid årsskiftet, men ett större bortfall i utfört arbete kan ändå noteras framför allt inom förorenad mark,

men även till viss del inom hälsoskydd och lantbruk. Den inhyrda kompetensen på miljöbalkssidan har dock medfört att handläggningen av ett flertal mer komplexa och långdragna ärenden inom miljöskyddsområdet har initierats eller återupptagits, vilket bedöms vara en stor hjälp i det fortsatta arbetet under 2023.

- Inom det miljö-, energi-, och klimatstrategiska arbetet har vakanser förelegat under stora delar av året till följd av att personal slutat samt föräldradigheter mm. En tjänst som miljöstrateg har inte kunnat återbesättas på grund av förbundets ekonomiska situation. Sammantaget innebär det att prioriteringar har krävts i den strategiska verksamhetsplanen och alla delar i denna har inte kunnat genomföras.
- Nya utredningsuppdrag rörande förbundets verksamhet har slutrapporterats. Utredningsuppdragen rör finansieringsprinciper för förbundets verksamhet samt hantering av förbundets kapital. Arbetet med finansieringsprinciper för förbundets verksamhet fortsätter.
- Miljö- och energikontoret har fortsatt sitt arbete med att utveckla verksamheten på myndighetssidan. Detta arbete kommer även att fortsätta under 2023. Från och med 2023 har den interna organisationen ändrats i syfte att minska sårbarheten och öka effektiviteten i arbetet. Till följd av förbundets ekonomiska situation har en tjänst som livsmedelsinspektör inte kunnat återbesättas.
- Miljö- och energikontoret har konstaterat ett ökat inflöde av klagomål avseende strandskyddsöverträdelser även under 2022. Det finns också ett flertal äldre ärenden inom detta område som också kräver vidare handläggning. Dessa bedöms komma att ta ökade resurser i anspråk även under 2023.
- Förbundet har sökt och erhållit medel för fortsatt energi- och klimatrådgivning 2023 samt förstärkt energi- och klimatrådgivning 2023. Till följd av förstärkta medel har ytterligare en energi- och klimatrådgivare anställts under 2023.
- Förbundet har beviljats externa medel för ett fortsatt arbete inom LOVA-projekten; LOVA-Dalboslätten (t.o.m. 2027) resp. LOVA-Örekilsälven (t.o.m. 2024).

En sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbete 2022 redovisas som bilaga till helårsbokslutet.

Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet

Verksamhetens omfattning

Dalslands miljö- och energiförbunds verksamhet bedrivs i enlighet med fastställd förbundsordning i samverkan med förbundets värdkommuner och omfattar ca 23 heltidstjänster. Dalslands miljö- och energiförbund är huvudman för verksamheten. Verksamheten ska genom en effektiv och riskbaserad tillsyn, samt miljö- och energistrategiskt arbete bidra till ett hållbart samhälle. Globala, nationella och regionala miljömål ska implementeras i miljö- och energikontorets arbete och genomsyra både den operativa tillsynen, övrig tillsyn samt det miljö- och energistrategiska arbetet. Det energi- och klimatstrategiska arbetet samt energi- och klimatrådgivningen innefattar även Åmåls kommun.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Det myndighetsreglerade arbetet styrs av gällande lagstiftning. Dalsslands miljö- och energinämnd är ansvarig för det myndighetsreglerade arbetet. Resursbehovet för det myndighetsreglerade arbetet fastställs av nämnden i form av en lagreglerad resursbehovsutredning. Prioriteringar, målsättningar och inriktningar av det myndighetsreglerade arbetet fastställs årligen av nämnden i form av en tillsyns- respektive kontrollplan. Uppföljning sker löpande genom återrapporteringar till nämnden samt via del- och helårsbokslut.

Inriktningen av det miljö- och energistrategiska arbetet beslutas av förbundets direktion i samverkan med värdkommunerna. Inriktningen fastställs i en årlig verksamhetsplan. Uppföljning sker löpande genom återrapporteringar till direktionen samt via del- och helårsbokslut.

Direktionen fastställer budget för förbundet inom den ram som värdkommunerna enats om. Kommunbidrag till förbundet beslutas av respektive kommuns kommunfullmäktige. Nämnden föreslår taxor för nämndens verksamhet till direktionen. Direktionen beslutar om rekommenderade taxor till respektive kommuns kommunfullmäktige. Internkontroll för förbundets verksamhet fastställs och redovisas årligen till såväl nämnd som direktion.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. För ekonomin och verksamheten ska anges mål och riktlinjer av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Avstämning av god ekonomisk hushållning

Förbundets verksamheter skall bedrivas med god ekonomisk hushållning. Det innebär att förbundet ska ha en hög ekonomisk medvetenhet bland chefer och medarbetare samt att uppsatta mål för verksamheterna följs och ger de effekter som önskas från förbundets uppdragsgivare.

Ur ett finansiellt perspektiv betyder god ekonomisk hushållning att vi har att hålla oss till de ramar som våra medlemskommuner samt externa finansiärer beslutat om och samtidigt ha kontroll över kassalikviditeten.

För helåret 2022 har förbundet följande nettoresultat respektive budgetavvikelse

- Nettoresultat hela förbundet: -375 000 kr
- Nettoresultat miljö- och energikontoret: -375 000 kr
- Budgetavvikelse miljö- och energikontoret: +92 000 kr
- Total budgetavvikelse: +92 000 kr

Ur ett verksamhetsmässigt perspektiv har två mål uppfyllts, tre mål delvis uppfyllts och tre mål ej uppfyllts. Se utförlig redovisning på sid. 10-11.

Ekonomi/finans

Ansvarig: Dan Gunnardo

Ansvar 1010

Belopp i tkr	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Avvikelse 2022
Verksamhetens intäkter	8 956	11 740	0	8 956
Finansiella intäkter	0	0	0	0
Summa intäkter	8 956	11 740	0	8 956
Kostnader				
Personalkostnader	3 803	3 778	0	3 803
Övriga kostnader	5 151	7 961	0	5 151
Finansiella kostnader	2	1	0	2
Summa kostnader	8 956	11 740	0	8 956
Årets resultat	0	0	0	0

Miljö och energikontoret

Ansvarig: Dan Gunnardo

Ansvar: 2010

Belopp i tkr	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Avvikelse 2022
Verksamhetens intäkter	17 646	17 346	17 419	227
Intäkter kalkning	4 497	3 622	0	4 497
Finansiella intäkter	10	15	0	10
Summa intäkter	22 152	20 983	17 419	4 733
Kostnader				
Personalkostnader	13 543	13 896	14 590	-1 047
Övriga kostnader	4 285	3 157	3 296	989
Kostnader kalkning	4 689	3 653	0	4 689
Finansiella kostnader	9	7	0	9
Summa kostnader	22 527	20 712	17 886	4 641
Årets resultat	-375	271	-467	92

Miljö-och energikontoret inkl. ekonomi/finans

Ansvarig: Dan Gunnardo

Ansvar: 1010-2010

Belopp i tkr	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Avvikelse 2022
Verksamhetens intäkter	26 602	29 086	17 419	9 183
Intäkter kalkning	4 497	3 622	0	4 497
Finansiella intäkter	10	15	0	10
Avgår interna intäkter	-2 986	-3 068		
Summa intäkter	28 122	29 655	17 419	10 693
Kostnader				
Personalkostnader	17 346	17 674	14 590	2 756
Övriga kostnader	9 437	11 118	3 296	6 141
Kostnader kalkning	4 689	3 653		4 689
Finansiella kostnader	11	8	0	11
Avgår interna kostnader	-2 986	-3 068		
Summa kostnader	28 497	29 384	17 886	10 601
Årets resultat	-375	271	-467	92

Ekonomisk analys

Förbundet resultat medför ett underskott om -375 000 kr och ett överskott i relation till budget motsvarande +92 000 kr. Miljö- och energikontorets personalkostnader blev tydligt lägre än budgeterat på grund av vakanser och sjukskrivningar. Övriga kostnader blev högre än budgeterat, bl.a. till följd av kostnader för inhyrda inspektörer som kompenserade för vakanserna samt kostnader för utredningsuppdrag avseende förbundet.

Det är tydligt att frånvaron av en uppräknig av vare sig förbundets driftbidrag eller taxor under de senaste åren, nu ger utslag i förbundets ekonomiska resultat.

Sammanfattande avstämning av verksamhetsmål och utförandet av verksamheten

Konkretiserade mål i verksamhetsplan för Dalsslands miljö- och energinämnd

Nedanstående mål har uppnåtts i sin helhet

Mål 1	Tillsyn ska utföras på minst 30 stycken U-verksamheter inom industriområden i Melleruds kommun (Gåsen, Dalsslandsgatan och Sapphult) under 2022.	Andel U-verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 30 st verksamheter har fått tillsyn.	Målet uppnått.
Mål 4	Under 2022 ska offentlig kontroll utföras vid 10 stycken distributionsanläggningar för dricksvatten (mer än 100 m ³ /dygn) för att verifiera att verksamhetsutövaren har rutiner för att sköta, underhålla och vid behov rengöra reservoarer för att motverka förorening och mikrobiologisk tillväxt.	Andel dricksvattenanläggningar (mer än 100 m ³ /dygn) som kontrollerats med avseende på rutiner för skötsel, underhåll och rengöring av reservoarer 2022. Målet anses uppnått när 10 st har fått kontroll.	Målet uppnått.

Nedanstående mål har delvis uppnåtts

Mål 2	Samtliga 75 stycken förorenade områden som ska inventeras i branschklass 1–3 ska vara inventerade och riskklassade senast 2030 . Som delmål ska 10 stycken områden i branschklass 1–3 vara inventerade och riskklassade under 2022 .	Andel Åtgärdsbedömda/åtgärdade förorenade områden i RK 1–3. Målet anses uppfyllt när 75 stycken har inventerats och klassats 2030. Delmålet anses uppfyllt när 10 stycken har inventerats och klassats 2022.	Delmålet är delvis uppfyllt på grund av resursbrist. Under 2022 inventerades och klassades 5 st områden.
Mål 3	Tillsyn ska utföras på minst 40 stycken lantbruk/hästgårdar (U-verksamheter) under 2022.	Andel U-verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 40 st har fått tillsyn.	Målet är delvis uppfyllt på grund av resursbrist. Tillsyn har genomförts av 32 st fastighetsägare under 2022.
Mål 5	Tillsyn ska utföras under 2022 på minst 20 stycken fastighetsägare till flerbostadshus med kända brister eller klagomål på inomhusmiljön.	Andel fastighetsägare som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 20 stycken har fått tillsyn.	Målet är delvis uppfyllt på grund av resursbrist. Tillsyn har genomförts av 16 st fastighetsägare till flerbostadshus under 2022.

Nedanstående mål har inte uppnåtts

Mål 6	Under 2022 ska E-tjänster avseende ansökan om inrättande av enskild avloppsanläggning, ansökan om inrättande av värmepumpsanläggning samt registrering av livsmedelsanläggning färdigställas.	Antal färdigställda E-tjänster. Målet anses uppfyllt när tre E-tjänster är i drift.	Livsmedelsverket håller på att ta fram en e-tjänst för registrering av livsmedelsverksamheter som planeras tas i drift under 2023. Med anledning av detta utgår kontorets arbete med denna tjänst i syfte att spara tid. Havs och vattenmyndigheten håller på att ta fram en e-tjänst för ansökning av enskilt avlopp, varför kontoret avvaktar utvecklingen av detta arbete. Då Mellerud kommuns upphandling av e-tjänster ännu inte är klar har en e-tjänst för ansökan om inrättande av värmepumpsanläggning inte kunnat tas fram av kontoret.
Mål 7	Under 2022 ska fakturerings av ärenden kopplade till handläggning av enskilda avloppsanläggningar faktureras via Vision .	Målet anses uppfyllt när debitering i ärenden gällande ansökan om inrättande av enskild avloppsanläggning och tillsyn av enskild avloppsanläggning sker via Vision.	Arbetet har pausats i väntan på beslut om ett nytt ärendehanteringssystem kommer att upphandlas.
Mål 8	Finansieringen av miljönämndens myndighetsutövning ska till minst 50% vara avgiftsfinansierad.	Målet anses uppfyllt när 50 procent avgiftsintäkter i relation till miljönämndens kostnader för myndighetsutövning	Målet har inte uppnåtts. Ca 46,5% av myndighetsutövningen finansierades via avgifter 2022. Beräkningen hyser dock osäkerheter då många kostnadslag måste schabloniseras. Att timavgiften är oförändrad sedan 2020 är en starkt bidragande orsak till att målet inte nås. Förbundets omorganisation av myndighetsarbetet inför 2023 bedöms kunna skapa förutsättningar för en ökad avgiftsfinansiering under förutsättning att timavgiften anpassas till kostnaderna för myndighetsutövningen.

Sammanfattning av myndighetsarbetet

Under året uppstod ett flertal vakanser på myndighetssidan. Det var även ett större personellt bortfall än normalt till följd av sjukfrånvaro. Då det har varit svårt att rekrytera personal med rätt kompetens har delar av det myndighetsrelaterade arbetet inte kunnat utföras i enlighet med gällande verksamhetsplan. För att komma i kapp med den planerade miljöbalkstillsynen och livsmedelskontrollen anlätades två externa konsulter med inspektörskompetens under hösten, en med kompetens inom miljö- och hälsoskyddstillsyn och en inom livsmedelskontroll. Tack vare detta kunde livsmedelskontrollen genomföras som planerat samt även större delen av den planerade miljöbalkstillsynen.

Tillsynen av miljöfarliga B-, C- och U-verksamheter har genomförts i enlighet med verksamhetsplanen. Handläggning av ett flertal mer komplicerade tillsynsärenden på miljöfarliga verksamheter har inletts alternativt återupptagits under hösten och utgör tillsyn som inte ingick i verksamhetsplanen för 2022.

Inventering och riskklassning av förorenade områden har genomförts avseende 5 områden under hösten. Med anledning av personell resursbrist inom förorenad mark har inte delmålet om 10 st inventerade och riskklassade områden under 2022 uppnåtts.

Tillsynen av lantbruksverksamheter med årsavgift har skett i enlighet med verksamhetsplanen. Med anledning av bristande resurser har dock inte målet om 40 stycken inspekterade U-verksamheter inom lantbruk uppnåtts. Tillsyn har dock skett av 32 stycken verksamheter.

Den planerade tillsynen av livsmedels- och dricksvattenverksamheter genomfördes i sin helhet. Även hälsoskyddstillsynen har genomförts enligt planen, undantaget tillsynen av flerbostadshus där 16 stycken av de planerade 20 stycken verksamheterna har fått tillsyn under 2022.

Målet om 50% finansiering av myndighetsarbetet via avgifter har inte uppnåtts. Ca 46,5% av myndighetsutövningen finansierades via avgifter 2022. Beräkningen hyser dock osäkerheter då många kostnadslag måste schabloniseras. Att timavgiften är oförändrad sedan 2020 är en starkt bidragande orsak till att målet inte nås. Förbundets omorganisation av myndighetsarbetet inför 2023 bedöms kunna skapa förutsättningar för en ökad avgiftsfinansiering under förutsättning att timavgiften anpassas till kostnaderna för myndighetsutövningen.

Myndighetssidan fortsatte sitt arbete med att utveckla verksamheten under året. En organisationsstruktur med tre ämnesspecifika grupper har visat sig vara väldigt sårbar vid personalförändringar, vilket har påverkat de arbetsmässiga resultaten och arbetsmiljön för medarbetarna negativt. Under 2022 inleddes diskussioner om att införa en modell där inspektörerna istället är indelade i två grupper baserade på vilken ärendetyp som handläggs; en grupp som arbetar med att utföra den planerade tillsynen ("Tillsynsgruppen") och en grupp som arbetar med att handlägga alla inkommande ärenden såsom ansökningar, anmälningar, klagomål, remisser m.m. ("Handläggningsgruppen"). Handläggarna roterar sedan mellan de båda grupperna med ett förutbestämt tidsintervall. Denna organisation införs från och med 2023 och förhoppningen är att detta medför en mer effektiv och robust struktur som inte är lika känslig för eventuella personalförändringar.

Sammanfattning av det miljö- och energistrategiska arbetet

Verksamhetsplanen för det strategiska arbetet har påverkats av resursbrist hos förbundets, till stor del som en följd av att en tjänst som miljöstrateg inte kunnat återbesättas. Huvuddelen av aktiviteterna har kunnat bedrivas, men i flera fall med lägre takt än förväntat. Vissa aktiviteter i verksamhetsplanen har dock inte genomförts, framförallt på grund av att initiativ inte kommit från kommunerna avseende dessa aktiviteter.

Arbetet med att utveckla och så långt möjligt samordna målstyrningsprocesser för miljö-, energi- och klimatrelaterade frågor pågår med kommunledningarna. Arbetet kompliceras av att kommunerna befinner sig i olika faser för integration av dessa frågor i sina styr- och ledningssystem.

Ägarsamråd pågår regelbundet mellan förbundet och kommunledningarna i syfte att utveckla styrning, förankring och samsyn i det miljö- och energistrategiska arbetet. Ett miljöforum med ca 35 medverkande tjänstemän från kommunerna och förbundet genomfördes under hösten 2022. Erfarenheterna från miljöforumet är positiva och miljöforum planeras även under 2023.

Förbundet har erhållit stöd för att kunna fortsätta LOVA-projekten; LOVA-Dalboslätten fram t.o.m. 2027 och LOVA-Örekilsälven fram t.o.m. 2024.

Efterfrågan på energi- och klimatrådgivning från allmänhet, organisationer och företag ökade markant under 2022 och då i synnerhet under hösten. Antalet inkommande förfrågningar tredubblades under 2022 jämfört med de två tidigare åren. Seminarier ledda av energi- och klimatrådgivarna har varit mycket efterfrågade av både föreningar, organisationer och kommunerna. För att kunna möta detta behov har konsultstöd anlåtits och en vikarie (för föräldraledig rådgivare) anställdes under hösten 2022. Vidtagna åtgärder har gjort att förbundet kunnat upprätthålla en god kvalitet på rådgivningen.

Förbundet har sökt och beviljats medel för fortsatt energi- och klimatrådgivning 2023 samt medel för en förstärkning av energi- och klimatrådgivningen under 2023. De förstärkta medlen ger förutsättningar för ytterligare en energi- och klimatrådgivare under 2023.

Förslag till en Dalslandsgemensam energi- och klimatstrategi har arbetats fram under året. Arbetet har skett genom en arbetsgrupp med representanter från kommunerna och förbundet. Under våren hölls dessutom ett antal workshops med kommunernas olika förvaltningar, totalt nio stycken, i syfte att involvera hela kommunen och för att vaska fram åtgärder och aktiviteter till den gemensamma energi- och klimatstrategin. Arbetet har resulterat i en förteckning med aktiviteter och åtgärder som kommunerna kan välja att arbeta med. Materialet har stämts av med involverade kommunala tjänstepersoner och kommuncheferna. Materialet har dessutom skickats ut för synpunkter till några kommuner i Fyrbodalsområdet. Förslag till Dalslandsgemensam energi- och klimatstrategi kommer att remitteras till kommunerna under våren 2023.

Förbundet har samordnat ett gemensamt förslag till åtagande för de fyra kommunerna utifrån det Regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen 2022-2025.

En utförlig redovisning av myndighetsuppdraget och det strategiska arbetet redovisas i bilaga 1.

Balanskravsresultat

Balanskravet är lagstadgat enligt kommunallagen och innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna. Ett negativt balanskravsresultat ska regleras under de närmast följande tre åren.

År/Tkr	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	-375	356	1 684
- Samtliga realisationsvinster	0	0	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-375	356	1 684
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserven	0	0	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserven	0	0	0
= Årets balanskravsresultat	-375	356	1 684

Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda

	2022-12-31		2021-12-31	
	Antal	varav män	Antal	varav män
Miljö- och energikontor inkl kansli (fast anställda)	24	5	25	5
Summa	24	5	25	5

Förväntad utveckling

Faktorer som påverkar förbundets utveckling i form av möjligheter, förväntningar och kända förhållanden

- Utredningar om förbundets fortsatta utveckling har fortsatt under året. En slutrapport avseende utredning av finansieringen av förbundets verksamhet rekommenderade att vissa principer fastställs för finansiering av förbundet under kommande mandatperiod. Huruvida beslut fattas kring dessa principer kommer att ha en avgörande betydelse för förbundets fortsatta möjligheter att klara sitt uppdrag.
- Kommunbidragen till förbundet och förbundets timavgift ligger idag på samma nivå som 2020. I budgetprocessen för 2022 genomfördes inte någon uppräknning av förbundets taxor för att kompensera för de reella kostnaderna som finns för den lagstadgade tillsyn som är ett av förbundets kärnuppdrag. Om sådana ställningstaganden skulle fortsätta riskerar det att leda till en successiv nedmontering av förbundets möjligheter att klara sitt uppdrag. Att inte ha en tillräcklig kostnadstäckning för den lagstadgade tillsynen via taxan är inte heller förenligt med gällande lagstiftning och riskerar att leda till en urholkad myndighetsfunktion. Det är angeläget att fortsatta principer kring dessa frågor klargörs i arbetet kring förbundets fortsatta utveckling.
- En fortsatt utveckling av såväl förbundet som värdkommunerna kring faktorer/områden där varken förbundet eller värdkommunerna har full råddighet, men som är viktiga för en fortsatt utveckling av förbundet och värdkommunerna, kräver utvecklad samverkan med externa aktörer. Möjligheterna att ta fram gemensamma processer och arbetssätt mellan såväl värdkommunerna som mellan värdkommunerna och förbundet för en utvecklad och strukturerad samverkan med externa aktörer, bedöms ha stor betydelse för den förväntade utvecklingen för såväl förbundet som värdkommunerna.
- Förbundets värdefullaste tillgång är kompetent personal och det är avgörande att ha fortsatt tillgång till sådan för förbundets fortsatta utveckling. En viktig faktor för fortsatt tillgång till kompetent personal bedöms vara de framtida förutsättningarna för förbundet. I det sammanhanget bedöms det vara viktigt att frågor avseende förbundets fortsatta utveckling präglas av en samsyn kring behovet av samverkan och värdet av kompetent personal samt vilja till just utveckling även i ekonomiskt ansträngda situationer.

På grund av alltför få utbildade miljö- och hälsoskyddsinspektörer och livsmedelsinspektörer så är konkurrenssituationen för dessa kompetenser påtaglig mellan kommunerna i hela landet. Det är därför mycket angeläget att så långt möjligt verka för att såväl bibehålla befintlig personal som att kunna attrahera ny kompetens. Viktiga faktorer för att lyckas med detta är bl.a. goda arbetsförhållanden och en konkurrenskraftig lönenivå. Lönenivån hos förbundets inspektörer är för närvarande alltför låg och behöver anpassas till omgivande kommuner (inom Fyrbodal).

Resultaträkning

Belopp i tkr		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Budget 2022	Avvikelse 2022
Verksamhetens intäkter	Not 2	28 112	29 655	17 419	10 693
Verksamhetens kostnader	Not 3	-28 485	-29 307	-17 886	-10 599
Verksamhetens nettokostnader		374	348	-467	93
Finansiella intäkter	Not 4	10	15	0	10
Finansiella kostnader	Not 5	-11	-7	0	-11
Resultat efter finansiella poster		-375	356	0	
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		-375	356	-467	92

Nettoresultat

Belopp i tkr	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Avvikelse 2022
Miljö- och energikontoret	-375	271	-467	92
Avslutade driftprojekt	0	89		0
Hållbar utveckling väst	0	-4	0	0
Summa	-375	356	-467	92

Balansräkning

Belopp i tkr		Bokslut 2022	Bokslut 2021
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar		0	0
Finansiella anläggningstillgångar	Not 6	2 188	2 188
Summa anläggningstillgångar		2 188	2 188
Omsättningstillgångar			
Fordringar	Not 7	6 010	6 478
Kassa och bank	Not 8	9 742	5 324
Summa omsättningstillgångar		15 752	11 802
SUMMA TILLGÅNGAR		17 939	15 082
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	Not 9	3 213	4 625
varav årets resultat		-375	356
Skulder			
Kortfristiga skulder	Not 10	14 726	10 455
Summa skulder		14 726	10 455
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		17 939	15 082
Soliditet		17,9%	30,7%

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr		Bokslut 2022	Bokslut 2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	Not 9	-375	356
Återbetalning eget kapital till kommuner		-1 038	-1 100
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		-1 412	-744
Ökning (-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	Not 7	468	498
Ökning (+)/minskning(-) kortfristiga skulder	Not 10	4 269	578
Kassaflöde från den löpande verksamheten		3 325	332
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anläggningstillgångar		0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar			
Investering i finansiella anläggningstillgångar			
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		0	0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Ökning av långfristiga fordringar		0	0
Minskning av långfristiga fordringar	Not 7	1094	1 095
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		1094	1095
Periodens kassaflöde		4 418	1 427
Likvida medel vid årets början		5 324	3 898
Likvida medel vid periodens slut		9 742	5 324

Notförteckning

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bland annat innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Kundfordringar äldre än ett år skrivs bort.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Pensioner

Förpliktelse för pensionsåtaganden för anställda i förbundet är beräknade enligt RIPS21.

Notförteckning

Belopp i tkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Not 2 Verksamhetens intäkter		
Årsavgifter tillsyn	2 826	2 805
Tillsyns- och prövningsavgifter	2 843	2 036
Bidrag kalkning	4 497	3 622
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Bengtsfors	3 526	3 308
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Dals Ed	1 648	1 637
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Färgelanda	2 262	2 272
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Mellerud	3 203	3 150
Bidrag energisamverkan (VHT 2251)	706	706
Bidrag energimyndighet (VHT 2251)	789	537
Försälj tjänst energi och klimatrådgivning till annan kommun	176	176
Intäkter lönesystem HR+	1 234	932
Intäkter implementering HR-system	1 071	4 589
Intäkter VA-system	455	204
Intäkter plan/bygg-system	149	246
Intäkter ekonomisystem Xledger	2 209	1 954
Extern finansiering av projekt hos miljökontoret	852	764
Övriga intäkter	26	718
S:a verksamhetens intäkter	28 112	29 656
Not 3 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	-14 152	-14 347
Hyror	-552	-587
Material	-218	-441
Köpta tjänster	-7 494	-8 943
Kostnad för revision	-80	-50
Övriga kostnader	-5 990	-4 938
S:a verksamhetens kostnader	-28 485	-29 306

Notförteckning

Belopp i tkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Not 4 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter kundfordringar	10	15
Valutakursvinster	0	0
S:a finansiella intäkter	10	15
Not 5 Finansiella kostnader		
Dalslands Sparbank Ekonomisystem	5	0
Dalslands Sparbank Löne/PA-system	2	3
Dalslands Sparbank bibliotekssystem	0	0
Övriga räntekostnader	5	0
Övriga finansiella kostnader	0	4
S:a finansiella kostnader	12	7
Not 6 Finansiella anläggningstillgångar		
Långfristiga fordringar	2 188	3 281
S:a finansiella anläggningstillgångar	2 188	3 281
Not 7 Kortfristiga fordringar		
Kortfristig del av långfristig fordran	1 094	1 094
Kundfordringar	2 168	3 179
Skattekonto	1 102	367
Moms	461	592
Lönefordran	10	34
Förutbetalda kostnader	62	68
Upplupna intäkter	336	269
Periodiseringsfordringar	777	875
S:a kortfristiga fordringar	6 010	6 477
Not 8 Kassa och bank		
Bank	9 742	5 324
S:a kassa och bank	9 742	5 324
Not 9 Eget kapital		
Justering eget kapital ingående värde	-1 038	-1 100
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	4 625	5 369
Årets resultat	-375	356
Utgående balans eget kapital	3 213	4 625

Notförteckning

Belopp i tkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021
- varav saldo Miljönämnd		
Ingående värde	4 625	5 373
Återbetalning till medlemskommunerna	-1 038	-1 100
Överfört från Kansli, Inköp och Energisamverkan, HUV	0	-4
Årets resultat	-375	356
Utgående saldo	3 213	4 625
Not 10 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	1488	2238
Utgående moms	433	643
Arbetsgivaravgifter/ kollektiva avgifter	224	260
Preliminärskatt	199	225
Semesterlöneskuld	697	811
Pensionskostnader individuell del	446	451
Särskild löneskatt individuell del	649	595
Övriga kortfristiga skulder	116	30
Inkomstförskott	10 473	5 203
S:a kortfristiga skulder	14 726	10 457

Beviljad checkkredit 6000 tkr.

Granskning av årsredovisning 2022

Dalslands miljö- och energiförbund

April 2023

Projektledare Daniel Brandt

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av förbundets förtroendevalda revisorer granskat förbundets årsredovisning för perioden 2022-01-01 – 2022-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Med utgångspunkt från syftet har följande områden granskats:

Område	Uppfyller kraven	
Förvaltningsberättelse	Ja	
Resultaträkning	Ja	
Balansräkning	Ja	
Kassaflödesanalys	Ja	
Noter	Ja	

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning och metod	3
Granskningsresultat	4
Räkenskaper	4
Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning	4
Förvaltningsberättelse	4
Annan information	4

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till medlemskommunernas fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och förbundets eller landstingets ekonomiska ställning. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till medlemskommunernas fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen. Direktionen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i förbundet, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner i Sverige. Det innebär att den varit så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av direktionen 2022-04-13 och medlemskommunernas respektive fullmäktige behandlar årsredovisningen vid olika tillfällen. Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonom och förbundschef.

Granskningsresultat

Räkenskaper

Resultaträkning

Resultaträkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Balansräkning

Balansräkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Noter

Noterna uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Bedömning

Vi bedömer att förbundets räkenskaper¹ i allt väsentligt är rättvisande.

Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen uppfyller i stort kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Bedömning

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Annan information

Vi har tagit del av årsredovisningens övriga delar, bilaga sida 7–13.

---

¹ Med räkenskaper menar förbundets resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

Bedömning

Enligt vår uppfattning överensstämmer bilaga sida 7–13 i alla väsentliga avseenden med övriga delar i årsredovisningen.

2023-04-24

Tomas Elander

Auktoriserad revisor

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org. nr 556029–6740) (PwC) på uppdrag av Dalslands Miljö och energiförbund enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Granskning av god ekonomisk hushållning 2022

Dalshands miljö- och energiförbund

April 2023

Projektledare Daniel Brandt

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av förbundets förtroendevalda revisorer granskat om resultaten för god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål som direktionen beslutat. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om resultatet är förenligt med de mål som direktionen beslutat.

Med utgångspunkt från ställd revisionsfråga lämnas följande revisionella bedömning:

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål som direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2022.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara *delvis* förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2022.

Direktionen lämnar ingen sammanfattande bedömning avseende den samlade målfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2022.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning och metod	3
Granskningsresultat	4
God ekonomisk hushållning	4
Iakttagelser	4
Bedömning	5
Bedömning utifrån revisionsfrågan	6
Rekommendationer	7

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till medlemskommunernas fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Förbundet skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till medlemskommunernas fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen.

Direktionen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om resultatet är förenligt med de mål direktionen beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Granskning av kommunens måluppfyllelse har genomförts i enlighet med SKYREV:s rekommendation "RU Granskning av årsredovisning". Granskningen har skett genom genomgång av förbundets årsredovisning.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av direktionen 2023-04-13 och medlemskommunernas respektive fullmäktige behandlar årsredovisningen vid olika tillfällen.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonom och förbundschef.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

Förbundet har fastställt ett måldokument för perioden 2022 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot förbundets finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2022.

I årsredovisningen görs en kortfattad avstämning av verksamhetens uppfyllnad av den finansiella målsättningen uttryckt genom att "verksamheten skall bedrivas inom de ramar som våra medlemskommuner samt externa finansiärer beslutat om och samtidigt ha kontroll över kassalikviditeten".

Det finansiella målet utifrån att verksamheten ska bedrivas inom budgetramen bedöms som uppfyllt för 2022 i och med årets resultat.

Förbundet kan med fördel förtydliga de finansiella målen inför kommande budgetår.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot förbundets verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2022.

Verksamhetsmål	Utfall 2022	Bedömning
Tillsyn ska utföras på minst 30 U-verksamheter inom industriområden i Melleruds kommun (Gåsen, Dalslandsgatan och Sapphult) under 2022.	Andel U-verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 30 verksamheter har fått tillsyn.	Målet uppnått.
Under 2022 ska offentlig kontroll utföras vid 10 distributionsanläggningar för dricksvatten	Målet anses uppnått när 10 har fått kontroll.	Målet uppnått.
Samtliga 75 förorenade områden som ska inventeras i branschklass 1–3 ska vara inventerade och riskklassade senast 2030. Som delmål ska 10 områden i branschklass 1–3 vara inventerade och riskklassade under 2022.	Under 2022 inventerades och klassades 5 områden.	Delvis uppfyllt
Tillsyn ska utföras på minst 40 lantbruk/hästgårdar (U-verksamheter) under 2022.	Tillsyn har genomförts av 32 fastighetsägare under 2022	Delvis uppfyllt
Tillsyn ska utföras under 2022 på minst 20 fastighetsägare till flerbostadshus	Tillsyn har genomförts av 16 fastighetsägare till flerbostadshus under 2022.	Delvis uppfyllt

med kända brister eller klagomål på inomhusmiljön.	<p>Under 2022 ska E-tjänster avseende ansökan om inrättande av enskild avloppsanläggning, ansökan om inrättande av värmepumpsanläggning samt registrering av livsmedelsanläggning färdigställas.</p>	<p>Livsmedelsverket håller på att ta fram en e-tjänst för registrering av livsmedelsverksamheter som planeras tas i drift under 2023. Med anledning av detta utgår kontorets arbete med denna tjänst i syfte att spara tid.</p> <p>Havs och vattenmyndigheten håller på att ta fram en e-tjänst för ansökning av enskilt avlopp, varför kontoret avvaktar utvecklingen av detta arbete.</p> <p>Då Mellerud kommuns upphandling av e-tjänster ännu inte är klar har en e-tjänst för ansökan om inrättande av värmepumpsanläggning inte kunnat tas fram av kontoret.</p>	Ej uppfyllt
Under 2022 ska fakturering av ärenden kopplade till handläggning av enskilda avloppsanläggningar faktureras via Vision.	Arbetet har pausats i väntan på beslut om ett nytt ärendehanteringssystem kommer att upphandlas.		Ej uppfyllt
Finansieringen av miljönämndens myndighetsutövning ska till minst 50% vara avgiftsfinansierad.	Ca 46,5% av myndighetsutövningen finansierades via avgifter 2022.		Ej Uppfyllt

Av redovisningen framgår att 2 av 8 mål uppnåtts, att 3 av 8 mål delvis är uppfyllda samt att 3 av 8 mål inte är uppfyllda. Flera av verksamhetsmålen har karaktären av aktiviteter.

Bedömning

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2022.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara *delvis* förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2022.

Direktionen lämnar ingen sammanfattande bedömning avseende den samlade måloppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2022.

Bedömning utifrån revisionsfrågan

Revisionsfråga	Bedömning
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	
<i>Finansiella mål</i>	Ja
<i>Verksamhetsmål</i>	Delvis Enligt förbundets redogörelse i årsredovisningen uppnås totalt 2 av 8 verksamhetsmål

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi förbundet att:

- Förtydliga vilka finansiella mål förbundet har att förhålla sig till.
- Se över formuleringen av verksamhetsmålen
- Komplettera med en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning.

2023-04-24

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org. nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Dalsernas Miljö och Energiförbund] enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Till
Direktionen i Dalslandskommunernas
Kommunalförbund

Härmed översänds revisionsrapporten ”Grundläggande granskning” för behandling.

Vi kan i vår granskning konstatera att direktionens förvaltning har fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022. Vi noterar dock att ingen uppföljning av direktionens verksamhetsmål görs vid helår. Direktionens förvaltning har i allt väsentligt skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022 och den interna kontrollen hänförlig till direktionens förvaltning har delvis varit tillräcklig under 2022.

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer:

- Direktionen uppmanas att besluta om direktiv för när prognos ska lämnas för att skapa en tydligare uppföljning av verksamhet och budget.
- Direktionen uppmanas att komplettera verksamhetsplanen med mätbara mål och aktiviteter för att möjliggöra en tydligare uppföljning av verksamheten. Detta ger också möjlighet till en mer heltäckande rapportering av verksamhetens resultat.
- Direktionen uppmanas följa upp uppfyllelsen för direktionens verksamhetsmål vid helårsbokslut.

För revisionen

Katarina Norgren
Mellerud

Torgny Arvidsson
Dals-Ed

Sven-Åke Gustavsson
Bengtsfors

Johan Lorentzon
Mellerud

Thomas Glue
Färgelanda

För kännedom

Kommunfullmäktige i respektive medlemskommun

**Dalslands Miljö och Energiförbund
Revisorerna**

Till kommunfullmäktige i
Dals-Eds, Bengtsfors,
Färgelandas och Melleruds
kommuner

Revisionsberättelse för år 2022

Vi har granskat verksamheten i Dalslands Miljö och Energiförbund under 2022. Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet.

Förbundet lämnar en redogörelse för resultatet av de konkretiserade mål som visar på måluppfyllelse för de övergripande verksamhetsmålen som direktionen fastställt. Förbundets budget behöver utvecklas mot att bli mer ändamålsenlig och i högre grad reflektera hela förbundets verksamhet, för att kunna utgöra ett funktionellt styrverktyg.

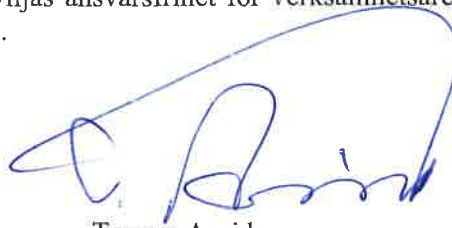
Förbundet redovisar ett resultat för 2022 på - 375 tkr, avvikelsen är 92 tkr bättre än budgeterat resultat. Det finansiella målet som direktionen fastställt för 2022 uppnås i och med årets resultat.

Vi tillstyrker att direktionens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2022 samt att förbundets årsredovisning godkänns.

Mellerud 2023-01-24

Katarina Norgren
Mellerud

Torgny Arvidsson
Dals-Ed

Sven-Åke Gustavsson
Bengtsfors

Johan Lorentzon
Mellerud

Thomas Glue
Färgelanda

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson

Tjänsteskrivelse
2023-04-14
2022/439

Kommunstyrelsen

Attestregler

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner ”Attestregler” enligt förvaltningens förslag daterat den 13 mars 2023. Beslutet ersätter tidigare beslut taget 16 september 2009 (dnr 2011/365).

Sammanfattning av ärendet

I samband med översyn/revidering av de ekonomiska styrdokumenterna i början av förra mandatperioden (KS 2019/151) informerades kommunstyrelsen om att det pågick ett arbete med införande av ett gemensamt ekonomisystem i Dalslandskommunerna (exklusive Åmål) och att förvaltningen därför ville avvakta med att revidera dokumentet ”Reglemente för Kontroll av ekonomiska transaktioner (Attestreglemente) med Anvisning” (KF 2011/365). Förvaltningen har nu upprättat förslag till Attestregler.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen informerades 22 maj 2019 (KS 2019/151) att det pågick ett arbete med införande av ett gemensamt ekonomisystem i Dalslandskommunerna (exklusive Åmål) och att förvaltningen därför ville avvakta med att revidera dokumentet ”*Reglemente för Kontroll av ekonomiska transaktioner (Attestreglemente) med Anvisning*” (KF 2011/365).

Förvaltningen har nu upprättat förslag till Attestregler. Dessa regler styr bland annat ansvars- och arbetsfördelningen i kommunen vad gäller attest av ekonomiska transaktioner. Rätten att fatta beslut om ekonomiska transaktioner, till exempel rätten att ingå avtal, framgår av nämndens delegeringsordning. Kommunen ska ha god intern kontroll och attestreglerna är en viktig del i den interna kontrollen för att säkerställa tillämpningen av attester. Huvudregeln är att ingen enskild person själv får hantera en transaktion i alla led, den så kallade två-hands-principen. Syftet med attestreglerna är att säkerställa en rättvisande redovisning och att motverka oegentligheter. Dessa regler gäller för kommunens externa ekonomiska transaktioner, medelsförvaltning samt medel som kommunen

ålagts eller åtagit sig att förvalta och/eller förmedla åt andra juridiska personer.

Tidigare Attestreglemente är föråldrat på många sätt. Pappersfakturor har till stor del ersatts av elektroniska fakturor. Nytt ekonomisystem har införts. Uppgifter rörande delegation har tagits ur dokumentet och återfinns i delegeringsordningen. Den grundläggande innebörden av dokumentet är dock i stort densamma. En väsentlig skillnad är att de nya attestreglerna föreslås gälla även för kommunens helägda bolag.

Nu gällande *Reglemente för kontroll av ekonomiska transaktioner (Attestreglemente)* med anvisning, antogs av kommunfullmäktige 2009-09-16 (dnr 2011/365) och föreslås nu ersättas av Attestregler enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-04-14

Attestregler, daterad 2023-03-13

Reglemente för kontroll av ekonomiska transaktioner (Attestreglemente), antagen av KF, daterad 2009-09-16

Sändlista:

Ekonomiavdelningen

Chefer

Färgelanda Vatten AB

Valbohem AB

Kristina Olsson

Ekonomichef

**Färgelanda
kommun**

Attestregler

UTKAST

Dnr:

Antagen av

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
2. Syfte	3
3. Tillämpningsområden.....	3
4. Attestens innehåll	3
4.1. Mottagningsattest (utförare).....	4
4.2. Beslutsattest (godkännare).....	4
4.3. Behörighetsattest.....	4
5. Nämndens ansvar	4
6. Attestuppdrag	5
7. Jäv.....	5

Dokumenttyp Regler	Dokumentnamn Attestregler	Antagen 2023-xx-xx §x	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Ekonomiavdelningen	Dokumentansvarig Ekonomichef	Reviderad	Giltighet Tillsvidare
Dokumentinformation			Diarienummer 2022/439
Ämnesområde Ekonomi		Intranät x	Hemsida x
Andra regelverk som omnämns			

1. Inledning

Dessa regler styr ansvars- och arbetsfördelningen i kommunen vad gäller attest av ekonomiska transaktioner, medelsförvaltning samt medel som kommunen ålagts eller åtagit sig att förvalta och/eller förmedla. Rätten att fatta beslut om ekonomiska transaktioner, till exempel rätten att ingå avtal, framgår av nämndens delegeringsordning. Reglerna ska ses som ett sammanfattande begrepp för ett antal olika kontrollåtgärder som syftar till att intyga att något är riktigt. Kommunen ska ha god intern kontroll och attestreglerna är en viktig del i den interna kontrollen för att säkerställa tillämpningen av attester. Transaktioner ska attesteras innan de utförs. Huvudregeln är att ingen enskild person själv får hantera en transaktion i alla led, den så kallade två-hands-principen.

Kommunens helägda bolag ska följa kommunens bestämmelser.

2. Syfte

Syftet med attestreglerna är att säkerställa en rättvisande redovisning och motverka oegentligheter.

3. Tillämpningsområden

Dessa regler gäller för kommunens externa ekonomiska transaktioner, medelsförvaltning samt medel som kommunen ålagts eller åtagit sig att förvalta och/eller förmedla åt andra juridiska personer.

Exempel på detta är:

- Leverantörsfakturer och andra externa betalningar
- Löner, arvoden, reseräkningar och andra personalkostnader
- Kundfakturer, debitering och kreditering av avgifter
- Placering av likvida medel
- Övriga likvida överföringar

Betalningsunderlag som skapas i något av kommunens förssystem exempelvis renhållning, barnomsorg, omsorg som grundar sig på formella beslut kräver ingen attest. Dock måste systemägarna till varje system som genererar denna typ av betalningsunderlag säkerställa att det finns en god intern kontroll. För dessa system ska det finnas en beskrivning av rutiner och hantering av beslut i en tillämpningsanvisning.

4. Attestens innehåll

Attest delas upp i följande moment och uppgifter beroende på vad som ska kontrolleras.

Alla moment är inte tillämpliga för alla typer av transaktioner.

Minst två personer ska alltid ha attesterat en transaktion.
Mottagningsattest ska alltid utföras av någon annan än beslutsattestanten (godkännare). Vid manuell attest ska behörighetsattest utföras av annan person än mottagnings- och beslutsattestant.

4.1. Mottagningsattest (utförare)

Detta attestmoment innefattar kontroll av nedanstående:

- Kontroll av leverans/prestation mot beställning
- Kontroll att kvantitet och kvalitet är riktiga
- Kontroll mot avtal, taxa och bidragsregler
- Kontroll av pris, betalningsvillkor och förfallodag
- Kontroll av bankgiro, plusgiro
- Kontroll av momsbelopp
- Kontroll att bokföring sker vid rätt tidpunkt och i rätt period.
- Kontroll att tillräckliga underlag finns för att styrka transaktionen.
- Att framföra reklamationer, restnoteringar och andra klagomål till leverantören.

4.2. Beslutsattest (godkännare)

Detta attestmoment innefattar kontroll av nedanstående:

- Kontroll att rätt kontering gjorts
- Kontroll mot beslut och budgetanslag

4.3. Behörighetsattest

Detta attestmoment utförs av ekonomiavdelningen och innefattar kontroll av nedanstående:

- Att kontrollera att behöriga personer har attesterat transaktionen och att tillräckligt många attester finns.
- Kontroll att fakturan eller motsvarande är färdig för betalning
- Kontroll att kontering har skett
- Kontroll att betalningen går till rätt mottagare

5. Nämndens ansvar

Det är nämndernas ansvar att se till att bestämmelserna i dessa regler följs och att tillämpliga attestmoment utförs. Attestmomenten är en del i den interna kontrollen och ska utformas så att den interna kontrollen inom nämnderna kan anses vara tillräcklig.

Attestanterna är var för sig ansvariga för sina respektive åtgärder.

Beslutsattestanter (godkännare) måste alltid vara anställda av kommunen. Det normala är att även mottagningsattestanterna (utförare) är anställda av kommunen. Externa mottagningsattestanter (utförare) får förekomma i de fall de är anlidade av kommunen att utföra uppdrag i kommunens verksamhet. De externa mottagningsattestanterna (utförare) får dock aldrig attestera fakturor från den organisation där de är anställda.

6. Attestuppdrag

Nämnden ansvarar för att en aktuell förteckning över utsedda beslutsattestanter (godkännare) upprätthålls och finns tillgänglig. För övriga attesttyper krävs ingen förteckning. Av attestförteckningen ska tydligt framgå vilka personer som har beslutsattesträtt och hur beslutsattesträtten är kopplad till kodplanen. Den som utser beslutsattestanter (godkännare) ska besluta förteckningen och ändringar av denna.

Fördelning av olika attestmoment ska vara en naturlig följd av den ansvars- och arbetsfördelning som gäller. Beslutsattest ska utföras av överordnad person för att undvika beroendeförhållanden. Ansvaret ska vara odelat och attestuppdragen ska vara personliga. Chefen har alltid yttersta ansvaret för verksamheten.

Ersättare är en person som tillfälligt har rätt att beslutsattestera när ordinarie beslutsattestant (godkännare) inte är i tjänst till exempel vid semester, tjänstledighet, sjukdom eller liknande.

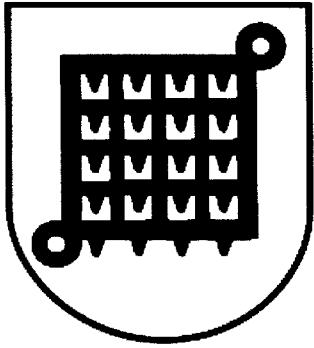
7. Jäv

Beslutsattest får inte utföras av den som är betalningsmottagare. Du får inte heller beslutsattestera egna utgifter i tjänsten.

Beslutsattestanten (godkännare) får inte stå i beroendeförhållande eller vara närstående till betalningsmottagaren eller den utgiften berör. Detta innefattar också transaktioner med bolag eller föreningar där den anställda eller närstående har ägarintressen eller ingår i ledningen. Undantag från denna regel är om transaktionerna avser kommunens helägda bolag.

I situation där jäv förekommer ska beslutsattest göras av överordnad.

Färgelanda kommun

FÄRGELANDA KOMMUN
Kommunstyrelsen

2011-06-09

Dnr. 2011/365

Hid. - 1791

REGLEMENTE FÖR KONTROLL AV EKONOMISKA TRANSAKTIONER (Attestreglemente)

Antagen av kommunfullmäktige 2009-09-16
Ersätter tidigare reglemente antagen 2004-12-15
Anvisningar 2011-03-28

§ 1 TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Detta reglemente gäller för kommunens externa och interna ekonomiska transaktioner, medelsförvaltning samt medel som kommunen ålagt eller åtagit sig att förvalta och/eller förmedla.

Kommunala bolag där kommunen har ett bestämmande inflytande utfärdar egna riktlinjer som i tillämpliga delar skall beakta kommunens bestämmelser.

§ 2 NÄMNDENS ANSVAR

Kommunens nämnd ansvarar för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och tillser att bestämmelserna i detta reglemente iakttas och att tillämpliga attestmoment utföres.

§ 3 UTFORMNING

Attestarbetet ska utformas så att den interna kontrollen inom respektive nämnd är tillräcklig. Varje nämnd äger rätt att, om så anses erforderligt, närmare precisera innebörd och omfattning av attestanternas ansvar.

§ 4 ATTESTENS INNEBÖRD

Vid ekonomiska transaktioner hanterar kommunen både pappersbaserade rutiner samt datorsystembaserade rutiner med elektorniskt arbetsflöde.

Ekonomiska transaktioner skall attesteras enligt följande vid pappersbaserade rutiner:

Nämnd/förvaltning

- o beställningsattest
  - kontroll av den som beställt varan/tjänsten att fakturan eller motsvarande överensstämmer med beställningen
  - frivillig att använda
- o mottagningsattest
  - kontroll av erhållen leverans/fullgjord tjänst mot beställning och fakturan eller motsvarande
  - frivillig att använda
- o granskningsattest
  - innefattar beställnings- respektive mottagningsattest om dessa moment inte används
  - kontroll av att fakturan eller motsvarande är rätt uträknad
  - kontroll av att kontering har skett på ett riktigt sätt
  - utförs av person som har kännedom om beställd eller mottagen vara/tjänst och som inte är beslutsattestant
  - obligatorisk moment
- o beslutsattest
  - attest av den som enligt beslut eller delegationsordning har rätt att slutligen godkänna fakturan före betalning
  - kontroll av att granskningsattesterad av behörig
  - kontroll av att kontering har skett
  - obligatoriskt moment.

Ovannämnda attester kan kompletteras med de övriga kontroller som respektive nämnd eller förvaltning finner erforderligt för särskilda fall.

Kommunledningskontorets ekonomiavdelning

- o behörighetsattest
  - ekonomiavdelningens kontroll av att fakturan eller motsvarande är färdig för betalning (utbetalningskontroll)
  - kontroll av att minst gransknings- och beslutsattest har skett av behörig attestant
  - kontroll av att kontering har skett
  - kontroll av att betalningen går till rätt mottagare
  - behörighetsattestant får inte vara samma person som utför något av övriga attestmoment
  - obligatoriskt moment.

Ekonomiska transaktioner skall attesteras enligt följande vid attest i datorbaserade system med elektroniskt arbetsflöde:

- Mottagningsattestant
- Beslutsattestant

Mottagningsattestant skall kontrollera att leverans av vara/tjänst har skett enligt beställning. Mottagningsattestantens godkännande sker genom elektronisk signatur. Attest skall ske på sådant sätt att den med säkerhet i efterhand går att knyta till den person som utfört attesten. Mottagningskontroll innefattar:

- kontroll mot beställning och leverans. Är mottagaren en annan person än beställaren är det mottagarens ansvar att informera beställaren om eventuella avvikelser från beställningen. Vid felaktigheter ska leverantören kontaktas för kreditering eller makulering av fakturan.
- Beloppsmässig kontroll
- Kontroll mot gällande avtal, upphandlingsbestämmelser, taxor eller andra gällande föreskrifter.

Beslutsattest. Elektroniska fakturor och utanordningar som hanteras i datorbaserade system med elektroniskt arbetsflöde beslutsattesteras genom elektronisk attest. Beslutsattest innebär att behörig person intygar att fastställda kontroller och attester i flödet har genomförts och är ett slutligt godkännande av betalningsunderlaget så att utbetalning kan ske. Attestsignatur skall med säkerhet i efterhand kunna spåras till den person som utfört attesten. Beslutsattestants erforderliga kontroller är:

- kontroll att kontering är korrekt
- kontroll att utgiften är förenlig med verksamheten och att budgetmedel finns tillgängliga.

§ 5 BESLUT OM ATTESTUPPDRAG

Nämnd utser förvaltningschef att vara beslutsattestant och delegerar dessutom till denne att utse övriga befattningar med rätt att beslutsattestera samt ersättare för dessa. Rätten att beslutsattestera kan tilldelas de befattningshavare som i respektive nämnds interna budget tilldelats ekonomiskt ansvar och/eller definierats i koddelen "Ansvar" i kommunens kodplan.

Beslut om utsedda beslutsattestanter skall anmälas till nämnden vid förändring och minst en gång per år.

Ekonomichefen utser behörighetsattestant inom kommunledningskontorets ekonomiavdelning.

Förvaltningschef delegerar till sektorscheferna att upprätta och hålla ett aktuellt attestregister över utsedda beslutsattestanter och ersättare.

§ 6 JÄV

Beslutsattestering får inte utföras av

- o den som är jävig
- o den som är betalningsmottagare eller står i beroendeställning till denna eller
- o den som i övrigt personligen kan vara berörd av den utbetalning som skall ske.

Attestmoment får inte utföras av den som själv skall ta emot en betalning från kommunen eller betala till kommunen och där ta emot transaktionen.

§ 7 ANSVARIGHET

Attestanterna är var för sig ansvariga för sina respektive åtgärder.

§ 8 ANVISNINGAR

Närmare anvisningar för hur detta reglemente skall tillämpas får lämnas av ekonomichefen.

ANVISNINGAR TILL

REGLEMENTE FÖR KONTROLL AV EKONOMISKA TRANSAKTIONER

§ 1 Tillämpningsområde

Allmänt sett är utgångspunkten för kontrollåtgärdernas omfattning bestämda utifrån väsentlighet och risk. Bedömningarna av väsentlighet och risk får vägas samman för olika verksamheter. För att uppnå en optimal intern kontroll vägs även kostnaden för den interna kontrollen in.

För kommunens verksamhet är det lämpligt att tillämpa ett enhetligt system som sätter minimivån för den interna kontrollen. Dessa anvisningar är upprättade utifrån denna utgångspunkt.

§ 2 Nämndens ansvar

Reglementet avser kontroll av ekonomiska transaktioner och är en del av nämndens interna kontroll.

Den interna kontrollen utgörs bl.a. av nämndens egen delegationsordning, fördelning av ansvar och befogenheter inom organisationens enheter och personer, regler, rutinbeskrivningar etc.

Nämnden har det övergripande ansvaret för att reglementet och anvisningarna tillämpas.

Förvaltningschefen svarar inför nämnden för den verkställande ledningen av verksamheten och att erforderliga åtgärder tas för att åstadkomma och upprätthålla en intern kontroll i enlighet med reglementet.

Övriga chefer på olika nivåer inom förvaltningen ansvarar inom sitt verksamhetsområde och sina befogenheter för att arbetsmetoder och rutiner bidrar till en intern kontroll i enlighet med reglementet.

Revisorerna har enligt kommunallagen bl.a. som uppgift att pröva "..... om den kontroll som utövats inom nämnderna är tillräcklig."

§ 3 Utformning

Reglementet och anvisningarna utgör en minimivån för den interna kontrollen av ekonomiska transaktioner. Enligt reglementet kan nämnden i sin tur närmare precisera innebörd och omfattning av attestanternas ansvar.

§ 4 Attestens innebörd

Attester kan göras både vid pappersbaserade rutiner och vid datorsystemsbaseade rutiner med elektroniskt arbetsflöde.

Attest innebär att erforderliga kontroller utförts för att bekräfta att prestationer och transaktioner och deras underlag stämmer med beslut eller planer, att delaktiga personer agerat inom sina behörigheter, att villkor är riktiga etc. Attesten är alltså inte en beslutanderätt.

För att attesten skall fungera som ett led i den interna kontrollen skall den som kontrollerar en händelse eller ett underlag ha eller skaffa sig kännedom av det som skall kontrolleras. Meningen med kontrollen genom attester är att eventuella tveksamheter eller direkta felaktigheter skall kunna stoppas. Den som har utsetts att attestera skall vidta nödvändiga åtgärder om något inträffar (se även anvisning till § 7).

Attestfunktionen omfattar alla slags ekonomiska transaktioner såsom

- fakturor och andra externa betalningar
- löner, arvoden, reseräkningar och andra personalkostnader
- kundfakturor, dvs. debitering och kreditering av avgifter, hyror etc
- placering av likvida medel
- interna transaktioner
- bokföringsorder

Vid pappersrelaterade rutiner gäller följande:

Externa betalningar har minst tre attester av skilda personer; granskningsattest och beslutsattest inom verksamheten samt behörighetsattest inom ekonomiavdelningen.

Som förtydligande till de punkter för respektive attest i reglementet kan följande nämnas:

Beställningsattest

Vid kontroll av beställning mot faktura eller motsvarande görs kontroll av kvantitet, kvalitet, pris, eventuella rabatter och betalningsvillkor. Kontrollen innebär en granskning av samtliga vid beställningen eller avtalet tecknade överenskommelser. Beställningsattest tecknas av den som gjort beställningen.

Mottagningsattest

Vid mottagning av vara/tjänst kontrolleras att kvantitet och kvalitet stämmer överens mot beställning och faktura samt att fakturan är ställd till rätt mottagare. Mottagningsattest tecknas av den som mottagit leveransen.

Granskningsattest

Vid granskning av att faktura är rätt uträknad och konterad ingår även att kontrollera att momsen är rätt hanterad. Om beställnings- och/eller mottagningsattest saknas skall även dessa moment utföras av den som tecknar granskningsattest. Dock räcker det att endast granskningsattest tecknas.

Beslutsattest

Innan faktura eller motsvarande överlämnas från förvaltningen till ekonomikontoret skall beslutsattestant se till att gransknings- och beslutsattest är tecknat.

Behörighetsattest

Behörighetsattesten är i huvudsak en kontroll av att ovanstående attester är tecknade, kontering har skett och utbetalning går till rätt mottagare. Ansvaret för att övriga kontroller är utförda åligger således de som tecknar de övriga ovan nämnda attesterna.

Attester utförs med namnteckning för beslutsattest och signatur för övriga attester och skall utföras med kulspetspenna eller motsvarande som uppfyller kraven enligt svenskt arkiv på de pappersfakturer som förekommer.

Ersättare har rätt att attestera endast om ordinarie attestant inte är i tjänst.

Attester sker i enlighet med nämndens beslut och delegationsordning och andra regler eller riktlinjer som utvisar t.ex. beloppsgränser mm.

Löneutbetalning anses som verkställighet av tidigare fattade beslut. Löneutbetalningar baseras på underlag från förvaltningarna, där vederbörliga attester skall ha tecknats på det underlag som löneutbetalningen baseras på.

Personalchefen är beslutsattestant för samtliga löneutbetalningar.

Rätten att attestera finansiella transaktioner enligt kommunens finanspolicy framgår i denna samt i kommunstyrelsens beslut om firmatecknare och delegationer inom medelsförvaltningen.

Attest av bokföringsorder som påverkar förvaltningens resultat tecknas av utsedda beslutsattestanter.

Ekonomiavdelningen har rätt att attestera bokföringsorder som avser uppbokning av debiterade avgifter för samtliga förvaltningar, rättelser av bokförda transaktioner samt i bokslutsarbetet förekommande bokföringsorder över förvaltningsgränser. I sistnämnda fall skall berörda ansvariga delges information om vidtagna åtgärder.

Personalavdelningen har rätt att attestera bokföringsorder som avser rättelser av bokförda lönetransaktioner.

Beslutsattestant är ansvarig för att utbetalningar till privatpersoner redovisas till personalavdelningen för preliminärskatteavdrag mm.

§ 5 Beslut om attestuppdrag

Nämnd utser förvaltningschefen att vara beslutsattestant. Detta är inget delegationsbeslut utan ett uppdrag till förvaltningschefen att vara generell beslutsattestant för hela nämndens område. För att sedan få till stånd en praktisk hantering får förvaltningschefen delegation från nämnden att utse andra befattningshavare att vara beslutsattestanter och ersättare inom olika verksamhetsområden.

Attestregistret innehåller uppgifter om:

- nämnd, förvaltning och sektor
- ansvarsområde och verksamhet
- ordinarie beslutsattestant (befattning och namn)
- ersättare för denne (befattning och namn) och överordnad
- giltighetsdatum (fr.o.m.)
- underskrift av respektive förvaltningschef.

Namnteckning och signatur för beslutsattestanter och ersättare redovisas separat i attestregistret. Namntecknings/signaturprov skrivs i två exemplar, varav det ena behålls av förvaltningen och det andra överlämnas till ekonomiavdelningen. Förvaltningschefen delegerar an-

svaret till sektorscheferna att attestregistret är aktuellt ~~och att upphörda beslutsattestanter och ersättare återkallas respektive att nya beslutsattestanter och ersättare upprättar namntecknings/signaturprov.~~

Ekonomiavdelningen svarar för anvisningar för registret i övrigt.

§ 6 Jäv

Jävssituationer som uppkommer kan exempelvis vara

- inköp av varor eller tjänster som berör beställaren själv
- utbetalning av ersättning eller utlägg där man själv är betalningsmottagare
- fakturering på kontokort som disponeras för kommunens räkning. Kvitton på gjorda inköp skall bifogas fakturan
- representation där beslutsattestanten själv deltagit. Namn på gäster och vem de representerar samt syftet med representationen skall alltid anges
- kurser och konferenser, resor till och från dessa mm som attestanten deltagit i eller företagit

Beslutsattest skall vid jävssituation tecknas av närmast överordnad (chef, nämnsordförande).

Med den nya ledningen av kommunen gäller följande för attest av fakturor o.dyl. avseende förvaltningschefer och stabspersonal:

- Samtliga fakturor och andra underlag som avser sektorschefer och stabspersonal skall granskningsattesteras av denne och beslutsattesteras av kommunchefen.
- Samtliga fakturor och andra underlag som avser kommunchefen skall granskningsattesteras av denne och beslutsattesteras av ekonomichefen.

I övrigt gäller följande:

- Ordförande och vice ordförande i respektive beredning beslutsattesterar för varandra.
- Kommunalråden beslutsattesterar för varandra.

Vid representation inom kommunstyrelsens område eller inom beredningarna där ordförande och vice ordförande gemensamt deltagit sker attest av kommunfullmäktiges ordförande.

§ 7 Ansvarighet

Genom tecknandet av attest har den attesterande ansvar för att gjorda kontroller enligt reglementet utförts och att det granskade dokumentet inte innehåller någon felaktighet eller brist. Meningen med kontrollen är att fel eller brister som noteras i de olika attestmomenten skall kunna stoppas. Större fel eller brister som noteras i de olika attestmomenten bör bli föremål för utredning. I första hand bör man vända sig till den som beställt/inköpt eller beordrat transaktionen för en förklaring eller åtgärd. Vid allvarliga fel skall närmaste överordnad chef underrättas.

Om en beslutsattestant tycker att något verkar tveksamt skall denne först vända sig till den eller de som beställt/inköpt en vara eller tjänst eller beordrat en ut- eller inbetalning för förklaring eller åtgärd.

Om förklaringen inte är tillräcklig kan nästa steg bli att beslutsattestanten vänder sig till sin chef för diskussion om vidare åtgärder.

Slutligen kan ett ärende behöva diskuteras med förvaltningschefen och nämnden, som i så fall kan ta över ärendet. Beslutsattestantens ansvar är i så fall att se till situationen uppmärksammas.

Om ekonomiavdelningens handläggare, via behörighetsattesten och den faktiska utbetalningen, uppmärksammar någon tveksamhet skall i första hand kontakt tas med beslutsattestant för en förklaring. Om förklaringen inte bedöms tillräcklig kan nästa steg bli att handläggaren vänder sig till sin chef för diskussion om vidare åtgärder.

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Tjänsteskrivelse
2023-05-07
2023/160

Kommunfullmäktige

Fastställande av taxor och avgifter för Socialnämndens verksamhetsområde 2024

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa taxor och avgifter 2024 för Socialnämndens verksamhetsområde enligt förslag daterad 2023-04-05, att gälla från och med 2024-01-01.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i socialnämnden 2023-04-27.

Ärendebeskrivning

Taxor och avgifter 2024 för Socialnämndens verksamhetsområde omfattar taxering för eget boende, särskilt boende, korttidsboende/växelvård, övriga kostnader, enhet för stöd och service, LSS och färdtjänst.

KPI (konsumentprisindex) och Västra Götalandsregionens prisjusteringar för den allmänna kollektivtrafiken är ännu inte fastställda.

Då ovannämnda index och prisjusteringar har fastställts kommer 2024 års taxor och avgifter att räknas upp.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2023-05-07
Taxdokument

Sändlista:

Socialnämnden
Ekonomi

Izabel Flood
Kommunsekreterare

SN § 47 **Dnr 2023/69**
Taxor och avgifter i sektor omsorg 2024

Socialnämndens beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa taxor och avgifter 2024 för Socialnämndens verksamhetsområde enligt förslag daterad 2023-04-05, att gälla från och med 2024-01-01.

Ärendebeskrivning

Taxor och avgifter 2024 för Socialnämndens verksamhetsområde omfattar taxering för eget boende, särskilt boende, korttidsboende/växelvård, övriga kostnader, enhet för stöd och service, LSS och färdtjänst.

KPI (konsumentprisindex) och Västra Götalandsregionens prisjusteringar för den allmänna kollektivtrafiken är ännu inte fastställda.

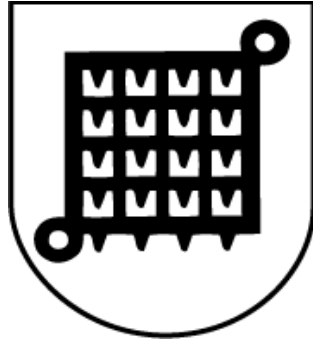
Då ovannämnda index och prisjusteringar har fastställts kommer 2024 års taxor och avgifter att räknas upp.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse
Taxedokument

Sändlista

Kommunfullmäktige

Taxor och avgifter Socialnämnden

År 2024

Beslutad:

Dnr SN 2023/69

Förslag 2023-04-05

Socialnämnden

	Belopp 2023, kr	Belopp 2024, kr	Avser
Beräknas utifrån prisbasbeloppsnivån	52 500		

Eget boende

	Belopp 2023, kr	Belopp 2024, kr	Avser
Maxtaxa	2 359		per månad
Varav:			
Hemsjukvård	318		per månad
Utkörning av mat	472		per månad
Hemtjänst	307		per timma
Dagverksamhet	71		per dag
Hyra teknisk utrustning, Trygghetslarm*	262		per månad

*) *Ingår ej i maxtaxan.*

**) *Uppräknas med KPI (konsumentprisindex) kvartal 3, enligt avtal*

Särskilt boende

	Belopp 2023, kr	Belopp 2024, kr	Avser
Omvårdnad	2 359		per månad
Hyra	Enligt kontrakt	Enligt kontrakt	

Korttidsboende/Växelvård

	Belopp 2023, kr	Belopp 2024, kr	Avser
Boende	81		per dag
Omvårdnad	79		per dag

Övriga kostnader

	Belopp 2023, kr	Belopp 2024, kr	Avser
Utprovning av hjälpmedel*	110		per gång
Vaccinationsavgift*	100		per tillfälle
Intyg bostadsanpassning*	180		per gång
Familjerådgivningssamtal***	100		per samtal

*) *Årlig uppräknings med följsamhet till Västra Götalandsregionens prisjusteringar.*

***) *De fem första samtalen debiteras enligt prislista. Efterföljande samtal gratis.*

Enheten för stöd och service

	Belopp 2023, kr	Belopp 2024, kr	Avser
Kontaktperson	0		per timma
Särskilt boende, socialpsykiatri			
Hyra	Enligt kontrakt	Enligt kontrakt	
Kost	Enligt upprättat avtal med utförare	Enligt upprättat avtal med utförare	

LSS, boende med särskild service

	Belopp 2023, kr	Belopp 2024, kr	Avser
Boende med särskild service			
Hyra	Enligt kontrakt	Enligt kontrakt	
Frukost	21		per portion
Lunch	40		per portion
Middag	42		per portion
Gemensamma förbrukningsmaterial	110		per månad

Färdtjänst 2024 (2024-01-09–2025-01-15)

	Avser
Färdtjänst	Egenavgift: xx kr de första tio kilometerna och därefter xx kr/kilometer
Riksfärdtjänst	Normalkostnad med allmänt färdmedel (enligt regeringens föreskrifter)
Färdtjänst i annan kommun	Egenavgift: xx kr de första tio kilometerna och därefter xx kr/kilometer
Arbetsresa inom ramen för färdtjänst	Egenavgift: xx kr de första tio kilometerna och därefter xx kr/kilometer
Seniorkort	Ingen avgift
Ej avbokad färdtjänstresa	Uppkommen merkostnad faktureras.

Årlig uppräknning med följsamhet till den allmänna kollektivtrafikens prisjusteringar inom Västra Götalandsregionen.
Prisjusteringen ska göras på såväl startavgift som kilometerpris.

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson

Tjänsteskrivelse
2023-05-11
2023/150

Kommunfullmäktige

Godkännande av ny taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen, Dalslands Miljö- och Energiförbund (DMEF)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen för Dalslands Miljö- och energiförbund, att gälla från 1 oktober 2023.

Sammanfattning av ärendet

Livsmedelsverket har infört en ny modell för klassning av livsmedelsanläggningar för att avgöra hur mycket kontroll varje anläggning ska ha. I den nya modellen tilldelas alla anläggningar en viss kontrollfrekvens över en femårsperiod utifrån verksamhetens typ och omfattning.

Som ett led i denna övergång behöver en ny taxa antas där den gamla klassningsmodellen tas bort från taxan (bilaga 1 i nuvarande taxa). Den nya taxan förslås gälla från den 1 oktober 2023 med anledning av att varje anläggning behöver få ett nytt beslut om klassning redan under innevarande år. De nya klassningsbesluten kommer att gälla från och med den 1 januari 2024.

Nytt från den 1 januari 2024 är också att alla livsmedelsverksamheter debiteras en avgift först efter utförd kontroll.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-05-11
Direktionen för DMEF:s beslut 13 april 2023 § 19
Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 23 mars 2023 § 25
Förslag Taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen

Sändlista:

DMEF

Kristina Olsson
Ekonomichef

Dalssands Miljö
& Energiförbund

Taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen

Sunnanå hamn, Melleruds kommun

Fastställt av Kommunfullmäktige i:

- Bengtsfors kommun 2023-xx-xx, § xx, § yy och § zz
- Dals-Eds kommun 2023-xx-xx, § xx, § yy och § zz
- Färgelanda kommun 2023-xx-xx, § xx, § yy och § zz
- Melleruds kommun 2023-xx-xx, § xx, § yy och § zz

ARBETSMATERIAL

TAXA FÖR OFFENTLIG KONTROLL ENLIGT LIVSMEDELSLAGSTIFTNINGEN

Dalslands miljö- och energiförbunds taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen.

Taxan är reviderad av Dalslands miljö- & energinämnd 2023-xx-xx, § xx, och antagen av Dalslands miljö- och energiförbund 2023-xx-xx, § xx.

Innehåll

TAXA FÖR OFFENTLIG KONTROLL ENLIGT LIVSMEDELSLAGSTIFTNINGEN	3
Inledande bestämmelser	3
Allmänna bestämmelser om avgift	3
Särskilda bestämmelser om avgifter	3
Timavgift	4
Årlig kontrollavgift	4
Indexuppräkning	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Avgift för registrering av anläggningar och verksamheter	4
Avgift för uppföljande kontroll	5
Avgift för utredning av klagomål	5
Avgift för korrigerande åtgärder	5
Avgift exportkontroll	5
Avgift importkontroll	5
Avgift för inköp under dold identitet	6
Justering av avgift i enskilt fall	6
Avgiftens erläggande	6
Överklaganden	6
Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	6

TAXA FÖR OFFENTLIG KONTROLL ENLIGT LIVSMEDELSLAGSTIFTNINGEN

Inledande bestämmelser

- 1 § Denna taxa gäller avgifter för Dalslands miljö- och energinämnds kostnader för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt livsmedelslagen (2006:804), lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion samt de föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lagstiftning, inklusive förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, och de EU-bestämmelser som lagstiftningen kompletterar.
- Med livsmedel i denna taxa avses även det som enligt 3 § 2 st. livsmedelslagen jämställs med livsmedel.

Allmänna bestämmelser om avgift

- 2 § Avgift enligt denna taxa betalas av den aktör vars verksamhet är föremål för nämndens offentliga kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen enligt 1 §, om inte annat följer av denna taxa. Med aktör avses varje livsmedelsföretagare, annan verksamhetsutövare och aktör inom ekologisk produktion som åläggs ansvar och skyldigheter enligt regleringen i 1 §.
- 3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för handläggning som föranleds av ett beslut enligt livsmedelslagstiftningen eller enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion överklagas.
- 4 § Beslut om avgift eller nedsättning av avgift i enskilda fall fattas av miljö- och energinämnden efter handläggning.

Särskilda bestämmelser om avgifter

- 5 § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som utförs enligt de bestämmelser som avses i 1 § ska en avgift betalas för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 §.

I 8–16 §§ finns särskilda bestämmelser om avgift för

1. registrering av anläggningar och verksamheter (8 §)
2. uppföljande kontroll (9 §)
3. utredning av klagomål (10-11 §§)
4. kostnader för korrigerande åtgärder (12 §)
5. exportkontroll och utfärdande av exportintyg (13 §)

6. importkontroll (14 §) samt
7. avgift för inköp under dold identitet (15 §)

Timavgift

- 6 § Vid tillämpningen av denna taxa är timavgiften xxxx kronor per timme kontrolltid.
- Med kontrolltid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen så som inläsning av ärendet, handläggning och beslut, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt.

Årlig kontrollavgift

- 7 § Nämnden får besluta att ta ut avgifter för planerad kontroll enligt bestämmelserna i 7 a § om årlig avgift eller 7 b § om faktisk kontrolltid.
- Nämnden ska fatta beslut om verksamhetens riskklass som ska ligga till grund för årlig avgift (7 a §) eller kontrollintervall för verksamheten (7 b §).
- 7a § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen av en livsmedelsanläggning ska en fast årlig kontrollavgift betalas. Den årliga kontrollavgiften beräknas genom att kontrolltiden (timmar) som framgår av det riskklassningsbeslut som beslutats av Dalslands miljö- och energinämnd multipliceras med timavgiften.
- Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott.
- Avgiften ska därefter betalas med helt avgiftsbelopp för varje helt kalenderår.
- Om en tillämpning av första stycket skulle medföra att kontrolltiden för en anläggning blir uppenbart oriktig i förhållande till det faktiska kontrollbehovet enligt nämndens riskbedömning, ska anläggningen istället tilldelas kontrolltid på grundval av nämndens bedömning av anläggningens kontrollbehov.
- Den årliga kontrollavgiften ska betalas av den som äger eller innehar livsmedelsanläggningen vid kalenderårets början.
- 7b § Avgiftsuttag sker i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan.
- Avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen ska debiteras efter det att kontrollen har utförts, om inte annat följer av denna taxa.
- Kontrollen utförs med det kontrollintervall som föranleds av anläggningens riskklassningsbeslut som fastställs av Dalslands miljö- och energinämnd.

Avgift för registrering av anläggningar och verksamheter

- 8 § Den som anmäler en livsmedelsanläggning för registrering ska betala avgift för 1 timmas kontrolltid enligt 6 §. Detsamma gäller för den som anmäler en anläggning eller verksamhet som ska registreras enligt regelverket för material i kontakt med livsmedel. Av 1 § 2 st. i taxan framgår att anläggningar för det som enligt livsmedelslagen definieras som livsmedel

omfattas av taxan. Avgiftsskyldigheten gäller även den som anmäler registrering av en anläggning med anledning av att den övergått till en ny aktör.

Avgift för uppföljande kontroll

- 9 § För offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad, och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen, ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas om kontrollen blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad upptäckts under en offentlig kontroll och utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits.

Avgift för utredning av klagomål

- 10 § För utredning av klagomål ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen i de fall där bristande efterlevnad hos aktören kan bekräftas.

- 11 § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen som utförs efter ett meddelande inom systemet för snabb varning (RASSF) enligt artikel 50 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelsslagsstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 §, om det efter det att aktören erhöll meddelandet blivit nödvändigt för nämnden att vidta åtgärder för att spåra eller återkalla de varor som omfattas av meddelandet.

Avgiften ska betalas av den aktör som innehar eller har importerat, producerat, bearbetat, framställt eller distribuerat de varor som omfattas av meddelandet.

Avgift för korrigerande åtgärder

- 12 § För korrigerande åtgärder som blivit nödvändiga efter att bristande efterlevnad har konstaterats i syfte att åtgärda eller förebygga upprepning av den bristande efterlevnaden ska en avgift betalas motsvarande nämndens faktiska utgifter som hänger samman med åtgärden.

Avgift exportkontroll

- 13 § För exportkontroll som föranleds av införselbestämmelser i tredje land ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen samt för utfärdande av exportintyg och andra intyg.

Avgiften ska betalas av den aktör som innehar den exportkontrollerade anläggningen.

Avgift importkontroll

- 14 § För kontroll av varor som importeras från ett tredjeland ska en avgift enligt 6 § betalas av den aktör som ansvarar för sändningen, med ett belopp som motsvarar nämndens nedlagda

kontrolltid för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen.

För uppföljning av prover som har lett till anmärkning ska en avgift enligt 6 § betalas med ett belopp som motsvarar nämndens nedlagda kontrolltid samt nämndens övriga faktiska utgifter. Avgiften ska betalas av importören, dennes ombud eller den som annars ansvarar för livsmedlen.

Avgift för inköp under dold identitet

15 § För inköp under dold identitet som är nödvändiga för att kontrollera att ett livsmedel uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen ska en avgift motsvarande nämndens faktiska utgifter för köpet betalas.

Om ett inköp under dold identitet utförs som ett led i en klagomålskontroll enligt 10-11 §§ tas avgift enligt första stycket ut endast om bristande ef-terlevnad kan bekräftas.

Justering av avgift i enskilt fall

16 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning, tillsynsbehov eller övriga omständigheter, får Dalslands miljö- och energinämnd i ett enskilt ärende besluta att sänka en avgift enligt denna taxa.

Första stycket gäller dock inte en avgift enligt 9 §. En sådan avgift får endast ändras enligt de förutsättningar som anges i artikel 79.3 förordning (EU) 2017/625.

17 § Om den sammanlagda kontrolltiden understiger en halv timme under ett och samma kalenderår får nämnden besluta att ingen timavgift ska tas ut av aktören under det kalenderåret.

Detsamma gäller andra avgifter enligt denna taxa än timavgift om beloppet i det enskilda fallet är så lågt att det inte är ekonomiskt motiverat att ta ut avgiften.

Avgiftens erläggande

18 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Dalslands miljö- och energinämnd. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

Överklaganden

19 § Nämndens beslut om avgift överklagas till länsstyrelsen.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

20 § Denna taxa träder i kraft den **1 oktober 2023** och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

Avgift enligt 7 b § ~~ska från och med den 1 januari 2023~~ betalas av de verksamheter som enligt gällande riskklassningsbeslut indelats i riskklass 1 – 4.

För verksamheter som nyregistrerats ~~efter den 1 januari 2023~~ tillämpas 7 b § oavsett riskklass.

Bestämmelserna i 7 § första stycket och 7 a § upphör att gälla den 1 januari 2024.

ARBETSMATERIAL

BILAGA 1 — RISKKLASSNING AV LIVSMEDELSANLÄGGNINGAR

Livsmedelsverkets modell för riskklassning av livsmedelsanläggningar från 2013 värderar olika riskfaktorer som är kopplade till verksamheten i livsmedelsanläggningen. Modellen består av tre moduler:

- **Riskmodulen** värderar olika riskfaktorer som är kopplade till verksamheten i livsmedelsanläggningen. Modulen ger en riskklass och en initial kontrolltid.
- **Informationsmodulen** ger ett kontrolltidstillägg för kontroll av information och märkning, samt av spårbarhets- och återkallelserutiner.
- **Erfarenhetsmodulen** bedömer hur väl livsmedelsföretagaren uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen, det vill säga resultatet av den kontroll som tidigare gjorts på anläggningen. Modulen ger en erfarenhetsklass och en tidsfaktor som justerar kontrolltiden uppåt eller nedåt.

De tre modulerna ger information som används för att beräkna den årliga kontrolltiden. Tiden från riskmodulen och kontrolltidstillägget från informationsmodulen adderas. Summan multipliceras med erfarenhetsklassens tidsfaktor.

ARBETSMA TERIAL

Riskmodul

Risikfaktor 1 – Typ av verksamhet och livsmedel

Tabell 1. Restauranger och andra storhushåll, konditorier och caféer, livsmedelsbutiker

Verksamhet och typ av livsmedel	Exempel
Högrisk	
Bearbetning av rått kött, rått fjäderfä, eller opastöriserad mjölk (enskilda produkter eller del av sammansatta livsmedel)	Tillagning av maträtter från rått kött, grillning av kyckling, tillagning av kebab eller pizza med köttfärs, tillagning av kalvdans, pannkakor, ostkaka från opastöriserad mjölk.
Nedkylning	Nedkylning efter tillagning.
Groddning	Groddning av t ex mungbönor eller alfalfa.
Mellanrisk	
Beredning/bearbetning av vegetabilier	Tillverkning av sallad, uppskärmning av grönsaker
Bearbetning/beredning av bearbetade animaliska produkter, rå fisk, ägg* eller pastöriserad mjölk (enskilda produkter eller del av sammansatta livsmedel)	Tillverkning av pastasallad, smörgåsar, smörgåstårter, gräddtårter Tillagning av fiskrätter, tillverkning av sushi, gräddning av pannkakor eller våfflor, baserade på pulver och/eller pastöriserad mjölk, skivning av skinka, bitning av ost.
Beredning/styckning/malning av rått kött	Marinering eller styckning av kött, malning av köttfärs.
Återuppvärmning	Återuppvärmning med efterföljande servering.
Varmhållning	Varmhållning med efterföljande servering, transport av varmhållna livsmedel för konsumtion på annan plats än där de tillagats, tillagning i centralkök följt av varmhållen transport till serveringskök.
Lågrisk	
Kylförvaring	Försäljning av kyllda livsmedel.
Upptining	
Manuell hantering av glass	Försäljning av mjukglass, kulglass.
Mycket låg-risk	
Bakning	Bakning av matbröd, hårt bröd eller torra kaker.
Hantering av livsmedel som inte kräver kylförvaring	Försäljning av frukt, grönsaker eller godis.
Hantering av frysta livsmedel	Försäljning av förpackad glass.
Uppvärmning av fryst, färdiglagad produkt	Uppvärmning av frysta pizzabitar för direkt försäljning.

Tabell 2. Industriell tillverkning av livsmedel

Verksamhet och typ av livsmedel	Exempel
Högrisk	
Bearbetning av rått kött, rått fjäderfä eller opastöriserad mjölk (enskilda produkter eller del av sammansatta livsmedel)	Tillagning av maträtter från rått kött, tillverkning av fermenterad korv, falukorv, bacon, rökt skinka/kalkon, tillverkning av konsumtionsmjölk, ost, fil, smör, mjölkpulver från opastöriserad mjölk.
Slakt	
Konservering av animaliska eller vegetabiliska produkter	Tillverkning av hel eller halvkonserver.
Nedkylning	Nedkylning efter tillagning.
Beredning/bearbetning av vegetabilier	Förpackning av grönsaker i modifierad atmosfär.
Mellanrisk	
Bearbetning/beredning av bearbetade animaliska produkter, rå fisk*, ägg** eller pastöriserad mjölk (enskilda produkter eller del av sammansatta livsmedel)	Tillverkning av pastasallad, smörgåsar, smörgåstårter, gräddtårter Tillagning av fiskrätter, tillverkning av sushi, bitning av fisk, paketering av fisk, tillverkning av glass, fil, smör, ost, mjölkpulver från pastöriserade produkter (mjölk och ägg); skivning av skinka, bitning av ost, rivning av ost, injicering av ost.
Beredning/styckning/malning av rått kött	Marinering eller styckning av kött, malning av köttfärs.
Äggpackeri med tvätt	
Lågrisk	
Infrysning och/eller blanchering	Infrysning av rått kött, infrysning av rå fisk, blanchering och infrysning av grönsaker, infrysning av bär.
Tillverkning av sylt och marmelad	
Tillverkning av kosttillskott	Tillverkning/förpackning av kosttillskott.
Mycket låg-risk	
Bakning	Bakning av matbröd eller torra kakor.
Hantering av livsmedel som inte kräver kylförvaring	Tvättning av potatis, förpackning frukt och grönsaker.
Äggpackeri utan tvätt	
Tillverkning av förpackat vatten, öl, läsk, godis, strösocker, rostning av kaffe, malning av mjöl	

* — tillverkning av vakuumpackad gravad eller rökt fisk klassas som högrisk.

** — pastöriserad äggmassa eller råa ägg producerade i Sverige, Finland eller Norge. Bearbetning av råa ägg från andra länder klassas som hög risk.

Tabell 3. Grossister och distributionsföretag.

Verksamhet och typ av livsmedel	Exempel
Högrisk	
(exempel saknas inom denna kategori)	
Mellanrisk	
Hantering av varmhållna livsmedel	Transport av varmhållna livsmedel
Lågrisk	
Hantering av kylförvarade livsmedel	Lagring eller transport av kylförvarade livsmedel.
Mycket låg risk	
Hantering av livsmedel som inte kräver kylförvaring	Lagring eller transport av frukt och grönsaker.
Hantering av frysta livsmedel	Lagring eller transport av frysta livsmedel.

Tabell 4. Producenter och tillhandahållare av dricksvatten genom en distributionsanläggning.

Verksamhet och typ av livsmedel	Exempel
Högrisk	
Vattenverk som försörjs av ytvatten eller ytvattenpåverkat grundvatten	E. coli/Enterokocker: > 10 per 100 ml Koliforma bakterier: > 100 per 100 ml
Mellanrisk	
Vattenverk som försörjs av ytvatten eller ytvattenpåverkat grundvatten	E. coli/Enterokocker: ≤ 10 per 100 ml Koliforma bakterier: 1–100 per 100 ml
Lågrisk	
–Vattenverk som försörjs av opåverkat grundvatten –Distributionsanläggning	E. coli/Enterokocker: ej påvisad i 100 ml Koliforma bakterier: ej påvisad i 100 ml
Mycket låg risk	
(exempel saknas inom denna kategori)	

Risikfaktor 2—Produktionens storlek

Tabell 5. Mått på verksamhetens storlek för olika typer av produktion.

Storlek	Konsumenter/portioner per dag	Antal sysselsatta (årsarbetskrafter)
a) Mycket stor	> 250 000	-
b) Stor	> 25 000—250 000	> 30
c) Mellan	> 2 500—25 000	> 10—30
d) Liten	> 250—2 500	> 3—10
e) Mycket liten (I)	> 80—250	> 2—3
f) Mycket liten (II)	> 25—80	> 1—2
g) Ytterst liten	≤ 25	≤ 1

Tabell 6. Mått på verksamhetens storlek för olika typer av produktion, fortsättning.

Storlek	Ton utgående produkt av animalier, vegetabilier och sammansatta livsmedel per år.	Ton mottagen mjölk/år	Distribuerat dricksvatten, m ³ /dygn
a) Mycket stor	> 10 000	> 100 000	> 100 000
b) Stor	> 1 000—10 000	> 10 000—100 000	> 10 000—100 000
c) Mellan	> 100—1 000	> 1 000—10 000	> 1 000—10 000
d) Liten	> 10—100	> 100—1 000	> 100—1 000
e) Mycket liten (I)	> 3—10	> 30—100	> 10—100
f) Mycket liten (II)	> 1—3	> 10—30	-
g) Ytterst liten	≤ 1	≤ 10	≤ 10

Risikfaktor 3—Konsumentgrupper

Anläggningar som producerar livsmedel som huvudsakligen är avsedda att konsumeras av personer som tillhör känsliga konsumentgrupper tilldelas extra riskpoäng. De grupperna är mer utsatta för faror och kan få allvarigare symptom och/eller tål lägre doser när det gäller de mikrobiologiska och kemiska farorna.

Till de känsliga konsumentgrupperna räknas:

- barn under fem år
- personer med nedsatt immunförsvar (till exempel patienter på sjukhus, personer boende i äldreboende, gravida)
- personer med livsmedelsrelaterad allergi och eller annan överkänslighet mot livsmedel

Beräkning av riskklass

Varje riskfaktor genererar ett antal poäng. Summan av poängen ligger till grund för placering i en riskklass. Riskklassen beräknas genom att en verksamhet klassas in i tabellerna 1–6, se nedan, och att resultatet därefter förs in i tabell 7.

Den verksamhet som bedrivs i anläggningen (riskfaktor 1) tillsammans med verksamhetens storlek (riskfaktor 2) och om livsmedel produceras till känsliga konsumentgrupper (riskfaktor 3) genererar varsin riskpoäng. Summan av dessa riskpoäng bildar sedan grunden för inplacering i riskklass 1–8, se tabell 8. Riskklassen utgör därefter en del av beräkningen av kontrolltiden.

Tabell 7. Riskmodulen med dess fördelning av riskpoäng för olika riskfaktorer.

Riskfaktor 1 – Typ av verksamhet och livsmedel	Riskpoäng
a) Högrisk	45
b) Mellanrisk	
c) Lågrisk	15
d) Mycket låg risk	5
Riskfaktor 2 – Produktionens storlek	Riskpoäng
a) Mycket stor	55
b) Stor	45
c) Mellan	35
d) Liten	25
e) Mycket liten (I)	15
f) Mycket liten (II)	10
g) Ytterst liten	5
Riskfaktor 3 – Konsumentgrupper	Riskpoäng
Producerar livsmedel till känsliga konsumentgrupper	10
	SUMMA:

Tabell 8. Riskklasser, riskpoäng och den tid som ges enligt riskmodulen.

Riskklass	Riskpoäng	Tid (timmar)
1	≥ 100	26
2	90	20
3	80	14
4	70	10
5	60–65	6
6	55	4
7	35–50	2
8	≤ 30	1

Informationsmodul

Tabell 9. Kontrolltidstillägg i timmar i förhållande till orsak till kontrollbehovet och verksamhetens storlek, samt exempel på verksamheter. Begreppen i tabellen förklaras nedan.

Orsak till kontrollbehov vid anläggningen	Storlek (se tabell 5 e-6)	Kontrolltidstillägg (timmar)	Exempel på verksamhet
Utformar märkning samt märker/förpackar livsmedel	a- mycket stor b- stor	8	<ul style="list-style-type: none"> ↪ Industri utan huvudkontor ↪ Importör som översätter märkning ↪ Butik med egen tillverkning (till exempel matlådor)
	c- mellan d- liten	6	
	e- mycket liten (I) f- mycket liten (II) g- ytterst liten	2	
Utformar märkning men märker/förpackar inte	Oberoende	*	<ul style="list-style-type: none"> ↪ Huvudkontor ↪ Importörer som tar in färdigmärkta livsmedel ↪ Matmäklare
Utformar inte märkning men märker/förpackar livsmedel	a- mycket stor b- stor	4	<ul style="list-style-type: none"> ↪ Legotillverkning av livsmedel på uppdrag av annan livsmedelsföretagare ↪ Livsmedelsföretagare som tillverkar ett livsmedel men som får färdigt märknings-underlag från ett huvudkontor ↪ Butik med egen tillverkning men med centralt styrd märkning (grillad kyckling/ bake off-bröd)
	c- mellan d- liten	3	
	e- mycket liten (I) f- mycket liten (II) g- ytterst liten	1	
Utformar presentation men märker/ förpackar inte livsmedel	Oberoende	1	<ul style="list-style-type: none"> ↪ Fristående restauranger ↪ Cateringverksamhet ↪ E-handel
Utformar presentation men märker/förpackar inte livsmedel (Dricksvatten)	a- mycket stor b- stor c- mellan d- liten	1	↪ Dricksvattenanläggningar
	e- mycket liten (I) g- ytterst liten	0	
Utformar inte presentation och märker/ förpackar inte	Oberoende	0	<ul style="list-style-type: none"> ↪ Butik med enbart förpackade livsmedel ↪ Franchise-restauranger ↪ Skola med centralt framtagen matsedel ↪ Kyl- och fryshus

* Kontrolltiden anpassas efter behov. Behovet baseras på bland annat hur många olika typer av produktgrupper och storlek på sortiment livsmedelsföretagaren har.

Erfarenhetsmodul

Det finns tre erfarenhetsklasser A, B och C, som direkt speglar kontrollbehovet vid en anläggning enligt nedan:

Tabell 10. Erfarenhetsmodulen, med de kriterier som ska tas hänsyn till vid inplacering i erfarenhetsklass.

Erfarenhetsklass A	
Myndigheten bedömer att anläggningen har så bra förfaranden för att producera säkra livsmedel att kontrollen och därmed frekvensen kan minskas.	
Kriterier:	<ul style="list-style-type: none"> ▪—Kontrollmyndigheten har granskat stora delar av företagets förfaranden för att producera säkra livsmedel. Förfarandena är väl implementerade i verksamheten och myndigheten har genom verifierande kontroller konstaterat att det följs. Livsmedelsföretagaren arbetar för att tidigt själv upptäcka brister i systemet och i verksamheten. Åtgärder vidtas omgående då brister upptäcks. ▪—Myndigheten har endast noterat någon enstaka avvikelse eller ett fåtal mindre brister (iakttagelser) vid kontroll på anläggningen. Livsmedelsföretagaren åtgärdar dem omgående då myndigheten påpekar det. Avvikelseerna är inte återkommande.
Erfarenhetsklass B	
Normalläget. Alla nya anläggningar placeras i erfarenhetsklass B.	
Kriterier:	<ul style="list-style-type: none"> ▪—Livsmedelsföretagarens egna förfaranden för att producera säkra livsmedel bedöms fungera trots mindre brister. Vid verifierande kontroller visar det sig att systemet trots allt fungerar bra i praktiken och har bra effekt. ▪—Myndigheten noterar några avvikelser vid kontrollen, och livsmedelsföretagaren åtgärdar det kontrollmyndigheten har noterat och påpekat.
Erfarenhetsklass C	
Myndigheten bedömer att anläggningen har så stora brister i sina förfaranden för att producera säkra livsmedel att de inte fungerar i praktiken och inte ger den effekt som behövs, varför den offentliga kontrollen måste förstärkas. Om en sanktion har utfärdats har den föranletts av mycket allvarliga avvikelser eller så har upprepade avvikelser inte åtgärdats. Har en sanktion utfärdats kommer ytterligare kontrollinsatser att behövas. Behovet av planerad kontroll ökar därför på den anläggningen.	
Kriterier:	<ul style="list-style-type: none"> ▪—Beslut om sanktion till exempel föreläggande har fattats grundat på att livsmedelsföretagaren inte uppfyller livsmedelslagstiftningens krav. ▪—Ett flertal avvikelser har noterats, företaget saknar förfaranden för att producera säkra livsmedel eller så följs de inte. Extra kontroll har utförts, några av avvikelseerna är kvarstående. Livsmedelsföretagaren åtgärdar inte de brister myndigheten noterat och påpekat.

Erfarenhetsklass B är normalfallet och utgångspunkten för klassernas tidsfaktor. Det är jämfört med den som tiden ökas eller minskas med 50 % enligt tabell 11.

Tabell 11. Erfarenhetsklassernas tidsfaktor.

Erfarenhetsklass	A	B	C
Tidsfaktor	0,5	1	1,5

Sammanträdesdatum

2023-04-13

DMEF § 19

Dnr 2023/700.ADM

Fastställande av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen, Dalsslands miljö- och energinämnd

Direktionens beslut

Direktionen rekommenderar kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

fastställa miljö- och energinämndens förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen att gälla från och med 1 oktober 2023 och framåt.

Reservationer

Per Eriksson (S) reserverar sig till förmån för sitt förslag om möjligheten för nämnden att indexuppräknas taxan enligt PKV.

Bakgrund

Livsmedelsverket har infört en ny modell för klassning av livsmedelsanläggningar för att avgöra hur mycket kontroll varje anläggning ska ha. I den nya modellen tilldelas alla anläggningar en viss kontrollfrekvens över en femårsperiod utifrån verksamhetens typ och omfattning.

Som ett led i denna övergång behöver en ny taxa antas där den gamla klassningsmodellen tas bort från taxan (bilaga 1 i nuvarande taxa). Den nya taxan förslås gälla från den 1 oktober 2023 med anledning av att varje anläggning behöver få ett nytt beslut om klassning redan under innevarande år. De nya klassningsbesluten kommer att gälla från och med den 1 januari 2024.

Nytt från den 1 januari 2024 är också att alla livsmedelsverksamheter debiteras en avgift först efter utförd kontroll.

Miljö- och energinämnden beslutade 2023-03-23 att föreslå direktionen att besluta att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen undantaget § 8 gällande möjligheten att indexuppräknas timtaxan enligt PKV.

Beredning:

Presidium 2023-04-04

Dalsslands miljö- och energinämnd 2023-03-23, § 25

Sammanträdesdatum

2023-04-13

Forts § 19

Yrkande

1. Stig Bertilsson (M) och Linda Jansson (M) yrkar på att indexuppräknning enligt PKV inte ska medges i taxan i enlighet med miljö- och energinämndens beslut.
2. Per Eriksson (S) yrkar på att miljö- och energinämndens möjlighet till indexuppräknning enligt PKV ska ingå i taxan.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag:

1. Miljö- och energinämndens tillika Stig Bertilssons (M) och Linda Janssons (M) förslag.
2. Per Erikssons (S) förslag.

Ordföranden Ludwig Mossberg ställer proposition på förslagen och finner att direktionen beslutar i enlighet med Miljö- och energinämndens tillika Stig Bertilssons (M) och Linda Janssons (M) förslag.

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun
KF Dals-Eds kommun
KF Färgelanda kommun
KF Melleruds kommun

Sammanträdesdatum

2023-03-23

DMEN § 25

Dnr 2023/700.ADM

Fastställande av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen, Dalslands miljö- och energinämnd

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd föreslår Dalslands miljö- och energiförbunds direktion att besluta att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att fastställa förslag till taxa, med undantag av att § 8 avseende möjligheten för nämnden att indexuppräknas timavgiften enligt PKV stryks ur taxebestämmelserna, för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen att gälla **från den 1 oktober 2023 och framåt.**

Bakgrund

Livsmedelsverket har infört en ny modell för klassning av livsmedelsanläggningar för att avgöra hur mycket kontroll varje anläggning ska ha. I den nya modellen tilldelas alla anläggningar en viss kontrollfrekvens över en femårsperiod utifrån verksamhetens typ och omfattning.

Som ett led i denna övergång behöver en ny taxa antas där den gamla klassningsmodellen tas bort från taxan (Bilaga 1 i nuvarande taxa). Den nya taxan förslås gälla från den 1 oktober 2023 med anledning av att varje anläggning behöver få ett nytt beslut om klassning redan under innevarande år. De nya klassningsbesluten kommer att gälla från och med den 1 januari 2024.

Nytt från den 1 januari 2024 är också att alla livsmedelsverksamheter debiteras en avgift först efter utförd kontroll.

Taxebestämmelserna har också kompletterats med en paragraf gällande möjligheten att indexuppräknas timavgiften.

Yrkande

Jörgen Eriksson (KiM), Tobias Bernhardson (C), Lars-Inge Fahlén (S) yrkar på att § 8, avseende möjligheten för nämnden att indexuppräknas timavgiften enligt PKV stryks ur taxebestämmelserna.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2023-03-23

Forts § 25

Propositionsordning 1

Ordföranden finner att det finns två förslag:

- Tjänstemannaförslaget med ny § 8 avseende möjligheten för nämnden att indexuppräknatimavgiften enligt PKV.
- Jörgen Erikssons (KIM), Tobias Bernhardsons (C), Lars-Inge Fahléns (S) förslag att möjligheten för nämnden att indexuppräknatimavgiften enligt PKV stryks ur taxebestämmelserna

Ordförande ställer proposition på förslagen och finner att nämnden beslutar enligt Jörgen Erikssons (KIM), Tobias Bernhardsons (C), Lars-Inge Fahléns (S) förslag.

Beredning:

Presidium 2023-03-09

Handläggarens förslag till beslut

Expedieras:

Direktionen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson

Tjänsteskrivelse
2023-05-11
2023/3

Kommunstyrelsen

Kvartalsrapport (Q1 2023) inklusive prognos 2023

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen godkänner rapporten och lämnar den till kommunfullmäktige för information.

Ärendets beredning

Utbildningsnämnden beslutar 2023-04-25 § 45 (UN dnr 2023/3) att uppdra till förvaltningen att åtgärder med anledning av prognosen, samt konsekvenser av dessa, presenteras för utbildningsnämnden senast i juni månad 2023. I övrigt beslutar utbildningsnämnden att godkänna kvartalsrapporten och överlämnar den till Kommunstyrelsen.

Socialnämnden beslutar 2023-04-27 § 41 (SN dnr 2023/2) att informationen läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har arbetat fram kvartalsrapport per sista mars, inklusive prognos.

Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 15 760 tkr för helåret, varav 7860 tkr beror på ökade kostnader inom socialnämndens verksamheter och 8 000 tkr beror på ökade kostnader inom utbildningsnämndens verksamheter. Finansverksamheten prognostiserar en budget i balans för helåret. Osäkerheten i prognosen är dock stor. Detta främst utifrån allmänt rådande ekonomiska läge med bland annat hög inflation och därmed kraftigt ökade pensionskostnader.

Om den negativa prognosavvikelsen på 15 760 tkr för kommunen som helhet blir en verklighet skulle detta, tillsammans med budgeterat negativt resultat på 8 218 tkr, innebära ett negativt resultat på 23 978 tkr för 2023.

Under ett flertal år har på olika sätt påvisats att den ekonomiska situationen kräver beslut och åtgärder för att nå en långsiktigt sund ekonomi. Kan återigen konstateras att kommunen fortsatt befinner sig i ett mycket allvarligt ekonomiskt läge, som nu blivit än värre. Kommunen står fortsatt inför mycket stora utmaningar. Dessa utmaningar kommer fortsätta att accelerera om inte beslut fattas och åtgärder vidtas. En kraftigt fallande resultatnivå med negativa resultat innebär att de bankmedel som finns, riskerar att ta slut. Att låna till driftskostnader innebär definitivt inte god ekonomisk hushållning. För att få låna pengar krävs att långsiktig återbetalningsförmåga kan påvisas. Den ekonomiska situationen för Färgelanda kommun är mycket oroande och allvarlig. Kraftfulla beslut, både kort- och långsiktiga, krävs för kommunens fortlevnad.

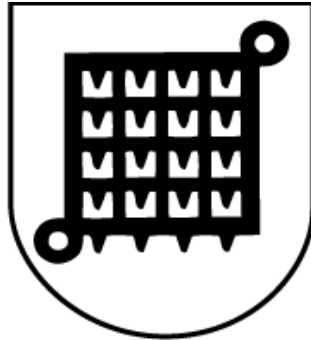
I organisationen gäller noggrann vakansprövning av alla tjänster och att beslut kring rekrytering av chefs- samt sektors- och avdelningsövergripande funktioner hanteras av kommundirektören. Budgetuppföljning ska ske till närmast överordnad chef med redovisning av förslag på åtgärder utifrån uppdraget att ha en budget i balans. Utöver ovanstående gäller nu stor restriktivitet avseende inköp samt särskilda aktiviteter, insatser och projekt.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2023-05-11

Kvartalsrapport (Q1) 2023, Färgelanda Kommun, dat 2023-05-16

Kristina Olsson
Ekonomichef

Kvartalsrapport (Q1 2023)

Färgelanda kommun

Mar 2023

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Resultaträkning kommunen	4
Ekonomiskt utfall kommunen	5
<i>Tabell utfall per verksamhetsområde.....</i>	<i>5</i>
<i>Analys och prognos.....</i>	<i>5</i>
Slutsats.....	6
Kommunfullmäktige.....	7
<i>Resultaträkning .....</i>	<i>7</i>
<i>Ekonomiskt utfall.....</i>	<i>7</i>
Kommunstyrelsen.....	8
<i>Resultaträkning .....</i>	<i>8</i>
<i>Ekonomiskt utfall.....</i>	<i>8</i>
Slutsats.....	10
Sektor samhällsutveckling	11
<i>Resultaträkning .....</i>	<i>11</i>
<i>Ekonomiskt utfall.....</i>	<i>11</i>
Sektor utbildning.....	13
<i>Resultaträkning .....</i>	<i>13</i>
<i>Ekonomiskt utfall.....</i>	<i>13</i>
Sektor omsorg	15
<i>Resultaträkning .....</i>	<i>15</i>
<i>Ekonomiskt utfall.....</i>	<i>15</i>

Sammanfattning

Sammanfattning av rapporten

Utöver delårsbokslut per sista augusti och årsbokslut ska kvartalsrapport, inklusive prognos och åtgärder, upprättas per sista mars.

Kvartalsrapporten utformas som en årsprognos över det ekonomiska utfallet för räkenskapsåret. Respektive budgetansvarig gör en bedömning av översiktlig karaktär av enhetens/avdelningens prognos och rapporterar detta med kommentarer till respektive sektorchef. Sektorchefen gör en samlad analys och prognos för respektive sektor. Kommundirektören gör därefter en samlad bedömning för hela kommunens sammantagna prognos.

Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 15 760 tkr för helåret, varav 7860 tkr beror på ökade kostnader inom Socialnämndens verksamheter och 8 000 tkr beror på ökade kostnader inom Utbildningsnämndens verksamheter. Finansverksamheten prognostiserar en budget i balans för helåret. Osäkerheten i prognosen är dock stor. Detta främst utifrån allmänt rådande ekonomiska läge med bland annat hög inflation och därmed kraftigt ökade pensionskostnader.

Om den negativa prognosavvikelsen på 15 760 tkr för kommunen som helhet blir en verklighet skulle detta, tillsammans med budgeterat negativt resultat på 8 218 tkr, innebära ett negativt resultat på 23 978 tkr för 2023.

Under ett flertal år har på olika sätt påvisats att den ekonomiska situationen kräver beslut och åtgärder för att nå en långsiktigt sund ekonomi. Kan återigen konstateras att kommunen fortsatt befinner sig i ett mycket allvarligt ekonomiskt läge, som nu blivit än värre. Kommunen står fortsatt inför mycket stora utmaningar. Dessa utmaningar kommer fortsätta att accelerera om inte beslut fattas och åtgärder vidtas. En kraftigt fallande resultatnivå med negativa resultat innebär att de bankmedel som finns, riskerar att ta slut. Att låna till driftskostnader innebär definitivt inte god ekonomisk hushållning. För att få låna pengar krävs att långsiktig återbetalningsförmåga kan påvisas. Den ekonomiska situationen för Färgelanda kommun är mycket oroande och allvarlig. Kraftfulla beslut, både kort- och långsiktiga, krävs för kommunens fortlevnad.

I organisationen gäller noggrann vakansprövning av alla tjänster och att beslut kring rekrytering av chefs- samt sektors- och avdelningsövergripande funktioner hanteras av kommundirektören. Budgetuppföljning ska ske till närmast överordnad chef med redovisning av förslag på åtgärder utifrån uppdraget att ha en budget i balans. Utöver ovanstående gäller nu stor restriktivitet avseende inköp samt särskilda aktiviteter, insatser och projekt.

Resultaträkning kommunen

Tabell resultaträkning kommunen

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall ÅrMån	Ackumulerad budget	Avvikelse budget-utfall
Verksamhetens intäkter	16 559	15 901	659
Verksamhetens kostnader	-135 468	-133 569	-1 899
Avskrivningar	-2 869	-2 644	-226
Verksamhetens nettokostnader	-121 778	-120 312	-1 466
Skatteintäkter	80 768	80 585	182
Generella statsbidrag och utjämning	40 134	36 999	3 135
Verksamhetens resultat	-876	-2 728	1 851
Finansiella intäkter	16	188	-171
Finansiella kostnader	-282	-404	122
Resultat efter finansiella poster	-1 142	-2 944	1 802
Extraordinära poster			
Periodens resultat	-1 142	-2 944	1 802

Ekonomiskt utfall kommunen

Tabell utfall per verksamhetsområde

Nämnd. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget- utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Kommunfullmäktige	533	595	62	-2 843	0
Kommunstyrelse	11 173	10 648	-525	-48 639	-100
Avdelning Samhällsutveckling	14 314	13 905	-409	-48 607	200
Utbildningsnämnd	34 912	33 976	-936	-180 996	-8 000
Socialnämnd	31 836	30 700	-1 136	-161 969	-7 860
Finansiering	-91 626	-86 880	4 746	434 836	0
Totalt	1 142	2 944	1 802	-8 218	-15 760

Analys och prognos

Per sista mars 2023 redovisas ett negativt resultat på 1 142 tkr, vilket är 1 802 tkr bättre än budget för perioden. För 2023 som helår har budgeterats ett negativt resultat på 8 218 tkr. På grund av att intäkter och kostnader inte är jämnt fördelade över året och att budgeten till stora delar är jämnt periodiserad gör det svårt att analysera budgetavvikelsen på kommunnivå.

Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 15 760 tkr för helåret, varav 7 860 tkr beror på ökade kostnader inom Socialnämndens verksamheter och 8 000 tkr beror på ökade kostnader inom Utbildningsnämndens verksamheter. Nämndernas avvikelser samt prognoser kommenteras under respektive nämnds avsnitt.

Finansverksamheten prognostiserar en budget i balans för helåret. Osäkerheten i prognosen är dock stor. Detta främst utifrån allmänt rådande ekonomiska läge med bland annat hög inflation och därmed kraftigt ökade pensionskostnader. Pensionskostnaderna påverkas till övervägande del av indexuppräknings utifrån hög inflation, men även av nya pensionsavtal.

Om den negativa prognosavvikelsen på 15 760 tkr för kommunen som helhet blir en verklighet skulle det innebära ett negativt resultat på 23 978 tkr för 2023.

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

För helåret prognostiseras en negativ avvikelse jämfört med budget på 15 760 tkr. Detta tillsammans med det budgeterade negativa resultatet för 2023 på 8 218 tkr, skulle i så fall innebära ett negativt resultat på 23 978 tkr för 2023. Förslag på åtgärder för att nå budget finns delvis beskrivet under respektive sektors avsnitt samt i detta avsnitt.

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Minimivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen uppfyller 100% av de finansiella målen samt minst 75% av verksamhetsmålen som är antagna av kommunfullmäktige. Utifrån lämnad prognos kommer balanskravet och fullmäktiges finansiella mål ej att uppnås.

En viktig förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning är en god budgetföljsamhet i verksamheten. Budgetföljsamheten mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar. Stora negativa budgetavvikelser innebär *inte* god ekonomisk hushållning.

Under ett flertal år har på olika sätt påvisats att den ekonomiska situationen kräver beslut och åtgärder för att nå en långsiktigt sund ekonomi. Kan återigen konstateras att kommunen fortsatt befinner sig i ett mycket allvarligt ekonomiskt läge, som nu blivit än värre. Kommunen står fortsatt inför mycket stora utmaningar. Dessa utmaningar kommer fortsätta att accelerera om inte beslut fattas och åtgärder vidtas. En kraftigt fallande resultatnivå med negativa resultat innebär att de bankmedel som finns, riskerar att ta slut. Att låna till driftskostnader innebär definitivt inte god ekonomisk hushållning. För att få låna pengar krävs att långsiktig återbetalningsförmåga kan påvisas. Den ekonomiska situationen för Färgelanda kommun är mycket oroande och allvarlig. Kraftfulla beslut, både kort- och långsiktiga, krävs för kommunens fortlevnad.

I organisationen gäller noggrann vakansprövning av alla tjänster och att beslut kring rekrytering av chefs- samt sektors- och avdelningsövergripande funktioner hanteras av kommundirektören. Budgetuppföljning ska ske till närmast överordnad chef med redovisning av förslag på åtgärder utifrån uppdraget att ha en budget i balans. Utöver ovanstående gäller nu stor restriktivitet avseende inköp samt särskilda aktiviteter, insatser och projekt.

Kommunfullmäktige

Resultaträkning

Belopp i tkr	Akkumulerat utfall ÅrMån	Akkumulerad budget	Avvikelse
Intäkter	0	0	0
Kommunbidrag	711	711	0
Summa intäkter	711	711	0
Personalkostnader	-231	-320	89
Övriga kostnader	-387	-391	4
Finansiella kostnader	0	0	0
Summa kostnader	-618	-711	93
Periodens resultat	93	0	93

Ekonomiskt utfall

Tabell utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Kommunfullmäktige	209	324	115	1 298	0
Kommunrevision	156	113	-43	450	0
Överförmyndare	229	214	-15	856	0
Nämnder, styrelser och Valberedning	24	60	36	239	0
Totalt	618	711	93	2 843	0

Analys och prognos

Prognosen är en budget i balans vid årets slut.

Kommunstyrelsen

Resultaträkning

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall ÅrMån	Ackumulerad budget	Avvikelse
Intäkter	409	1 329	-920
Kommunbidrag	12 160	12 160	0
Summa intäkter	12 569	13 489	-920
Personalkostnader	-6 307	-6 115	-192
Övriga kostnader	-7 204	-7 368	164
Finansiella kostnader	-14	-6	-8
Summa kostnader	-13 525	-13 489	-36
Periodens resultat	-956	0	-956

Ekonomiskt utfall

Tabell utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Kommunstyrelse	941	750	-191	3 000	650
Kommunchef	4 325	4 276	-49	17 107	-700
Ekonomiavdelning	1 701	1 817	116	7 269	0
HR-och löneavdelning	1 503	1 951	448	7 806	200
Kansli-och IT avdelning	4 645	3 365	-1 280	13 460	-250
Totalt	13 115	12 159	-956	48 642	-100

Analys och prognos

Verksamhet	Ack utfall 2203	Ack budget 2203	Avvikelse budget- utfall	Budget helår	Prognos
Kommunstyrelsen	941	750	-191	3000	+650

För KS räkning så avviker arvoden för helåret med 2% (-36 tkr), detta för att besked från riksdagen kom tidigt 2023 om nivån för innevarande år, och budgeten tog hänsyn till arvoden i nivå med 2022. Vidare har omställningsstöd motsvarande 350 tkr betalats ut.

Verksamhet	Ack utfall 2203	Ack budget 2203	Avvikelse budget- utfall	Budget helår	Prognos
Kommunledning	4325	4276	-49	17107	-700

Kommunledningen uppvisar en negativ budgetavvikelse på grund av ökade personalkostnader. Underskottet beräknas dock minska genom kommande organisationsöversyn

Verksamhet	Ack utfall 2203	Ack budget 2203	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos
Ekonomiavdelning	1701	1817	116	7269	0

Om inget oförutsett inträffar prognostiseras en budget i balans vid årets slut för ekonomiavdelningen.

Verksamhet	Ack utfall 2203	Ack budget	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos
HR-och lön	1503	1951	448	7806	200

HR-och löneavdelningen

Största överskottet finns på personalenheten, inom området personalkostnader, då HR-chef samtidigt är utbildningschef, och belastar utbildningsnämnden delvis. Prognosen visar +200 på helår men är högst osäker på grund av att andra budgetposter som exempelvis visseblåsarfunktion, arbetskläder och företagshälsovård kan variera mycket.

Verksamhet	Ack utfall 2203	Ack budget	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos
Kansli-IT	4645	3365	-1280	13460	-250

IT avdelningen -600 tkr

750 tkr består av kostnader som ännu inte har fakturerats verksamheterna för licenser och digitala verktyg.

Resterande underskott sista mars uppgår till 750 tkr.

Detta underskott har att härröra till semesterlöneskuld, övertidsersättning och kommunövergripande organisations strukturella processer, strukturer och rutiner.

Kansli- växel- och arkiv +200 tkr

Visar på överskott för första kvartalet, men då är inte E-arkivprojektet aktiverat ännu. Detta kommer under våren att avslutas och aktiveras, effekten blir överskott om 100 tkr, samt vakant tjänst två månader kommunikation +100 tkr.

Krisberedskap +150 tkr

På grund av vakans om 20 % kommer verksamheten visa på överskott.

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

IT-och kansliavdelningen

Åtgärder, kontroll över kostnadsutvecklingen, infört tydligare beställningsrutiner. Arbetet påbörjat med automatiserad inventarieförteckning, för att få bättre kontroll över våra digitala verktyg.

Allmänt

Allmänt gäller restriktivitet. Särskild analys görs i samband med vakanser över tänkbara andra lösningar.

Sektor samhällsutveckling

Resultaträkning

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall ÅrMån	Ackumulerad budget	Avvikelse
Intäkter	12 298	10 803	1 495
Kommunbidrag	13 012	13 012	0
Summa intäkter	25 310	23 815	1 495
Personalkostnader	-8 742	-8 916	174
Övriga kostnader	-15 845	-14 472	-1 373
Finansiella kostnader	-431	-427	-4
Summa kostnader	-25 018	-23 815	-1 203
Periodens resultat	292	0	292

Ekonomiskt utfall

Tabell utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Samhällsutveckling övrigt	8 113	8 849	736	35 562	400
Tekniska enheten	3 134	2 199	-935	4 978	-600
Arbetsmarknads- och integrationsenheten	445	901	456	3 815	400
Måltidsenheten	1 028	1 063	35	4 252	0
Totalt	12 720	13 012	292	48 607	200

Analys och prognos

Samhällsutveckling övrigt

Inom enheten utgör vakanser ett positivt resultat i Q1. Personalrekrytering tar tid och processen har påverkat verksamheterna negativt, framförallt inom fastighetsenheten där det redan är ansträngt och finns svårigheter att klara sitt uppdrag.

Prognos på helår +400 tkr

Tekniska enheten

Utfallet för Q1 är ett underskott som kan härledas till snöröjningen. Översyn pågår om vad som ska faktureras våra internhyresfastigheter.

Prognosen på helåret -600 tkr

Arbetsmarknads- och integrationsenheten

Utfallet i Q1 är positivt och beror på att vi har vakanta tjänster som kommer att tillsättas samt bidrag från migrationsverket för att ta emot flyktingar från Ukraina som ännu inte anlänt.

Prognos på helåret +400 tkr

Måltidsenheten

Prognos på helåret 0, budget i balans.

Sektor utbildning

Resultaträkning

Belopp i tkr	Akkumulerat utfall ÅrMån	Akkumulerad budget	Avvikelse
Intäkter	4 021	4 372	-351
Kommunbidrag	16 173	16 157	16
Summa intäkter	20 194	20 529	-335
Personalkostnader	-28 001	-24 594	-3 407
Övriga kostnader	-39 517	-41 177	1 660
Finansiella kostnader	-11	-8	-3
Summa kostnader	-67 529	-65 779	-1 750
Periodens resultat	-47 335	-45 250	-2 085

Ekonomiskt utfall

Tabell utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Nämndverksamhet	107	76	-31	305	0
Musikskola	212	452	240	1 808	1 000
Fritidsgård	0	150	150	600	600
Förskola, egen verksamhet	8 532	8 212	-320	32 849	-2 600
Förskola, köpt verksamhet	1 663	1 769	106	7 074	0
Grundskola inkl fritids, grundsärskola och förskoleklass, egen verksamhet	21 058	17 795	-3 263	71 176	-9 000
Grundskola inkl fritids, grundsärskola och förskoleklass, köpt verksamhet	5 183	5 325	142	21 302	0
Gymnasie- och gymnasiesärskola	8 309	8 614	305	34 457	0
Vuxenutbildning	1 202	987	-215	3 947	0
Förvaltningsledning	1 068	1 870	802	7 479	2 000
Totalt	47 334	45 250	-2 084	180 997	-8 000

Analys och prognos

Analys och prognos

Utbildningssektorn har under de senaste åren stått inför ekonomiska utmaningar. Omfattande anpassningar till gällande budgetram har genomförts under förevarande år. Resultatet efter första kvartalet är negativt. Det beror på att personalkostnaderna för i stort sett samtliga enheter är högre än budgeterat.

Ett underskott syns på förvaltningsledningen vilket beror på vakanser och sjukfrånvaro. En

konsekvens av det är ökad arbetsbelastning på övriga chefer och administratörer i sektorn.

Förskola - 300 tkr

Resultatet för förskolorna har visat underskott första kvartalet. Resursfördelningens ersättning täcker inte fullt ut nuvarande personalstyrka. Statsbidragen har minskat och verksamheten har ännu inte hunnit anpassas. Trots anpassningar är prognosen att ramen inte kan hållas till årets slut på grund av lagkrav kring verksamheten, barns behov och arbetsmiljö.

Grundskola inklusive fritids, grundsärskola och förskoleklass - 3 200 tkr

Personalstyrkan kostar mer än vad som är budgeterat. Skälet till att ramen inte kan hållas är på grund av lagkrav kring verksamheten, elevers behov och arbetsmiljö med mera. Här ligger också kostnader för skolskjuts som hittills överstiger budgeterade medel.

Förvaltningsledning 0 tkr

Den positiva avvikelsen för första kvartalet beror på vakanta tjänster och sjukfrånvaro.

Köpt verksamhet

Prognosen är att verksamheten håller budgeten på helåret.

Musikskola 240 tkr

Avvikelsen beror på en vakant tjänst.

Gymnasium inklusive Gymnasiesär

Prognosen är att verksamheten ska hålla sin budgetram.

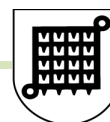
Vuxenutbildningen 0

Prognosen är att verksamheten ska hålla sin givna budgetram.

Nämndsverksamheten

Har ett mindre underskott just nu vilket förväntas att justeras då inga nämndsmöten planeras under sommaren.

På helheten visar sektorns prognos – 8 000 tkr.

Sektor omsorg

Resultaträkning

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall ÅrMån	Ackumulerad budget	Avvikelse
Intäkter	6 151	5 290	861
Kommunbidrag	40 492	40 492	0
Summa intäkter	46 643	45 782	861
Personalkostnader	-30 406	-31 770	1 364
Övriga kostnader	-17 102	-14 006	-3 096
Finansiella kostnader	-6	-6	0
Summa kostnader	-47 514	-45 782	-1 732
Periodens resultat	-871	0	-871

Ekonomiskt utfall

Tabell utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Nämndsverksamhet	194	170	-24	680	0
Omsorgskontor	3 785	2 787	-998	11 146	-5 200
Äldreomsorg	15 902	16 363	461	65 454	-1 210
Individ- och familjeomsorg	9 133	8 255	-878	33 020	-5 200
Enheten för stöd och service	6 060	5 750	-310	23 000	-250
Sektorchef	1 425	1 999	574	7 997	4 000
Kommunal hälso- och sjukvård	4 864	5 168	304	20 672	0
Totalt	41 363	40 492	-871	161 969	-7 860

Analys och prognos

Nämndsverksamhet

Prognos vid helår för Nämndsverksamheten är en budget i balans 0.

Omsorgskontoret redovisar ett underskott mot budget vid Q1 med - 998 tkr.

Underskottet är att härröra till köpta platser externt och ökade kostnader för bostadsanpassningsbidrag. Överskottet på personal är att härröra till sjukskrivning av ordinarie personal vilket reducerar underskottet och att en tjänst ännu inte har kunnat tillsättas.

Prognos vid helår för Omsorgskontoret är - 5 200 tkr.

Äldreomsorgen sammantaget redovisar ett överskott mot budget vid Q1 med 461 tkr.

Hemtjänsten redovisar ett underskott sista mars med - 352 tkr. Underskottet är att härröra till en underbudgeterad personalbudget, den beviljade insatstiden är mycket högre än budgeterade personalresurser. *Under året kommer man nyttja medel från två statsbidrag, varav det större är medel från bidraget för god och säker vård. Totalt uppgår dessa bidrag till cirka 500 tkr. Utan detta bidrag skulle det prognostiserade underskottet på helåret uppgå till ca - 2000 tkr. En avvikelse i paritet med 2022 års underskott.*

Prognos vid helår för Äldreomsorgen är - 1 200 tkr.

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett underskott vid Q1 med - 878 tkr

Underskottet har att härröra till ökade kostnader för placeringar av barn och unga externt.

Prognos vid helår för Individ- och familjeomsorgen - 5 200 tkr.

Enheten för stöd och service redovisar ett underskott mot budget vid Q1 med - 310 tkr.

Underskottet har att härröra till ett avtal gällande boende barn som hade tre månaders uppsägningstid vilket medförde en kostnad för januari som inte var budgeterad.

Prognos vid helår i Enheten för stöd och service - 250 tkr.

Sektorchef redovisar ett överskott mot budget vid Q1 med 574 tkr.

Överskottet är att härröra till pengar från Kommundelegationen.

Prognos vid helår för Sektorchef uppgår till ca 4 000 tkr. Då är samtliga medel från Kommundelegationen inräknade.

Kommunal hälso- och sjukvård redovisar ett överskott mot budget vid Q1 med 304 tkr.

Överskottet är att härröra till vakanser då legitimerad personal har valt att säga upp sig och då det tagit tid att rekrytera ersättare.

Prognos vid helår för kommunal hälso- och sjukvård är en budget i balans 0.

Kommunledningskontoret
Kommundirektör
Katrín Siverby

Tjänsteskrivelse
2023-05-11
2023/168

Kommunstyrelsen

Beslut om deltagande i prislappsmodellen

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att delta i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) arbete med prislappsmodellen. Kostnaden för deltagande (125 000 kronor exklusive moms) finansieras ut ofördelade medel 2024.

Ärendebeskrivning

SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) erbjuder kommuner att delta i ett projekt där målet är att genomföra en budgetprocess som utgår från en resursfördelningsmodell baserad på verksamhetens prislappar. Syftet är att ge de deltagande kommunerna tillgång till en budgetprocess och en modell för resursfördelning som ger tekniska och praktiska förutsättningar för en ekonomi i balans.

Projektet löper över en budgetprocess (ca 9 månader) från september 2023 till april 2024. Kommunen ska enligt SKR ha en projektgrupp bestående av tjänstepersoner som arbetar med kommunens budget. Deltagande kostar 125 000 kronor (exklusive moms), vilket debiteras 2024.

Kommunstyrelsens tidigare ordförande Ann Blomberg (C) gav 2022-12-30 kommundirektören i uppdrag att tillse att Färgelanda kommun anmälde sig till Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) arbete med prislappsmodellen.

Vid tiden för uppdragsöverlämnandet var inte det inte möjligt att ansöka om deltagande, varför verkställigheten fördröjdes. Sedan en tid tillbaka är detta möjligt och kommunen har därför skickat in en anmälan.

För att delta krävs kommunstyrelsebeslut före första projektmötet (september 2023).

Katrín Siverby
Kommundirektör

Sändlista:

Ekonomiavdelningen
Socialnämnden
Utbildningsnämnden
KLG

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Remiss
2023-04-17
2023/103

Kommunstyrelsen

Remiss- Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2024–2027 (RS 2023–01333)

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen ställer sig bakom yttrande daterat 2023-05-08, över Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2024–2027.

Sammanfattning av ärendet

Färgelanda kommun har som remissinstans inbjudits att lämna synpunkter på dokumentet ”Kulturstrategi Västra Götaland med kulturplan 2024–2027”.

Den regionala kulturstrategin är ett av Västra Götalandsregionens fyra måldokument. Förslaget på strategi som går ut på remiss ska från och med 2024 ersätta den befintliga kulturstrategin.

Strategin är styrande för Västra Götalandsregionen. Den är menad att vägleda och inspirera kommuner, kommunalförbund i Västra Götaland, liksom de organisationer som utvecklar och möjliggör kulturen i Västra Götaland.

Beslutsunderlag:

Yttrande, dat 2023-05-08

Tjänsteskrivelse, dat 2023-04-17

Missiv, dat 2023-03-01

Remissversion av Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2024–2027, dat 2023-03-01

Bilaga 1: Verksamheter med stöd och uppdrag från kulturnämnden, dat 2023-03-01

Bilaga 2: Unga kulturutvecklare, dat 2023-03-01

Sändlista:

Västra Götaland

Izabel Flood
Kommunsekreterare

Kansli
Izabel Flood
Kommunsekreterare
izabel.flood@fargelanda.se

Västra Götalandsregionen

Yttrande avseende kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2024–2027

Allas rätt till kvalitativa kulturupplevelser

Regionen behöver lägga extra fokus allas möjlighet att få ta del av regionens kulturliv både som åskådare och som aktiv utövare. På sikt kommer det att avgöra regionens legitimitet i de mer perifera och glest befolkade områdena. Kulturstrategin innehåller flertal förslag med turnerande teateruppsättningar och musikarrangemang. Det är bra och kan säkerligen utvecklas vidare om man får till såväl gemensam planering som fungerande lokala arenor. Men. Geografiska avstånd till institutioner såsom operan, teatrar med flera som erhåller lejonparten av kulturnämndens resurser måste göras tillgängliga för alla regionens invånare. Extra svårt är det för den som inte har tillgång till bil att ta del av detta utbud. Genom att Västtrafik utökar sina turer runt om i regionen kan fler få möjlighet att ta del av det kvalitativa utbud av kultur som är centrerat kring Göteborg med omnejd. Ett förslag som ligger i linje med kulturstrategin där man pekar på möjligheten att stärka och utveckla strukturer genom såväl interregional som interkommunal för att nå målen om gemensamma frågor. (sid.18)

Kulturella och kreativa näringar

Flertalet som är verksamma inom kulturella och kreativa näringar är ensamföretagare. Många med så små marginaler att de måste, helt eller delvis, dryga ut inkomsterna med annat förvärvsarbete. Brist på tid och pengar gör det svårt att utveckla såväl fysiska som digitala försäljningskanaler.

Genom att utnyttja digitaliseringens potential skapas möjligheter för kreatörer, konstnärer och författare att nå ut till en bredare publik och presumtiva köpare, oaktat var i regionen man bor, utan mellanhänder och fördyrande omkostnader. För att starta processen krävs en tydligare och mer proaktiv regional satsning förslagsvis i samarbete med regionala och kommunala näringslivsutvecklare för att hitta former för det kulturella näringarnas möjlighet att nå en högre grad av egenförsörjning. Förslaget

ligger i linje med den regionala utvecklingsstrategin där man skriver om vikten att stimulera med mindre företagens innovationskraft, inte minst inom de kulturella och kreativa näringarna, för att öka entreprenörskap och nyföretagande.

Möta den digitala samhällsutvecklingen

Digitaliseringen har medfört en genomgripande förändring av våra medievanor. Största delen av nyhetsförmedling och opinionsbildning sker numera digitalt. Sociala medier är en naturlig del i många människors vardag och har kommit att påverka de politiska processerna och spelar numera stor roll i opinionsbildningen och informationsflöden. I ett alltmer mångfasetterad mediebrus måste man kunna sälla bland fakta och fake news i ett ständigt flöde med såväl sockrad retorik som känsloladdad polemik. Samtidigt är det på nätet som mycket av framtidens utvecklingspotential finns och av den anledningen blir medie- och informationskunnighet en kunskaps som alla behöver. Digital kompetens, även kallad MIK, är en av EU:s åtta nyckelkompetenser som innefattar kunskaper om hur den digitala tekniken fungerar och vilken roll den spelar i samhälleliga sammanhang.

Biblioteken en garant för att ge människor med olika förutsättningar och tillgång till information, kunskap och kompetensutveckling

MIK är en viktig demokratifråga och nödvändig kunskap för att på ett adekvat sätt kunna orientera sig i samhället. Här spelar förmågan att söka fram, samla in och bearbeta information och använda den på ett kritiskt och systematiskt sätt in. Samt att kunna bedöma dess relevans och skilja mellan vad som är fakta och vad som är opinionsbildning eller rent av desinformation.

Alla kommuner har minst ett bibliotek med utbildade bibliotekarier som i sin yrkesroll har kunskap om informationshantering. I bibliotekens uppdrag ingår att värnandet av den fria åsiktsbildningen samt att minska klyftan mellan den som har och inte har tillgång till information. Redan nu kan biblioteken söka MIK-stöd från regionen för egen kompetensutveckling alternativt erbjuda utbildning till invånarna. Stödet är bra men behöver utvecklas och sättas i ett tydligt sammanhang där regionala och kommunala verksamheter samverkar med ideella organisationer och föreningsliv.

Ulla Börjesson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Barn och unga

Kulturstrategi 2024–2027

Unga är en mångfacetterad och diversifierad grupp. Skillnaden mellan grupper bland barn och unga är stor. Många unga söker sig till kulturverksamheter i syfte att göra en förändring i samhället. Konsten i sig är inte det enda incitamentet för skapandet. Kulturens samhällsförändrande kraft är ett närvarande och grundläggande perspektiv hos barn och unga. Kulturen ska vara tillgänglig och till för alla. Kulturen ska vara av, med och för unga.

Kulturens värde för samhället och individen

Kultur är ett sätt att finna tillhörighet i livet i ung ålder. Utbudet av olika uttryck är stort och alla ska ha en plats att kunna uttrycka sig i en global och rusande värld. Att ge barn och unga möjlighet att tidigt i livet ta del av kultur ger inte bara en tillväxt in i konstnärligt skapade och kreativa näringar, utan är värdefullt för hela samhället. Individerna bygger samhället. Genom att ta del av kultur ökar välbefinnandet och ger effekter på skolresultat och den psykiska hälsan. Att i ett tidigt stadie leda ungdomar som faller risk för kriminalitet och socialt utanförskap till en skapande plattform att uttrycka sig ifrån, och vara del i en gemenskap, kan ha förebyggande effekter. Kulturens läkande och främjande värden ska inte underskattas. Att uppleva och skapa kultur är del i arbetet med *Fullföljda studier*¹ och förebygger utanförskap och kriminalitet. Ungas drömmar om att utveckla sitt skapande och satsa på karriärer inom kulturella yrken påverkas av kulturens reducerade status. Verka för utvidgade karriärvägar för unga in i kreativa yrken. Offentligt finansierade jobb och utbildningar inom kultur ger unga en brygga in i det kreativa arbetslivet.

”Alltså för mig är det som att varje pjäs jag kört, så kommer jag ihåg de där fem minuterna innan och efter. (...) Det är så fantastiskt att jobba timmarna innan en pjäs för då är det verkligen en gemenskap i gruppen. Man sminkar sig och fixar varandra och sånt, och det blir ju verkligen en extremt mysig stämning där man kommer varandra närmre. Du njuter av vad du gjort och samtidigt vet du att du har klarat av någonting. Man känner sig väldigt stolt över sig själv.”

Mobilitet och geografiska avstånd

Unga är en mobil samhällsgrupp, ofta utan möjlighet att själva välja boplatser. Skillnaderna i levnadsvillkor för unga i stad och glesbygd är stora. Unga på landsbygden har begränsade möjligheter att vara mobila. Kollektivtrafiken är en avgörande faktor för ungas fritidsvanor och kulturutövning. Verka för en utbyggd kollektivtrafikförsörjning i glesbygd under kvällar och helger till ett överkomligt pris.

”Jag älskar reaktionen stadsbor får” (angående hur kollektivtrafiken fungerar på landsbygden)

¹ | *Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021 – 2030* anges fullföljda studier som en av fyra tvärssektoriella kraftsamlingar.

Kultur i skolan

Trösklarna in i kulturens värld upplevs som höga. Genom att införa en kulturgaranti² i skolan ges alla barn möjlighet att ta del av kultur. Göra barn delaktiga i kulturgarantins utbud. Öka kulturgarantins frekvens. Kultur är mer än en upplevelse. Kultur är likvärdig andra utbildningar för att stärka den personliga utvecklingen och utsikterna att bidra till samhället. Verka för ökad kvalitet på de estetiska gymnasieutbildningarna på landsbygden. Verka för yrkesmöjligheter inom kulturlivet.

Kreativt utrymme

Barn och unga ska ges utrymme att själva styra över sitt skapande. Bristerna i lokalförsörjning för skapande unga är stor. Verka för en utbyggd infrastruktur för barn och ungas kreativa skapande. De ekonomiska hindren är avgörande för barn och ungas del i kulturlivet. Verka för kostnadsfria kulturupplevelser och skapandeverksamheter för barn och unga. Ge barn och unga ekonomiskt stöd för att kunna förverkliga sina idéer.

Jämlikhet, jämställdhet och interkulturell dialog

Det är aldrig för sent i livet att börja skapa. Personer som introduceras i ett sent skede ska ges samma möjligheter att skapa. Verka för åldersintegrerade kulturupplevelser. Ge vuxna möjlighet att utöva kultur på nybörjar- och amatörnivå utan ekonomiska hinder. Motverka åldersgränser och åldersrelaterad diskriminering genom att föra bort motsättningar mellan åldrar. Fokusera i stället på kunskapskompetens. Införa kunskapsgränser i stället för åldersgränser. Verka för en kostnadsfri kulturskola för alla åldrar. Barn i asylprocess och barn på flykt är särskilt utsatta och ska ges rätt till sin kultur. Unga ska ha rätt att utöva sitt modersmål. Ge föräldrar resurser och möjlighet att praktisera sina identitetskulturer samt föra vidare dem till och genom generationer. Utsatta grupper som hbtqi+, funktionsvarierade och andra marginaliserade grupper ska få utrymme och plattformar att få uttrycka sig.

”Vi har ju vår nuvarande samhällsstruktur där man går i skolan eller till jobbet eller vad det nu är. Men kulturen, det kan vara som en liten escape från det. Alltså, man får göra allting i sin egen takt. Man får uttrycka sig, man får inspireras av andra. Man får känna med andra. Man får vara människa helt enkelt.”

Barnkonventionen och barnrätt

Ungas rätt till kultur är en del av Barnrättskonventionen. Erbjudna och uppmana barn och unga att vara delaktiga i tidiga skeden i beslutsprocesser. Inflytandets makt skall väga lika tungt för alla åldersgrupper. Även ge yngre barn rätt att delta och uttrycka sin åsikt inför beslut som rör barn.

---

² Kulturgaranti är en plan vissa kommer har, och betyder att alla barn i skola och förskola regelbundet får en kulturupplevelse under skoltid. Ofta är kulturupplevelsen en gång per läsår.

Digitalisering och kommunikation

Unga är ofta digitala. Verka för att samordna information om kulturhändelser för barn och unga på digitala plattformar.

Vuxna erbjuder formen och skapar forum

Ett starkt kontaktnät är avgörande för ungas skapande. Att hitta andra med samma intresse kan vara en utmaning för unga. Vuxna reglerar barn och ungas kulturliv och kan undanhålla möjligheter att få tillträde till kulturvärlden. Vuxnas inbjudan till skapande verksamheter och kulturupplevelser är avgörande för barns och ungas deltagande. För att kunna vara delaktig i kulturlivet måste du först delta. Kompetenta vuxna måste visa vägen.

”Ju mer meriter man har desto mer får man göra, om man inte börjar tidigt får man inte vara med.”

Förvaltningen för kulturutveckling

Västra Götalandsregionen

2023-02-08

Bilaga: Kulturnämndens stöd och uppdrag

Bilaga till Kulturstrategi och regional kulturplan
Västra Götaland 2024–2027

Innehåll

Sammanfattning	3
Uppdragsbaserade verksamhetsstöd och långsiktiga uppdrag	4
Uppdragsbaserade verksamhetsstöd	4
Långsiktiga uppdrag.....	5
Kulturnämndens verksamhetsstöd	10

Sammanfattning

Bilagan innehåller en förteckning över de verksamheter som vid publiceringsdatumet har långsiktiga stöd från Västra Götalandsregionens kulturnämnd. Stöden som ingår är uppdragsbaserade verksamhetsstöd (UVS) till regionägda verksamheter 2021-2024, långsiktiga uppdrag (LSU) 2021-2024 och treåriga verksamhetsstöd inom kultur och civilsamhälle.

Bilagan ska framledes uppdateras senast den 31 oktober varje år under strategiperioden.

Uppdragsbaserade verksamhetsstöd och långsiktiga uppdrag

Verksamheter med uppdragsbaserade verksamhetsstöd (UVS) är bolag eller förvaltningar som helt eller delvis ägs och drivs av Västra Götalandsregionen. Verksamheter med långsiktigt uppdrag (LSU) har varierande organisationsformer. Gemensamt för verksamheterna är att de har fyraåriga uppdrag från kulturnämnden, med mål och indikatorer baserade på kulturstrategins prioriteringar. Merparten av organisationerna tar del av statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Uppdragsbaserade verksamhetsstöd

Film i Väst AB

Film i Väst är en av Europas ledande regionala filmfonder och efter Svenska Filminstitutet näst största finansiären av svensk film. Sedan starten 1992 har Film i Väst samproducerat fler än 1 300 svenska och internationella långfilmer, dramaserier, dokumentär- och kortfilmer. Samproduktionerna har vunnit Oscar, Golden Globe, Emmy och European Film Awards. Film i Väst är en del av Västra Götalandsregionen, Skandinaviens ledande filmregion.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

GöteborgsOperan AB

GöteborgsOperans kärnverksamhet är att bedriva opera-, musikal-, dans- och konsertverksamhet med hög internationell konstnärlig kvalitet som når och angår många människor. Genom regionala och internationella turnéer samt samproduktioner behåller GöteborgsOperan ett ben i Västra Götaland och ett på den internationella arenan. GöteborgsOperan bidrar till scenkonstens utveckling och tillgänglighet samt till att Västra Götalandsregionen syns på den internationella opera- och dansarenan.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Göteborgs Symfoniker AB

Göteborgs Symfoniker AB är ett helägt aktiebolag inom Västra Götalandsregionen med uppdraget att bedriva konsertverksamhet med hög internationell konstnärlig kvalitet som når och angår många människor. I organisationen ryms en orkester, en vokalensemble, ett gediget utbud av publikupplevelser, en bred ungdomsverksamhet och mycket, mycket mer. Vi är totalt 170 anställda som arbetar med både egna och externa arrangemang.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Förvaltningen för kulturutveckling

Styrelsen för kulturutveckling bedriver och främjar verksamhet inom områdena kultur, natur och kulturarv. Styrelsen bidrar till ett rikt kulturliv i ett sammanhållet Västra Götaland. Centrala frågor för styrelsen för kulturutveckling är att erbjuda kommunerna och

civilsamhället i Västra Götaland specialistkunskap inom kultur-, natur och kulturarvsområdena, att bedriva verksamhet på sex museer och besöksmål; Forsviks bruk, Göteborgs naturhistoriska museum, Lödöse museum, Slöjd & Byggnadsvård, Vitlycke museum och Vänersborgs museum, att erbjuda kunskap kring samordning och genomförande av projekt och aktiviteter på uppdrag av och i samarbete med kommunerna och civilsamhället i Västra Götaland, att genomföra projekt på uppdrag av och i samarbete med kommunerna och civilsamhället i Västra Götaland och att ansvara för den regionala biblioteksverksamheten och tillsammans med kommunerna i Västra Götaland driva och utveckla verksamheten. Styrelsen har också ett tydligt uppdrag att arbeta utifrån de behov som andra aktörer i regionen har och på så sätt i förlängningen att skapa möjligheter för invånarna i hela Västra Götaland att ta del av ett rikt kulturliv.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Regionteater Väst AB

Regionteater Väst (RTV) är Sveriges största turnerande scenkonstinstitution för en ung publik och en av landets största producenter av dans och teater. RTV skapar scenkonst som är tillgänglig och utmanande och som i tilltal och ämnesval främst riktar sig till människor mellan 6–16 år. Ägare är Västra Götalandsregionen och Uddevalla kommun. Ungefär 80 % av föreställningarna spelas på turné, och framtagandet av produktionerna görs ofta i nära samarbete med barn.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Långsiktiga uppdrag

Föreningsarkiven: Bohusläns föreningsarkiv, Föreningsarkivet i sydvästra Götaland, Skaraborgs föreningsarkiv, Älvsborgsarkivet.

Arkiven är samhällets samlade minne och föreningsarkiven har ett ansvar för att bevara de källor som belyser civilsamhällets historia. Medan de offentliga arkiven visar på samhället ur ett myndighetsperspektiv, bidrar föreningsarkiven till att ge en kompletterande bild av kulturarvet genom att visa på civilsamhällets roll och dess demokratiska arbete utifrån ett kulturhistoriskt perspektiv. Föreningsarkiven har en lång historia och tradition i Sverige. Få andra länder i Europa kan uppvisa en sådan mångfald i föreningsarkiv. Föreningsarkiv förvaltar, tar tillvara och förmedlar folkrörelsernas och föreningarnas arkivhandlingar. Därmed ansvarar de för källorna till en viktig del av demokratins historia, vilket bidrar till att värna de demokratiska värdena.

Verksamheterna tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Blåsmusik i väst

Blåsmusik i Väst ekonomisk förening har som ändamål att värna och utveckla professionell blåsmusik i Västra Götalandsregionen. Uppdraget genomförs av Göteborg Wind Orchestra, en av landets få professionella blåsorkestrar med stor genrebredd och inom det nystartade Blåsmusikcentrum i Västra Götaland, båda med ett tydligt utvecklingsfokus.

Verksamheterna tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Bohusläns museum

Bohusläns museum är ett levande kulturcentrum med fri entré och öppet 361 dagar om året. Föreläsningar, musikafnarn, temadagar och spännande utställningar ger många anledningar till återbesök. Varje år visas flera tidsbegränsade utställningar. Aktiviteterna är många, ca 400 programpunkter om året. Bohusläns museum är det näst mest besökta regionala museet i Sverige. Museet har också en omfattande verksamhet runt om i Bohuslän. Det kan vara arkeologiska undersökningar både i hav och på land, byggnadsvård och dokumentationer av olika kulturmiljöer. Resultaten presenteras sedan bland annat i rapporter, böcker, webbsidor, föredrag och utställningar.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Borås konstmuseum

Borås Konstmuseum är en del av Borås stads kulturförvaltning och är känt för sina nationella och internationella utställningar och profilerar sig på områdena samtidskonst och rörlig bild. Museet äger och förvaltar en stor konstsamling som omfattar verk från tidigt 1900-tal till samtida konst. Borås Konstmuseum ansvarar också för stadens offentliga konst och arrangerar Borås Art Biennial. Borås Konstmuseum har genom sitt mångåriga engagemang för film- och videokonst uppdrag från Västra Götalandsregionen att samla, vårda och visa rörlig bild. Ett uppdrag museet förvaltar genom att visa videokonst på museet och genom att ta aktiv del i den rörliga bildens utveckling och möjligheter på museiområdet.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Borås stadsteater

Borås stadsteater är en del av Borås stads kulturförvaltning och är den enda institutionsteatern i Västra Götaland utanför Göteborg vars uppdrag är att producera scenkonst i vårt eget teaterhus och på andra spelplatser i Västra Götaland. Ett vanligt spelår produceras fem olika föreställningar på de egna tre scenerna. Från och med 2021 har teatern även ett regionalt turnéuppdrag, vilket innebär att arbeta uppsökande med föreställningar i hela regionen. Dessutom erbjuder teatern en variation av gästspel och utgör en lokal mötesplats för samtal och föreläsningar, både i egen regi och i samarbete med andra lokala och regionala aktörer.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Dalslands konstmuseum

Stiftelsen Dalslands museum och konsthall (Dalslands konstmuseum) ligger beläget på en höjd i Upperud i den gamla bruksmiljön. Museet öppnades 1995 och initierades av antikhandlare Sten Torstensson, vars samling utgjorde basen för det nya museet. Idag visar museet, utöver sin permanenta samling, en rad olika utställningar med samtidskonst under perioden mars till november.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Folkteatern i Göteborg

Folkteatern är en länsteater med placering i Göteborg. Teater arbetar med kvalitativ scenkonst för vuxna och unga. Föreställningarna vågar utmana och ifrågasätta normer och strukturer. Med rötter i folkbildningen har Folkteatern en unik historia att utveckla. Folkteatern är en normkreativ arbetsplats som prioriterar mångfald.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Göteborg Film Festival

Göteborg Film Festival har utvecklats och vuxit sig stark under mer än 40 års tid och är idag Nordens största publika filmfestival och den nordiska filmbranschens viktigaste årliga mötesplats. Idag är Göteborg Film Festival ett av Sveriges absolut största kulturevenemang och publikens respons vittnar om att evenemanget funnit sin plats i både hjärtan och medvetande. Det som en gång började som två cineasters djärva dröm har blivit en stabil och uppskattad del av det svenska kulturlivet och en betydelsefull aktör i den internationella filmbranschen. Festivalen pågår under elva dagar i månadsskiftet januari-februari och lockar omkring 250 000 besök varje år. Under festivalperioden visas omkring 200 filmer från 80 länder på omkring 750 visningar. Föreningen arrangerar förutom Göteborg Film Festival även barn och ungdomsfilmfestivalen Göteborg Film Festival Prisma i oktober och utomhusfestivalen Göteborg Film Festival Open Air i augusti.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Hantverkslaboratoriet

Hantverkslaboratoriets uppdrag är att dokumentera, säkra och utveckla traditionella hantverkskunskaper inom områdena bygg, kulturlandskap och trädgård. Kunskaper som är nödvändiga för att vårda och utveckla kulturmiljöer, men också i arbetet för en hållbar framtid. Hantverkslaboratoriet ger hantverkare kompetensutrymme att medverka i forskning och utvecklingsarbete om material och tekniker. Att utveckla entreprenörskap och stödja nätverk är andra viktiga uppgifter, liksom att fungera som en plattform för professionella möten mellan hantverkare och andra aktörer inom kulturmiljövården. Hantverkslaboratoriet driver projekt och genomför insatser inom områdena bygghantverk, kulturlandskap och trädgård i samarbete med hantverksföretag, branschorganisationer och samhällssektorer.

Innovatum Science Center AB

Innovatum Science Center har 4200 kvadratmeter fulla av interaktiva stationer, kreativa lekplatser och fascinerande experiment. Det finns möjlighet att vara aktiv, leka och prova på saker för hela familjen, men det finns också utrymme för den som vill gå runt och ta det lugnt och ta del av information och historia. Innovatums Science Centers mission är att öka intresset och förståelsen för teknik, naturvetenskap och industrisamhällets förändring, genom att skapa möten mellan människa och teknik, teori och praktik, historia och framtid.

Konstmuseet i Skövde

Konstmuseet i Skövde gör runt sju tillfälliga utställningar varje år med allt från internationell samtidskonst till konsthistoriska exposéer med verk från samlingen. Dessutom finns en basutställning med verk ur samlingen där fokus ligger på svenskt 1900-tal till idag. De tillfälliga utställningarna i Stora galleriet utgår från Konstmuseets

normkritiska uppdrag. Inom ramen för Artist in Residence Skövde gör Konstmuseet egna residens såväl som samverkar med andra aktörer så som till exempel Slöjd i väst och Riksteatern. Genom residensprogrammet skapas många nya ytor för dialog och möten mellan Konstmuseet och lokalsamhället, möten som kommer både allmänheten, det lokala kulturlivet och studenterna på Högskolan i Skövde till gagn.

Kulturakademin

Kulturakademin erbjuder kompetensutveckling med såväl spets som bredd för professionella verksamheter, grupper och individer inom scenkonst, musik, audiovisuella medier samt bild och form i Västsverige. Ågare är Film i Väst, Göteborgs Operan, Göteborgs Symfoniker, Folkteatern, Regionteater Väst samt Teater Halland.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

KulturUngdom

KulturUngdom är en ideell förening som backar, synliggör och utvecklar initiativ kring eget skapande, projekt och arrangemang av och med unga mellan 13-30 år i Västra Götaland. Sedan starten 1994 arbetar de med att främja kulturutövares och arrangörers rättighet till inflytande och delaktighet i kulturlivet. KulturUngdom erbjuder samarbeten, nätverk och kontakter lokalt, nationellt och internationellt. Föreningen stöttar också med marknadsföring, kulturstödet K-Pengar och teknik.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Läckö slott

Det kulturhistoriskt värdefulla byggnadsminnet och besöksmålet Läckö Slott lockar besökare från Sverige, Västra Götaland, Europa och världen. Här produceras och arrangeras opera, teater, konserter, slottsvisningar och utställningar i nära samarbete med kulturarvsinstitutioner och det fria kulturlivet. Kulturella och pedagogiska aktiviteter för barn genomförs året om. Slottet, Lilla Slottsträdgården, restaurang Hvita Hjorten och naturum Vänerskärsgården – Victoriahuset tillsammans med omgivande natur, erbjuder besökaren många olika sorters upplevelser.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Nordiska akvarellmuseet

Nordiska Akvarellmuseet har sedan invigningen år 2000 sett på akvarelltekniken från samtidens och den nutida konstens perspektiv, mot bakgrund av akvarellmåleriets tradition. Detta görs genom utställningar, forskning, konstpedagogik, förmedling och genom att främja den nordiska konstscenen. Museet har sedan dag ett bedrivit en bred pedagogisk verksamhet. I Nordiska Akvarellmuseets uppdrag ingår att stimulera till möten mellan konstnärer och till konstnärlig och kreativ utveckling. Detta genom bland annat forskning, projekt, samarbeten och residensstipendier.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Nätverkstan

Nätverkstan är ett kunskapscentrum som stöttar och utvecklar kulturlivet. Vi är en oberoende aktör i svenskt och internationellt kulturliv som verkar för kritisk offentlighet, nyskapande och öppenhet. Med ett dialogbaserat arbetssätt är vi lyhörda för kulturaktörers behov och fungerar ofta som brobyggare mellan kulturliv, politik, förvaltning och civilsamhälle. Nätverkstan stöder småskalig publicistisk, kulturell och konstnärlig verksamhet genom att översätta mellan kulturlivet och förvaltning/politik/allmänhet; vi talar både konstnärers och byråkraters språk, stödja kulturtidskrifter, förlag och andra med tjänster inom ekonomi, teknik, distribution, marknadsföring, fortbildning, fortbilda konstnärer och andra kulturaktörer genom såväl fleråriga utbildningar som kortare kurser, utreda kulturorganisationer på deras och andras uppdrag – men också på egna initiativ, publicera egna och andras skrifter i syfte att fördjupa och konkretisera den kulturpolitiska och kulturekonomiska diskussionen samt att agera och samverka när utvecklingen inom kulturlivet och samhället så kräver det.

RF-SISU Västra Götaland

RF-SISU Västra Götaland är Riksidrottsförbundets och SISU Idrottsutbildarnas regionala organisation, som utvecklar och stödjer idrotten i Västra Götaland. RF-SISU Västra Götaland har två olika roller; folkbildning med utbildning och bildning samt företrädarrollen för idrott där man ger stöd, leder och utvecklar idrotten. Under uppdragsperioden är arbetet med fysisk aktivitet för barn och unga samt inkluderande idrott för alla särskilt viktiga.

Riksteatern Väst

Riksteatern Väst är en samverkans- och främjarorganisation för riksteaterföreningar och andra anslutna organisationer inom Västra Götaland. Den regionala föreningen arbetar för att främja, stötta och utveckla föreningarnas verksamhet samt scenkonsten runt om i regionen. Riksteatern arbetar med ett brett utbud av scenkonst och utvecklar metoder för att nå nya publikgrupper tillsammans med riksteaterföreningarna och andra organisationer. De är en del i arbetet med att bygga och stärka en infrastruktur för scenkonst i hela regionen. De är en av landets 21 regionala riksteaterföreningar. Det finns 28 lokala riksteaterföreningar i Västra Götaland, samt 15 kulturorganisationer som är anslutna till Riksteatern och Riksteatern Väst.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Röda Sten Konsthall

På Röda Sten Konsthall visas utställningar och föreställningar av svenska och internationella samtidskonstnärer. Under varje utställning finns ett brett utbud av program, visningar, samtal, föreläsningar och kreativa workshops för alla åldrar. Programmet inspireras av utställningarnas uttryck och frågeställningar. En stor del av verksamheten riktar sig till barn och unga. Sedan 2006 är Röda Sten Konsthall huvudman för Göteborgs Internationella Konstbiennial (GIBCA) som vartannat år fyller Göteborg med samtidskonst från hela världen.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Textilmuseet

Textilmuseet är ett av Nordens ledande museer inom textil och mode med samlingar av kläder, tyger, textilmaskiner med mera. Basutställningen Textil Kraft berättar om textilproduktion, medan tillfälliga utställningar varierar från mode, design, konst och hantverk till teknik, forskning, hållbarhet och smarta textilier. Textilmuseet är placerat i Textile Fashion Center – ett centrum för utbildning, forskning, entreprenörskap och upplevelser inom textil och mode i Sveriges textila huvudstad Borås.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Vara konserthus AB

Vara Konserthus är ett kommunägt aktiebolag och drivs med stöd av Vara kommun och Västra Götalandsregionen. Vara konserthus stödjer storbandsmusiken genom Bohuslän Big Band och genom ungdomsstorbandet Next Generation Big Band. Vara Konserthus har även fått uppdraget att utveckla samarbetet med artister i det fria kulturlivet genom Artist in Residence. Uppdraget att utveckla dansen som konstform innebär bland annat att arbeta för att stärka den professionella dansen samt att förbättra tillgängligheten för alla åldrar. Förutom konserter och föreställningar så arrangerar konserthuset varje år närmare 200 konferenser och event.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Västergötlands museum

Västergötlands museum är ett kulturcentrum med en bred verksamhet. Museet har sex fasta utställningar. Strax intill museet ligger friluftsmuseet Fornbyn med ett trettiotal byggnader från 1800-talet. Museet bedriver även byggnadsantikvarisk- och arkeologisk uppdragsverksamhet samt utför kulturmiljöunderlag. Föremålssamlingarna är en av landets största, och utgör grunden för basutställningarna.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Kulturnämndens verksamhetsstöd

Kulturnämnden ansvarar för uppdrag och stöd till aktörer inom kulturområdet i Västra Götaland. Nämnden ansvarar även för organisationsstöd och verksamhetsbidrag till det civila samhället som verkar på regional nivå i Västra Götaland, organisationsbidrag till studieförbundsdistrikt och idrottsförbundsdistrikt samt föreningsstöd till distriktsorganisationer. Sammantaget utlyser och fördelar kulturnämnden en mängd stöd till olika målgrupper och syften inom ansvarsområdena. De olika typerna av verksamhetsstöd listas nedan.

Verksamhetsstöd kultur 2022–2024	
Verksamhet	Summa
3:e våningen – Dansscen och Konsthall – en visuell mötesplats	500 000
Angered's Teater	900 000
Atalante	800 000
August Abrahamsons Stiftelse – Nääs Slott och Slöjdseminarium	500 000
Big Wind	500 000
Bohusläns cirkussällskap RV	500 000
Dalslands konstgrafiska verkstad	50 000
Dalslands Litteraturförening	800 000
Danscentrum Väst Centrumbildning för dans	1 000 000
Danskompaniet Spinn c/o Producentbyrå	830 000
Danspoolen, Kultur och fritidsförvaltningen, Vänersborg	200 000
Embla dans & teater utvecklar organisation, konstnärligt arbete och digital plattform	500 000
Flygupplevelsecentret Aerozeum	690 000
Folkmusik i Väst	480 000
Föreningen för Göteborgs internationella orgelakademi	450 000
Föreningen Halmens Hus	675 000
Föreningen Internationellt Vävcenter Sjuhärad	200 000
Föreningen Trädgårdsresan	500 000
Författarcentrum Väst	1 000 000
Gothenburg English Studio Theatre	400 000
Gothenburg Studios Development	300 000
Grafik i Väst	400 000
Göteborg Artist Center	450 000
Göteborg Baroque	500 000
Göteborgs bildverkstad	300 000
Göteborgs och Bohusläns Hemslöjdsförbund	120 000
HembygdVäst: Bohusläns hembygdsförbund, Dalslands fornminnes- och hembygdsförbund, Göteborgs hembygdsförbund och Västergötlands hembygdsförbund	700 000
Illustratörcentrum	450 000
Karlsson Barock	250 000
Konstlitografiska verkstaden i Tidaholm	470 000

Konstnärernas Kollektivverkstad Bohuslän	700 000
Konstnärernas kollektivverkstad Göteborg	700 000
Konstnärscentrum Väst	650 000
Kultur 1740/Glasets Hus Limmared	500 000
Kulturbruket på Dal	600 000
Maritimt i Väst	250 000
Marks konstgrafiska verkstad	90 000
Meeting Plays	300 000
Musikcentrum Väst	980 000
Nationellt centrum för musiktalanger Vänersborg	1 500 000
NAV – industrihistoria och arbetslivsmuseer i Väst	331 000
Not Quite	650 000
Nääs Konsthantverk	100 000
Riksföreningen Folkets Bio Filmpedagogerna	750 000
Rörstrand Museum	500 000
Skaraborgs Hemslöjdsförening	110 000
Skaraborgs konstgrafiska verkstad	312 120
Språng	250 000
Stiftelsen Gerlesborgsskolan	500 000
Stiftelsen Konsthantverkscentrum	450 000
Strömstads kommun	450 000
Svensk Form Väst	450 000
Sverigefinska Riksförbundets Västra Götalands distrikt	150 000
Sveriges Konstföreningar Västra Götaland	180 000
Teatercentrum västra regionen	450 000
Westside Music Sweden	2 500 000
Vitlycke Centre for Performing Arts	700 000
Ålgården Konstnärernas Verkstäder och Galleri	350 000
	30 868 120

Verksamhetsstöd kultur 2023–2025	
Verksamhet	Summa
ADAS teater	300 000
Art of Spectra	400 000
Arthem - Romska teatern	300 000

Berättargruppen EDUT	350 000
Borås spelmannslag	18 400
Centrum för fotografi	450 000
Clandestino Institut	800 000
Clownkliniken	587 204
Creative C Innovation Hub	500 000
Fritidsbanken Sverige	400 000
Göthenburgo	400 000
Knutpunkt c/o GAC	650 000
Masthuggsteatern	600 000
Mosaikfabriken	400 000
Returkultur	450 000
Scenkonst Gerlesborg	200 000
Skogen	300 000
Svenshögen station	300 000
Teater Jaguar	200 000
Teater Kattma	300 000
Teater Nu	250 000
Textival	400 000
Veterinärhistoriska museet	650 000
VG Live	500 000
Älvsborgs läns hemslöjdsförbund	110 000
	9 815 604

Verksamhetsstöd HBTQ och funktionshinder 2023–2025	
Verksamhet	Summa
Barn till ensamma mammor/Fryshuset	85 000
Barnets rätt i samhället (BRIS)	340 000
Maskrosbarn	100 000
Räddningsmissionen	150 000
We & Sports Club	125 000
Ekumeniska grupperna för kristna hbtq-personer i Göteborg (EKHO)	200 000
Homan Göteborg	170 000
RFSL Sjuhärad	250 000
RFSL Skaraborg	110 000
Queerrörelsens arkiv och bibliotek (QRAB)	70 000
RFSL Sjuhärad	230 000
West Pride	1 000 000
Reclaim Prides vänner	70 000

Funktionsrätt Västra Götaland	1 075 000
Funktionsrätt Skaraborg	625 000
Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH) Västra Götaland	500 000
Axevalla folkhögskola	100 000
Bergsjöns finska förening	50 000
Göteborgs finska pensionärsförening	60 000
Härrydas Finska Pensionärsförening	50 000
Judiska föreningen i Borås	75 000
Judiska församlingen i Göteborg	315 000
Meänmaa	85 000
Saanko Luvan Seuratanssijat	75 000
Sameföreningen i Göteborg	120 000
Sverigefinska Distriktet	50 000
Sverigefinska Pensionärer (SFP) Göteborgs och Bohusläns distrikt	85 000
Sverigefinska Pensionärers (SFP) Västra Götalands Distrikt och SFP	150 000
Trajosko Drom	185 000
	6 500 000

Verksamhetsstöd Folkhälsa 2023–2025	
Verksamhet	Summa
Elektra/Fryshuset	186 000
(NTF) Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande	5 600 000
(LNF) Länsnykterhetsförbundet Västra Götaland	2 800 000
Kvinnojourer i Västra Götalandsregionen (KiV)	700 000
Tjejjouren Väst	1 400 000
Räddningsmissionen	300 000
Stadsmissionen Göteborg	1 100 000
	12 086 000

2023-02-08

Dokumentnamn: Bilaga: Kulturnämndens stöd och uppdrag 2023

Diarienummer: KUN 2022–00483

E-post: kultur@vgregion.se

Västra Götalandsregionen

2023-02-27

RS 2023-01333

Kulturstrategi Västra Götaland

med kulturplan 2024–2027

Förutsättningar för kulturstrategin.....	3
Nationella kulturpolitiska mål.....	3
Agenda 2030.....	4
Principen om armlängds avstånd.....	5
Kulturlivets infrastruktur.....	5
Västra Götaland och omvärlden i förändring.....	5
Kulturstrategins mål och prioriteringar	8
Deltagande i kulturlivet.....	8
Konstnärligt skapande.....	15
Samverkan och synergi.....	17
Digitalisering.....	19
Internationalisering.....	21
Kulturplan 2024–2027.....	23
Scenkonst.....	23
Teater.....	24
Dans.....	24
Cirkus.....	25
Musik.....	25
Museer och kulturarv.....	26
Museiverksamhet.....	26
Kulturmiljövård.....	27
Bibliotek och läsfrämjande.....	28
Litteratur, språk och det offentliga samtalet.....	29
Bild och form.....	29
Arkiv.....	30
Film och audiovisuellt berättande.....	31
Slöjd och hantverk.....	31
Kulturens samspel med andra sektorer	33
Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030.....	33
Det regionala trafikförsörjningsprogrammet 2021–2025 Hållbara resor i Västra Götaland.....	42
Strategi för omställning av hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen 2023–2027.....	42
Så togs strategin fram och så följs den upp.....	43
Verktyg för genomförande av kulturstrategin.....	44

Förutsättningar för kulturstrategin

Kulturstrategin är ett av Västra Götalandsregionens fyra måldokument beslutade av regionfullmäktige. Tillsammans med regionfullmäktiges årliga budget styr kulturstrategin regionala satsningar inom kultur, demokratiutveckling och civilsamhällsfrågor 2024–2027.

Inom Västra Götalandsregionen samspelar kollektivtrafik, hälso- och sjukvård och regional utveckling tillsammans under visionen ”Det goda livet”. Visionen slår fast att kulturen har betydelse för den enskildes livskvalitet och är viktig för regional utveckling och tillväxt. För att sträva mot visionen styrs Västra Götalandsregionen av fyra måldokument:

- Kulturstrategi Västra Götaland 2024–2027
- Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030
- Trafikförsörjningsprogram 2021–2025 – Hållbara resor i Västra Götaland
- Strategi för omställningen av hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen 2023–2027.

Strategin är styrande för Västra Götalandsregionen i egenskap av måldokument. Den är menad att vägleda och inspirera samarbetsparter, exempelvis kommuner och kommunalförbund i Västra Götaland, liksom de organisationer som utvecklar och möjliggör kulturen i Västra Götaland. De gemensamma utmaningarna och behoven kräver att alla berörda bidrar med sin del av lösningen.

Kulturstrategin utgår från de utmaningar och behov som finns inom kulturområdet i Västra Götaland och som är sammanställda genom dialog med en stor mängd kulturaktörer och kommuner i länet. Strategin pekar ut fem strategiska områden samt prioriteringar för hur kulturpolitiken ska genomföras inom dessa områden.

Kulturstrategin är ett verktyg för dialog och samverkan med myndigheter, kommuner och kommunalförbund samt aktörer inom de konst- och kulturområden som ska utvecklas tillsammans. Den fungerar också som grunden för Västra Götalandsregionens förhandlingar om statliga medel via kultursamverkansmodellen.

Fokus i kulturstrategin ligger främst på de gemensamt identifierade och långsiktiga förändringar som ska göras i relation till de utmaningar som respektive konst- och kulturområde står inför. Det finns många goda exempel på kulturverksamheter och en stor mängd aktörer inom kulturområdet i Västra Götaland.¹

Nationella kulturpolitiska mål

Den regionala kulturpolitiken bidrar till att uppfylla de nationella kulturpolitiska målen:

- Att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund.
- Att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet.
- Att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

¹ Vilka verksamheter som får långsiktiga stöd av kulturnämnden står i en bilaga till kulturstrategin.

Kulturstrategin visar i sin helhet Västra Götalandsregionens prioriteringar för att uppnå de nationella kulturpolitiska målen, och är på så vis en del av arbetet med kultursamverkansmodellen. Kultursamverkansmodellen reglerar förhållandet mellan stat och region inom kulturpolitiken för att decentralisera inflytandet enligt närhetsprincipen. Modellen förutsätter dialog med kommuner, kommunalförbund, näringslivet, det fria kulturlivet och det civila samhället. På så vis ökar decentraliseringen utrymmet för regionala prioriteringar i linje med statliga, regionala och kommunala mål.

Kulturverksamheter som tilldelas statliga medel från regionen genom kultursamverkansmodellen har sin hemvist i ett tiotal av regionens 49 kommuner. Ett flertal av dessa är dessutom verksamma över delar av eller hela länet.

Samverkan mellan regionen, kommuner och kulturverksamheter baseras på samfinansiering och dialog för verksamhetens utveckling. Den nationella nivån ansvarar för statliga institutioner, övergripande insatser och delar av ekonomiska stödsystem för kulturens infrastruktur. Kommunerna har det grundläggande offentliga ansvaret och den avgörande basfinansieringen för det lokala kulturlivet. Beslut ska tas så nära invånaren som möjligt – det som bäst görs på kommunal nivå ska hanteras där. Den regionala nivån ansvarar för utvecklingsarbete och samordning. De regionala insatserna ska komplettera och stärka den kommunala kulturpolitiken för att ta tillvara synergier och skapa mervärde. Det regionala perspektivet har därmed förutsättning att kombinera markkontakt med överblick.

Agenda 2030

Västra Götalandsregionens hållbarhetsmål utgår ifrån de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, och är prioriterade utifrån Västra Götalandsregionens uppdrag, utmaningar och förutsättningar för påverkan. Målen samlar Västra Götalandsregionens insatser för hållbarhet och bidrar till en hållbar utveckling.

Mål för social hållbarhet 2030 fokuserar på att Västra Götalandsregionen ska arbeta hälsofrämjande och förebygga sjukdom. Västra Götalandsregionens verksamhet ska erbjudas jämlikt och vara icke-diskriminerande. Under planering, utveckling och genomförande av verksamheten ska de personer som berörs involveras för att främja kvalitet och delaktighet. Kulturupplevelser och bildning är hälsofrämjande och bidrar till att människor kan leva sig in i andra perspektiv och därmed utvecklar en större empati och förståelse för andra människor och världar.

”Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om” är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götalands län, i samverkan med kommuner och många andra aktörer. Kraftsamlingen är en del i genomförandet av ”Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030”. Målet med kraftsamlingen är att hela Västra Götaland ska vara fossiloberoende år 2030, och att framhäva att samverkan mellan olika politikområden och verksamheter behövs för att uppnå målet.

Kultur kan ha en roll i att hjälpa människor att hantera den förändring av samhället som är nödvändig för en långsiktigt hållbar utveckling. Det kan vara genom att bidra med eftertanke, nya tankar och samtal. Kulturverksamhet har också en betydelsefull roll att fylla inom ekologisk hållbarhet – dels genom att minska sin egen miljöpåverkan, dels genom att bidra med kunskap kring hur människan i olika tider förhållit sig till jordens resurser för att bidra till en cirkulär ekonomi.

EU-kommissionens rapport *Stormy times*² konstaterar att hållbarhetsperspektivet påfallande ofta saknas i kulturpolitiska styrdokument som tas fram inom EU. Kulturens förmåga att verka för en hållbar omställning är underutnyttjad i länder och regioners styrdokument. Eftersom de är avgörande för våra möjligheter att åstadkomma förändring behöver omställning ta större plats.

Principen om armlängds avstånd

Kulturen ska få verka fritt som en kritisk kraft, och det offentliga ska ge förutsättningar för kulturen att göra det utan att styra innehållet. Principen om armlängds avstånd är ett organisationssätt och förhållningssätt som syftar till att skydda den konstnärliga friheten. Enligt principen ska politiker och tjänstepersoner avstå från att styra kulturens och konstens innehåll.

Kulturutövaren har en exklusiv rätt att formulera sina egna syften – fri konst är därmed ett uttryck för demokrati. Genom att skapa förutsättningar för kulturverksamheter, men avstå från styrning av innehåll, lägger regionen grunden för en mångfald av konst och kultur, röster, perspektiv och uttryck.

I beredning av bland annat stipendier och utvecklingsprojekt deltar referensgrupper. Syftet med detta är att bidra till en mer kvalificerad konstnärlig bedömning, upprätthålla principen om armlängds avstånd och garantera en rättssäker process. Dessutom gäller principen om armlängds avstånd när regionen formulerar uppdrag till kulturverksamheter genom att regionen inte efterfrågar några särskilda perspektiv i innehållet.

Kulturlivets infrastruktur

Kulturlivets infrastruktur består både av värden i form av lokaler för produktion och möten med konst och kultur, institutioner och utövare samt ekonomiska stöd. Aktörerna inom infrastrukturen kan vara både främjande, arrangerande och producerande. En god infrastruktur för kulturlivet handlar alltså om att både offentliga, privata och ideella aktörer får möjlighet att verka i en bred geografisk spridning.

Infrastrukturen är inte statisk utan bygger på förändring och samspel. Här finns variationer dels i placering, kompetens och storlek, dels inom olika specialiteter, nischer och metoder. Infrastrukturen är också föremål för dialog om hur kulturlivets resurser är fördelade.

Västra Götaland och omvärlden i förändring

Kulturpolitiken både påverkar och påverkas av sin omvärld. Sedan regionen bildades är kulturpolitiken en viktig del i den regionala utvecklingen och en hållbar omställning. Deltagande i kulturlivet ger en rad positiva sociala och ekonomiska effekter: social inkludering, välbefinnande och hälsa, demokratiutveckling, kreativitet och innovation, attraktiva platser och starkt entreprenörskap. Men framför allt är kulturen en obunden kraft

² European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, *Stormy times: nature and humans: cultural courage for change: 11 messages for action for and from Europe: executive summary*, Publications Office of the European Union, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/424>, hämtad 24 februari, 2023

som skapar värden för oss som människor och som inte låter sig mätas och värderas i monetära termer.

Västra Götalandsregionen har identifierat fem övergripande trender och samhällsutmaningar som är särskilt viktiga för den regionala kulturpolitiken att ta hänsyn till för att staka ut vägen mot ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle.

Trend - Hot mot klimat och biologisk mångfald

En av vår tids största utmaningar är planetens framtid i fråga om klimat och biologisk mångfald. I förändringen mot ett mer hållbart samhälle är kulturens bidrag både att minska sina egna fotavtryck och att gå mot mer cirkulära affärsmodeller.

Kultur kan även bidra till reflektion och eftertanke samt att inspirera till förändrade levnadsvanor. Många vill bo på platser och arbeta för företag som har en tydlig agenda för att minska koldioxidutsläpp och bidra till att förbättra den lokala miljön. Att kunna erbjuda detta kommer att innebära ett nödvändigt villkor för planetens överlevnad, och dessutom skapa konkurrensfördelar för såväl företag som kommuner och regioner.³

Klimatförändringar och hotad biologisk mångfald ställer också krav på samhället att skydda och bevara natur- och kulturmiljöer för framtida generationer.

Trend - Polarisering, minskad tillit och sociala skillnader

Även om Sverige i internationella jämförelser har hög grad av jämställdhet och social välfärd samt bland de lägsta graderna av korruption syns några allvarliga tendenser över tid i fråga om polarisering och tillit bland invånarna. Inkomstskillnader och bostadssegregation skapar både utsatthet och ett ökat missnöje med i vilken riktning Sverige är på väg, samt minskar tilliten till offentliga institutioner och medmänniskor. Skillnaden mellan tillitsgraden hos olika grupper ökar, och särskilt hos unga syns en nedåtgående trend.

Skillnaderna omfattar även digitalt utanförskap – vilket i sin tur har samband med demografi och socioekonomi. Den ständigt växande mängden digital information gör det svårare att förhålla sig kritisk till fakta, och bidrar därmed till ökade motsättningar mellan grupper. Det finns även oroande skillnader mellan hur väl pojkar respektive flickor klarar grundskolans kunskapskrav, där pojkar har sämre skolresultat.⁴

Trend - Efter pandemin – återstart, nystart eller samma gamla vanliga?

Covid 19-pandemins restriktioner innebar att det fysiska kulturutbudet minskade drastiskt, vilket också ledde till en generell minskning i kulturdeltagande. Även om det digitala deltagandet har ökat – och så även den generella digitala kompetensen hos invånare och organisationer – så har digitaliseringen skapat nya utanförskap inom kulturlivet.

När den här kulturstrategin skrivs är det fortfarande svårt att dra några slutsatser om vilken förändring som sker i kulturlivet eller av människors levnadsvanor på sikt. Under strategi-

³ Sveriges kommuner och regioner SKR, Vägval för framtiden – trender som påverkar det kommunala och regionala uppdraget fram emot 2030.

<https://skr.se/download/18.5627773817e39e979ef38a10/1642165619100/7585-979-8.pdf>. Hämtad 24 februari 2023

⁴ SKR, Vägval för framtiden se ovan.

perioden finns det därmed särskild anledning att vara uppmärksam på hur människors deltagande i kulturlivet ändras.

Tillgängliga data och statistik visar en tydlig nedgång i deltagande och besök, men det återstår att se om detta är tillfälligt eller om det kommer att få några konsekvenser på längre sikt. Västra Götalandsregionens bedömning är att pandemins framfart har satt nya förutsättningar för kulturpolitiken och vilka utmaningar som har kommit i fokus.⁵

Trend - Samhällsekonomiska utmaningar

Både i Sverige och internationellt går ekonomin i skrivande stund mot en lågkonjunktur med osäkra förutsättningar, även gällande kompetensförsörjning och skatteintäkter med en högre andel äldre befolkning. Inflation och allmänna kostnadsökningar påverkar hela samhället och därmed även kulturverksamheter, i synnerhet eftersom människor troligen kommer att minska sin konsumtion.⁶ Efterfrågan på sektoröverskridande samarbeten ökar, och dessutom får civilsamhället ta ett allt större ansvar för allt fler samhällsfrågor – även inom kulturområdet.

Trend - Kultur som drivkraft i regional utveckling

Sedan länge finns en trend – inte minst i strategiska planer på EU-nivå – att kultur ses som en resurs dels för andra samhällssektorer, dels för en omställning till ett mer hållbart samhälle. Denna trend ersätter tidigare tendenser att lyfta de ekonomiska effekterna av kultur och kreativa näringar, till att snarare beskriva kulturen som en kraft som kan bidra till en bredare samhällsförändring.⁷

Det här ökar möjligheterna för kulturen att samverka kring samhällsfrågor, och möjliggör dessutom en bredare finansiering av kulturverksamheter. Det blottlägger en risk för att den regionala utvecklingspolitikens mål riskerar att ta över kulturpolitikens.⁸ På senare år har näringslivets intresse för kultur förändrats: från ren sponsring till en vilja att samfinansiera projekt och verksamheter där kultur bidrar till social hållbarhet.

⁵ OECD, *The Culture Fix, Creative People, Places and Industries*, 2022
<https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/991bb520-en.pdf?expires=1671455595&id=id&accname=guest&checksum=B673488A329B624285646737CA4F11C0>. Hämtad 24 februari 2023

⁶ Västra Götalandsregionen, *Samhällsanalys (2022); Utveckling Västra Götaland – Kvartal 2:2022; VGR Analys 2022:32*.

⁷ OECD, *The Culture Fix – Creative people, places and industries, 2022*. Se ovan.

⁸ Myndigheten för kulturanalys. *Kulturanalys 2022. En lägesbedömning i relation till de kulturpolitiska målen*.

Kulturstrategins mål och prioriteringar

Strategins mål: Ett fritt, rikt och starkt kulturliv i hela Västra Götaland

Kulturstrategins mål och dess prioriteringar inom respektive utvecklingsområde pekar ut den övergripande riktningen under perioden 2024–2027.

Kulturstrategin pekar ut gemensamma prioriteringar för att stärka och utveckla kulturområdet i Västra Götaland. Den viktigaste förutsättningen för genomförande baseras på att Västra Götalandsregionen arbetar i strategins riktning tillsammans med kommunerna, kommunalförbunden, kulturlivets aktörer och det civila samhället. Kulturstrategin genomförs även genom regionala uppdrag och stöd till verksamheter, utlysningar av projektmedel och verksamhetsstöd, överenskommelser med kommuner, kommunalförbund och statliga myndigheter och påverkansarbete.

Kulturstrategin innehåller fem strategiska utvecklingsområden som stakar ut prioriteringar för strategiperioden. Prioriteringarna formulerar den kulturpolitiska riktningen från år 2024 till och med år 2027, och står i fokus när kulturpolitiken följs upp.

Prioriteringarna innefattar stora områden, vilka konkretiseras av de verksamheter som genomför kulturpolitiken. Prioriteringarna är baserade på behov och utmaningar som framkommit dels via statistik, utvärderingar och rapporter, dels från dialog och samråd med kulturinstitutioner, det fria kulturlivet och civilsamhället, näringslivet samt kommuner och kommunalförbund i Västra Götaland.

Under varje prioritering finns förslag på insatser som är formulerade enligt de behov och utmaningar som framkommit under dialoger och samråd. Insatserna ska därmed tolkas som förslag – inte som att de täcker in hela prioriteringen.

Här är ett citat från en ung kulturutvecklare som medverkat i arbetet med att ta fram kulturstrategin:

”Vi har ju vår nuvarande samhällsstruktur där man går i skolan eller till jobbet eller vad det nu är. Men kulturen, det kan vara som en liten escape från det. Alltså, man får göra allting i sin egen takt. Man får uttrycka sig, man får inspireras av andra. Man får känna med andra. Man får vara människa helt enkelt.”

Deltagande i kulturlivet

Kulturen ska nå och angå invånarna, och det ska finnas förutsättningar för alla invånare att delta i kulturlivet. Deltagande i kulturlivet handlar både om att ta del av och att utöva konst och kultur. Att ta del av kultur och att ägna sig åt eget skapande ger en känsla av sammanhang och förbättrar förutsättningarna för självförverkligande, egenmakt och välmående.⁹

Det räcker inte att erkänna rätten till kultur på ett retoriskt plan, eller som en möjlighet. Kulturpolitiken ska erbjuda människor reella möjligheter till deltagande – det vill säga

⁹ Västra Götalandsregionen, Mål för social hållbarhet 2030, s. 9.

kulturell bildning, förmågan att förstå och tolka kultur samt förmågan att ge uttryck för sin kreativitet.

Genom digitalisering och en alltmer globaliserad värld har gränserna mellan kulturkonsumenter och kulturproducenter blivit mer otydlig. Det har dessutom lett till att spridning av konst och kultur tar nya vägar.

Ett vidgat deltagande handlar om att gå från tillgänglighet till substantiell delaktighet, som innebär att arbetet för ökat deltagande är ett förhållningssätt som genomsyrar hela verksamheten – från planering till genomförande. Det handlar både om publiken, besökarna eller deltagarna och om personalen och produktionen. Det handlar om att skapa kultur som angår publiken eller besökarna, och om att rekrytera relevant kompetens. Genom att arbeta utifrån förhållningssättet substantiell delaktighet kan verksamheter därmed bredda, fördjupa och diversifiera delaktigheten.

Därför vill Västra Götalandsregionen:

Öka geografisk spridning av konst och kultur

Möjligheten att ta del av och att utöva kultur ser ut på olika sätt i olika delar av Västra Götaland. Tillgänglighet och infrastruktur för kultur är mer sårbar på landsbygden och i mindre kommuner, där den i hög utsträckning är beroende av ideella krafter.¹⁰

Målet är att kulturlivet ska ha möjlighet att leva och frodas i hela länet. Det ska vara möjligt att ta del av och själv utöva konst och kultur oavsett var man befinner sig. Turnerande verksamheter ska kunna uppträda. Invånare och besökares mobilitet är en förutsättning för ett levande och tillgängligt kulturliv. Det ska vara möjligt att ta sig till kulturevenemang, fritidsintressen, kulturskola och andra kulturaktiviteter.

Kollektivtrafiken är en avgörande faktor för ungas fritidsvanor och kulturutövande, eftersom unga på landsbygden ofta har långa avstånd till kulturplatser. Därför behöver Västra Götalandsregionen med sina samverkanspartner arbeta med målet att kollektivtrafikförsörjningen i landsbygder är god även under kvällar och helger.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Bidra till utveckling av spelplatser, scener och samordning av turnéer.
- Verksamheter med regionala uppdrag sätter upp mål om geografisk spridning av sin verksamhet.
- Förbättra förutsättningarna för arrangörer i hela Västra Götaland.
- Undersöka former för arrangörsstöd till evenemang med vuxna som målgrupp.
- Verka för ökade möjligheter till hållbart resande till kulturaktiviteter – främst med fokus på barn och unga.

¹⁰ Myndigheten för kulturanalys, [Kulturanalys 2022 – En lägesbedömning i relation till de kulturpolitiska målen](#). Hämtad 24 februari 2024

Stärka barns och ungas rätt till konst och kultur

Barns och ungas livsvillkor ser olika ut i länet, och påverkas bland annat av regionala och geografiska förutsättningar, socioekonomiska sammanhang och bostadsort.¹¹ Ojämligheten i livsvillkor bidrar till att alla barn och unga inte har samma förutsättningar för hälsa, utveckling och utbildning.¹²

För att kulturlivet ska vara av, med och för alla barn och unga behöver Västra Götalandsregionen stärka deras rätt till konst och kultur. Barns och ungas möte med professionell konst och kultur kan inspirera till eget skapande och öppna dörrar till konst och kultur genom hela livet.

Barnkonventionen är lag sedan år 2020. Det innebär bland annat att:

- alla barn har samma rättigheter och lika värde
- barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn, alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling
- alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad
- alla barn har rätt att fritt – och till fullo – delta i det kulturella och konstnärliga livet.

Barn och unga är en mångfacetterad och diversifierad grupp, då skillnaden mellan grupper bland barn och unga är stor. För unga kan det finnas olika incitament för att delta i skapande och kulturverksamheter – det kan förvisso handla om konsten i sig, men kultur kan också vara ett sätt att förverkliga en vilja att förändra samhället och forma sin identitet. Barn och unga ska därför ges utrymme att själva styra över sitt skapande.

De unga som har deltagit i arbetet med kulturstrategin uttrycker särskilt att det är stora brister i lokalförsörjning för skapande unga. Därmed behövs ökade möjligheter för barns och ungdomars kreativa skapande. Deltagarna uttrycker också att ekonomiska hinder är avgörande, och trycker därför på behovet av fler kostnadsfria kulturupplevelser och skapandeverksamheter för barn och unga.

Här är ett citat från några unga kulturutvecklare som medverkat i arbetet med att ta fram kulturstrategin:

”Det är så fantastiskt att jobba timmarna innan en pjäs för då är det verkligen en gemenskap i gruppen. Man sminkar sig och fixar varandra och sånt, och det blir ju verkligen en extremt mysig stämning där man kommer varandra närmre. Du njuter av vad du gjort och samtidigt vet du att du har klarat av någonting. Man känner sig väldigt stolt över sig själv.”

Barn och unga stärks när de upplever att deras bidrag gör skillnad. Men: för att realisera detta måste de få makten på riktigt. För att kunna uppnå långsiktighet är det viktigt att sätta strukturer för ungas delaktighet och bjuda in målgruppen tidigt i processer. Det kan dessutom vara avgörande att låta barn och unga ta en aktiv medbestämmanderoll – inte enbart bjuda in dem som gäster.

¹¹ Se Västra Götalandsregionens program Öka inkluderingen s. 10.

¹² Västra Götalandsregionen, Mål för social hållbarhet s. 10.

Skolan är en naturlig väg att nå barn och unga med kulturverksamhet och skapandeprocesser, som i sin tur kan lägga grunden för en livslång relation till konst och kulturliv. Efter pandemin visar redovisningen av det regionala arrangörsstödet till kommuner att skolor minskar antalet scenkonstbesök permanent eller på lång sikt. Utan skolan som plattform för att förmedla kultur och organisera dessa besök riskerar flera årskurser att förlora möjligheten att upptäcka scenkonsten.

Kulturskolan utvecklar barns och ungas skaparförmågor och kreativitet, bidrar till ökad bildning, utvecklar ett generellt kulturintresse samt bidrar till förnyring av kulturutövare och på så sätt vitalisering av kulturlivet. Det finns behov av större likvärdighet och förbättrade förutsättningar att arbeta med utveckling av kulturskolan i Västra Götaland. Det handlar om allt från rekrytering och kursutbud till kompetens om hur aktörer kan arbeta med tvärkonstnärliga uttryck för barn och unga.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Stödja barns och ungas tillgång till kulturupplevelser genom till exempel uppsökande verksamhet, öppen ungdomsverksamhet, studieförbund och intresseorganisationer.
- Utveckla barns och ungas möjligheter till skapande genom att genomföra fortbildning tillsammans med kommunala musik- och kulturskolor, initiera samverkan med regionalt finansierad kulturverksamhet samt initiera interkommunala samarbeten.
- Vidareutveckla systematiska arbetssätt för barns och ungas delaktighet och inflytande i beslutandeprocesser.
- Främja alla barns och ungas lust att läsa för att bidra till fullföljda studier.

Stärka nationella minoriteters egenmakt och tolkningsföretråde

De nationella minoriteterna är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalningar. Europarådets ramkonvention, lagen om nationella minoriteter och språklagen beskriver dels vilka rättigheter minoriteterna har i hela landet, dels hur stat, region och kommun är skyldighetsbärande gentemot minoriteterna. Även bibliotekslagen nämner att biblioteken ska synliggöra och tillgängliggöra både litteratur om de nationella minoriteterna och litteratur på de nationella minoritetsspråken.

Samtliga kommuner och myndigheter är skyldiga att informera minoriteterna om deras rättigheter. Dessutom är kommuner och myndigheter skyldiga att ge minoriteterna inflytande över frågor som berör dem. Sammantaget innebär ansvaret att tillgodose rättigheter för de nationella minoriteterna. Enligt den nationella språkpolitiken har alla invånare rätt att utveckla och bruka det egna modersmålet och nationella minoritetsspråket. Regioner och kommuner är därför skyldiga att skydda minoriteternas språk och kultur. De nationella minoriteterna bör dock själva ha makten att formulera kultur- och kvalitetsbegrepp. Särskilt viktigt är barns och ungas rätt att få utveckla sitt språk och sin kultur.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Säkerställa de nationella minoriteternas lagstadgade rättigheter genom att medverka till regional samordning och kunskap med tydliga riktlinjer, åtgärder och ansvarsfördelning.
- Sprida kunskap om de nationella minoriteternas rättigheter genom att erbjuda kunskaps- och samordningsstöd om nationella minoriteters rättigheter till kommunernas kulturverksamheter.

Främja och stärka det ideella kulturlivet

Engagemanget i det ideella kulturlivet är centralt för att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet i hela länet. Det ideella kulturlivet definieras som en del av civilsamhället – det vill säga arenor skilda från staten, marknaden och det enskilda hushållet – där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma intressen alternativt när människor organiserar sig tillsammans för ett gemensamt mål, ideal eller intresse. En poäng med ett ideellt kulturliv är att arbetande personer kan *agera* professionellt. Organisationer inom civilsamhället kan ha anställd personal, medan *ideellt engagemang* sker oavlönat.

Det svenska civilsamhället är unikt och stort. I Västra Götaland är hälften av invånarna medlem i någon förening, och medborgarundersökningar visar att det ideella engagemanget har varit konstant över tid. Många aktörer i civilsamhället vittnar dock om att föreningslivet är under förändring – att den traditionella föreningsmodellen inte längre attraherar lika många och att allt färre vill ta plats i styrelser och åta sig ideella uppdrag. Framför allt förändras ungas engagemang.¹³ Detta medför till exempel att kulturarvsföreningar med hög medelålder har särskilt svårt att rekrytera medlemmar och aktiva i styrelsen.

Civilsamhället har möjlighet att skapa engagemang inom andra grupper än det offentliga, och har ofta en god geografisk spridning. Detta bidrar med utveckling, sociala innovationer och demokratisering av kulturlivet och samhället. Ideella organisationer – såsom idrottsföreningar, bostadsrättsföreningar eller kulturföreningar som bygger sin verksamhet på ideellt arbete – är dessutom mindre känsliga för ekonomiska och politiska förändringar än företag och offentliga organisationer.¹⁴

Kommuner och regioner har en främjande roll i att utveckla sina arbetssätt och sina stöd för att skapa ett levande kulturliv och attraktiva platser – året om. Den regionala nivån kan bistå med kompetens som kan konsultera, ge råd, stöd och inspirera både kommuner och civilsamhället.

En svag infrastruktur för arrangörer försvagar möjligheten för alla att delta i kulturlivet. Den ideella kulturens utövare skänker kreativ kraft, sammanhållning och positiva sociala effekter till städer och orter. Samarbeten med det professionella kulturlivet skapar fler arbetstillfällen.

¹³ Boije, Edvin & Ottervik, Mattias (2014), Svenskarna och civilsamhället. I Annika Bergström & Henrik Oscarsson (red), *Mittfåra och marginal*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet. Se även SOM-rapport nr 2022:40.

¹⁴ Johan von Essen och Lars Svedberg (red), (2020), *Medborgerligt engagemang i Sverige 1992–2019*. Stockholm: Marie Cederschiöld högskola.

Att undersöka vilken betydelse den ideella kulturen har för ett inkluderande kulturliv – framför allt i samspel med det professionella kulturlivet – kan visa vilka prioriteringar som behöver göras för att öka deltagandet i kulturlivet och för att göra den offentligt finansierade kulturen mer relevant.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Stödja samarbeten mellan det ideella och det professionella kulturlivet.
- Initiera dialog för att gemensamt identifiera möjliga lösningar och framkomliga vägar.
- Samverka med distriktsföreningar och regionala nätverk i det ideella kulturlivet för att stärka föreningsengagemanget.
- Utveckla samarbetet mellan kommuner, regioner och det ideella kulturlivet.

Motverka hinder för jämlikt deltagande i kulturlivet

I diskrimineringslagen finns följande sju diskrimineringsgrunder: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Myndigheten för kulturanalys genomför regelbundet undersökningar av kulturvanor, som visar att dessa sju faktorer påverkar deltagandet i kulturlivet.¹⁵ Två ytterligare faktorer som påverkar graden av deltagande i kulturlivet är människors socioekonomiska skillnader och utbildningsskillnader. De ökande klyftorna på nationell nivå gällande inkomst, utbildning, hälsa, arbete, välfärd och service återspeglas även i Västra Götaland.¹⁶

Kulturnämnden utgår från ett människorättsbaserat arbetssätt utifrån rollerna rättighetsbärare och skyldighetsbärare. Rättighetsbärarna är dels invånarna som tar del av regionala verksamheter, påverkas av beslut och är besökare eller boende i territoriet, dels medarbetarna i förhållande till arbetsgivaren. Skyldighetsbärarna är förtroendevalda politiker, anställda chefer och anställda medarbetare. De har ansvar att se till att rättighetsbärarna får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda.

Kultursatsningar är en del av demokrati- och bildningsarbete. Västra Götalandsregionen ska medverka till att skapa arbetsmiljöer och sammanhang där respekt råder och där inga former av diskriminering och trakasserier accepteras. Mänskliga rättigheter och jämlikhet ska vara i centrum för Västra Götalandsregionens arbete.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Västra Götalandsregionen ska ihop med samarbetsparter säkerställa att kulturens platser är tillgängliga både för de som ska vara på, bakom och framför scener och produktionsytor.
- Öka antalet åldersintegrerade aktiviteter med fokus på kompetens.

¹⁵ Myndigheten för kulturanalys, Kulturanalys 2022. En lägesbedömning av de kulturpolitiska målen, 2022.

¹⁶ Se Västra Götalandsregionens program Öka inkluderingen s. 6.

- Stödja aktivt publikarbete för att skapa verksamhet som är angelägen för nya målgrupper.
- Stärka kunskap i interkulturell kompetens och rättighetsbaserat arbetssätt för att motverka alla former av diskriminering.

Stärka arenor för yttrandefrihet och demokrati

Det civila samhället har en central roll i demokratin och bidrar till ett aktivt medborgarskap. Civilsamhället har dessutom en viktig roll som röstbärare och möjliggörare av arenor för samtal och yttrandefrihet, men civilsamhällets utrymme begränsas på grund av bland annat hat och hot – framför allt nätbaserat hat och nätbaserade hot.

För att kunna värdera det stora informationsflödet som möter oss dagligen behöver förmågan till såväl källkritik som källtillit stärkas hos invånare, och likaså förståelsen för hur dagens medielandskap fungerar. Fortsatta satsningar på civilsamhälle och föreningsliv är ett led i att stärka tilliten och att värna ett demokratiskt samhälle.

I många länder är yttrandefriheten starkt begränsad. 2022 års demokratirapport från Varieties of Democracy vid Göteborgs universitet visar att 70 procent av världens befolkning lever i diktaturer.¹⁷ Vart femte land i EU räknas som autokrati med ökade nivåer av polarisering och desinformation. Denna utveckling äventyrar säkerheten för exempelvis journalister och konstnärer.

Sverige har, tillsammans med de övriga skandinaviska länderna, den starkaste press- och yttrandefriheten i världen. Västra Götalandsregionen har åtagit sig ansvaret att vara fristad – att vara en tydlig röst för yttrandefrihet och mänskliga rättigheter – genom medlemskap i The International Cities of Refuge Network (ICORN). ICORN är en oberoende medlemsorganisation för städer och regioner över hela världen som erbjuder skydd för författare, journalister och konstnärer vars yttrandefrihet förbjuds och hotas av regimen i hemlandet.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Fortsätta att värna yttrandefriheten genom att arbeta strategiskt i frågan om hot och hat mot konstnärer, journalister och kultur- eller demokratiutövare.
- Stödja och uppmuntra kommuner i Västra Götaland att bli en fristad och initiera interkommunal samverkan.
- Möjliggöra digitala och fysiska mötesplatser för det demokratiska samtalet.
- Öka medie- och informationskunnighet i samspel med den regionala utvecklingsstrategins kraftsamling för digitalisering.

¹⁷ V-dem institute, Democracy report 2022 Autocratization Changing Nature? https://v-dem.net/media/publications/dr_2022.pdf. Hämtad 24 februari 2023

Konstnärligt skapande

För att kulturen ska kunna vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft i Västra Götaland behöver det finnas förutsättningar att verka och utvecklas som professionell konstnär och kulturutövare under rimliga förutsättningar. Det är också avgörande för att Västra Götaland ska vara en plats som kulturverksamheter och fria utövare väljer att bo och verka i.

Konstnärer har under en lång tid haft en svag inkomstutveckling och har sällan tagit del av socialförsäkringssystemet. Utöver ekonomiska förutsättningar och rimliga arbetsvillkor behövs fysiska platser att utöva kultur på inom alla konst- och kulturområden – både platser där konst och kultur kan produceras och skapas, och platser där kulturutövare och kulturverksamheter kan möta en publik. Genom att stärka de professionella konstnärernas förutsättningar att verka skapas bättre förutsättningar för konstnärlig utveckling och konstnärlig frihet.

En del av infrastrukturen är fungerande utbildningsvägar för att konstnärer och kulturutövare ska ha möjlighet att professionaliseras. Barn och unga som har gått i kulturskola ska kunna hitta möjliga vägar att fortsätta arbeta med kultur när kulturskolan tar slut, och de som vill börja skapa senare i livet ska kunna hitta vägar in i kulturlivet. Professionellt verksamma ska kunna kompetensutvecklas inom sina respektive konst- och kulturområden. För detta krävs utvecklad samverkan mellan utbildningsinstitutionerna och de professionellt verksamma.

Därför vill Västra Götalandsregionen:

Stärka förutsättningarna för skapande och konstnärlig frihet

Bidragsgivare ska inte slå fast *vad* till exempel nyskapande, kvalitet eller originalitet är, utan *stödja* ett kreativt klimat som främjar kulturpolitiken utan att försöka definiera eller styra de kreativa processerna. På så sätt värnas konstnärlig frihet och principen om armlängds avstånd följs, både för institutioner och det fria kulturlivet. Genom att undvika onödiga kategoriseringar av kulturformer stimuleras nya och oväntade samarbeten med utövare som representerar vitt skilda uttryck, erfarenheter och kompetenser.

En stark konstnärlig kärna är en förutsättning för utveckling av kulturella och kreativa näringar. Att förstå det sambandet ger ökad växelverkan och korsbefruktnings mellan kultursektorn och näringslivet.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Använda arbetsmetoder som värnar konstnärlig frihet från politisk styrning av innehållet.
- Skapa former för samverkan med det fria kulturlivet genom dialog med centrumbildningar.
- Undersöka former för samverkan med näringslivet för konstnärlig utveckling.
- Stimulera tvärkonstnärlig och gränsöverskridande verksamhet.
- Främja konstnärlig spets och utveckling.

Främja och utveckla platser för kultur och konstnärlig verksamhet

Inom alla kulturyttringar – och på såväl landsbygder som i städer – behöver konstnärer och kulturutövare platser att verka på. Det finns ett behov av permanenta produktionsplatser i form av till exempel ateljéer, verkstäder, replokaler och studior. Flera kommuner ser potential i lokaler som står tomma och som skulle kunna användas till kulturverksamhet och kreativa näringar. Att utveckla samarbeten och resursdelning kan vara ett sätt att använda dessa lokaler för kulturverksamhet och samtidigt bidra till en transformation av platsen. Tillfälliga produktionsplatser kan ha värde för både platsutveckling och konstnärlig utveckling via residens.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Utveckla residensverksamhet och sprida inom en mångfald av konstarter och kulturyttringar.
- Verka för nya produktionsplatser i hela Västra Götaland.
- Stimulera till bruk, återbruk och transformation av befintliga lokaler till kulturändamål.

Bidra till kompetensutveckling och återväxt i kultursektorn

Vägen till en professionell karriär är inte alltid tydlig. Västra Götalandsregionen fortsätter därför att stärka dialogen med centrala utbildningsaktörer för att visa på vikten av att utbilda till och kompetensutveckla inom konstnärliga och kreativa yrken. Breddad rekrytering till konstnärliga och kreativa utbildningar är ett led i att uppnå ett jämlikt deltagande i kulturlivet. En aspekt är också den livslånga skaparglädjen som amatör eller deltagare inom det ideella kulturlivet – att vara delaktig och engagerad kan se ut på olika sätt.

Det råder stor brist på kompetenser i vissa delar av kultursektorerna – framför allt i form av tekniska funktioner och digitala kompetenser, men även i form av kvalificerade pedagoger inom kulturskolan och särskilda spetskompetenser inom hantverksyrken. Kompetensförsörjningen måste säkras i hela kedjan för att kulturverksamhet ska kunna bedrivas.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Verka för utbildning av framför allt tekniska funktioner för att säkra kompetensförsörjningen i kultursektorn.
- Grundlägga förutsättningar för nya generationer av konstnärer och kulturutövare genom att tydligare knyta samman kedjan basutbildning, vidareutbildning och talangutveckling.
- Bidra till möten mellan professionella och amatörer för att främja återväxt och invånares lust till att vidareutvecklas i sitt skapande.
- Stärka samverkan mellan utbildningsanordnare, institutioner och professionellt yrkesverksamma.
- Öka kunskapen hos kulturutövare kring hållbara arrangemang.

Samverkan och synergi

Inom kulturlivet finns en stor mängd aktörer som har olika resurser i form av till exempel finansiella medel, kunskap, kompetens, arbetsmetoder, lokaler, teknik och nätverk. Samarbete mellan aktörerna är därför nödvändigt för att kunna uppnå de kulturpolitiska målsättningar som handlar om att öka deltagandet i kulturlivet, att det finns ett kulturliv i hela länet och att utveckla olika kulturområden. Samverkan kan också möjliggöra den kraftsamling som behövs för att möta de kommande årens ekonomiska utmaningar. Tillsammans bildas en infrastruktur där såväl ideella som privata och offentliga aktörer behövs med sina samlade resurser och kompetenser, för att bygga ett starkt och tillitsfullt samhälle.

En av Västra Götalandsregionens uppgifter är att genom flernivåsamverkan med kommuner, kommunalförbund, stat, EU och verksamheter bidra till en stark infrastruktur inom kulturområdet. En väl utbyggd och genomtänkt infrastruktur för kulturen bildar ett sammanhållande nät av kulturverksamheter. Västra Götalandsregionen intar här en roll som samordnande och samlande kraft inom en rad områden, då den regionala nivån är särskilt lämpad för en samverkande roll och tvärssektoriella lösningar. För mindre aktörer kan effekterna av samverkan bli avgörande: att bli en del av en helhet ger gemenskap.

I Västra Götaland har kultur varit en självklar del av den regionala utvecklingen sedan regionen bildades, som sedan dess har blivit alltmer integrerad. På regional nivå behöver kulturpolitiken aktivt interagera med andra politikområden för att förtydliga kulturens värde och kapacitet i samhällsutvecklingen.

Därför vill Västra Götalandsregionen:

Främja samverkan och gemensam resursanvändning

Genom att utveckla samverkan mellan aktörer skapas möjlighet att uppnå en förbättrad resursanvändning. Västra Götalandsregionen kan inspirera till och understödja en sådan samverkan mellan aktörer i kulturlivets infrastruktur. Infrastrukturen kan stärkas genom till exempel stöd, kunskapsförmedling och nätverkande.

Syftet med sådan samverkan är att skapa en mer effektiv användning av resurser som leder till utveckling för kulturlivet, kulturutövarna och deltagarna eller besökarna. Samarbete kan utvecklas över geografiska och administrativa gränser mellan regionen, kommuner, kulturinstitutioner, det fria kulturlivet, näringslivet, det ideella kulturlivet och deltagare.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Uppmuntra och stödja projekt och initiativ för gemensam resursanvändning och delning.
- Stimulera till samverkan inom och mellan kulturområden med svag infrastruktur.
- Regionala verksamheter tar på sig rollen som koordinerande och främjande kraft.
- Verka för att kultursektorns egen miljöpåverkan minskar.

Utveckla former för flernivåsamverkan

Flernivåsamverkan bygger på delaktighet och kan innehålla konsultationer, inkluderande beslutsprocesser och invånardialog. Nivåerna interagerar sinsemellan och utvecklar gemensamma intressen i direkt samarbete. Eftersom det regionala utvecklingsuppdraget är dynamiskt, och regelbundet inkluderar nya frågor och perspektiv, behöver det finnas en väl fungerande samverkan mellan administrativa nivåer.

För att nivåerna ska fungera ihop behöver aktörer på de olika nivåerna identifiera gemensamma mål och säkerställa att samtliga parter förstår sina respektive roller. Statliga myndigheter behöver ha kunskap om och förståelse för det regionala utvecklingsarbetet. Vidare bör den regionala nivån veta hur den nationella nivån verkar. Likaså behöver regionerna kunskap om den kommunala nivåns ambitioner för att komplettera och förstärka det arbetet.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Ytterligare stärka och utveckla strukturer för såväl interregional som interkommunal samverkan om gemensamma frågor.
- Samverka kring gemensamma strategiska satsningar med kommunal-förbunden.
- Utveckla samverkan med kommuner kring insatser inom platsutveckling och gestaltad livsmiljö.
- Verka för att natur och kulturarv i högre grad kan bidra i miljöarbetet.
- Utveckla överenskommelser och samverkan med statliga myndigheter

Stärka samverkan över politikområden

För att nå de högt ställda målen om deltagande och hållbarhet i kulturlivet måste kulturpolitiken samverka med andra politikområden. Kulturpolitiken bidrar också till att nå målen för den regionala utvecklingen. Kulturpolitiken behöver aktivt interagera med andra politiska områden för att fastslå kulturens självklara värde och kapacitet i samhällsutvecklingen. Genom att samverka med andra samhällsområden kan kulturpolitiken bli ännu starkare, och synergier kan leda till en starkare genomförandekraft.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Stärka samverkan mellan kultur, hälso- och sjukvård och folkhälsa i syfte att utveckla hälsofrämjandearbetet.
- Delta i kraftsamlingar och långsiktiga prioriteringar i den regionala utvecklingsstrategin.
- Verka för att kultur och kulturmiljö involveras tidigt i samhällsplaneringen.

Digitalisering

Sveriges digitaliseringspolitik har som övergripande mål att Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.¹⁸ Syftet med digitaliseringen av offentlig sektor är att kunna erbjuda enklare, öppnare och effektivare service, att skapa goda förutsättningar för digital infrastruktur och att skapa förutsättningar för utveckling och främja digital kompetens.

Kulturlivets digitalisering är ett verktyg för utveckling, tillgänglighet och delaktighet för såväl ideell som professionell kulturverksamhet, där digitalisering som ett medel – inte ett självändamål – står i centrum. Den snabba tekniska utvecklingen gör att det dock är svårt att gissa hur utvecklingen de närmaste fyra åren blir, till exempel gällande vilka tekniska lösningar, plattformar och kanaler som är relevanta.

Förändringar kopplade till digitalisering och upphovsrätt utmanar förutsättningarna för de professionellt verksamma. Digitalisering kan vara ett medel för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i kulturlivet i högre grad, men risken att skapa digitala samhällshinder behöver samtidigt uppmärksammas.

Under pandemin ökade den digitala kompetensen i hela samhället snabbt när stora delar av både arbete och fritid genomfördes på distans via digitala kanaler. Detta medförde beteendeförändringar som är svåra att förutse på lång sikt. Invånarens förväntningar på digitala tjänster – både kommersiella och offentliga – har ökat. Detta kräver att resurserna nu behöver fördelas mellan dels tjänster och service som erbjuds digitalt, dels fysiskt eller analogt.

När de digitala tjänsterna för kulturutbud blir mer avancerade riskerar dessutom konstnärers ekonomiska villkor att försämrans. Konstnärsnämnden konstaterar följande i en rapport:

”Pengaströmmar tillfaller distributörer och kommersiella finansärer och tycks i minskande omfattning gå till de som skapar kulturen. Detta innebär stora utmaningar inför framtiden, både vad gäller långsiktiga hållbara villkor för konstnärligt skapande och ett rikt kulturliv med en mångfald av uttryck och yttringar”.¹⁹

Idag sker mycket av utvecklingen inom digitalisering i kultursektorn genom projekt hos enskilda verksamheter. Det finns ett behov av ett samlat grepp kring utvecklingen för att hitta gemensamma lösningar på systemnivå.

Västra Götalandsregionen arbetar strategiskt för att öka takten i digitaliseringen. Den stärkta digitala infrastrukturen skapar potential för utveckling, tillgänglighet och digital delaktighet i civilsamhället. Det finns en nära koppling mellan utvecklingsområdet digitalisering och arbetet som sker inom ramen för kraftsamlingen digitalisering inom den regionala utvecklingsstrategin.

¹⁸ Regeringen. Digitaliseringspolitik. <https://www.regeringen.se/regeringspolitik/digitaliseringspolitik/>. hämtat 24 februari, 2023.

¹⁹ Konstnärsnämnden (2021), *Digitaliseringens konsekvenser för konstnärers villkor* s. 26.

Därför vill Västra Götalandsregionen:

Skapa förutsättningar att höja den digitala kompetensen

Digitalisering innebär möjligheter för kulturverksamheter att utvecklas och nå fler. Digitaliseringen ökar tillgängligheten till konst och kultur och vidgar möjligheterna att ta del av utbud långt bort utan resor. Men det finns samtidigt ett digitalt utanförskap som behöver bemötas. Statistiken visar att digital distribution inte verkar nå nya målgrupper i någon högre grad. Däremot kan digital distribution öka möjligheten till eget skapande.

Kulturverksamheternas digitala kompetens är avgörande för att potentialen i det digitala ska kunna förverkligas. Ett exempel är att kompetensen kring digital marknadsföring behöver stärkas hos framför allt mindre ideella arrangörer och i kommunerna för att kommunikation om kulturprogram ska kunna utvecklas.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Stödja användandet av digitaliserade samlingslokaler.
- Stärka de befintliga regionala plattformar som finns för marknadsföring av kulturutbud.
- Samverka med kommuner kring DigidelCenter²⁰.

Främja utveckling av digitala kulturupplevelser

I Västra Götaland finns starka aktörer som ligger i fronten av den digitala utvecklingen. Flera kulturinstitutioner har utvecklat upplevelser där det fysiska och digitala samverkar. Innovationsaspekter av konst och kultur rör sig ofta inom digitala berättartekniker. Det tvärkonstnärliga får också en ny roll inom digitalt berättande, där inte minst visuella konststarter får nya uttryck.

Västra Götaland har möjlighet att bli ledande i landet inom digitala kulturupplevelser med tanke på de resurser som finns i form av näringsliv, testytor och utbildningar. Digitala kulturupplevelser ersätter dock inte alltid de fysiska, men däremot kan upplevelser förstärkas när det fysiska och digitala samverkar.

I ständigt snabb förändringstakt finns många frågor utan svar, till exempel kring hur digital konst kan bevaras och visas över tid. Kostnadsfrågorna är också centrala, då inköp snabbt till exempel kan bli obrukbara, långsamma och svåra att uppdatera.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Främja resursdelning för att klara av att bära kostnader för digitalisering tillsammans.
- Stimulera utveckling av digitala konst- och kulturupplevelser i samverkan med science parks.
- Undersöka gemensamma arbetssätt inom digitala arkiv- och samlingstjänster.

²⁰ På ett DigidelCenter får kommunens invånare stöd för att kunna ta del av digitaliseringens möjligheter. Där finns låneteknik och tillgång till personal som kan stötta och handleda i användandet.

Internationalisering

Dagens Västra Götaland är resultatet av tidigare generationers kontakter och utbyte med omvärlden. Samhället berikas och utvecklas genom invånares och besökares internationella kontakter, bakgrund och språk. När personer med olika bakgrund och erfarenheter blir delaktiga i kulturlivet så utvecklas och berikas kulturen genom interkulturalitet.

Kulturpolitiken kan med hjälp av internationalisering vidga och fördjupa kulturutbytet, motverka främlingsfientlighet samt skapa samtal och förståelse över kulturella gränser. Det handlar om att sammanföra individer och grupper med olika etniska, språkliga och religiösa tillhörigheter. Det gäller enskilda personers verksamhet, men också organisationers kunskapsutbyte och fortbildningsinsatser i samverkan med internationella parter. Vi berikas av att Västra Götaland finns i världen – och av att världen finns i Västra Götaland.

Globaliseringen både kräver och möjliggör ökat internationellt samarbete, där digitaliseringen minskar hindren. Internationalisering sker även utan resor och fysiska möten. Allt fler frågor som berör kulturen är beroende av vad som händer globalt eller inom EU, vilket kräver att vi deltar aktivt i internationella nätverk.

En region i ett litet land som Sverige förutsätter internationellt samarbete, då marknaden är för liten för våra kulturutövare. Internationellt samarbete kan – förutom ökad kunskap och stärkta nätverk – även bidra med ekonomiska resurser till kulturaktörer i Västra Götaland. Kunskapen om dessa möjligheter behöver nå ut till aktörer i länet, och regionen behöver främja att fler samarbeten och projekt initieras inom strategiska utvecklingsområden.

Eftersom kulturella och kreativa näringar och besöksnäring är en del av Västra Götalandsregionens strategi för smart specialisering²¹ (förkortat S3) finns det särskilt goda förutsättningar för europeisk samverkan och finansiering inom dessa områden.

De fyra regionala kulturbolagen GöteborgsOperan, Göteborgs Symfoniker, Film i Väst och Regionteater Väst står för stark internationell lyskraft. Dessa verksamheter skapar arbetstillfällen, knyter kontakter och bidrar till kännedom om att Västra Götaland är en innovativ region.

Det fria och det ideella kulturlivet kan vara lika viktigt för den regionala profileringen som för kulturinstitutioner. I Västra Götalandsregionens påverkansarbete kan kulturen visa regionens styrkeområden och dessutom väcka nyfikenhet och skapa mervärde för de strategiska frågor som regionen driver.

Därför vill Västra Götalandsregionen:

Stärka kulturutövares möjlighet till interkulturellt och internationellt samarbete

Internationella utbyten bidrar till ökad kunskap, nya idéer och nya arenor. Det finns en outnyttjad resurs i att främja internationella utbyten inom kulturområdet och en ökad interkulturell dialog i Västra Götaland, vilket samtidigt bidrar till ett vidgat deltagande.

²¹ Smart specialisering är ett europeiskt begrepp som utgör en viktig komponent i EU:s tioårsstrategi för tillväxt och sysselsättning. Västra Götalandsregionens strategi för smart specialisering anger särskilt kunskapsintensiva områden i Västra Götaland med omställningspotential.

Västra Götalandsregionen kan understödja en ökad extern finansiering av kultur genom att främja stödfunktioner för EU-ansökningar. Dessa stödfunktioner kan dels lotsa i ansökningssystem, dels främja goda samarbeten och relationer såväl regionalt som internationellt. Regionala stipendier och residensprogram kan dessutom bidra både till fler utbyten och möjligheter att verka internationellt.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Skapa förutsättningar för regionalt finansierade verksamheter att skapa konstnärligt och kulturellt innehåll av internationell klass.
- Underlätta konstnärers och kulturutövares möjligheter till internationella utbyten.
- Stärka de internationella kontakter som redan finns hos organisationer och kommuner.
- Samordna stöd att söka och erhålla projektmedel från EU:s fonder och program.
- Utveckla samverkan kring residens med exempelvis Konstnärsnämnden.

Fördjupa internationella samarbeten med nätverk och organisationer

Västra Götalandsregionen är en aktiv part för ett öppet och nyskapande kulturliv i internationella nätverk och organisationer, framför allt på europeisk nivå. Detta arbete bör stärka Västra Götalands kommuner, kulturorganisationer, konstnärer och kulturutövare för att skapa mervärde för invånarna. I samverkan med kommunalförbunden och andra organisationer kan utvecklingen inom strategiska utvecklingsområden drivas framåt tillsammans med internationella parter.

Exempel på insatser för att möta dessa behov:

- Delta i europeisk samverkan kring kulturens roll i hållbar och cirkulär omställning.
- Koppla regionens kulturliv till europeiska nätverk.
- Stärka utvecklingen inom kulturella och kreativa näringar via S3.
- Stärka kulturen och kulturarvets roll i besöksnäringen.
- Initiera interregional samverkan kring kulturens EU-frågor.

Kulturplan 2024–2027

Detta avsnitt beskriver infrastrukturen för specifika verksamhetsområden inom kulturen i Västra Götaland, med utgångspunkt i de kulturområden som ingår i kultursamverkansmodellen. Beskrivningarna av kulturområdena i detta avsnitt är baserade på röster från kulturlivet. Behoven och utmaningarna som beskrivs i texterna har framkommit genom dialoger med företrädare för institutioner och det fria kulturlivet i Västra Götaland.

Kulturplanen ligger till grund för beredning och beslut om verksamhetsbidraget som staten tilldelar Västra Götalandsregionen årligen. Många behov och utmaningar spänner horisontellt genom hela eller delar av kulturområdet. Därför finns de kulturpolitiska prioriteringarna i avsnittet Kulturstrategins mål och prioriteringar.

Scenkonst

Både musik, teater, dans, cirkus och allt däremellan inkluderas i scenkonstbegreppet. Dessa konstarter kräver varierande lokaler och kompetenser för att skapa helhetsupplevelser som syns, låter och känns. De tre regionala bolagen GöteborgsOperan, Göteborgs Symfoniker och Regionteater Väst skapar uppsättningar av hög klass inom opera, musikal, dans, teater och konsertserier, både i sina hus och på turné.

Över en tioårsperiod visar statistiken att allt färre besöker teater, medan publiken till popkonserter ökar och besök till klassisk musik, opera, musikal och dans är på samma nivåer.²² Publikarbetet behöver stärkas, utvecklas och prioriteras för att publiken ska fortsätta hitta till scenkonsten. Drygt hälften av scenkonstföreställningarna äger rum i Göteborg. Det sker förhållandevis få scenkonstföreställningar utanför orter som har större scener, såsom Borås, Skövde, Vara, Uddevalla och Trollhättan.

Inom scenkonsten är de ökande tekniska kompetensbehoven tydliga. Personer som arbetar med grundfunktioner såsom ljud, ljus och logistik inom scenkonst och film kommer att behöva lära sig att arbeta i en digital miljö i allt högre utsträckning. Dessutom upplever yrkesutövare kompetensbrist inom juridiska frågor om upphovsrätt. Komplexiteten kring upphovsrätt har nämligen ökat dramatiskt i takt med att digitaliseringen gjort det möjligt att distribuera produktioner på helt nya sätt.

Många behov och utmaningar återkommer inom alla scenkonstens verksamhetsområden. Särskilt centrala är de funktioner som krävs för att skapa innehåll: konstnärerna, platsen, publiken, tekniken, arrangören och producenten. För att stärka de arrangörer och platser som tar emot scenkonst på turné behöver Västra Götalandsregionen ihop med sina samverkansparter därmed undersöka former för arrangörsstöd som riktar sig till det ideella kulturlivet och till evenemang med vuxna som målgrupp. Vidare behövs fortsatta satsningar på en fungerande infrastruktur, så att scener och andra platser kan fyllas med konstnärligt innehåll.

Sedan tidigare finns ett regionalt arrangörsstöd för barn och unga, som tillsammans med andra subventioner bidrar till att alla barn ska kunna ta del av konst- och kulturupplevelser under skoltid. Det innebär också att kulturpolitik och skolpolitik har ett särskilt samband när det

²² SOM-institutet (2022), *Scenkonst i Västsverige 2022*, s. 10.

gäller barns och ungas deltagande i kulturlivet, vilket kräver samverkan på alla nivåer för att utvecklas i en positiv riktning.

Teater

Utifrån den teaterutredning som genomfördes på kulturnämndens uppdrag under 2022 har Västra Götalandsregionen fört uppföljande dialog med verksamma parter: kommuner, arrangörer, producenter, fria utövare, institutioner och främjare. Det finns ett välutvecklat nät av aktörer som verkar för ett levande teaterliv i Västra Götaland, såsom de fria grupperna och institutionerna som förser med professionellt innehåll liksom lokala teater- och revyförningar för ideella utövare. Kommunala kultursamordnare, riksteaterföreningar, lokalhållare och andra arrangörer arbetar för att hålla scener och andra rum levande för publiken.

Förutsättningarna för att arrangera och producera scenkonst ser olika ut i länet. Utredningen visar att det i glest befolkade kommuner finns svaga ekonomiska förutsättningar, stora upptagningsområden och lågt publikunderlag. Generellt finns det en svårighet att nå ut till nya målgrupper, inte minst till vuxen publik till teater.

För att mer teater ska ha möjlighet att nå ut i Västra Götaland behövs ökade insatser för att förbättra samverkan mellan arrangörer, producenter och offentlig förvaltning. Ett av teaterutredningens förslag är därför att utforska turnémodeller – alltså sätt för institutionerna och de fria grupperna att samverka för turnéer för att skapa en gemensam förstärkning av fältet.

I syfte att hitta gemensamma lösningar och samarbeten kan Västra Götalandsregionen verka för en samordnande funktion för teater med vuxen målgrupp med ansvar att samordna och utveckla infrastrukturen, samt för ett gemensamt nätverk för teater där både institutioner, fria grupper och arrangörer ingår.

Dans

Västra Götaland inrymmer starka institutioner, bland annat med ett av Europas främsta danskompanier på GöteborgsOperan och ett producerande danskompani för barn och unga hos Regionteater Väst. Danskonsten har dock en svagare ställning än musik- och teaterområdena – ett mönster som även gör sig gällande nationellt.

Utanför de större städerna saknas det en sammanhängande och hållbar infrastruktur av scener, arrangörer och turnésamordning. För att möta detta behov har det sedan flera år pågått regionala satsningar för att stärka infrastrukturen och kunskapen att arrangera dans utanför Göteborg, som behöver fortsätta. Även platser för residens har utvecklats, vilket stärker infrastrukturen.

För de fria utövarna råder fortsatt brist på varaktiga produktionsplatser. För att lösa detta problem har projekteringen av en regional produktionsmiljö för dans i Mölndal påbörjats, och fortsätter under strategiperioden. Behovet av en produktionsmiljö för det fria professionella dansfältet har konstaterats sedan länge. Det finns potential att skapa ett resurscentrum för dansproduktion, där pågående danssatsningar kan utvecklas. Ett sådant resurscentrum skulle genom samverkan med andra dansplattformar i länet kunna öka både mobilitet och visningsmöjligheter. Etableringen av en produktionsmiljö är ett bra sätt att arbeta med hållbarhet för konstnärer att bo, leva och verka långsiktigt i Västra Götaland.

Cirkus

Cirkus rymmer många uttryck inom sin konstform – här samsas exempelvis akrobatik, mim, jonglering och eldkonst. Detta skapar en fysisk och visuell scenisk gestaltning, som ofta har höga krav på utrymme och säkerhetsmässiga förutsättningar för att repetera och framträda. Lokalbehoven är stora och utmanande, både sett till storlek, säkerhet, teknik och förvaring av utrustning.

Utövarna har en tradition av självorganisering, och har förhållandevis nyligen involverats i kulturpolitiken. Infrastrukturen är ännu svag, men samordnande funktioner har börjat falla på plats för att fånga upp fältets behov och höja arrangörernas kunskap, mod och vilja. Ytterligare möjligheter till samordning och nätverk för de professionella utövarna behövs, liksom fortsatt utveckling av infrastrukturen generellt.

Förutom konstnärlig utveckling har cirkusen en stark pedagogisk bas. Därför har många insatser gjorts i samband med att kommunernas kulturskolor breddat sitt utbud eftersom cirkus ofta står högt på önskelistan. Det innebär både att kulturskolor kan nå nya målgrupper och det skapas en större efterfrågan på pedagoger inom cirkusområdet. Denna utveckling belyser dock ett strukturellt problem, där utbildningsmöjligheterna brister i mellanleden mellan nybörjarnivå och professionell yrkesnivå.

Musik

Musiklivet som fält präglas särskilt av sin genbredd, vilket ställer olika krav på utbildning, scener och constellationer för yrkesverksamma. Bland invånare är det egna utövandet utbrett: omkring 20 procent av invånarna spelar instrument regelbundet.²³ Att spela musik eller sjunga i kör sker på en mängd av platser, såsom kommunernas kulturskolor, i studieförbundens replokaler, i band, hemma, i kyrkokören eller på andra samlingsplatser.

Konsertpublik besöker allt ifrån Västra Götalandsregionens egna scener hos Göteborgs Symfoniker eller GöteborgsOperan till mindre institutioner och egenorganiserade scener. Festivaler och konserter är en viktig del av musiklivet som också kräver platser, scener och arrangörer.

Många genrer och utövare innebär också att många delar krävs för att hålla musiken igång, bland annat arrangörer, publik och offentliga aktörer – och dessutom krävs kontakt mellan dessa delar. Många självorganiserade arrangörsföreningar och arrangörsnätverk saknar tydlig koppling till det offentliga stödsystemet. Utöver detta skapar den digitala utveckling som pandemin medfört nya, komplexa frågor om upphovsrätt, vilka behöver lösas gemensamt.

För återväxt av musiker och publik behöver Sveriges starka tradition av kultur- och musikskolor förvaltas och utvecklas tillsammans. Traditionen att lära sig spela instrument kräver ett gränssnitt mellan utbildningspolitiken och kulturpolitiken. Både musikgenrer och kulturskolans övriga utbud breddas i snabb takt, vilket skapar nya – delvis svårare – förutsättningar, med en dalande popularitet för vissa instrument. Det är därmed en angelägen utmaning att arbeta både för ett brett, eget utövande genom hela livet och för att hjälpa talanger till professionell karriär.

²³ Myndigheten för kulturanalys, *Kulturvanor 2021*. <https://kulturanalys.se/wp-content/uploads/2022/10/Kulturvanor-2021.pdf>. hämtat 24 februari, 2023.

Museer och kulturarv

Kulturarv är ett stort kulturområde med många olika typer av verksamheter och aktörer som tillsammans bildar en regional infrastruktur. Kulturarv kan kortfattat definieras som de kulturuttryck som förts vidare från tidigare generationer. Det innebär att kulturarvet ständigt utökas och omtolkas av sin samtid.

Västra Götaland har en stor mängd verksamheter inom natur och kulturarvsområdet, som var och en bidrar till förståelsen av hur dagens Västra Götaland växt fram genom samlingar, utställningar och programverksamhet.

I Västra Götaland finns tre UNESCO-certifierade platser med koppling till natur och kulturarv: Världsarvet i Tanum, Biosfärsområdet på Kinnekulle och Geoparken i Skaraborg. Dessa har även internationella kontakter och utbyten.

Det civila samhället har en stor roll inom kulturarvsområdet. Hembygdsgårdar och arbetslivsmuseer är uppskattade mötesplatser, och samlar även många med relation till platsen. Intresset för hembygd och lokalhistoria ökar. Även bland utländska besökare finns ett växande intresse för det unika och traditionella. Detta återspeglas även i digitala kanaler, där intresset växer för både lokalhistoria, hantverk och opinionsbildning kring bevarandefrågor.

Västra Götalands närmare 400 hembygdsföreningar är organiserade i fyra hembygdsförbund som har tät inbördes samverkan. De maritima föreningarna och arbetslivsmuseerna har motsvarande paraplyorganisationer som samverkar tätt med hembygdsrörelsen. Den ideellt drivna kulturarvssektorn samverkar med de regionala verksamheterna i flera olika sammanhang. Dessa har en gemensam samverkansplattform för att lyfta fram Västra Götalands historia och stärka kulturarvsturismen – inte minst med familjer och skolor för att nå yngre och bredare målgrupper.

Utöver detta finns ett fortsatt behov av gemensamma regionala utvecklingsprojekt där idéburna och offentliga organisationer utvecklar sin samverkan.

Museiverksamhet

Museiområdet har fått en starkare roll inom kulturpolitiken sedan museilagen trädde i kraft 2017, och museernas roll diskuteras både inom och utanför sektorn. Museernas globala branschorganisation – International Council of Museums (ICOM) – har beslutat om en ny museidefinition som sätter museernas roll och uppdrag i närmare relation till sin samtid.

Så här lyder International Council of Museums nya definition²⁴ av museum:

”Ett museum är en permanent institution utan vinstintresse som bidrar till samhället, som forskar, samlar in, bevarar, uttolkar och ställer ut materiellt och immateriellt kulturarv. Museer är öppna för allmänheten, tillgängliga och inkluderande och främjar mångfald och hållbarhet. De verkar och kommunicerar etiskt, professionellt och med bred delaktighet, samt erbjuder allsidiga upplevelser för utbildning, nöje, reflektion och delning av kunskap.”

²⁴ International Council of Museums definition av museum antogs i augusti 2022.

Västra Götaland har ett varierat museilandskap. Det finns både museer för samtida konst, design samt natur- och kulturarv, med olika huvudmannaskap. Västra Götalandsregionens kulturförvaltning driver ett antal museer, men har – liksom de övriga regionala museerna – även en främjande roll inom kulturarvssektorn. Utöver detta finns ett flertal kommunalt drivna museer.

Vid sidan av de natur- och kulturhistoriska museerna finns ett antal museer för samtida konst som kan dela lägesbild och utmaningar med övriga museer, men som också är en del av infrastrukturen inom bild- och formområdet. Museerna har, liksom andra kulturverksamheter, allt högre kostnader för lokaler och personal, vilket urholkar resurserna för verksamhet och utveckling. Samlingarna kräver resurser och specifik kompetens, vilket kan vara en utmaning att hantera för varje enskilt museum.

Mot bakgrund av detta syns ett behov av ökad samverkan och ökat samutnyttjande av kompetens och resurser. Samverkan – främst mellan de kulturhistoriska museerna – sker inom ramen för Museinätverk Väst. Det har dock identifierats ett gemensamt behov av regional samordning och stöd inom områdena digitalisering och samlingsförvaltning.

Museerna i Västra Götaland tappade nästan hälften av sina besökare under pandemin, och efter det har återhämtningen på vissa platser gått långsamt. Däremot ökade de digitala besöken kraftigt under pandemin. Det finns emellertid ett fortsatt behov av att göra Västra Götalands museer än mer angelägna för besökarna, både som besöksmål och som arena för möten och samtal – särskilt för grupper som i dagsläget inte besöker museerna i någon större utsträckning. Museerna bidrar också med kunskap till samhället genom att tillföra ett tidsperspektiv i samhällsdebatten och genom ett utvecklat samarbete med universitet och högskolor. Museerna behöver även utveckla sin uppsökande verksamhet och ta vara på digitaliseringens möjligheter.

Slutligen finns även behov av att utveckla samverkan utanför kultursektorn. Museerna är attraktiva besöksmål, så genom stärkt samverkan och ökat samspel med övriga aktörer inom besöksnäringen finns goda förutsättningar att ytterligare stärka såväl museernas kommunikation som deras utbud.

Kulturmiljövård

Kulturmiljövården har en särskild ställning eftersom verksamheten styrs av kulturmiljölagen. Intresset för kulturmiljöfrågor har ökat i samhället och kulturmiljövården rör sig i gränslandet mellan gestaltad livsmiljö, hållbart byggande, besöksnäring och fysisk planering. Detta ställer krav på en grundläggande tillgång till kulturmiljökompetens, utvecklade arbetssätt och samverkan med andra samhällssektorer.

Kulturmiljökompetens finns i regionens egen förvaltning, på de regionala museerna samt i kommunerna. Länsstyrelsen har ansvar att bevaka kulturmiljöperspektiv i samhällsplaneringen. Riksantikvarieämbetet samordnar kulturmiljöarbetet på nationell nivå och verkar för samordning med andra myndigheter. Det finns också privata företag inom kulturmiljöområdet. Den stora mängden aktörer skapar behov av samordning. ”Regional kulturmiljögrupp Västra Götaland” är en samverkansplattform mellan de offentliga aktörerna inom området. Gruppen anordnar fortbildningar, konferenser och nätverk.

Den regionala kulturmiljögruppen har tagit fram en gemensam målbild – Kulturmiljö 2030 – som pekar ut de viktigaste gemensamma utvecklingsområdena. Den internationella

utvecklingen inom kulturarvsområdet ger möjlighet att både bidra och ta del av ett gemensamt utvecklingsarbete för kulturmiljövården internationellt.

Arbetet med delaktighet i kulturarvet behöver utvecklas så att kulturmiljöer blir tillgängliga för alla, både fysiskt och digitalt, så att fler kan vara involverade. Kulturmiljöperspektivet behöver stärkas både i samhällsplaneringen och i det regionala utvecklingsarbetet för att kunna bidra till en hållbar utveckling, och dessa frågor behöver integreras i planeringen genom tvärspektoriell samverkan.

Vidare behöver kulturmiljövården hitta mer platsspecifika arbetssätt, dels för att möta ett hårt exploateringsstryck i storstadsområdena, dels för att lösa utmaningen med begränsade resurser i mer glesa områden. Ett förändrat klimat innebär hot mot kulturarvet och behov av insatser för att skydda det, och här kan varsamma energibesparingsåtgärder och ökat återbruk samtidigt bidra till att mildra klimatförändringen. Det krävs därför samverkan med besöksnäringen för att på ett hållbart sätt ta tillvara kulturmiljöernas potential som hållbara destinationer.

Bibliotek och läsfrämjande

Enligt bibliotekslagen ska biblioteken verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning samt främja litteraturens ställning och intresset för bildning och kulturell verksamhet.

Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla. Vissa målgrupper är särskilt prioriterade, såsom personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska. För folkbiblioteken är även barn och unga en prioriterad målgrupp.

Bibliotekslandskapet i Västra Götaland präglas av stor mångfald med både bredd och spets. Här finns alla typer av bibliotek representerade, såsom folkbibliotek, skolbibliotek, forskningsbibliotek, sjukhusbibliotek, folkhögskolebibliotek, fängelsebibliotek och företagsbibliotek. De flesta av dessa ingår i det allmänna biblioteksväsendet, vilket innebär offentligt finansierad verksamhet.

Folkbibliotek finns i samtliga kommuner. Den regionala biblioteksverksamheten drivs av den regionala kulturförvaltningen, och har som uppdrag att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet för de folkbibliotek som är verksamma i länet.

Samhällsutmaningar såsom digitalisering och minskad läsning främst hos barn och unga påverkar och utmanar även bibliotekens arbete. Folkbiblioteken spelar en viktig roll i att öka invånarnas digitala delaktighet genom att tillhandahålla verktyg och handledning. Ökad medie- och informationskunnighet bland invånarna kan göra det möjligt att förstå och värdera innehållet i olika medier på ett kritiskt sätt.

Biblioteken erbjuder en mångfald av litteratur och en rik programverksamhet inom olika konstarter, och spelar dessutom en viktig roll i människors liv genom att vara en kulturell mötesplats. Biblioteken bidrar till att främja läsning hos barn och unga, och kan även spela en stor roll i deras kulturskapande och identitetssökande.

Västra Götalandsregionens regionala biblioteksplan 2024–2027 identifierar prioriterade utvecklingsområden och strategiska inriktningar. Biblioteksplanen kommer att vara tillgänglig på Västra Götalandsregionens webb efter beslut 2023.

Litteratur, språk och det offentliga samtalet

De nationella målen för litteratur- och läsfrämjande anger att alla i Sverige ska ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga och få tillgång till litteratur av hög kvalitet. Västra Götalandsregionen är en av tre huvudparter i samarbetet med Litteraturstaden Göteborg och Unescos nätverk för kreativa städer. De andra två huvudparterna är Göteborgs Stad och Göteborgs universitet. Detta samarbete skapar samverkan för att stärka läsande och skrivande, yttrandefrihet och internationella författarutbyten och residens i hela Västra Götaland.

I Västra Götaland finns flera viktiga arenor för litteratur: Nordens största bokmessa, ett betydande tidskrifts- och förlagskluster, landets enda universitetsutbildning i litterär gestaltning, högskoleutbildning i biblioteks- och informationskunskap samt översättarutbildning och ett stort antal litterära arrangemang. Det finns en mångfald av författare och andra professionella inom förlag, festivaler och andra mötesplatser. Förlagen i Västra Götaland är till största delen små- eller enmansföretag, vilket ökar behovet av branschkluster och samlingspunkter. Författarna behöver också få möjlighet att träffa såväl nuvarande som blivande läsare – arenor där verken, författarna och läsarna kan mötas behöver stöd för att utvecklas.

Biblioteken är centrala – både som kunskapscentrum, arrangörer och arenor för litteratur och det offentliga samtalet. Satsningar på läsning är ett sätt att nå ut med litteratur till nya målgrupper. På stark frammarsch, inte minst bland unga, är också det egna skrivandet i form av egenpublicering – läs- och skrivlust hänger ihop. Vidare är flerspråkigheten en resurs att utveckla och uppmärksamma. De nationella minoriteternas språk och kultur ska stärkas och angå fler. I den regionala kraftsamlingen ”Fullföljda studier” är läsfrämjande en viktig del.

Andra aspekter är den skrivande offentligheten med tidskrifter, kritik och det litterära samtalet. Den grundlagsskyddade yttrandefriheten och tryckfriheten ska värnas, men också användas och föras vidare till kommande generationer. I Västra Götaland finns många organisationer som arbetar för både yttrandefrihet och pressfrihet, och därmed lyfter vikten av det offentliga samtalet.

Bild och form

Bild- och formkonsten erbjuder invånare i Västra Götaland olika arenor för att utveckla sina skapandeförmågor och för att delta i både konstnärliga och demokratiska processer. Exempel på sådana arenor är gestaltningar i det offentliga rummet, utställningar på museer, konsthallar och gallerier, samt fotografier eller formgivna och designade föremål.

Floran av aktörer i Västra Götaland spänner mellan kollektivverkstäder och andra konstnärstäta platser, till museer med kommunalt, regionalt och statligt stöd, enskilda gallerier och konsthallar. Centrumbildningar och kollektivverkstäder arbetar med att stärka medlemmarnas villkor och kunna erbjuda dem dels bättre möjligheter att utöva sin konst, dels fortbildningsmöjligheter.

Allt fler konstinstitutioner arbetar pedagogiskt utanför de egna väggarna som en del i ett folkbildande och demokratiskt uppdrag. Men förutsättningarna för att sänka trösklarna till samtida konst och delaktighet varierar. Genom medskapandeprocesser, universell utformning och inkluderande design kan bild och form bidra till ett cirkulärt samhälle, hållbara produkter

och livsmiljöer. Det behövs satsningar på bild och form även utanför de traditionella institutionerna.

Regionala verksamheter, centrumbildningar och kollektivverkstäder har stor erfarenhet av och kunskap om att arbeta med offentlig konstnärlig gestaltning, vilket ihop med samhällsplanering samt enprocentsregeln²⁵ behöver stöttas och utvecklas i dialog med kommunerna. I Västra Götaland finns också ett nätverk med arkitektur- och designpedagoger som har kompetens att arbeta med arkitektur, planering och designprocesser tillsammans med barn och unga. Politiken för gestaltad livsmiljö tar sin utgångspunkt i sektorsövergripande samverkan.

Knappa resurser riskerar att orsaka att konsten inte kan vara en fri och kritisk kraft i samhället. Konstnärernas villkor behöver förbättras genom en stärkning av den beskrivna infrastrukturen, välrustade platser för produktion, utökade internationella utbyten och residens samt utökade utbildningsmöjligheter, kompetensutveckling och att lagstadgad ekonomisk ersättning (MU-avtalet) efterföljs. Fortsatta satsningar på MU-ersättning till konstinstitutioner är ett led i att fortsatt medverka till förbättrade villkor för konstnärer i Västra Götaland.²⁶

Arkiv

Den statliga myndigheten för de offentliga arkiven är Riksarkivet, som har en regional närvaro genom Riksarkivet-Landsarkivet i Göteborg. I Västra Götaland finns fyra regionala och ett flertal lokala föreningsarkiv. Det finns även arkiv i kommuner och andra institutioner.

Kulturnämnden stödjer de fyra regionala föreningsarkiven som förvaltar, tar tillvara och förmedlar folkrörelserna och föreningarnas arkivhandlingar. Arkiven används av många olika målgrupper som söker information om föreningslivets och folkrörelsernas – och därmed demokratis – framväxt. De regionala föreningsarkiven har olika organisation och arbetssätt, men samverkar för att tillsammans utveckla arkivområdet. Den stora utmaningen är att hitta ett gemensamt arbetssätt och en gemensam teknik för att hantera digitala arkivhandlingar.

Det finns även behov av att utveckla arkivpedagogiken, både för att nå nya målgrupper och för att visa på arkivmaterialets potential. En ökad synlighet och efterfrågan är positivt, men med nya uppdrag följer ökad arbetsbelastning. Det är därmed en utmaning att samtidigt förvalta och lyfta samhällsrelevansen.

Slutligen finns behov av kompetensutveckling inom digitalisering och att nå ut till skolorna. En särskild utmaning är de stora investeringsbehoven inom digitaliseringen, digitiseringen²⁷ och e-arkivfrågan. Att bevara elektronisk information är dyrare än att bevara pappersbaserade handlingar, och därmed behövs mer resurser för att lösa utmaningen med det elektroniska långtidsbevarandet.

²⁵ Enprocentsregeln är en finansieringsmodell för offentlig konst som innebär att cirka en procent av budgeten avsätts för konstnärlig gestaltning vid ny-, om- och tillbyggnad. <https://statenskonstrad.se/arbeta-med-konst-i-offentliga-miljoer/finansiering-av-offentlig-konst/staten-och-enprocentsregeln-en-lang-historia/>. hämtat 24 februari, 2023.

²⁶ MU-avtalet bestämmer ekonomisk ersättning till konstnärer för att ställa ut verk som konstnären äger. Det bestämmer också att ett enskilt avtal ska tecknas mellan arrangör och konstnär för konstnärens insatser och kostnader i anslutning till en utställning. <https://www.kulturredet.se/om-oss/mu-avtalet/>. hämtat 24 februari, 2023.

²⁷ Att "digitisera" innebär att konvertera något fysiskt eller analogt till digitalt format.

Film och audiovisuellt berättande

De nationella filmpolitiska målen anger att produktion av värdefull film ska ske i olika delar av landet, att jämställdhet och mångfald ska prägla filmområdet, att fler ska se värdefull film och att barn och unga ska få möjlighet till eget filmskapande. Det regionala bolaget Film i Väst har under drygt trettio år byggt upp en stabil infrastruktur för produktion av film och dramaserier i Västra Götaland, vilket ställer krav på kompetenta filmarbetare. Omställningen till virtuell produktion kräver en kraftfull kompetensutveckling av hela branschen. För att behålla tätpositionen på filmområdet behöver Västra Götalandsregionen dessutom fortsätta det målmedvetna arbetet med att öka den sociala och miljömässiga hållbarheten inom filmproduktion.

Länge har tendenser syns gällande filmens möte med sin publik: vi ser mer film och dramaserier, men allt färre väljer att se film på bio – i synnerhet svensk film. Därför blir kompetensen att arrangera ett relevant innehåll allt viktigare, och filmfestivalernas betydelse för publikens möte med ett varierat filmutbud från hela världen ökar.

Västra Götalandsregionen behöver fortsätta att utveckla relevanta regionala nätverk för att i samarbete med biograferna och andra arrangörer hitta nya sätt att uppleva film och för att nyttja biografen som mötesplats. Barns och ungas tillgång till skolbio har minskat över tid och behöver stärkas i samverkan med kommun och biograf. Filmkunnighet – där eleverna lär sig att granska, tolka och analysera vad som visas – blir allt viktigare i en samtid som präglas av rörlig bild.

Möjligheterna att som ung få odla sitt intresse för filmskapande är ojämnt fördelade i Västra Götaland, men det finns ett flertal satsningar utanför större städer som kan utvecklas. Talanginsatserna behöver haka i varandra – från nybörjarnivå till professionell filmare – för att lotsa rätt i systemet. För att återväxten av talanger ska fungera behövs ett brett stöd, med finansiering, fortbildning och nätverk. Till utmaningarna hör också att – i samarbete med den kunskap och teknik som finns vid science parks i Västra Götaland – se till att unga och etablerade konstnärer och filmare får möjlighet att utveckla förmågan att skapa konstnärliga verk i format som vi kanske ännu inte känner till.

Slöjd och hantverk

Det finns en stor spännvidd inom slöjd- och hantverkssektorerna – från utövare inom konsthantverk nära bildkonsten till bygghantverk, trädgård och landskap. Det finns olika ideologiska utgångspunkter och olika historia, men både slöjd och hantverk är immateriella kulturarv med möjlighet att vara drivande krafter i ett alltmer cirkulärt och hållbart samhälle.

Intresset för hantverk växer stadigt och är stort hos unga, men trots att det råder kompetensbrist väljer få unga att utbilda sig inom hantverk. Det kvalificerade kulturhistoriska hantverket kan vara en väg att höja statusen inom yrkesområdet, och här har de publika arenorna och mötesplatserna för hantverk en viktig roll.

Hantverk är också ett område där utbyte och interkulturell dialog kan ske utan språkets begränsningar. Slöjd och hantverk tillfredsställer ett behov av att få skapa själv, men det är också ett sätt att ställa om till en mer hållbar livsstil och att skapa mer cirkulära livsmiljöer. Hantverkskunskap och materialkunskap är också en resurs i denna omställning: att kunna

underhålla och reparera istället för att byta ut. En utmaning här är dock att skala upp från småskaligt hantverk till en nödvändig industriell omställning.

Hemslöjden har en tydlig infrastruktur, med Nämnden för hemslöjdsfrågor som nationell aktör, regionala hemslöjdskonsulenter som främjar och utvecklar fältet samt hemslöjdsföreningar som samordnar sig i hemslöjdsförbund. Föreningarna har historiskt spelat stor roll för hemslöjdens utveckling. Den bredare gruppen slöjdare – som inte är medlemmar i någon hemslöjdsförening – saknar i dagsläget nätverk för kunskapsutbyte och utvecklingsfrågor.

Trots att hantverk och slöjd har starka kopplingar till omställning av samhället, så tas denna potential inte tillvara idag. Det beror dels på den allmänna bilden av att sektorn är tillbakablickande, dels på att samverkan mellan slöjd- och hantverkssektorn och andra samhällssektorer behöver stärkas. Många företagare upplever att det saknas bra stödstrukturer för att kunna utveckla sina företag, då de inte passar in i det ordinarie stödet för företag, men inte heller upplever att de är en del av de kulturella och kreativa näringarna. Här har bildandet av en branschorganisation för bygghantverk varit ett sätt för företagen att tillsammans stärka sektorn.

Flera nationellt viktiga aktörer finns i Västra Götaland, med flera arenor som samlar både allmänhet och professionella. Här finns grundutbildning och forskning inom hantverksområdet, men också främjarorganisationer och en mängd företag. Flera av aktörerna ingår också i internationella nätverk inom området, vilket talar för att Västra Götaland har en roll i utveckling av fältet på ett nationellt plan och på så vis kan driva frågor som regioner med mindre resurser inte förmår.

Kulturens samspel med andra sektorer

Detta avsnitt beskriver hur kulturområdet interagerar med övrigt regionalt utvecklingsarbete. Dispositionen utgår i huvudsak från den regionala utvecklingsstrategins prioriteringar och kraftsamlingar. Innehållet baseras på dialog med kommunerna i Västra Götaland och beskriver kulturområdets roll, behov och potential för de kommande åren. De kulturpolitiska prioriteringarna finns i avsnittet Kulturstrategins mål och prioriteringar.

Kultur har en stor betydelse för omställningen till en mer hållbar utveckling, och blir en alltmer integrerad del av andra samhällssektorer genom att bidra både till social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Kultursektorernas del av samhällsekonomin är idag jämförbar med – eller till och med större än – många andra traditionella branscher.²⁸

De värden som kulturen bidrar med är också knutna till kreativitet, oberoende, bildning och nytänkande. Därmed ökar betydelsen av samverkan med andra samhällssektorer, vilket gör att behovet av gemensamma strategier och samordning av resurser blir alltmer centralt. En utvecklad samverkan kräver ett gemensamt språk och gemensamma referensramar.

Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030

Kulturområdet kan bidra till alla tre perspektiven av hållbar utveckling. Den sociala hållbarheten är central, men många aktörer inom kultursektorn är också drivande i utvecklingen mot ett ekologiskt hållbart samhälle. Kulturverksamhet har till exempel möjlighet att lyfta frågor kring hur klimatförändringar och minskad biologisk mångfald påverkar människor. Kulturområdet bidrar också på olika sätt till omställningen till en ekonomiskt hållbar utveckling.

Den regionala utvecklingsstrategin pekar ut fyra långsiktiga prioriteringar:

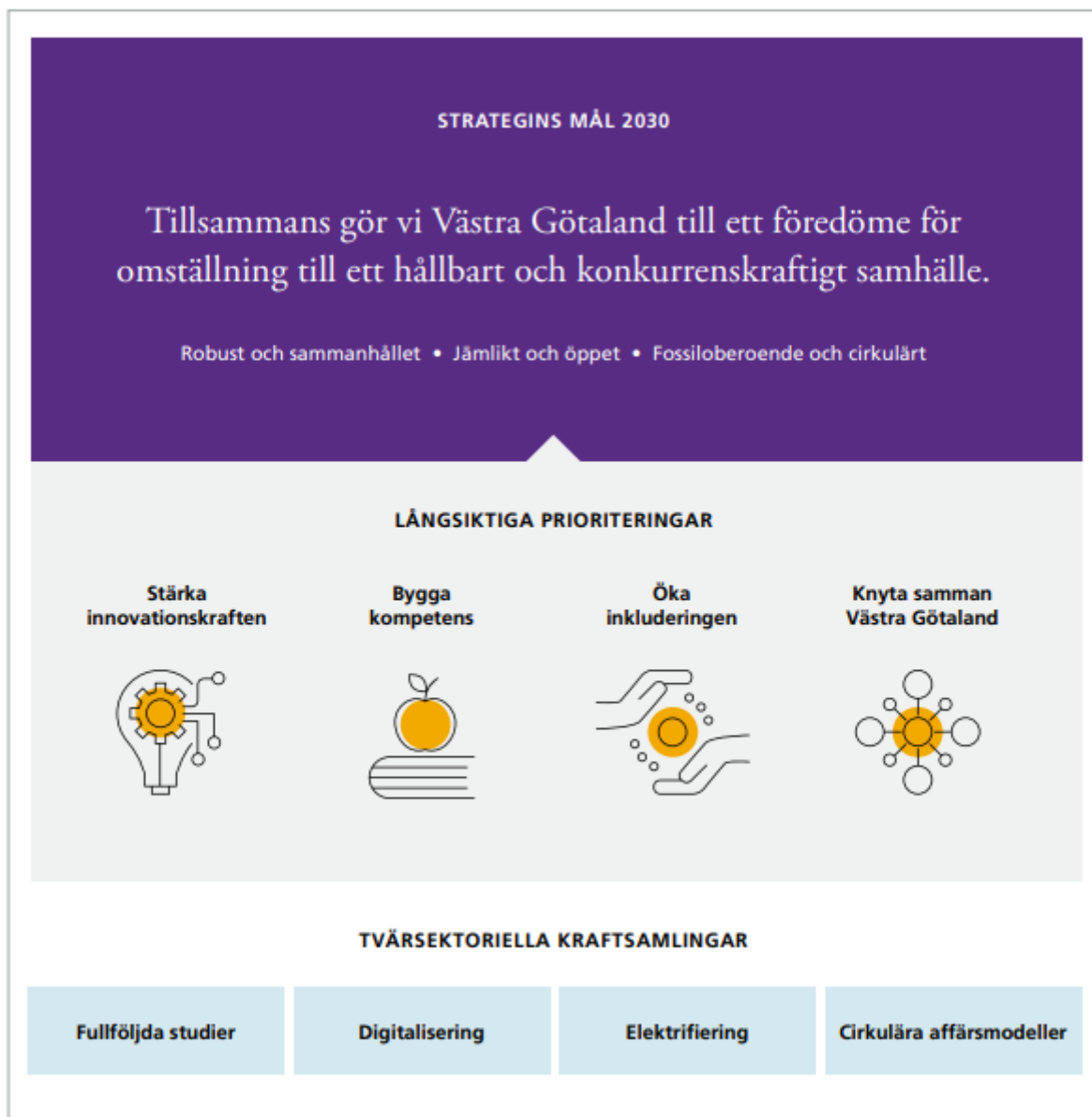
- Stärka innovationskraften
- Bygga kompetens
- Öka inkluderingen
- Knyta samman Västra Götaland.

För varje prioritering finns ett program som pekar ut insatsområden där Västra Götalandsregionen har mandat och resurser att göra skillnad.

Utvecklingsstrategin har också fyra tvärssektoriella kraftsamlingar för perioden 2022–2025:

- Fullföljda studier
- Digitalisering
- Elektrifiering
- Cirkulära affärsmodeller.

²⁸ Kreativa Sverige, SOU 2022:44.

Stärka innovationskraften

Genom att stärka innovationskraften omsätts nya idéer till insatser som bidrar till omställningen och skapar värden i både privat och offentlig sektor. Prioriteringen omfattar fem branschområden: hållbar industri, hälsa och life science, livsmedel, biobaserade material och förnyelsebar energi, framtidens mobilitet, besöksnäring och kulturella och kreativa näringar.

Arbetet med att stärka innovationskraften fokuserar på att främja entreprenörskap och företagande, accelerera forskning, test och demonstration samt utveckla marknader och tillämpning. Programmet ”Stärka innovationskraften” är också Västra Götalandsregionens strategi för smart specialisering (S3), vilket ökar möjligheterna till EU-finansiering inom dessa branschområden.

Kulturområdet bidrar till genomförandet främst inom insatsområdet ”främja entreprenörskap och företagande” för kulturella och kreativa näringar (KKN) och besöksnäring. Innovationer uppstår ofta där vitt skilda kunskaper, tekniker och erfarenheter möts. Att stimulera till möten – dels mellan olika kulturyttringar, dels mellan kultur och andra branscher – är därför en strategisk insats.

Forskning pekar på samband mellan deltagande i kulturlivet, kreativitet och hög innovationsnivå som särskilt kännetecknande för de nordiska länderna.²⁹ Om det stämmer innebär det att barns och ungas möjlighet att få utlopp för sin kreativitet är avgörande för Sveriges framtida konkurrenskraft.

Kulturella och kreativa näringar (KKN)

KKN-företag har kulturskapande eller kreativa processer som sin affärsidé eller som sin råvara. Den nationella strategin Kreativa Sverige!³⁰ betonar att tvärsektoriell samverkan mellan myndigheter är nödvändig för att stärka sektorn, den lyfter fram förslag till företagsstödande insatser och betonar kopplingen mellan platsens betydelse för dessa näringar och tvärtom.

Regionerna har en viktig roll för att stärka denna växande näringsgren och säkerställa en samverkan mellan närings- och kulturpolitiken. Västra Götalandsregionen har en lång erfarenhet av en sådan samverkan. I Västra Götaland är drygt 4 procent av arbetskraften sysselsatt inom KKN, där mode dominerar tillsammans med litteratur och press – men det finns även många företag inom design, scenkonst, arkitektur och det audiovisuella området. Det finns också starka forsknings- och utbildningsmiljöer med konstnärlig profil. Det regionala innovationssystemet är profilerat på några branscher, främst mode och spel.

KKN driver innovation, kreativitet och kompetensutveckling både inom och utom sina sektorer. De har också signifikant social påverkan – från hälsofrämjande effekter till social hållbarhet, inkludering och ett levande lokalt kulturliv och samhälle.

Digitaliseringen har skapat behov av nya affärsmodeller, eftersom vinsterna ofta inte förs tillbaka till upphovspersonen och den konstnärliga kärnan. Det behövs därför ökad kunskap – dels om dessa näringar i kommunerna, dels av gemensamma strategier mellan näringslivsutveckling och kultur. Flera branscher saknar tydliga stödfunktioner, vilket talar för ökad samverkan mellan kultursektorn och det regionala innovationssystemet.

KKN kännetecknas av en affärslogik, där nätverk och samverkan mellan företag är viktigare för utvecklingen än att det enskilda företaget växer. Främjande av kluster och nätverk av KKN-företag bidrar till detta. Närvaro av KKN-företag bidrar ofta till platsers attraktivitet, men trängs undan när den ökade attraktiviteten leder till högre hyror. En växande trend är att dessa kluster även finns på platser på landsbygden, där de kan ha stor betydelse för att diversifiera näringslivet. Det behöver utvecklas nya arbetssätt som bättre tar tillvara dessa värden i samhällsplaneringen. Det finns även behov av bättre statistik, liksom forskning som beskriver regionala förändringar i kulturens ekonomi i relation till den nationella och internationella utvecklingen.

²⁹ Pier Luigi Sacco, "Culture 3.0". 2011.

³⁰ Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher. SOU 2022:44.

Besöksnäring

Kultur och kulturarv är starka reseanledningar, och en växande trend är att människor vill uppleva det unika på en plats och vara delaktiga i upplevelsen. Många kultur- och kulturarvsaktörer är beroende av besöksnäringen, och natur- och kulturupplevelser bidrar även till andra näringar. Samtidigt kan en ökande besöksnäring både innebära slitage på natur- och kulturarvsplatser och försämra livsmiljön för de bofasta. Turistrådet Västsveriges strategi Hållbarhetsklivet syftar till att hantera balansen mellan näringsutveckling, bofasta och slitaget på miljön.

Samspelet mellan besöksnäringen och den lokala platsutvecklingen blir allt viktigare. Kulturområdet står för mycket av innehållet i besöksnäringen, har kompetens kring natur- och kulturmiljöer samt har nätverk av konstnärer och kulturutövare. Kulturevenemang som konserter, festivaler och utställningar kan bidra till en utökad säsong. Det finns redan en samverkan mellan kultur- och besöksnäring, men rollerna behöver stärkas ytterligare för att utveckla en hållbar besöksnäring i Västra Götaland.

Både en stor del av de kulturhistoriska besöksmålen och den lokala programverksamheten drivs av ideella krafter. De är i behov av stöd för att utveckla sin verksamhet och bli en del av besöksnäringen genom bland annat utökad samarbete med andra lokala aktörer. Ett sätt att koppla samman kulturhistoriska besöksmål är den infrastruktur av regionala vandrings- och cykelleder som är under uppbyggnad, där upplevelserna längs lederna behöver stärkas. Strategiskt arbete kring berättande om platser och händelser är ett fält att utveckla i samverkan mellan kulturen och besöksnäringen.

Digitaliseringen innebär stora möjligheter inom besöksnäringen – både för att minska resandet och för att nå ut till besökare och att fördjupa upplevelsen såväl före som under besöket. Kultur kan bidra till nya upplevelser och innovationer inom området genom ökad samverkan inom science parks.

Bygga kompetens

Prioriteringen fokuserar på tillgången till kunskap och kompetens för att ställa om till ett hållbart och konkurrenskraftigt Västra Götaland. Kulturområdets bidrag till genomförandet bygger på tidiga insatser för att bidra till fullföljda studier för barn och unga. Även här ingår läsfrämjande som en viktig del, men även vikten av att barn och unga kan utveckla sina skapande och kreativa sidor och ha en meningsfull fritid.

Folkbildning, att främja kompetensomställning och livslångt lärande

Folkbildningen har och har historiskt haft en stor roll i människors lärande. Folkbildning är utbildning och bildning som är fri och frivillig i bemärkelsen att den är frivillig att genomföra för alla inblandade, den styrs av verksamheterna själva och att deltagarnas behov och intressen står i centrum. Det nationella målet med folkbildningspolitiken är att folkbildningen ska ge alla möjlighet att – tillsammans med andra – öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.

Samtliga tio studieförbund och SISU Idrottsutbildarna finns representerade i Västra Götaland. Två av studieförbunden har verksamhet i länets alla kommuner. Det finns sex folkhögskolor med Västra Götalandsregionen som huvudman och 18 med civilsamhällesorganisationer som huvudmän.

Även museer och bibliotek bedriver folkbildningsverksamhet. Den organiserade folkbildningens aktörer har dock en särskild kompetens, eftersom de är verksamma i skärningspunkten mellan det professionella och det ideella kulturlivet – mellan utbildning och bildning, mellan civilsamhälle och myndighetsuppdrag och mellan generationer och samhällsgrupper.

Med sina olika profiler speglar folkbildningen mångfalden i samhället, stimulerar demokratin och stärker den sociala hållbarheten. Studieförbunden är en lokal och regional aktör, som genom samordning och samverkan är både mötesplats och möjliggörare för invånarnas ideella engagemang. Genom studiecirkel i estetiska ämnen och kulturprogram är studieförbunden en betydelsefull kulturarena: under 2019 deltog nästan 4 procent av invånarna i Västra Götaland i studiecirkel, och studieförbundens kulturprogram drog sammanlagt omkring fyra miljoner besökare per år med stor spridning i hela länet. Därmed är och fortsätter folkbildningsaktörerna att vara betydelsefulla för kulturlivets infrastruktur.

Ett exempel på fruktbar pågående samverkan är den mellan kulturinstitutioner och folkhögskolor inom verksamheten folkbildning och kultur i samverkan. Folkbildningens aktörer har också god potential att medverka till tidiga insatser för barn och unga i att öka studiemotivation och bidra till en meningsfull fritid.

Öka inkluderingen

Prioriteringen pekar ut inriktningen för att öka tillit och sammanhållning i Västra Götaland. Kultur och föreningsliv är ett socialt kitt som bidrar till att hålla ihop samhället. Kulturområdets bidrag till genomförandet sker genom kärnområdet för den regionala kulturpolitiken: att vidga deltagandet i kulturlivet. Det tar sitt avstamp i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och barnkonventionen, som behandlar människors rätt att utöva och delta i kulturlivet. I utvecklingsområdet ”Deltagande i kulturlivet” finns kulturens målsättningar i arbetet med att öka inkluderingen.

Demokrati och mänskliga rättigheter

Västra Götalandsregionen behöver vara en del av att värna demokratin och att motverka ökad polarisering. Hot och hat drabbar många människor i vårt samhälle idag, och leder till att det finns en bred utsatthet bland engagerade och företrädare för både kultur, offentlig sektor och det civila samhället. Den digitala tekniken har gjort det enklare att sprida budskap, påverka, mobilisera och organisera människor – men tekniken har också underlättat för grupperingar att ifrågasätta demokratins grundläggande idéer.

En av de demokratiska grundtankarna är jämlikhet och alla människors lika värde och lika rättigheter. All diskriminering hotar jämlikhet och är därför också ett hot mot demokratin. För en fungerande demokrati krävs också ett systematiskt arbete med mänskliga rättigheter. Demokrati genom valdeltagande inkluderar majoritetens röster, och behöver därför kompletteras med uppsökande verksamhet för att involvera fler. Här har medie- och kommunikationskunnskap betydelse, liksom folkbildningsaktörer, bibliotek och andra kulturaktörer och föreningar.

Inflytande i kultur- och samhällsutvecklingen

Västra Götalandsregionens mål för social hållbarhet fastställer att vi genomgående ska arbeta i medskapande dialog i partnerskap med invånare och det civila samhället. Det finns ett underskott på delaktighet i vissa grupper – till exempel barn och unga, nationella minoriteter och vissa etniska grupper. Därför behöver dessa grupper effektiva metoder för inkludering.

Utvecklingen av metoder för ett systematiskt arbete med invånardialog är centralt för en socialt hållbar utveckling i regionen. Unga regionsutvecklare är ett exempel på ett pågående arbete, där Västra Götalandsregionen tillsammans med barn och unga söker efter former för att säkerställa barns och ungas inflytande och delaktighet.

Folkhälsa och idrott

Målet för den nationella folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen. Inom den regionala kulturpolitiken ingår idrott och friluftsliv som delar av civilsamhället. Folkhälsoaspekten handlar därmed både om en meningsfull fritid, om fysisk aktivitet, om skapandet och om kulturens inverkan för en god hälsa och ett gott liv.

Hälsa och välbefinnande stärks av kulturell aktivitet, både som förebyggande och hälsofrämjande insats och som komplettering av medicinsk behandling och rehabilitering. Exempel på detta är biblioterapi, musikerapi, bildterapi eller dans som behandling vid nervsjukdomar som Parkinson. För ett bredare genomslag behövs en stärkt och utvecklad samverkan mellan politikområden. Särskilt fokus behöver ägnas åt de grupper som statistiskt sett har sämre hälsa än den genomsnittliga befolkningen.

Ur ett folkhälso- och demokratiperspektiv är det både viktigt att barns och ungas fysiska aktivitet ökar och att de bibehåller sitt engagemang i föreningslivet. Idrottsrörelsen behöver generellt nå ett ökat och brett deltagande. Begreppet rörelseförståelse betonar (främst) barns och ungas motorik, självförtroende, motivation och kompetens för att röra sig under hela livet. Stillasittande är en utmaning för folkhälsan, och idrottsrörelsen behöver fortsätta arbetet mot ett livslångt idrottande.

Knyta samman Västra Götaland

Prioriteringen fokuserar på en av de stora samhällsutmaningarna: att minska klyftorna mellan städer och landsbygder. Det handlar både om att fysiskt binda samman länet och bidra till hållbart resande, men också att stärka den regionala sammanhållningen. I den utmaningen är både regioner och kommuner centrala. Kulturområdets bidrag ligger i första hand inom platsutveckling och gestaltad livsmiljö, men berör även insatsområdena regional fysisk planering och hållbart resande.

Förbättra förutsättningarna för attraktiv platsutveckling

Platsutveckling är ett arbetssätt som kompletterar en mer övergripande regional utveckling genom att bygga på olika platsers förutsättningar, utgå från befintliga resurser samt stärka samverkan mellan lokala aktörer (civilsamhälle och näringsliv) och kommunal och regional nivå. Arbetssättet kräver utveckling av såväl tvärspektoriell samverkan som flernivåsamverkan. I många mindre samhällen är det framför allt civilsamhället som är den samlande kraften, vars samhällsengagemang bidrar till att platsen blir attraktiv både för boende och besökare. Kultur och kulturarv är starka drivkrafter i platsers utveckling.

Under flera år har satsningar i Västra Götaland byggt upp en gemensam sektorsövergripande metodik. De inblandade har därigenom fått erfarenhet av att arbeta stödjande kring platsutveckling, vilket innefattar både ekonomiskt stöd och processtöd till platser. Fortsatt metodutveckling är en gemensam prioritering under strategiperioden.

I dialogen med kommuner och lokala aktörer lyfts olika utvecklingsbehov inom platsutveckling fram. Det finns en önskan om mer samverkan och erfarenhetsutbyte. Det finns behov av att utveckla nya arbetssätt och formella samverkansformer som underlättar samverkan mellan främst kommuner och lokalsamhällen. Den långsiktiga lokala organiseringen kräver nya finansierings- och affärsmodeller för att bli hållbar. En fördjupad analys och strategi för vilka platser som får regionalt stöd skulle stärka platsutvecklingens koppling till en mera övergripande regional utveckling.

Den lokala utvecklingen är starkt beroende av den fysiska planeringen, och platsutvecklingen behöver kopplas närmare denna. Potentialen i att återbruka befintliga byggnader och anläggningar för nya funktioner begränsas dock av regelverk och finansieringsformer som inte är anpassade för återbruk. Ett ökat internationellt utbyte skulle kunna stärka både metodutveckling och finansiering.

Gestaltad livsmiljö – attraktiva, hållbara och inkluderande miljöer

Politiken för gestaltad livsmiljö pekar ut dels betydelsen av hur den fysiska miljön är utformad för att åstadkomma hållbara livsmiljöer för människor, dels betydelsen av att människor ges möjlighet att vara delaktiga i utformningen. Behoven är ungefär desamma på landsbygder som i städer och tätorter, men förutsättningarna och lösningarna skiljer sig.

Möjligheten att påverka sin livsmiljö är en av de viktigaste faktorerna för livskvalitet.³¹ Därför behöver man utveckla metoder för ökad delaktighet i samhällsplaneringen, inte minst genom att involvera barn och unga i planeringsprocesser.

Attraktiva livsmiljöer blir allt viktigare för att locka till inflyttning och företagsetableringar. Inom kulturområdet finns stor kompetens som kan bidra till mer hållbara och bättre gestaltade livsmiljöer i hela länet. Betydelsen av offentlig konst och konstnärlig kompetens i utformning av den offentliga miljön behöver stärkas inom fysisk planering.

I dialoger med kommuner och kommunalförbund lyfts behoven av att hitta gemensamma nya arbetssätt i samhällsplaneringen, där kulturen arbetar tätare tillsammans med övrig samhällsplanering. Det finns också stora möjligheter till europeisk samverkan och finansiering inom

³¹ Sveriges elva folkhälsomål, Statens folkhälsoinstitut.

området genom New European Bauhaus, där devisen ”Beauty, Sustainability, Together” beskriver kulturens bidrag till en nödvändig omställning i samhället.

Västra Götalandsregionen bidrar i samverkan med andra till stöd för kommunerna genom dialog, rådgivning och processledning samt metodutveckling kring kulturmiljövård, brukaranalys, barnkonsekvensanalys och offentlig gestaltning. Regionens kulturförvaltning samordnar också nätverk som samlar offentliga aktörer och akademien kring frågor om gestaltad livsmiljö.

Samverkan inom regional fysisk planering

Kulturens infrastruktur innehåller verksamhet och utövare spridda över hela Västra Götaland, vilka bidrar till att invånarna får en rikare vardag med såväl tillgång till kulturupplevelser som möjlighet att själva utöva kulturverksamhet. Vissa kulturverksamheter attraherar också många och långväga besökare och skapar arbetstillfällen.

I den fysiska planeringen måste man hantera det redan byggda. Natur- och kulturmiljöer skapar sammanhang och bidrar till förståelsen av hur dagens livsmiljö växt fram. Kulturens infrastruktur är därför ett viktigt perspektiv i en regional fysisk planering, och bidrar med ytterligare ett lager i planeringsunderlaget.

Dagens Västra Götaland är resultatet av människans inverkan på landskapet under tusentals år. Den fysiska miljön och det immateriella kulturarvet skapar ramar och begränsningar dels för hur vi upplever dagens samhälle, dels för vad som är möjligt att förändra idag – och i framtiden. Kulturarvssektorn kan bidra med ett tidsperspektiv i planeringen för en hållbar omställning. Inom natur- och kulturområdet finns kompetens som kan bidra till ett bredare regionalt landskapsperspektiv i planeringen.

Transporteffektiv regional infrastruktur och öka andelen hållbart resande

Hållbara transporter lyfts som en viktig fråga av både kommuner och kulturutövare. Begränsad kollektivtrafik utestänger invånare utan körkort och bil från kultur- och fritidsaktiviteter – däribland barn och unga. Både kultur- och fritidsaktiviteter och idrottsutövande genererar många resor, vars klimatavtryck kan minska och tillgänglighet öka genom utvecklad samverkan mellan kollektivtrafikplanering och kultur.

Kraftsamling Fullföljda studier

Kraftsamlingen Fullföljda studier syftar till att ge barn och unga i Västra Götaland de allra bästa förutsättningarna för en bra start i livet och för god hälsa, utbildning och framtidstro. Kraftsamlingen innehåller fyra fokusområden, där kulturpolitiken är särskilt involverad i dessa två:

1. Läsning och språkutveckling, där utmaningen är att öka samverkan i hela länet för att identifiera och ge stöd kring språkutveckling samt främja en god läsförmåga. Exempel på satsningar som den regionala nivån kan samordna och stödja är att erbjuda läsfrämjande insatser i och utanför skolan och att främja föräldrars språk och läsning för att öka delaktigheten i barnens lärande.
2. Motivation och framtidstro, där utmaningen är att öka barns och ungas motivation för studier, anknytning till skolan samt tillit och tilltro till sig själv, samhället och framtiden. Exempel på satsningar som den regionala nivån kan samordna och stödja är

att utveckla och sprida metoder för barns och ungas delaktighet och inflytande och att skapa ökade och jämlika förutsättningar för fysisk aktivitet och rörelseglädje i hela länet.

Kraftsamling Digitalisering

Kraftsamlingen Digitalisering innebär att alla som arbetar för ett hållbart och konkurrenskraftigt Västra Götaland samverkar, driver och agerar för att öka takten i digitaliseringen. Det finns många områden där kulturlivet specifikt behöver agera för att vara en del av den snabba förändringstakten. Samhällets och individens förväntningar och förutsättningar för att producera och ta del av kulturlivet förändras över tid.

Insatserna inom kraftsamlingen bottenar i att Västra Götalandsregionen för en kontinuerlig dialog med relevanta aktörer, sprider kunskap från erfarenheter av projekt och tester i Västra Götaland, verkar för ökade resurser till digitalisering inom Västra Götaland med fokus på nationella medel och EU-medel samt arbetar med statistik för digitalisering och följer upp arbetet.

I Västra Götaland finns starka innovationsmiljöer och spetsforskning inom digitalisering som kan bidra till digital utveckling inom kultursektorn – både inom regionen och nationellt. Det kan handla om hur testbäddar och science parks hittar samarbeten med kultur- och besöksnäring inom exempelvis AI, spelutveckling eller extended reality-produktion.

Invånarnas förutsättningar för delaktighet och inflytande över samhällsutvecklingen ökar genom digitalisering, samtidigt som det finns ett digitalt utanförskap på grund av exkludering och bristande tillgänglighet. Digital tillgänglighet behövs för att alla ska kunna uppfatta och hantera digital offentlig service.

”Invånarens digitala delaktighet” är ett av fem fokusområden inom kraftsamlingen. Det innehåller framför allt aspekterna invånarnas digitala kompetens genom samverkan med civilsamhälle och kommuner (främst biblioteksverksamhet), avlägsnande av digitala samhällshinder samt medie- och informationskunnighet (MIK).

MIK är ett begrepp för att beskriva de förmågor som invånare behöver ha för att kunna ta till sig information, sätta den i ett sammanhang och bedöma huruvida den är korrekt. Att förstå flödet av nyheter, nyttja sociala medier och ha en källkritisk förmåga är kärnan i yttrande- och informationsfriheten. I stort rör sig MIK-frågorna mellan en mängd politikområden – från säkerhet till media. Därför är just sektorsövergripande arbetssätt nyckeln till framgång. Den regionala nivåns styrka är att skapa förutsättningar för sektorsövergripande samverkan mellan områden såsom spelutveckling, kulturarv, folkbildning, konstutveckling och bibliotek.

Kraftsamling Cirkulära affärsmodeller

Kraftsamlingen Cirkulära affärsmodeller fokuserar på hur nya affärsmodeller samt ändrade produktionskedjor och konsumtionsmönster bidrar till ett minskat råvaruuttag, som i sin tur är grunden i cirkulär ekonomi – idag återanvänds bara fem procent av jordens råvaror. I denna kraftsamling sker insatser inom tre områden: design för cirkularitet, cirkulära livsmiljöer och systemlösningar för cirkularitet. Kraftsamlingen pekar ut fyra särskilt prioriterade materialflöden: textil, inredning, plast och byggmaterial.

Kultursektorer kan bidra på flera sätt inom denna kraftsamling. I designprocessen avgörs en produkts cirkulära potential, och då är design- och materialkunskap centralt. Här har inte

minst slöjd- och hantverksområdet en viktig roll. Dessa utövare är också mera direkt en resurs i omställningen till ett samhälle där vi underhåller och reparerar istället för att byta ut.

En annan utmaning är skalbarhet, där affärsmodeller och tekniker som fungerar i mindre skala är svåra att omsätta i större verksamheter eller industriell produktion. Men det finns stor potential att minska klimatpåverkan genom övergång till mindre klimatbelastande material med lång historia. Inom kulturarvsområdet pågår också ett arbete för att stimulera användningen av mer klimatneutrala byggmaterial och byggmetoder som rör både underhåll och nybyggnation.

Kulturområdet har också stora möjligheter att väcka insikter hos människor om behovet av förändrade livsmönster och bidra med kunskap. Samtidigt har även kulturorganisationer ett arbete att göra med att bli mer resurseffektiva.

För att åstadkomma förändring behövs små test- och innovationsmiljöer för nya delnings-tjänster, förändrade konsumtionsmönster och produktionssätt – både på landsbygder och i städer. Det finns också behov av nätverk och kunskap om hur det går att få ekonomi i återbruk av redan byggda miljöer. Kultursektorns roll inom omställning av samhället lyfts både inom politiken för gestaltad livsmiljö och i EU-initiativet New European Bauhaus. Ett ökat europeiskt samarbete skulle gynna såväl företag som kommuner för kunskapsutbyte.

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet 2021–2025 Hållbara resor i Västra Götaland

Trafikförsörjningsprogrammet är Västra Götalandsregionens övergripande styrdokument för kollektivtrafikens utveckling som beskriver mål och inriktning för kollektivtrafiken. Det samspelar med kulturstrategin främst genom att framhäva värdet av att fler ska ha möjlighet att ta del av kultur genom att kunna resa kollektivt. Kulturevenemang kan bidra till större reseunderlag. Under Deltagande i kulturlivet finns en prioritering som handlar om att öka geografisk spridning av konst och kultur.

Strategi för omställning av hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen 2023–2027

Strategin pekar ut inriktningen för hela regionens hälso- och sjukvård. Den samspelar med kulturstrategin framför allt genom att betona vikten av hälsofrämjande arbete samt barnrättsperspektivet.

Hälso- och sjukvården och kulturorganisationer har potential att samverka mer inom gemensamma överenskommelser. Under Samverkan och synergi finns en prioritering som handlar om att stärka samverkan över politikområden.

Så togs strategin fram och så följs den upp

Kulturpolitiken i Västra Götaland ska bidra till att utveckla ett hållbart, demokratiskt samhälle där alla människor är delaktiga i utvecklingen. Västra Götalandsregionen har kontinuerliga samråd och samtal med verksamheter som har långsiktiga stöd. Samråden är till för att fånga upp kapaciteter och behov kopplade till kulturstrategins genomförande. De uppdrag och stöd som kulturnämnden ger bygger på prioriteringarna i kulturstrategin. Dialog med kulturlivets aktörer och invånare sker också regelbundet med kommuner och kommunalförbund.

Under våren och hösten 2022 samlades perspektiv in från kommuner, kulturorganisationer och det civila samhället i Västra Götaland för att tillsammans revidera den regionala kulturstrategin. Under processen med att ta fram den nya kulturstrategin diskuterades kulturlivets förutsättningar, utmaningar och möjligheter. Svaren sattes sedan i relation till de förändringar som måste till om vi ska nå de önskade effekterna av den statliga och den regionala kulturpolitiken.

Kommuner, kulturaktörer och det civila samhället kom med sina inspel i dialogform. Dialogerna placerades tydligt inom ramen för Roger A Harts delaktighetstrappa som är en metod för att definiera olika målgruppers delaktighet i beslutsprocesser. Samråden inom kulturstrategiarbetet innebar enligt denna metod att målgrupperna rådfrågades och deras synpunkter togs tillvara och bearbetades i underlaget.

Förutom kulturorganisationer och kommuner så har innehållet samordnats i relation till den regionala utvecklingsstrategin ihop med forum kopplade till kraftsamlingarna och de långsiktiga prioriteringarna i den regionala utvecklingsstrategin.

Dialog med kommuner

För att samverka med länets 49 kommuner har flera dialogforum använts. Kommunala företrädare har träffats delregionsvis³². En övervägande majoritet av kommunerna har deltagit vid dessa tillfällen, de flesta med både politisk representation och tjänstepersoner närvarande. Särskilda avstämningar har hållits med delregionala forum för kulturchefer.

Dialogerna har utgått från rådande kulturstrategi, pandemins effekter och vad som är mer eller mindre angeläget att inkludera i en regional kulturstrategi. De inbjudna har även fått ta del av utmaningar och förslag på strategiska mål från dialoger med kulturorganisationer, det fria kulturlivet och civilsamhället.

Utöver detta har Beredningen för hållbar utveckling (BHU) informerats kontinuerligt om arbetet med att revidera kulturstrategin. BHU är ett politiskt samverkansorgan för Västra Götalandsregionen och länets kommuner i frågor om hållbar utveckling.

Dialog med regionala kulturorganisationer

Under processen att revidera kulturstrategin har dialoger förts med organisationer som har långsiktiga uppdrag och som ingår i kultursamverkansmodellen. Dialogerna har i de flesta fall skett tematiskt efter verksamhetsområde med representanter från det fria kulturlivet som

³² Fyrbodalen, Göteborgsregionen, Sjuhärad och Skaraborg.

närvarande vid samma dialogtillfällen. I de fall där det har varit möjligt har befintliga nätverk och forum använts för dialog.

Dialog med det fria kulturlivet och civilsamhället

Det fria kulturlivet har god representation i Västra Götaland via centrumbildningar. Därför har alla centrumbildningar med regionalt stöd involverats i dialogprocessen genom tematiska samråd. Representanter för det civila samhället har involverats utifrån paraplyorganisationer med långsiktiga stöd, till exempel inom hembygdsrörelsen, hemslöjdsrörelsen och arbetslivsmuseer i Västra Götaland. Särskilda samråd har också hållits med representanter för de nationella minoriteterna.

Dialog med barn och unga

Kulturnämnden beslutade att en ungdomsdialog skulle genomföras som en prioriterad del av dialogarbetet. Förväntningen har varit dels att tydligare lyfta fram ett barn- och ungdomsperspektiv i det reviderade dokumentet, dels att göra unga delaktiga i processen.

För att uppnå detta genomfördes en öppen utlysning för att rekrytera unga kulturutvecklare, tillsammans med föreningen KulturUngdom. Utlysningen var öppen för personer mellan 15 och 20 år. Målet var att sätta samman en grupp unga från olika delar av Västra Götaland och med erfarenhet och intresse för olika kulturuttryck.

Totalt sex personer rekryterades: en från Uddevalla, en från Falköping, en från Alingsås, en från Mark samt två från Göteborg. Ungdomarna representerade endast sig själva och deltog utifrån sina egna erfarenheter. De sex ungdomarna har träffats ihop med en handledande tjänsteperson för att ta fram textunderlag till kulturstrategin, och fick arvode för varje deltagartillfälle. Processen för detta ingår i ett långsiktigt arbete för att öka ungas inflytande i Västra Götalandsregionens verksamhet och beslutsprocesser.

Ungdomarnas arbete finns sammanfattat i en särskild rapport som finns tillgänglig på Västra Götalandsregionens webb³³. Ungdomarnas medskick har även vävts in i det färdiga förslaget på regional kulturstrategi och påverkat målformuleringarna.

Verktyg för genomförande av kulturstrategin

För att genomföra den strategiska utvecklingen som preciseras i strategin behövs kunskap och nya idéer – inom såväl kultursektorn och civilsamhället som de offentliga och privata sektorerna – från ett brett spektrum av aktörer. Att förverkliga den regionala kulturpolitiska utvecklingen förutsätter flernivåsamverkan, ekonomiska insatser som uppdrag, strategiska insatser, verksamhetsstöd och utlysning av projekt- och verksamhetsstöd, överenskommelser med kommunalförbund och i vissa fall med enskilda kommuner. Kulturnämnden strävar efter att arbeta evidensbaserat genom att ta till sig och ibland initiera forskning inom sitt verksamhetsområde.

³³ <https://mellanarkiv-offentlig.vgregion.se/alfresco/s/archive/stream/public/v1/source/available/sofia/kun6111-136948837-299/native/Bilaga%202%20Unga%20kulturutvecklare%20-%20medskick.pdf> Hämtad 24 februari 2023

Uppdrag till kulturverksamheter

Västra Götalandsregionens politiska organisation och styrmodell innehåller inom kulturområdet regiongemensam ägarnivå, strategisk nivå och utförarnivå.

Den regiongemensamma ägaren utgörs av regionstyrelsen. Det innebär att regionstyrelsen har ett övergripande samordningsansvar utifrån ett helhetsperspektiv. Regionstyrelsen ansvarar även för att nämnder och styrelser bedriver sin verksamhet i enlighet med fastställda reglementen, har en verksamhet i balans och hushållar med tilldelade resurser.

Kulturnämnden är Västra Götalandsregionens ledande politiska organ inom strategiska kultur- och demokratifrågor. Nämndens huvudsakliga uppgift är att arbeta för att invånarna ges möjlighet till deltagande och upplevelser inom ett demokratiskt kulturliv samt för att bidra till goda förutsättningar för skapande verksamhet. Nämnden ger uppdrag till egna utförare och samverkar med externa parter.

Kulturnämnden tecknar fyraåriga uppdrag till verksamheter med statliga medel inom kultursamverkansmodellen, samt ytterligare en handfull organisationer. Dessa 30-tal verksamheter utgör – tillsammans med kommuner och kommunalförbund – grunden i genomförandet av den regionala kulturpolitiken. Det innebär ett särskilt ansvar att agera långsiktigt i enlighet med kulturstrategin och med hållbar utveckling. Uppdragen tas fram i dialog med verksamheternas styrelse och ledning och ska interagera med de egna verksamhetsplanerna så att dessa stärker och stödjer varandra.

Samverkan med kommunalförbund och kommuner

Regionstyrelsen ansvarar för det övergripande samrådet med länets kommuner i frågor som är av gemensam betydelse inom regional utveckling, infrastruktur, kollektivtrafik och kultur. Samrådet sker inom beredningen för hållbar utveckling.

Ett medel för att gemensamt arbeta i kulturstrategins riktning är överenskommelser om delregionala utvecklingsmedel med de fyra kommunalförbunden som tillsammans organiserar de 49 kommunerna i Västra Götaland. Syftet är att möjliggöra satsningar som bidrar till hållbar utveckling och att förverkliga målen i den regionala utvecklingsstrategin och kulturstrategin. Satsningarna ska stödja nytänkande och konkreta projekt som bidrar till att lösa samhällsutmaningar. Aktiviteterna ska bidra till lokalt och delregionalt inflytande genom att kommunernas förutsättningar och möjligheter tas tillvara. Överenskommelserna uttrycker därmed ömsesidig vilja till flernivåsamverkan.

Kulturnämnden bjuder även in till delregionala kulturpolitiska dialoger via forum för förtroendevalda och tjänstepersoner med kulturansvar från kommuner och kommunalförbund i Västra Götaland. Syftet med dessa dialoger är att identifiera gemensamma ambitioner, prioriteringar och potentiell samverkan ur ett regionalt helhetsperspektiv.

Utöver detta bjuder kulturnämnden under strategiperioden även in till ett eller flera heldagstillfällen för att inspirera, sprida kunskap och skapa dialog om kulturpolitik ur ett bredare perspektiv – kommunalt, regionalt, nationellt och internationellt. Syftet med dessa tillfällen är att förstärka dialogen inom kulturområdet mellan region, kommunalförbund, kommuner, civilsamhället och det fria kulturlivet.

Samordnad dialog och samverkan med det civilsamhället och det fria kulturlivet

Kulturnämnden arbetar med och vidareutvecklar sökbara stödformer i form av verksamhetsstöd, organisationsstöd, projektstöd, stipendier och särskilda satsningar för det fria kulturlivet och civilsamhället.

Västra Götalandsregionens verksamheter behöver samordna sin dialog med och sitt stöd till civilsamhället, för att uppnå en mer systematiserad och jämbördig relation mellan Västra Götalandsregionen och civilsamhället. Kulturnämnden har ett nära samarbete med regionstyrelsens beredning för mänskliga rättigheter. Beredningen sammankallar fem samråd där politiker träffar representanter för organisationer i civilsamhället. Varje samråd har ett tema: barnrätt, funktionshinder, hbtqi, mänskliga rättigheter och nationella minoriteter.

Kulturnämnden har även ett nära samarbete med den regionala överenskommelsen med civilsamhället i Västra Götaland. Detta sker via ett forum som hanterar förutsättningsfrågor för samverkan med civilsamhället.

Uppföljning och analys

Kulturnämndens tjänstepersoner tillsammans med avdelningen för samhällsanalys följer kontinuerligt upp resultat och utvärderar effekter av kulturpolitiken. Syftet med denna uppföljning är att säkerställa att de medel som kulturnämnden fördelar når önskade resultat utifrån strategins målsättningar.

Västra Götalandsregionen rapporterar årligen till Statens kulturråd inom ramen för kultur-samverkansmodellen, riktlinjerna för kvantitativ och kvalitativ uppföljning och särskild uppgiftsinsamling. Vid behov utreder och utvärderar kulturnämnden specifika konst- och kulturområden, men även verksamheters arbete med exempelvis deltagande, jämställdhet eller tillgänglighet.

Verksamheterna med ett långsiktigt uppdrag eller verksamhetsstöd rapporterar i Kultur-databasen, som är ett nationellt verktyg för insamling av kvantitativa data. Kultur-databasen gör det möjligt att jämföra regional och nationell kulturstatistik över tid. Dessutom lämnar dessa verksamheter in en verksamhetsplan och verksamhetsberättelse som årligen följs upp genom uppföljningssamtal och rapportering till kulturnämnden.

Västra Götalandsregionen samarbetar med SOM-institutet (en opartisk undersökningsorganisation vid Göteborgs universitet) för att följa utvecklingen ur ett invånarperspektiv. Undersökningarna ger kunskap om invånarnas kulturvanor och fungerar som underlag för tvärvetenskapliga analyser över tid på nationell, regional och kommunal nivå.

2023-02-27

Dokumentnamn: Kulturstrategi Västra Götaland med kulturplan 2024–2027

Diarienummer: RS 2023–01333

Kontaktperson: Björn Ohlén, Katti Hoflin; Förvaltningen för kulturutveckling

kultur@vgregion.se

Remiss: Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2024–2027

Den regionala kulturstrategin är ett av Västra Götalandsregionens fyra måldokument. Förslaget på strategi som går ut på remiss ska från och med 2024 ersätta den befintliga kulturstrategin.

Kulturstrategin utgår från utmaningar och behov inom kulturområdet i Västra Götaland sammanställda genom dialog med en stor mängd kulturaktörer samt kommuner i länet. Strategin pekar ut fem strategiska utvecklingsområden med prioriteringar för hur kulturpolitiken ska genomföras. Strategin är styrande för Västra Götalandsregionen. Den är menad att vägleda och inspirera kommuner, kommunalförbund i Västra Götaland, liksom de organisationer som utvecklar och möjliggör kulturen i Västra Götaland. De gemensamma utmaningarna och behoven kräver att alla bidrar med sin del av lösningen.

Kulturstrategin beslutas av regionfullmäktige. Kulturnämnden är ansvarig för att den regionala kulturstrategin tas fram och att det sker enligt förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Remissen skickas till regionala nämnder och styrelser samt kommunalförbunden och kommunerna i Västra Götaland.

Mer information om processen att revidera kulturstrategin finns på www.vgregion.se/kulturstrategi2024

Så svarar ni

Svar på remissen ska inkomma senast den 31 maj 2023.

Svaret skickas in i wordformat (döpt med er organisations namn) till regionstyrelsen@vgregion.se. Ange diarienummer RS 2023–01333 och organisationens namn i ämnesraden.

Svaret ska utgå från strategins rubriker och kan innehålla både yttranden över upplevda styrkor eller förbättringsmöjligheter i strategin. Kommunalförbunden

ombuds att svara utifrån ett delregionalt perspektiv. Kommunerna är välkomna att svara enskilt som komplement till kommunalförbundens svar.

Så behandlas synpunkterna

Västra Götalandsregionen sammanställer och behandlar de inkomna synpunkterna efter att remissperioden är slut. Planeringen för beslut och remisshantering utgår från att kulturnämnden behandlar förslaget den 7 september, BHU den 3 oktober, regionstyrelsen den 17 oktober och regionfullmäktige den 28 november, för vidare sändning till Statens Kulturråd.

Remisshandlingar

- Missiv (detta brev)
- Remissversion av Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2024–2027
- Bilaga 1: Verksamheter med stöd och uppdrag från kulturnämnden
- Bilaga 2: Unga kulturutvecklare – medskick

Frågor

Vid frågor om Kulturstrategi Västra Götaland, vänligen kontakta

Björn Ohlén, regionutvecklare 070-872 37 69 bjorn.ohlen@vgregion.se

Katti Hoflin, kulturchef 072 – 503 43 13 katti.hoflin@vgregion.se

Vi ser fram emot att ta del av era remissvar!

Katti Hoflin

Kulturchef

Sändlista

Inom Västra Götalandsregionen

- Botaniska trädgården
- Delregionala nämnder
- Film i Väst
- Folkhögskolorna
- GöteborgsOperan
- Göteborgs symfoniker
- Habilitering & Hälsa
- Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden
- Kulturnämnden
- Miljö- och regionutvecklingsnämnden
- Naturbruksstyrelsen
- NU-sjukvården
- Närhälsan
- Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden
- Patientnämnderna
- Regionhälsan
- Regionteater Väst
- Sahlgrenska Universitetssjukhuset
- Sjukhusen i väster
- Skaraborgs Sjukhus
- Södra Älvsborgs Sjukhus
- Strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden
- Styrelsen för fastighet, stöd och service
- Styrelsen för kulturutveckling
- Styrelsen för logistik
- Styrelsen för tandvård
- Turistrådet Västsverige
- Västtrafik

Externa parter

- Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund
- Fyrbodals kommunalförbund
- Göteborgsregionens kommunalförbund
- Skaraborgs kommunalförbund
- Samtliga kommuner i Västra Götaland

Plats och tid: Vänersborg 09.00 – 12.00

Ledamöter: Stig Bertilsson, Bengtsfors
Ulla Börjesson, Färgelanda
Jan-Olof Johansson, Lysekil
Catharina Bråkenhielm, Orust
Martin Pettersson, Uddevalla
Michael Karlsson, Åmål

Liselotte Fröjd
Ludwig Mossberg, Mellerud
Kent Hansson, Strömstad
Peter Eriksson, Trollhättan
Henrik Harlitz, Vänersborg

Ersättare: Jörgen Andersson, Färgelanda
Ulf Rexeffjord, Mellerud
Ulf Hanstål, Lysekil
Lars Larsson, Orust
Lena Eckerbom Wendel, Vänersborg
Ricky Karlsson, Trollhättan
Oskar Josefsson, Tanum
Christer Hasslebäck, Uddevalla
Ove Kaye, Åmål

Tjänstgörande ersättare: Per-Erik Norlin, Dals-Ed, Jarmo Uusitalo, Uddevalla, Mats Andersson, Vänersborg Erik Färg, Munkedal, Eva Abrahamsson, Sotenäs, Sofia Andersson Dharsani, Trollhättan

Fyrbodals kommunalförbund: Anna Lärk Ståhlberg
Johannes Jönsson
Titti Andersson
Karin Engeström
Tobias Källqvist
Michael Johansson
Henrik Erlandsson

Titti Andersson
Martin Palm
Maria Wolff
Cecilia Sandberg
Morgan Ahlberg
Linnea Grimstedt
Marcus Svensson

Övriga deltagare: Ann-Sofie Rundberg, VGR, Helena L Nilsson, VGR

Underskrifter:

Sekreterare

_____

Martin Palm

Ordförande

_____

Peter Eriksson, Liselott Fröjd §35

Justerare

_____

Mats Andersson

Justerare:

Utdragsbestyrkande:

§ 38 – Kulturstrategin VGR

Kommunalförbundets arbete med utveckling och stöd inom kulturområdet bedrivs med vägledning i Västra Götalandsregionens regionala kulturstrategi och kulturplan. När nu det nya styrdokumentet Kulturstrategi Västra Götaland ska antas, är kommunalförbundet en av remissinstanserna. Alla 49 kommuner i Västra Götaland har även möjlighet att svara enskilt.

Kulturpolitiken i Västra Götaland ska bidra till att utveckla ett hållbart, demokratiskt samhälle där alla människor är delaktiga i utvecklingen. Strategin är styrande för Västra Götalandsregionen i egenskap av måldokument. Den är menad att vägleda och inspirera samarbetsparter, exempelvis kommuner och kommunalförbund i Västra Götaland, liksom de organisationer som utvecklar och möjliggör kulturen i Västra Götaland. De gemensamma utmaningarna och behoven kräver att alla berörda bidrar med sin del av lösningen. Västra Götalandsregionen har kontinuerliga samråd och samtal med verksamheter som har långsiktiga stöd. Samråden är till för att fånga upp kapaciteter och behov kopplade till kulturstrategins genomförande. De uppdrag och stöd som kulturnämnden ger bygger på prioriteringarna i kulturstrategin. I samråd med VGR:s andra styrdokument Kulturstrategi Västra Götaland 2024–2027; Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030; Trafikförsörjningsprogram 2021–2025 – Hållbara resor i Västra Götaland; Strategi för omställningen av hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen 2023–2027. Dialog med kulturlivets aktörer och invånare sker också regelbundet med kommuner och kommunalförbund. Kulturstrategi Västra Götaland – och regional kulturplan 2024-2027 är en reviderad version av föregående kulturstrategi med betoning på klimat, kulturens roll i samhället, delaktighet och framförallt barn och ungas röst. Med stöd i kulturstrategin kan vi gemensamt skapa en av grundpelarna i det goda livet och stärka den viktiga utvecklingen i Västra Götaland.

Ärendet föredras av Linnéa Grimstedt, Kulturstrateg

Direktionen beslutar

Att besluta att Fyrbodals kommunalförbund ställer sig bakom Kulturstrategi för Västra Götaland – och regional kulturplan 2024-2027, utifrån remissvar från kommunalförbund och kommuner

Beslutet expedieras till

Kulturnämnden, via Kulturstrateg

Medlemskommunerna

Justerare:

Utdragsbestyrkande:

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Per Martin Palm

Date: 2023-05-16 09:03:27

BankID refno: bd507c5f-76dd-4f55-8d30-372edaea3c9f

Sekreterare: Martin Palm

Signed by: MATS ANDERSSON

Date: 2023-05-16 14:31:02

BankID refno: 8bbeb8fe-8951-4189-8e74-ff37ad4ba2f1

Justerare: Mats Andersson

Signed by: LISELOTTE FRÖJD

Date: 2023-05-16 15:22:08

BankID refno: 4208c2dd-7a55-4a15-ae45-e74f45ed0d47

Ordförande § 35: Liselotte Fröjd

Signed by: Peter Eriksson

Date: 2023-05-16 15:56:58

BankID refno: 7b547b87-13a7-445b-a976-aa16a3f1b899

Ordförande: Peter Eriksson

Yttrande remissversion

Kulturstrategi Västra Götaland – och regional kulturplan 2024-2027

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att Fyrbodals kommunalförbund ställer sig bakom Kulturstrategi för Västra Götaland – och regional kulturplan 2024-2027, utifrån remissvar från kommunalförbund och kommuner

Sammanfattning

Kommunalförbundets arbete med utveckling och stöd inom kulturområdet bedrivs med vägledning i Västra Götalandsregionens regionala kulturstrategi och kulturplan. När nu det nya styrdokumentet Kulturstrategi Västra Götaland ska antas, är kommunalförbundet en av remissinstanserna. Alla 49 kommuner i Västra Götaland har även möjlighet att svara enskilt.

Kulturpolitiken i Västra Götaland ska bidra till att utveckla ett hållbart, demokratiskt samhälle där alla människor är delaktiga i utvecklingen. Strategin är styrande för Västra Götalandsregionen i egenskap av måldokument. Den är menad att vägleda och inspirera samarbetsparter, exempelvis kommuner och kommunalförbund i Västra Götaland, liksom de organisationer som utvecklar och möjliggör kulturen i Västra Götaland. De gemensamma utmaningarna och behoven kräver att alla berörda bidrar med sin del av lösningen. Västra Götalandsregionen har kontinuerliga samråd och samtal med verksamheter som har långsiktiga stöd. Samråden är till för att fånga upp kapaciteter och behov kopplade till kulturstrategins genomförande. De uppdrag och stöd som kulturnämnden ger bygger på prioriteringarna i kulturstrategin. I samråd med VGR:s andra styrdokument Kulturstrategi Västra Götaland 2024–2027; Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030; Trafikförsörjningsprogram 2021–2025 – Hållbara resor i Västra Götaland; Strategi för omställningen av hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen 2023–2027. Dialog med kulturlivets aktörer och invånare sker också regelbundet med kommuner och kommunalförbund. Kulturstrategi Västra Götaland – och regional kulturplan 2024-2027 är en reviderad version av föregående kulturstrategi med betoning på klimat, kulturens roll i samhället, delaktighet och framförallt barn och ungas röst. Med stöd i kulturstrategin kan vi gemensamt skapa en av grundpelarna i det goda livet och stärka den viktiga utvecklingen i Västra Götaland.

Bakgrund

Kommunalförbunden har blivit ombudda att ur ett delregionalt perspektiv svara på remissversion Kulturstrategi Västra Götaland – och regional kulturplan 2024-2027.

Kulturstrategin fokuserar på prioriterade förflyttningar i samverkan och bygger på delaktighet. Den ska ses som en färdplan för det gemensamma arbetet med att få kulturen att nå och angå fler i Västra Götaland. Med kulturstrategin vill regionen skapa en gemensam syn på kulturlivet i Västra Götaland som berör såväl kommuner, kommunalförbund och kulturaktörer. Den ska sträva mot visionen om det goda livet.

Beskrivning av ärendet

Ansvariga vid Västra Götalandsregionen har grundligt samlat in material och inspel till dokumentet under det gångna året, genom enkäter, dialog och möten med olika aktörer på olika nivåer.

I Fyrbodal har kulturstrategins riktning och innehåll behandlats vid följande tillfällen:

Arbetsutskottet 20 april 2023

Direktionen 11 maj 2023

Nätverk för kulturansvariga i Fyrbodal 29 mars 2023

Kommunalförbundets ansvariga kulturstrateg och förbundsdirektör har deltagit tillsammans med representanter från politik, det fria kulturlivet och kommunens tjänstepersoner i ett flertal branschvisa samråd inför framtagandet. Där workshop och diskussion samordnades av VGR för att ta fram remiss och kommande kulturstrategi 2024-2027. Kulturstrateg har även deltagit i möten med ansvariga tjänstepersoner på koncernavdelningen kultur och processledare vid övriga kommunalförbund.

Remissvaret ska vara Västra Götalandsregionen tillhanda senast den 31 maj 2023. Därefter behandlar regionstyrelsen den nya regionala kulturstrategin den 17 oktober 2023 och regionfullmäktige den 28 november. Därefter skall det även vara kulturråd tillhanda, eftersom det även utgör grund för förhandling om statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Bedömning och synpunkter

Fyrbodal tror på ett fritt, rikt och starkt kulturliv i hela Västra Götaland. Vi ställer oss bakom kulturstrategin och kulturplan 2024-2027 i utifrån remissvar från kommunalförbund och kommuner.

Generellt: Den nya strategin framstår som lättare att läsa och ta till sig, med tydligare och förenklade områden.

Förutsättningar för kulturstrategin: Kommunerna i Fyrbodal har kommit överens om att samverka kring de frågor där de kan nå större framgång vid samordning av resurser och genom att arbeta tillsammans. Kultur är ett av målen i kommunalförbundets verksamhetsplan (2019-2023 samt ny verksamhetsplan 2024-2028) och säger att Fyrbodal ska vara en aktiv och nyskapande kulturregion för alla. Detta kan åstadkommas genom satsningar på rena kulturprojekt men även där olika politikområden samverkar; t ex kultur och näringsliv eller kultur och hälsa. Kultur kan därmed, som kulturstrategin understryker, beaktas ur flera olika perspektiv; dess självklara egenvärde, att nå och angå invånarna, vara dynamisk, utmanande och obunden samt kan öka människors livskvalitet, särskilt när den görs tillgänglig för alla och att kultur kan ses som en viktig del i en hållbar samhällsutveckling för hela regionen. Det finns ett värde med att visa på kulturens styrkor i VGR:s andra styrdokument, och då önskvärt att när de nya styrdokumenten omformas finns kultur med på likvärdigt sätt.

Samverkan och synergi: Eftersom den delregionala nivån sällan är i direkt kontakt med invånarna, är fokus att skapa goda förutsättningar för dem som är det. Det kan vara såväl kommuner som kulturaktörer, privata företag och ideella föreningar. Det i sin tur leder till de perspektiv och önskade effekter som nämns ovan. Därav ser Fyrbodals kommunalförbund att en tydligare formulering om hur strategin skall samverka med kommunerna för att skapa förutsättningar för en god flernivåsamverkan.

Trend – efter pandemin: Delregionen spänner över ett stort och varierat område, kommunerna skiftar i storlek och geografiska lägen. Fyrbodal ligger mellan storstadsregionerna Oslo och Göteborg, i ett gränsland mellan Oslo, Göteborg, Bohuslän, Dalsland och Västergötland. Består av vattenland både sött och salt, landsbygd med ett trekärnt centrum. I detta område finns ett rikt kulturliv. I det delregionala samspelet kan vi dra nytta av varandras kompetenser för att skapa en utvecklande och innovativ vardag. Vissa utmaningar kräver dock olika typ av angrepp och stöd, här behöver finnas en lyhörddhet, flexibilitet och anpassning vid insatser. Pandemin har påverkat hela kulturvärlden, men att fokus bör ligga på återväxt av kultur som inte bara handlar om pandemi.

Förhållande mellan kultur och fritid: Flera av våra kommuner har inte en enhet för bara kultur utan en sammanslagning av kultur- och fritid. Detta är något som genomsyrar flera kommuner i Fyrbodal, Skaraborg och Sjuhärad som har en hel del landsbygd. Förhållandet och mer utrymme för kultur, fritid och hälsa skulle innebära en förankring i den verksamhet som redan finns i hela Västra Götaland och flytta fram positionerna för samverkan.

Kulturplan och bibliotek: God förutsättning för att samla kulturen under ett strategiskt dokument, då de hör samman och samverkar.

Kulturplan – gestaltad livsmiljö: Fyrbodals kommunalförbund har sedan lång tid tillbaka arbetat med frågor som rör den gestaltade livsmiljön och offentlig konst. Genom omfattande projekt har medvetenheten ökat kring betydelsen av att skapa attraktiva kommuner med hjälp av offensiv stadsplanering och offentlig gestaltning. Kommunerna i Fyrbodal vittnar om att samverkan och gemensamma insatser är en framgångsfaktor, men även att arbetet att utveckla strukturer och öka kunskapen hos både tjänstepersoner och politiker tar tid eftersom frågorna är komplexa och ansvaret fördelat över flera professioner. Därav finns det ett behov att lyfta gestaltad livsmiljö till ett av styrkeområdena i kulturstrategin och kulturplanen 2024–2027. Även för att bli likvärdig med den pågående satsningen från Kulturrådet

Kulturstrategi KKN – RUS:

I Fyrbodals verksamhetsplan 2019-2023 prioriteras att främja kulturföretagandet, där insatser har gjorts genom förstudie om KKN branscherna i Fyrbodal samt skapande av nätverk inom KKN. Det är av stor vikt att förbättra förutsättningarna för aktörer inom branscherna, då dessa små och medelstora företag ofta verkar enskilt men parallellt, med liknande utmaningar. De olika nivåerna av stöttning; kommunal, delregional och regional, har möjlighet att göra gemensamma och kompletterande insatser för ökad effektivitet och utveckling. Samordningen av stödsatser kan bli bättre och de behöver bli mer anpassade till branschernas faktiska behov, samt att samverkan mellan näringsliv och kultur är en avgörande faktor. Detta är för främjande av kreativ innovation och platsutveckling.

Fyrbodals kommunalförbund anser att Kulturstrategi för Västra Götaland 2024-2027 är en väl genomarbetad och välformulerad strategi.

Ansvarig tjänsteperson

Kulturstrateg Linnéa Grimstedt

Tel. 0522-44 08 44

Anna Lärk Ståhlberg

Förbundsdirektör

Fyrbodals kommunalförbund

Barn och unga

Kulturstrategi 2024–2027

Unga är en mångfacetterad och diversifierad grupp. Skillnaden mellan grupper bland barn och unga är stor. Många unga söker sig till kulturverksamheter i syfte att göra en förändring i samhället. Konsten i sig är inte det enda incitamentet för skapandet. Kulturens samhällsförändrande kraft är ett närvarande och grundläggande perspektiv hos barn och unga. Kulturen ska vara tillgänglig och till för alla. Kulturen ska vara av, med och för unga.

Kulturens värde för samhället och individen

Kultur är ett sätt att finna tillhörighet i livet i ung ålder. Utbudet av olika uttryck är stort och alla ska ha en plats att kunna uttrycka sig i en global och rusande värld. Att ge barn och unga möjlighet att tidigt i livet ta del av kultur ger inte bara en tillväxt in i konstnärligt skapade och kreativa näringar, utan är värdefullt för hela samhället. Individerna bygger samhället. Genom att ta del av kultur ökar välbefinnandet och ger effekter på skolresultat och den psykiska hälsan. Att i ett tidigt stadie leda ungdomar som faller risk för kriminalitet och socialt utanförskap till en skapande plattform att uttrycka sig ifrån, och vara del i en gemenskap, kan ha förebyggande effekter. Kulturens läkande och främjande värden ska inte underskattas. Att uppleva och skapa kultur är del i arbetet med *Fullföljda studier*¹ och förebygger utanförskap och kriminalitet. Ungas drömmar om att utveckla sitt skapande och satsa på karriärer inom kulturella yrken påverkas av kulturens reducerade status. Verka för utvidgade karriärvägar för unga in i kreativa yrken. Offentligt finansierade jobb och utbildningar inom kultur ger unga en brygga in i det kreativa arbetslivet.

"Alltså för mig är det som att varje pjäs jag kört, så kommer jag ihåg de där fem minuterna innan och efter. (...) Det är så fantastiskt att jobba timmarna innan en pjäs för då är det verkligen en gemenskap i gruppen. Man sminkar sig och fixar varandra och sånt, och det blir ju verkligen en extremt mysig stämning där man kommer varandra närmre. Du njuter av vad du gjort och samtidigt vet du att du har klarat av någonting. Man känner sig väldigt stolt över sig själv."

Mobilitet och geografiska avstånd

Unga är en mobil samhällsgrupp, ofta utan möjlighet att själva välja boplat. Skillnaderna i levnadsvillkor för unga i stad och glesbygd är stora. Unga på landsbygden har begränsade möjligheter att vara mobila. Kollektivtrafiken är en avgörande faktor för ungas fritidsvanor och kulturutövning. Verka för en utbyggd kollektivtrafikförsörjning i glesbygd under kvällar och helger till ett överkomligt pris.

"Jag älskar reaktionen stadsbor får" (angående hur kollektivtrafiken fungerar på landsbygden)

¹ I *Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021 – 2030* anges fullföljda studier som en av fyra tvärssektoriella kraftsamlingar.

Kultur i skolan

Trösklarna in i kulturens värld upplevs som höga. Genom att införa en kulturgaranti² i skolan ges alla barn möjlighet att ta del av kultur. Göra barn delaktiga i kulturgarantins utbud. Öka kulturgarantins frekvens. Kultur är mer än en upplevelse. Kultur är likvärdig andra utbildningar för att stärka den personliga utvecklingen och utsikterna att bidra till samhället. Verka för ökad kvalitet på de estetiska gymnasieutbildningarna på landsbygden. Verka för yrkesmöjligheter inom kulturlivet.

Kreativt utrymme

Barn och unga ska ges utrymme att själva styra över sitt skapande. Bristerna i lokalförsörjning för skapande unga är stor. Verka för en utbyggd infrastruktur för barn och ungas kreativa skapande. De ekonomiska hindren är avgörande för barn och ungas del i kulturlivet. Verka för kostnadsfria kulturupplevelser och skapandeverksamheter för barn och unga. Ge barn och unga ekonomiskt stöd för att kunna förverkliga sina idéer.

Jämlikhet, jämställdhet och interkulturell dialog

Det är aldrig för sent i livet att börja skapa. Personer som introduceras i ett sent skede ska ges samma möjligheter att skapa. Verka för åldersintegrerade kulturupplevelser. Ge vuxna möjlighet att utöva kultur på nybörjar- och amatörnivå utan ekonomiska hinder. Motverka åldersgränser och åldersrelaterad diskriminering genom att föra bort motsättningar mellan åldrar. Fokusera i stället på kunskapskompetens. Införa kunskapsgränser i stället för åldersgränser. Verka för en kostnadsfri kulturskola för alla åldrar. Barn i asylprocess och barn på flykt är särskilt utsatta och ska ges rätt till sin kultur. Unga ska ha rätt att utöva sitt modersmål. Ge föräldrar resurser och möjlighet att praktisera sina identitetskulturer samt föra vidare dem till och genom generationer. Utsatta grupper som hbtqi+, funktionsvarierade och andra marginaliserade grupper ska få utrymme och plattformar att få uttrycka sig.

”Vi har ju vår nuvarande samhällsstruktur där man går i skolan eller till jobbet eller vad det nu är. Men kulturen, det kan vara som en liten escape från det. Alltså, man får göra allting i sin egen takt. Man får uttrycka sig, man får inspireras av andra. Man får känna med andra. Man får vara människa helt enkelt.”

Barnkonventionen och barnrätt

Ungas rätt till kultur är en del av Barnrättskonventionen. Erbjudna och uppmana barn och unga att vara delaktiga i tidiga skeden i beslutsprocesser. Inflytandets makt skall väga lika tungt för alla åldersgrupper. Även ge yngre barn rätt att delta och uttrycka sin åsikt inför beslut som rör barn.

² Kulturgaranti är en plan vissa kommer har, och betyder att alla barn i skola och förskola regelbundet får en kulturupplevelse under skoltid. Ofta är kulturupplevelsen en gång per läsår.

Digitalisering och kommunikation

Unga är ofta digitala. Verka för att samordna information om kulturhändelser för barn och unga på digitala plattformar.

Vuxna erbjuder formen och skapar forum

Ett starkt kontaktnät är avgörande för ungas skapande. Att hitta andra med samma intresse kan vara en utmaning för unga. Vuxna reglerar barn och ungas kulturliv och kan undanhålla möjligheter att få tillträde till kulturvärlden. Vuxnas inbjudan till skapande verksamheter och kulturupplevelser är avgörande för barns och ungas deltagande. För att kunna vara delaktig i kulturlivet måste du först delta. Kompetenta vuxna måste visa vägen.

"Ju mer meriter man har desto mer får man göra, om man inte börjar tidigt får man inte vara med."

Förvaltningen för kulturutveckling

Västra Götalandsregionen

2023-02-08

Bilaga: Kulturnämndens stöd och uppdrag

Bilaga till Kulturstrategi och regional kulturplan
Västra Götaland 2024–2027

Innehåll

Sammanfattning	3
Uppdragsbaserade verksamhetsstöd och långsiktiga uppdrag	4
Uppdragsbaserade verksamhetsstöd	4
Långsiktiga uppdrag.....	5
Kulturnämndens verksamhetsstöd	10

Sammanfattning

Bilagan innehåller en förteckning över de verksamheter som vid publiceringsdatumet har långsiktiga stöd från Västra Götalandsregionens kulturnämnd. Stöden som ingår är uppdragsbaserade verksamhetsstöd (UVS) till regionägda verksamheter 2021-2024, långsiktiga uppdrag (LSU) 2021-2024 och treåriga verksamhetsstöd inom kultur och civilsamhälle.

Bilagan ska framledes uppdateras senast den 31 oktober varje år under strategiperioden.

Uppdragsbaserade verksamhetsstöd och långsiktiga uppdrag

Verksamheter med uppdragsbaserade verksamhetsstöd (UVS) är bolag eller förvaltningar som helt eller delvis ägs och drivs av Västra Götalandsregionen. Verksamheter med långsiktigt uppdrag (LSU) har varierande organisationsformer. Gemensamt för verksamheterna är att de har fyraåriga uppdrag från kulturnämnden, med mål och indikatorer baserade på kulturstrategins prioriteringar. Merparten av organisationerna tar del av statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Uppdragsbaserade verksamhetsstöd

Film i Väst AB

Film i Väst är en av Europas ledande regionala filmfonder och efter Svenska Filminstitutet näst största finansiären av svensk film. Sedan starten 1992 har Film i Väst samproducerat fler än 1 300 svenska och internationella långfilmer, dramaserier, dokumentär- och kortfilmer. Samproduktionerna har vunnit Oscar, Golden Globe, Emmy och European Film Awards. Film i Väst är en del av Västra Götalandsregionen, Skandinavians ledande filmregion.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

GöteborgsOperan AB

GöteborgsOperans kärnverksamhet är att bedriva opera-, musikal-, dans- och konsertverksamhet med hög internationell konstnärlig kvalitet som når och angår många människor. Genom regionala och internationella turnéer samt samproduktioner behåller GöteborgsOperan ett ben i Västra Götaland och ett på den internationella arenan. GöteborgsOperan bidrar till scenkonstens utveckling och tillgänglighet samt till att Västra Götalandsregionen syns på den internationella opera- och dansarenan.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Göteborgs Symfoniker AB

Göteborgs Symfoniker AB är ett helägt aktiebolag inom Västra Götalandsregionen med uppdraget att bedriva konsertverksamhet med hög internationell konstnärlig kvalitet som når och angår många människor. I organisationen ryms en orkester, en vokalensemble, ett gediget utbud av publikupplevelser, en bred ungdomsverksamhet och mycket, mycket mer. Vi är totalt 170 anställda som arbetar med både egna och externa arrangemang.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Förvaltningen för kulturutveckling

Styrelsen för kulturutveckling bedriver och främjar verksamhet inom områdena kultur, natur och kulturarv. Styrelsen bidrar till ett rikt kulturliv i ett sammanhållet Västra Götaland. Centrala frågor för styrelsen för kulturutveckling är att erbjuda kommunerna och

civilsamhället i Västra Götaland specialistkunskap inom kultur-, natur och kulturarvsområdena, att bedriva verksamhet på sex museer och besöksmål; Forsviks bruk, Göteborgs naturhistoriska museum, Lödöse museum, Slöjd & Byggnadsvård, Vitlycke museum och Vänersborgs museum, att erbjuda kunskap kring samordning och genomförande av projekt och aktiviteter på uppdrag av och i samarbete med kommunerna och civilsamhället i Västra Götaland, att genomföra projekt på uppdrag av och i samarbete med kommunerna och civilsamhället i Västra Götaland och att ansvara för den regionala biblioteksverksamheten och tillsammans med kommunerna i Västra Götaland driva och utveckla verksamheten. Styrelsen har också ett tydligt uppdrag att arbeta utifrån de behov som andra aktörer i regionen har och på så sätt i förlängningen att skapa möjligheter för invånarna i hela Västra Götaland att ta del av ett rikt kulturliv.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Regionteater Väst AB

Regionteater Väst (RTV) är Sveriges största turnerande scenkonstinstitution för en ung publik och en av landets största producenter av dans och teater. RTV skapar scenkonst som är tillgänglig och utmanande och som i tilltal och ämnesval främst riktar sig till människor mellan 6–16 år. Ägare är Västra Götalandsregionen och Uddevalla kommun. Ungefär 80 % av föreställningarna spelas på turné, och framtagandet av produktionerna görs ofta i nära samarbete med barn.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Långsiktiga uppdrag

Föreningsarkiven: Bohusläns föreningsarkiv, Föreningsarkivet i sydvästra Götaland, Skaraborgs föreningsarkiv, Älvsborgsarkivet.

Arkiven är samhällets samlade minne och föreningsarkiven har ett ansvar för att bevara de källor som belyser civilsamhällets historia. Medan de offentliga arkiven visar på samhället ur ett myndighetsperspektiv, bidrar föreningsarkiven till att ge en kompletterande bild av kulturarvet genom att visa på civilsamhällets roll och dess demokratiska arbete utifrån ett kulturhistoriskt perspektiv. Föreningsarkiven har en lång historia och tradition i Sverige. Få andra länder i Europa kan uppvisa en sådan mångfald i föreningsarkiv. Föreningsarkiv förvaltar, tar tillvara och förmedlar folkrörelsernas och föreningarnas arkivhandlingar. Därmed ansvarar de för källorna till en viktig del av demokratins historia, vilket bidrar till att värna de demokratiska värdena.

Verksamheterna tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Blåsmusik i väst

Blåsmusik i Väst ekonomisk förening har som ändamål att värna och utveckla professionell blåsmusik i Västra Götalandsregionen. Uppdraget genomförs av Göteborg Wind Orchestra, en av landets få professionella blåsorkestrar med stor genrebredd och inom det nystartade Blåsmusikcentrum i Västra Götaland, båda med ett tydligt utvecklingsfokus.

Verksamheterna tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Bohusläns museum

Bohusläns museum är ett levande kulturcentrum med fri entré och öppet 361 dagar om året. Föreläsningar, musikafnarn, temadagar och spännande utställningar ger många anledningar till återbesök. Varje år visas flera tidsbegränsade utställningar. Aktiviteterna är många, ca 400 programpunkter om året. Bohusläns museum är det näst mest besökta regionala museet i Sverige. Museet har också en omfattande verksamhet runt om i Bohuslän. Det kan vara arkeologiska undersökningar både i hav och på land, byggnadsvård och dokumentationer av olika kulturmiljöer. Resultaten presenteras sedan bland annat i rapporter, böcker, webbsidor, föredrag och utställningar.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Borås konstmuseum

Borås Konstmuseum är en del av Borås stads kulturförvaltning och är känt för sina nationella och internationella utställningar och profilerar sig på områdena samtidskonst och rörlig bild. Museet äger och förvaltar en stor konstsamling som omfattar verk från tidigt 1900-tal till samtida konst. Borås Konstmuseum ansvarar också för stadens offentliga konst och arrangerar Borås Art Biennial. Borås Konstmuseum har genom sitt mångåriga engagemang för film- och videokonst uppdrag från Västra Götalandsregionen att samla, vårda och visa rörlig bild. Ett uppdrag museet förvaltar genom att visa videokonst på museet och genom att ta aktiv del i den rörliga bildens utveckling och möjligheter på museiområdet.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Borås stadsteater

Borås stadsteater är en del av Borås stads kulturförvaltning och är den enda institutionsteatern i Västra Götaland utanför Göteborg vars uppdrag är att producera scenkonst i vårt eget teaterhus och på andra spelplatser i Västra Götaland. Ett vanligt spelår produceras fem olika föreställningar på de egna tre scenerna. Från och med 2021 har teatern även ett regionalt turnéuppdrag, vilket innebär att arbeta uppsökande med föreställningar i hela regionen. Dessutom erbjuder teatern en variation av gästspel och utgör en lokal mötesplats för samtal och föreläsningar, både i egen regi och i samarbete med andra lokala och regionala aktörer.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Dalslands konstmuseum

Stiftelsen Dalslands museum och konsthall (Dalslands konstmuseum) ligger beläget på en höjd i Upperud i den gamla bruksmiljön. Museet öppnades 1995 och initierades av antikhandlare Sten Torstensson, vars samling utgjorde basen för det nya museet. Idag visar museet, utöver sin permanenta samling, en rad olika utställningar med samtidskonst under perioden mars till november.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Folkteatern i Göteborg

Folkteatern är en länsteater med placering i Göteborg. Teater arbetar med kvalitativ scenkonst för vuxna och unga. Föreställningarna vågar utmana och ifrågasätta normer och strukturer. Med rötter i folkbildningen har Folkteatern en unik historia att utveckla. Folkteatern är en normkreativ arbetsplats som prioriterar mångfald.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Göteborg Film Festival

Göteborg Film Festival har utvecklats och vuxit sig stark under mer än 40 års tid och är idag Nordens största publika filmfestival och den nordiska filmbranschens viktigaste årliga mötesplats. Idag är Göteborg Film Festival ett av Sveriges absolut största kulturevenemang och publikens respons vittnar om att evenemanget funnit sin plats i både hjärtan och medvetande. Det som en gång började som två cineasters djärva dröm har blivit en stabil och uppskattad del av det svenska kulturlivet och en betydelsefull aktör i den internationella filmbranschen. Festivalen pågår under elva dagar i månadsskiftet januari-februari och lockar omkring 250 000 besök varje år. Under festivalperioden visas omkring 200 filmer från 80 länder på omkring 750 visningar. Föreningen arrangerar förutom Göteborg Film Festival även barn och ungdomsfilmfestivalen Göteborg Film Festival Prisma i oktober och utomhusfestivalen Göteborg Film Festival Open Air i augusti.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Hantverkslaboratoriet

Hantverkslaboratoriets uppdrag är att dokumentera, säkra och utveckla traditionella hantverkskunskaper inom områdena bygg, kulturlandskap och trädgård. Kunskaper som är nödvändiga för att vårda och utveckla kulturmiljöer, men också i arbetet för en hållbar framtid. Hantverkslaboratoriet ger hantverkare kompetensutrymme att medverka i forskning och utvecklingsarbete om material och tekniker. Att utveckla entreprenörskap och stödja nätverk är andra viktiga uppgifter, liksom att fungera som en plattform för professionella möten mellan hantverkare och andra aktörer inom kulturmiljövärden. Hantverkslaboratoriet driver projekt och genomför insatser inom områdena bygghantverk, kulturlandskap och trädgård i samarbete med hantverksföretag, branschorganisationer och samhällssektorer.

Innovatum Science Center AB

Innovatum Science Center har 4200 kvadratmeter fulla av interaktiva stationer, kreativa lekplatser och fascinerande experiment. Det finns möjlighet att vara aktiv, leka och prova på saker för hela familjen, men det finns också utrymme för den som vill gå runt och ta det lugnt och ta del av information och historia. Innovatums Science Centers mission är att öka intresset och förståelsen för teknik, naturvetenskap och industrisamhällets förändring, genom att skapa möten mellan människa och teknik, teori och praktik, historia och framtid.

Konstmuseet i Skövde

Konstmuseet i Skövde gör runt sju tillfälliga utställningar varje år med allt från internationell samtidskonst till konsthistoriska exposéer med verk från samlingen. Dessutom finns en basutställning med verk ur samlingen där fokus ligger på svenskt 1900-tal till idag. De tillfälliga utställningarna i Stora galleriet utgår från Konstmuseets

normkritiska uppdrag. Inom ramen för Artist in Residence Skövde gör Konstmuseet egna residens såväl som samverkar med andra aktörer så som till exempel Slöjd i väst och Riksteatern. Genom residensprogrammet skapas många nya ytor för dialog och möten mellan Konstmuseet och lokalsamhället, möten som kommer både allmänheten, det lokala kulturlivet och studenterna på Högskolan i Skövde till gagn.

Kulturakademin

Kulturakademin erbjuder kompetensutveckling med såväl spets som bredd för professionella verksamheter, grupper och individer inom scenkonst, musik, audiovisuella medier samt bild och form i Västsverige. Ägare är Film i Väst, Göteborgs Operan, Göteborgs Symfoniker, Folkteatern, Regionteater Väst samt Teater Halland.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

KulturUngdom

KulturUngdom är en ideell förening som backar, synliggör och utvecklar initiativ kring eget skapande, projekt och arrangemang av och med unga mellan 13-30 år i Västra Götaland. Sedan starten 1994 arbetar de med att främja kulturutövares och arrangörers rättighet till inflytande och delaktighet i kulturlivet. KulturUngdom erbjuder samarbeten, nätverk och kontakter lokalt, nationellt och internationellt. Föreningen stöttar också med marknadsföring, kulturstödet K-Pengar och teknik.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Läckö slott

Det kulturhistoriskt värdefulla byggnadsminnet och besöksmålet Läckö Slott lockar besökare från Sverige, Västra Götaland, Europa och världen. Här produceras och arrangeras opera, teater, konserter, slottsvisningar och utställningar i nära samarbete med kulturarvsinstitutioner och det fria kulturlivet. Kulturella och pedagogiska aktiviteter för barn genomförs året om. Slottet, Lilla Slottsträdgården, restaurang Hvita Hjorten och naturum Vänerskärsgården – Victoriahuset tillsammans med omgivande natur, erbjuder besökaren många olika sorters upplevelser.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Nordiska akvarellmuseet

Nordiska Akvarellmuseet har sedan invigningen år 2000 sett på akvarelltekniken från samtidens och den nutida konstens perspektiv, mot bakgrund av akvarellmåleriets tradition. Detta görs genom utställningar, forskning, konstpedagogik, förmedling och genom att främja den nordiska konstscenen. Museet har sedan dag ett bedrivit en bred pedagogisk verksamhet. I Nordiska Akvarellmuseets uppdrag ingår att stimulera till möten mellan konstnärer och till konstnärlig och kreativ utveckling. Detta genom bland annat forskning, projekt, samarbeten och residensstipendier.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Nätverkstan

Nätverkstan är ett kunskapscentrum som stöttar och utvecklar kulturlivet. Vi är en oberoende aktör i svenskt och internationellt kulturliv som verkar för kritisk offentlighet, nyskapande och öppenhet. Med ett dialogbaserat arbetssätt är vi lyhörda för kulturaktörers behov och fungerar ofta som brobyggare mellan kulturliv, politik, förvaltning och civilsamhälle. Nätverkstan stöder småskalig publicistisk, kulturell och konstnärlig verksamhet genom att översätta mellan kulturlivet och förvaltning/politik/allmänhet; vi talar både konstnärers och byråkraters språk, stödja kulturtidskrifter, förlag och andra med tjänster inom ekonomi, teknik, distribution, marknadsföring, fortbildning, fortbilda konstnärer och andra kulturaktörer genom såväl fleråriga utbildningar som kortare kurser, utreda kulturorganisationer på deras och andras uppdrag – men också på egna initiativ, publicera egna och andras skrifter i syfte att fördjupa och konkretisera den kulturpolitiska och kulturekonomiska diskussionen samt att agera och samverka när utvecklingen inom kulturlivet och samhället så kräver det.

RF-SISU Västra Götaland

RF-SISU Västra Götaland är Riksidrottsförbundets och SISU Idrottsutbildarnas regionala organisation, som utvecklar och stödjer idrotten i Västra Götaland. RF-SISU Västra Götaland har två olika roller; folkbildning med utbildning och bildning samt företrädarrollen för idrott där man ger stöd, leder och utvecklar idrotten. Under uppdragsperioden är arbetet med fysisk aktivitet för barn och unga samt inkluderande idrott för alla särskilt viktiga.

Riksteatern Väst

Riksteatern Väst är en samverkans- och främjarorganisation för riksteaterföreningar och andra anslutna organisationer inom Västra Götaland. Den regionala föreningen arbetar för att främja, stötta och utveckla föreningarnas verksamhet samt scenkonsten runt om i regionen. Riksteatern arbetar med ett brett utbud av scenkonst och utvecklar metoder för att nå nya publikgrupper tillsammans med riksteaterföreningarna och andra organisationer. De är en del i arbetet med att bygga och stärka en infrastruktur för scenkonst i hela regionen. De är en av landets 21 regionala riksteaterföreningar. Det finns 28 lokala riksteaterföreningar i Västra Götaland, samt 15 kulturorganisationer som är anslutna till Riksteatern och Riksteatern Väst.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Röda Sten Konsthall

På Röda Sten Konsthall visas utställningar och föreställningar av svenska och internationella samtidskonstnärer. Under varje utställning finns ett brett utbud av program, visningar, samtal, föreläsningar och kreativa workshops för alla åldrar. Programmet inspireras av utställningarnas uttryck och frågeställningar. En stor del av verksamheten riktar sig till barn och unga. Sedan 2006 är Röda Sten Konsthall huvudman för Göteborgs Internationella Konstbiennial (GIBCA) som vartannat år fyller Göteborg med samtidskonst från hela världen.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Textilmuseet

Textilmuseet är ett av Nordens ledande museer inom textil och mode med samlingar av kläder, tyger, textilmaskiner med mera. Basutställningen Textil Kraft berättar om textilproduktion, medan tillfälliga utställningar varierar från mode, design, konst och hantverk till teknik, forskning, hållbarhet och smarta textilier. Textilmuseet är placerat i Textile Fashion Center – ett centrum för utbildning, forskning, entreprenörskap och upplevelser inom textil och mode i Sveriges textila huvudstad Borås.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Vara konserthus AB

Vara Konserthus är ett kommunägt aktiebolag och drivs med stöd av Vara kommun och Västra Götalandsregionen. Vara konserthus stödjer storbandsmusiken genom Bohuslän Big Band och genom ungdomsstorbandet Next Generation Big Band. Vara Konserthus har även fått uppdraget att utveckla samarbetet med artister i det fria kulturlivet genom Artist in Residence. Uppdraget att utveckla dansen som konstform innebär bland annat att arbeta för att stärka den professionella dansen samt att förbättra tillgängligheten för alla åldrar. Förutom konserter och föreställningar så arrangerar konserthuset varje år närmare 200 konferenser och event.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Västergötlands museum

Västergötlands museum är ett kulturcentrum med en bred verksamhet. Museet har sex fasta utställningar. Strax intill museet ligger friluftsmuseet Fornbyn med ett trettiotal byggnader från 1800-talet. Museet bedriver även byggnadsantikvarisk- och arkeologisk uppdragsverksamhet samt utför kulturmiljöunderlag. Föremålssamlingarna är en av landets största, och utgör grunden för basutställningarna.

Verksamheten tilldelas statliga medel inom kultursamverkansmodellen.

Kulturnämndens verksamhetsstöd

Kulturnämnden ansvarar för uppdrag och stöd till aktörer inom kulturområdet i Västra Götaland. Nämnden ansvarar även för organisationsstöd och verksamhetsbidrag till det civila samhället som verkar på regional nivå i Västra Götaland, organisationsbidrag till studieförbundsdistrikt och idrottsförbundsdistrikt samt föreningsstöd till distriktsorganisationer. Sammantaget utlyser och fördelar kulturnämnden en mängd stöd till olika målgrupper och syften inom ansvarsområdena. De olika typerna av verksamhetsstöd listas nedan.

Verksamhetsstöd kultur 2022–2024	
Verksamhet	Summa
3:e våningen – Dansscen och Konsthall – en visuell mötesplats	500 000
Angereds Teater	900 000
Atalante	800 000
August Abrahamsons Stiftelse – Nääs Slott och Slöjdseminarium	500 000
Big Wind	500 000
Bohusläns cirkussällskap RV	500 000
Dalslands konstgrafiska verkstad	50 000
Dalslands Litteraturförening	800 000
Danscentrum Väst Centrumbildning för dans	1 000 000
Danskompaniet Spinn c/o Producentbyrån	830 000
Danspoolen, Kultur och fritidsförvaltningen, Vänersborg	200 000
Embla dans & teater utvecklar organisation, konstnärligt arbete och digital plattform	500 000
Flygupplevelsecentret Aerozeum	690 000
Folkmusik i Väst	480 000
Föreningen för Göteborgs internationella orgelakademi	450 000
Föreningen Halmens Hus	675 000
Föreningen Internationellt Vävcenter Sjuhärad	200 000
Föreningen Trädgårdsresan	500 000
Författarcentrum Väst	1 000 000
Gothenburg English Studio Theatre	400 000
Gothenburg Studios Development	300 000
Grafik i Väst	400 000
Göteborg Artist Center	450 000
Göteborg Baroque	500 000
Göteborgs bildverkstad	300 000
Göteborgs och Bohusläns Hemslöjdsförbund	120 000
HembygdVäst: Bohusläns hembygdsförbund, Dalslands fornminnes- och hembygdsförbund, Göteborgs hembygdsförbund och Västergötlands hembygdsförbund	700 000
Illustratörcentrum	450 000
Karlsson Barock	250 000
Konstlitografiska verkstaden i Tidaholm	470 000

Konstnärernas Kollektivverkstad Bohuslän	700 000
Konstnärernas kollektivverkstad Göteborg	700 000
Konstnärscentrum Väst	650 000
Kultur 1740/Glasets Hus Limmared	500 000
Kulturbruket på Dal	600 000
Maritimt i Väst	250 000
Marks konstgrafiska verkstad	90 000
Meeting Plays	300 000
Musikcentrum Väst	980 000
Nationellt centrum för musiktalanger Vänersborg	1 500 000
NAV – industrihistoria och arbetslivsmuseer i Väst	331 000
Not Quite	650 000
Nääs Konsthantverk	100 000
Riksföreningen Folkets Bio Filmpedagogerna	750 000
Rörstrand Museum	500 000
Skaraborgs Hemslöjdsförening	110 000
Skaraborgs konstgrafiska verkstad	312 120
Språng	250 000
Stiftelsen Gerlesborgsskolan	500 000
Stiftelsen Konsthantverkscentrum	450 000
Strömstads kommun	450 000
Svensk Form Väst	450 000
Sverigefinska Riksförbundets Västra Götalands distrikt	150 000
Sveriges Konstföreningar Västra Götaland	180 000
Teatercentrum västra regionen	450 000
Westside Music Sweden	2 500 000
Vitlycke Centre for Performing Arts	700 000
Ålgården Konstnärernas Verkstäder och Galleri	350 000
	30 868 120

Verksamhetsstöd kultur 2023–2025	
Verksamhet	Summa
ADAS teater	300 000
Art of Spectra	400 000
Arthem - Romska teatern	300 000

Berättargruppen EDUT	350 000
Borås spelmannslag	18 400
Centrum för fotografi	450 000
Clandestino Institut	800 000
Clownkliniken	587 204
Creative C Innovation Hub	500 000
Fritidsbanken Sverige	400 000
Göthenburgo	400 000
Knutpunkt c/o GAC	650 000
Masthuggsteatern	600 000
Mosaikfabriken	400 000
Returkultur	450 000
Scenkonst Gerlesborg	200 000
Skogen	300 000
Svenshögen station	300 000
Teater Jaguar	200 000
Teater Kattma	300 000
Teater Nu	250 000
Textival	400 000
Veterinärhistoriska museet	650 000
VG Live	500 000
Älvsborgs läns hemslöjdsförbund	110 000
	9 815 604

Verksamhetsstöd HBTQ och funktionshinder 2023–2025	
Verksamhet	Summa
Barn till ensamma mammor/Fryshuset	85 000
Barnets rätt i samhället (BRIS)	340 000
Maskrosbarn	100 000
Räddningsmissionen	150 000
We & Sports Club	125 000
Ekumeniska grupperna för kristna hbtq-personer i Göteborg (EKHO)	200 000
Homan Göteborg	170 000
RFSL Sjuhärad	250 000
RFSL Skaraborg	110 000
Queerrörelsens arkiv och bibliotek (QRAB)	70 000
RFSL Sjuhärad	230 000
West Pride	1 000 000
Reclaim Prides vänner	70 000

Funktionsrätt Västra Götaland	1 075 000
Funktionsrätt Skaraborg	625 000
Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH) Västra Götaland	500 000
Axevalla folkhögskola	100 000
Bergsjöns finska förening	50 000
Göteborgs finska pensionärsförening	60 000
Härrydas Finska Pensionärsförening	50 000
Judiska föreningen i Borås	75 000
Judiska församlingen i Göteborg	315 000
Meänmaa	85 000
Saanko Luvan Seuratanssijat	75 000
Sameföreningen i Göteborg	120 000
Sverigefinska Distriktet	50 000
Sverigefinska Pensionärer (SFP) Göteborgs och Bohusläns distrikt	85 000
Sverigefinska Pensionärers (SFP) Västra Götalands Distrikt och SFP	150 000
Trajosko Drom	185 000
	6 500 000

Verksamhetsstöd Folkhälsa 2023–2025	
Verksamhet	Summa
Elektra/Fryshuset	186 000
(NTF) Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande	5 600 000
(LNF) Länsnykterhetsförbundet Västra Götaland	2 800 000
Kvinnojouer i Västra Götalandsregionen (KiV)	700 000
Tjejjouren Väst	1 400 000
Räddningsmissionen	300 000
Stadsmissionen Göteborg	1 100 000
	12 086 000

2023-02-08

Dokumentnamn: Bilaga: Kulturnämndens stöd och uppdrag 2023

Diarienummer: KUN 2022–00483

E-post: kultur@vgregion.se

Kommunledningskontoret
Kommundirektör
Katrín Siverby

Tjänsteskrivelse
2023-05-16
2023/124 och 2023/125

Kommunstyrelsen

Beslut om uppdrag att ta fram förslag på nya riktlinjer för Folkhälsorådet och folkhälsoarbetet

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen uppdrar åt kommundirektören att ta fram förslag på nya riktlinjer för Folkhälsorådet och folkhälsoarbetet i enlighet med tjänsteskrivelsen daterad 2023-05-16.

Sammanfattning av ärendet

Initiativärenden har inkommit från Linda Jansson (M) och Jörgen Andersson (SD) rörande Folkhälsorådets organisation m.m. Förvaltningens bedömning är att en större revidering behöver göras och att kommundirektören ges i uppdrag att ta fram förslag på nya riktlinjer för Folkhälsorådet och folkhälsoarbetet.

Ärendebeskrivning

Den 27 mars 2023 inkom Jörgen Andersson (SD) med ett initiativärende rörande Folkhälsorådets organisation m.m. och yrkade att rådets arbete skulle samordnas med kommunstyrelsen övriga ansvar.

Kommunstyrelsen beslöt vid sammanträdet den 29 mars 2023 (§ 56) att överlämna ärendet till förvaltningen för beredning.

Den 29 mars 2023 inkom Linda Jansson (M) med ett initiativärende rörande översyn av Färgelandas riktlinjer för Folkhälsorådet.

I ärendet yrkas att:

- Kommunchef får i uppdrag att snarast se över riktlinjerna för folkhälsoarbetet
- Folkhälsorådet äger rätt att hos kommunstyrelsen framlägga förslag till ändringar och kompletteringar av arbetsordning
- Sekreterare för Folkhälsorådet tillhandahålls av kontoret
- Se över arvoden för ersättare och ordförande.

Kommunstyrelsen beslöt vid sammanträdet (§ 54) att överlämna ärendet till förvaltningen för beredning.

Då båda initiativärenden båda berör förändringar av Folkhälsorådets organisation och arbete, har ärendena beretts gemensamt.

Bedömning

Kommunens folkhälsoarbete styrs av ”Samverkansavtal gemensamma folkhälsoinsatser i Färgelanda kommun för perioden 2020-2023” samt ”Riktlinjer för Folkhälsorådet och folkhälsoarbetet i Färgelanda kommun” (KS 2020-06-04, § 105). Samverkansavtalet är under revidering för närvarande och föreslås förlängas till 2025.

I samverkansavtalet slås fast att det övergripande målet med det gemensamma folkhälsoarbetet är att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. Det sägs vidare att folkhälsoarbetet ska ha en politisk styrning och bedrivs på en strategisk nivå.

Avtalet säger också att det i kommunen ska finnas ett tvärsektoriellt sammansatt forum för folkhälsofrågor, där både förtroendevalda från kommunen och Delregional Nämnd Norra (DRNN, tidigare norra HSN) ingår. Ordförande ska utses bland kommunens förtroendevalda och vice ordförande från DRNN. Folkhälsorådets uppgift är att bedriva arbetet så att ett folkhälsoinriktat synsätt blir en del av de ingående parternas verksamhet.

Folkhälsofrågorna är av synnerlig strategisk betydelse för kommunen och behöver mer strategiskt utrymme, inte minst i kommunens målstyrningsarbete. För att möjliggöra en tydligare strategisk styrning skulle kommunstyrelsen som helhet behöva göras mer delaktiga i folkhälsoarbetet. Vidare behöver socialnämnden och utbildningsnämnden finnas representerade i rådet för att möjliggöra det tvärsektoriella perspektiv som samverkansavtalet stipulerar. Yttermera skulle de prioriterade insatsområdena avseende folkhälsa behöva implementeras i kommunens målstyrningsarbete.

Med ovanstående som bakgrund är bedömningen att en större revidering av aktuella styrdokument behöver göras, där det i processen finns utrymme för dialog med berörda parter.

Beslutsunderlag:

- Initiativärende rörande översyn av Färgelandas riktlinjer för Folkhälsorådet, daterad 2023-03-39
- Kommunstyrelsens beslut 2023-03-29, § 54
- Initiativärende rörande Folkhälsorådets organisation m.m., daterad 2023-03-27
- Kommunstyrelsens beslut 2023-03-29, § 56
- ”Samverkansavtal gemensamma folkhälsoinsatser i Färgelanda kommun för perioden 2020–2023
- ”Riktlinjer för Folkhälsorådet och folkhälsoarbetet i Färgelanda kommun” (KS 2020-06-04, § 105)

Katrin Siverby
Kommundirektör

Sändlista:

Folkhälsostrategen

Folkhälsorådet

DRNN

Alla nämnder

KLG

Säkerhetssamordnaren

KS § 54

Dnr 2023/125

**Initiativärende Moderaterna avseende att se över Färgelandas
riktlinjer för Folkhälsorådet**

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att lämna initiativärendet till förvaltningen för beredning.

Yrkande

Ordförande yrkar att ärendet ska beredas av förvaltningen

Propositionsordning

Ordförande ställer frågan under acklamation om kommunstyrelsen ställer sig bakom eget yrkande. Ordförande finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Ulla Börjessons (S) yrkande.

Sammanfattning av ärendet

Under sammanträdet inkommer det ett initiativärende av Linda Jansson (M) där man vill att kommunstyrelsen ser över riktlinjer för Folkhälsorådet, se Bilaga 1.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 – ”Om att se över Färgelandas riktlinjer för Folkhälsorådet”

Moderaterna

20230329

Initiativärende

Om att se över Färgelandas riktlinjer för Folkhälsorådet.

I Folkhälsorådet ingår politiker från kommunen och hälso- och sjukvårdsnämnden, tjänstemän från kommunala förvaltningar och primärvården.

Det är viktigt att alla aktörer samverkar för att lyfta fram behovsbilder av befolkningens hälsoläge för att därefter prioritera vilken eller vilka målgrupper som är i störst behov av folkhälsoinsatser.

Avsikten med samverkan är att underlätta det tvärssektoriella samarbetet för att få ett bättre resursutnyttjande och större genomslagskraft.

I dagens riktlinjer för folkhälsoarbetet så saknas det möjligheter för ersättare att närvara vid rådets möten.

Det saknas ledamöter från nämnderna i folkhälsorådet

Det saknas sekreterare stöd.

Det saknas arvode för ordförande i Folkhälsorådet. Det åligger ordförande att leda rådets arbete och sammanträden

Det finns att läsa i riktlinjerna för Folkhälsorådet

- Riktlinjerna för folkhälsoarbetet i Färgelanda kommun bör ses över minst en gång per avtalsperiod.

Dokumentet är antaget 2017-08-28-

Med anledning av ovan yrkar vi på

Att kommunchef får i uppdrag att snarast se över Riktlinjerna för folkhälsoarbetet.

Att Folkhälsorådet äger rätt att hos Kommunstyrelsen framlägga förslag till ändringar och kompletteringar av arbetsordning

Att Sekreterare för Folkhälsorådet tillhandahålls av kontoret

Att se över arvoden för ersättare och ordförande.

Linda Jansson (M)

FÄRGELANDA KOMMUN

**Färgelanda
kommun**

Riktlinjer för Folkhälsorådet och folkhälsoarbetet i Färgelanda kommun

Dnr: KS 2020/48

**Beslutad i kommunstyrelsen 2020-06-04 § 105
Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Syftet med dessa riktlinjer är att klargöra ansvarsnivåerna och ramarna för Folkhälsorådet och folkhälsoarbetet i Färgelanda kommun. Riktlinjerna skall användas som stöd vid arbetet och förtydliga berördas ansvar.

Utgångspunkter för folkhälsorådet

Folkhälsoarbetet i Färgelanda kommun utgår ifrån ett avtal mellan Färgelanda kommun och Västra Götalands regions norra hälso- och sjukvårdsnämnd. Avtalet avser samverkan och samfinansiering av en folkhälsostrateg och folkhälsoinsatser i Färgelanda kommun.

Avsikten med avtalet är att underlätta det tvärssektoriella samarbetet för att få ett bättre resursutnyttjande och större genomslagskraft i folkhälsoarbetet. Folkhälsoarbetet ska innehålla långsiktiga, målinriktade och organiserade hälsofrämjande och preventiva insatser riktade till befolkningsgrupper eller hela samhället. Insatserna skall utgå från prioriterade insatsområden som i sin tur utgår från lokala behov. De områden som folkhälsorådet arbetar med ska bland annat ha stöd i kommunens mål- och resursplan, norra hälso- och sjukvårdsnämndens mål- och inriktningsdokument och Sveriges nationella målområden för folkhälsan.

Enligt avtalet ska det finnas en aktuell arbetsordning, i Färgelanda kallat ”Riktlinjer för folkhälsoarbetet i Färgelanda kommun”. Denna ska ses över i samband med ny avtalsperiod.

Deltagare i folkhälsorådet

I folkhälsorådet ingår:

- Tre förtroendevalda från kommunstyrelsen. En av dessa utses som folkhälsorådets ordförande.
- Två förtroendevalda från norra hälso- och sjukvårdsnämnden. En av dessa utses som folkhälsorådets vice ordförande.
- Kommunchef och sektorchefer.
- Representant från Närhälsan.
- Folkhälsostrateg.

Folkhälsorådet har möjlighet att bjuda in andra aktörer som är aktuella för folkhälsoarbetet i kommunen att delta på rådets sammanträden.

Förtroendevalda från kommunen har ersättare, om en ledamot är förhindrad att närvara vid ett sammanträde skall hen kalla ersättare samt meddela ordförande och folkhälsostrategen om detta.

Folkhälsorådets presidium

Folkhälsorådets presidium består av ordförande, vice ordförande och folkhälsostrateg. Presidiet ska sammanträda senast 7 dagar innan folkhälsorådets sammanträde. Presidiet kan ges mandat av folkhälsorådet att fatta beslut i vissa frågor.

Ansvarsnivåer och rollfördelning

Kommunstyrelsen

Folkhälsorådet lyder organisatoriskt under kommunstyrelsen och kommunstyrelsen ansvarar för det övergripande folkhälsoarbetet. Kommunens förtroendevalda i folkhälsorådet utses av kommunstyrelsen.

Folkhälsorådet

Folkhälsorådet har en ledande samordnande funktion för folkhälsofrågor och är initiativtagare, förslagsställare och rådgivare till kommunstyrelsen.

Folkhälsorådet ska arbeta för att folkhälsofrågor ska integreras i kommunens politiska och strategiska arbete, till exempel i kommunens mål och resursplan. Rådet ska arbeta för att ett folkhälsoperspektiv läggs på övergripande styrande dokument som till exempel kommunens mål- och resursplan och bokslut.

Folkhälsorådet sammanträder fyra alternativt fem gånger per år. Mötesplan fastställs vid årets sista sammanträde för nästkommande år.

Förtroendevalda i folkhälsorådet

Ordförande ansvarar för dagordningen och kallelser. Kallelsen ska skickas senast 7 dagar innan sammanträdet.

De förtroendevalda ansvarar att informera om folkhälsorådets arbete till respektive nämnd eller styrelse. De ansvarar även för att lyfta, medvetengöra andra samt diskutera ur ett folkhälsoperspektiv i politiska ärenden där det är lämpligt.

Sektorchefer

Samtliga aktörer i folkhälsorådet ansvarar för att integrera folkhälsoperspektiv i sin respektive verksamhet och synkronisera det med aktuella mål.

Sektorcheferna ansvarar för att initiera och informera om folkhälsorådets prioriterade insatsområden inom respektive sektors ledningsgrupp. De har det övergripande ansvaret för folkhälsoarbetet inom respektive sektor.

Folkhälsostrategen

Folkhälsostrategen lyder direkt under kommunchefen och är rådgivande tjänsteperson till förtroendevalda och kommunens verksamheter inom folkhälsoarbetet.

Folkhälsostrategen är folkhälsorådets sekreterare. Folkhälsostrategen handlägger ärenden till folkhälsorådet, tar emot ansökningar om projektmedel och skriver tjänsteutlåtande som stöd till beslut för de förtroendevalda. Folkhälsostrategen ska vara behjälplig vid frågor om ansökningar till folkhälsorådet.

Folkhälsostrategen ansvarar för att ta fram förslag på prioriterade insatsområden, ekonomisk redovisning samt under året följa upp de insatser som blivit beviljade medel. Vidare ansvarar folkhälsostrategen för att årligen sammanställa en uppföljning av folkhälsoavtalet. Uppföljningen ska lämnas till norra hälso- och sjukvårdsstyrelsen och kommunstyrelsen.

Ekonomi

Folkhälsorådets ekonomi regleras i samarbetsavtalet mellan norra hälso- och sjukvårdsnämnden och Färgelanda kommun. Parterna svarar gemensamt för finansiering av folkhälsoarbetet, det vill säga lön- och omkostnader för folkhälsostrateg samt folkhälsoinsatser. Fördelningsprincipen är hälften vardera för norra hälso- och sjukvårdsnämnden och kommunen.

Sammanträdesarvodet och eventuella övriga ersättningar till ledamöterna i folkhälsorådets ersätts av respektive verksamhet. När folkhälsorådet beslutar att ledamöter skall delta i kurser, konferenser, seminarier etc. så bekostar folkhälsorådet eventuella anmälnings- och deltagaravgifter.

Folkhälsorådet beviljar medel till projekt och insatser med tidigt förebyggande eller hälsofrämjande karaktär. Beslut om vilka insatser som får medel tas av de förtroendevalda i folkhälsorådet.

Ansökan om projektmedel till folkhälsorådet skall beredas inom respektive sektor eller nämnd och skrivas under av sektorchefen, det är en fördel om en insats sker genom samverkan mellan flera verksamheter, nämnder och/eller sektorer. Ansökan till folkhälsorådet skall ske via aktuell ansökningsblankett. För projekt och insatser som löper över flera år skall medel i första hand beviljas från respektive års budget. Folkhälsorådet beviljar inte medel retroaktivt, medel till det som anses som ordinarie verksamhet eller vad som faller inom ramen för kommunens bidragsnormer för föreningar.

Folkhälsorådet ska besluta om kommande års budget senast 1/12.

Kommunledningskontoret
Kommundirektör
Katrín Siverby

Tjänsteskrivelse
2023-05-16
2023/124 och 2023/126

Kommunstyrelsen

Beslut om uppdrag att ta fram förslag på nya riktlinjer för Brottsförebyggande rådet

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen uppdrar åt kommundirektören att ta fram förslag på nya riktlinjer för Brottsförebyggande rådet i enlighet med tjänsteskrivelsen daterad 2023-05-16.

Sammanfattning av ärendet

Initiativärenden har inkommit från Linda Jansson (M) och Jörgen Andersson (SD) rörande Brottsförebyggande rådets organisation m.m. Förvaltningens bedömning är att en större revidering behöver göras och att kommundirektören ges i uppdrag att ta fram förslag på nya riktlinjer för Brottsförebyggande rådet.

Ärendebeskrivning

Linda Jansson (M) inkom den 29 mars 2023 i samband med kommunstyrelsens sammanträde med ett initiativärende rörande översyn av riktlinjerna för Brottsförebyggande rådet i Färgelanda kommun. Kommunstyrelsen beslöt vid sammanträdet (§ 55) att överlämna ärendet till förvaltningen för beredning.

I ärendet yrkas att:

- Kommunchefen får i uppdrag att snarast se över riktlinjerna
- Brottsförebyggande rådet äger rätt att kommunstyrelsen lägga fram förslag till ändringar och kompletteringar av arbetsordning
- Se över arvoden för ersättare och ordförande.

Den 27 mars 2023 inkom även Jörgen Andersson (SD) med ett initiativärende rörande Brottsförebyggande rådets organisation m.m. och yrkade att rådets arbete skulle samordnas med kommunstyrelsen övriga ansvar.

Kommunstyrelsen beslöt vid sammanträdet den 29 mars 2023 (§ 56) att överlämna ärendet till förvaltningen för beredning.

Då båda initiativärenden båda berör förändringar av Brottsförebyggande rådets organisation och arbete, har ärendena beretts gemensamt.

Analys

Dagens gällande ”Riktlinjer för det Brottsförebyggande rådet i Färgelanda kommun” är antagna 2019-08-28 (§ 168) och behöver revideras bland annat med avseende på att folkhälsostrategen åläggs ett uppdrag som inte överensstämmer det samverkansavtal rörande gemensamma folkhälsoinsatser som kommunen ingått med Västra Götalandsregionen. Vidare återfinns detaljerade beskrivningar av arbetsfördelning mellan tjänstepersoner, vilket inte är en fråga som åvilar kommunstyrelsen som strategiskt organ.

I 13 § lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete, som träder i kraft den 1 juli 2023, slås fast att kommunstyrelsen ansvarar för ledningen av kommunens brottsförebyggande arbete och för att kontinuerligt rapportera om det brottsförebyggande arbetet till kommunfullmäktige.

I förarbetena till aktuell lag (prop. 2022/23:43 s. 24-25) sägs att ”*ledningens roll är helt central för det brottsförebyggande arbetet i allmänhet*” och att de beslut kommunen kan komma att behöva fatta kan ”*beröra stora delar av kommunens verksamhet och kräva en helhetssyn och långsiktighet*”. Det sägs vidare att ”*Kommunstyrelsen ansvarar för att leda och samordna allt arbete inom kommunen samt för kommunens ekonomi*” och att man anser att kommunstyrelsen är den funktion som har bäst förutsättningar att ansvara även för ledningen av det brottsförebyggande arbetet.

Då lagens förarbeten poängterar vikten av ledningens roll, torde det vara betydelsefullt att kommunstyrelsen som helhet görs mer delaktig i den strategiska ledningen av det brottsförebyggande arbetet. Vidare behöver strukturer och processer tas fram där kommunstyrelsen strategiska roll, nämndernas och förvaltningens ansvar förtydligas i förhållande till den nya lagen.

Med ovanstående som bakgrund är bedömningen att en större revidering av aktuella styrdokument behöver göras, där det i processen finns utrymme för dialog med berörda parter.

Beslutsunderlag:

- Initiativärende rörande översyn av riktlinjerna för Brottsförebyggande rådet daterad 2023-03-39
- Kommunstyrelsens beslut 2023-03-29, § 55
- Initiativärende rörande Brottsförebyggande rådets organisation m.m. daterad 2023-03-27
- Kommunstyrelsens beslut 2023-03-29, § 56
- Riktlinjer för det Brottsförebyggande rådet i Färgelanda kommun (KS 2019-08-28, § 168)

- Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete

Katrin Siverby
Kommundirektör

Sändlista:

Folkhälsorådet

Alla nämnder

KLG

Säkerhetssamordnaren

Individ- och familjeomsorgen

NÄRF

Svenska Kyrkan

Polisen

KS § 55

Dnr 2023/126

**Initiativärende Moderaterna avseende att se över riktlinjerna för
Brottsförebyggande rådet i Färgelanda Kommun**

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att lämna initiativärendet till förvaltningen för beredning.

Yrkande

Ordförande yrkar att ärendet ska beredas av förvaltningen.

Propositionsordning

Ordförande ställer frågan under acklamation om kommunstyrelsen ställer sig bakom eget yrkande. Ordförande finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Ulla Börjessons (S) yrkande.

Sammanfattning av ärendet

Under sammanträdet inkommer det ett initiativärende av Linda Jansson (M) där man vill att kommunstyrelsen ser över riktlinjerna för Brottsförebyggande rådet i Färgelanda Kommun.

Beslutsunderlag

Bilaga 2-”Om att se över riktlinjerna för Brottsförebyggande rådet i Färgelanda kommun”

Moderaterna

20230329

Initiativärende

Om att se över riktlinjerna för Brottsförebyggande rådet i Färgelanda kommun.

Det lokala brottsförebyggande rådet (BRÅ) ska verka för att brottsligheten ska minska och tryggheten i samhället ska öka. Rådet har till syfte att initiera, stimulera och främja sådana åtgärder på lokal nivå som leder till brottsförebyggande och trygghetsfrämjande resultat.

Rådet är organisatoriskt knutet till kommunstyrelsen.

Rådets sammansättning

Tre ledamöter valda av kommunstyrelsen, ledamöterna väljs för en tid motsvarande mandatperioden. Kommunstyrelsen utser en av de ledamöterna till ordförande.

BRÅ består av en styrgrupp och en arbetsgrupp

- Styrgruppen består av de politiskt valda representanterna, kommunchefen, kommunens sektorchefer samt folkhälsostrateg.

Arbetsgruppen består av- Representanter från individ- och familjeomsorgen, skolan, polisen, räddningstjänsten, svenska kyrkan, kultur och fritid samt kommunens säkerhetssamordnare och folkhälsostrateg, även ordförande i BRÅ sitter med i arbetsgruppen.

Folkhälsostrategen och ordförande utgör länken mellan BRÅ arbetsgrupp och styrgrupp, de ansvarar för att rapportera mellan styrgruppen och arbetsgruppen.

Styrgruppen sammanträder fyra gånger per år, två gånger på hösten och två gånger på våren. Arbetsgruppen sammanträder fyra-sex gånger per år.

Allt ovan enligt de riktlinjer som Kommunstyrelsen beslutade 2019-04-23

Idag kan vi konstatera att Brottsförebyggande rådet inte jobbar efter de riktlinjer som antagits av KS.

BRÅ styrgrupp har beslutat att ha två mötesdagar 2023 den 27/3 och 4/12. Vid sammanträdet 2022-11-21 beslutade BRÅ att gruppen fungerar bättre utan politisk ordförande och därmed beslutade Styrgruppen att ha möten utan en politisk ordförande.

Vid Brottsförebyggande rådets möte 2022-05-23 finns att läsa i minnesanteckningarna att verksamheterna inte återrapporerar till Brottsförebyggande rådet (se nedan)

4. Trygghet på Valboskolan

Folkhälsostrategen informerar utifrån vad som beslutades på BRÅ arbetsgruppsmöte i februari. Arbetsgruppen kom då fram till att en rutin för vad som gäller över verksamhetsgränserna så att man vet vad som gäller när/om det inträffar igen ska tas fram.

Folkhälsostrategen tog på sig ansvaret att sammanställa den.

Verksamheterna har ej lämnat in underlag för arbetet och det har därmed inte kunnat tas fram något förslag till rutin

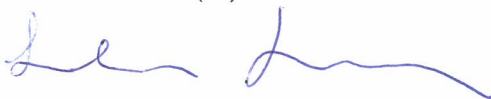
Med anledning av ovan förda resonemang att dagens Brottsförebyggande råd inte jobbar efter de antagna riktlinjerna som beslutats av Kommunstyrelsen yrkar vi.

Att kommunchef får i uppdrag att snarast se över Riktlinjerna för folkhälsoarbetet.

Att Brottsförebyggande rådet äger rätt att hos Kommunstyrelsen framlägga förslag till ändringar och kompletteringar av arbetsordning

Att se över arvoden för ersättare och ordförande.

Linda Jansson (M)

FÄRGELANDA KOMMUN

Riktlinjer för det Brottsförebyggande rådet i Färgelanda kommun

Lillan Fahlstedt

2019-04-23

Dnr: 2019/200

Version: 1.0

Beslutad: Kommunstyrelsen 2019-08-28 § 168

**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Syftet med dessa riktlinjer är att klargöra ansvarsnivåerna och ramarna för BRÅ och det brottsförebyggande arbetet. Riktlinjerna ska användas som stöd vid arbetet och förtydliga berördas ansvar.

Brottsförebyggande rådet Färgelanda

Det lokala brottsförebyggande rådet (BRÅ) ska verka för att brottsligheten ska minska och tryggheten i samhället ska öka. Rådet har till syfte att initiera, stimulera och främja sådana åtgärder på lokal nivå som leder till brottsförebyggande och trygghetsfrämjande resultat. I rådet erbjuds möjlighet till en dialog och samverkan kring brottsförebyggande arbete för kommun, polis och andra intresseorganisationer.

Rådet är organisatoriskt knutet till kommunstyrelsen.

Rådets sammansättning

Tre ledamöter valda av kommunstyrelsen, ledamöterna väljs för en tid motsvarande mandatperioden. Kommunstyrelsen utser en av de ledamöterna till ordförande.

BRÅ består av en styrgrupp och en arbetsgrupp. Styrgruppen består av de politiskt valda representanterna, kommunchefen, kommunens sektorchefer samt folkhälsostateg.

Arbetsgruppen består av representanter från individ- och familjeomsorgen, skolan, polisen, räddningstjänsten, svenska kyrkan, kultur och fritid samt kommunens säkerhetssamordnare och folkhälsostateg, även ordförande i BRÅ sitter med i arbetsgruppen. Representanterna i arbetsgruppen ska ha mandat att företräda respektive organisation.

Ordförande har möjlighet att bjuda in deltagare till rådets sammanträden vid ett eller flera tillfällen.

Arbetsordning

Ordförande är sammankallande för BRÅ.

Styrgruppen och arbetsgruppen arbetar utifrån fastställd handlingsplan för BRÅ samt aktuell samverkansöverenskommelse och medborgarlöfte mellan kommunen och polisen. Handlingsplanen för BRÅ fastställs av kommunstyrelsen.

Arbetsgruppen genomför de åtgärder och aktiviteter som har fastslagits i BRÅs handlingsplan. Arbetsgruppen ansvarar för att följa upp arbetet och att handlingsplanen och dess föreslagna åtgärder följs. Arbetsgruppen ansvarar för att rapportera till styrgruppen. Folkhälsostategen och ordförande utgör länken mellan BRÅ arbetsgrupp och styrgrupp, de ansvarar för att rapportera mellan styrgruppen och arbetsgruppen. Informationen från arbetsgruppen till styrgruppen ska vara detaljerad.

Styrgruppen överser arbetet på en strategisk nivå och ansvarar för att driva på arbetsgruppens arbete. De förtroendevalda i styrgruppen ansvarar för att rapportera väsentlig information vidare till kommunstyrelsen. Grunden för rapporten utgörs av minnesanteckningarna från mötet, vilka skrivs av folkhälsostrateg samt en skriftlig sammanfattning av mötet, vilken görs av de förtroendevalda.

Kommunstyrelsen har möjlighet att skicka aktuella och relevanta ärenden vidare för arbete och genomgång i det brottsförebyggande rådet. Blir detta aktuellt ska ärendet diskuteras i såväl BRÅs styr- och arbetsgrupp innan återrapportering till kommunstyrelsen sker. De förtroendevalda i det brottsförebyggande rådet ansvarar tillsammans med ansvarig tjänsteperson för det brottsförebyggande rådet att denna återrapportering sker.

Rådets sammanträden

Styrgruppen sammanträder fyra gånger per år, två gånger på hösten och två gånger på våren. Arbetsgruppen sammanträder fyra-sex gånger per år beroende på hur arbetet med åtgärderna i handlingsplanen och medborgarlöftet med polisen fortlöper.

Kommunledningskontoret
Kommundirektör
Katrín Siverby

Tjänsteskrivelse
2023-05-16
2023/124 och 2023/125

Kommunstyrelsen

Beslut om uppdrag att ta fram förslag på nya riktlinjer för Folkhälsorådet och folkhälsoarbetet

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen uppdrar åt kommundirektören att ta fram förslag på nya riktlinjer för Folkhälsorådet och folkhälsoarbetet i enlighet med tjänsteskrivelsen daterad 2023-05-16.

Sammanfattning av ärendet

Initiativärenden har inkommit från Linda Jansson (M) och Jörgen Andersson (SD) rörande Folkhälsorådets organisation m.m. Förvaltningens bedömning är att en större revidering behöver göras och att kommundirektören ges i uppdrag att ta fram förslag på nya riktlinjer för Folkhälsorådet och folkhälsoarbetet.

Ärendebeskrivning

Den 27 mars 2023 inkom Jörgen Andersson (SD) med ett initiativärende rörande Folkhälsorådets organisation m.m. och yrkade att rådets arbete skulle samordnas med kommunstyrelsen övriga ansvar.

Kommunstyrelsen beslöt vid sammanträdet den 29 mars 2023 (§ 56) att överlämna ärendet till förvaltningen för beredning.

Den 29 mars 2023 inkom Linda Jansson (M) med ett initiativärende rörande översyn av Färgelandas riktlinjer för Folkhälsorådet.

I ärendet yrkas att:

- Kommunchef får i uppdrag att snarast se över riktlinjerna för folkhälsoarbetet
- Folkhälsorådet äger rätt att hos kommunstyrelsen framlägga förslag till ändringar och kompletteringar av arbetsordning
- Sekreterare för Folkhälsorådet tillhandahålls av kontoret
- Se över arvoden för ersättare och ordförande.

Kommunstyrelsen beslöt vid sammanträdet (§ 54) att överlämna ärendet till förvaltningen för beredning.

Då båda initiativärenden båda berör förändringar av Folkhälsorådets organisation och arbete, har ärendena beretts gemensamt.

Bedömning

Kommunens folkhälsoarbete styrs av ”Samverkansavtal gemensamma folkhälsoinsatser i Färgelanda kommun för perioden 2020-2023” samt ”Riktlinjer för Folkhälsorådet och folkhälsoarbetet i Färgelanda kommun” (KS 2020-06-04, § 105). Samverkansavtalet är under revidering för närvarande och föreslås förlängas till 2025.

I samverkansavtalet slås fast att det övergripande målet med det gemensamma folkhälsoarbetet är att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. Det sägs vidare att folkhälsoarbetet ska ha en politisk styrning och bedrivs på en strategisk nivå.

Avtalet säger också att det i kommunen ska finnas ett tvärsektoriellt sammansatt forum för folkhälsofrågor, där både förtroendevalda från kommunen och Delregional Nämnd Norra (DRNN, tidigare norra HSN) ingår. Ordförande ska utses bland kommunens förtroendevalda och vice ordförande från DRNN. Folkhälsorådets uppgift är att bedriva arbetet så att ett folkhälsoinriktat synsätt blir en del av de ingående parternas verksamhet.

Folkhälsofrågorna är av synnerlig strategisk betydelse för kommunen och behöver mer strategiskt utrymme, inte minst i kommunens målstyrningsarbete. För att möjliggöra en tydligare strategisk styrning skulle kommunstyrelsen som helhet behöva göras mer delaktiga i folkhälsoarbetet. Vidare behöver socialnämnden och utbildningsnämnden finnas representerade i rådet för att möjliggöra det tvärsektoriella perspektiv som samverkansavtalet stipulerar. Yttermera skulle de prioriterade insatsområdena avseende folkhälsa behöva implementeras i kommunens målstyrningsarbete.

Med ovanstående som bakgrund är bedömningen att en större revidering av aktuella styrdokument behöver göras, där det i processen finns utrymme för dialog med berörda parter.

Beslutsunderlag:

- Initiativärende rörande översyn av Färgelandas riktlinjer för Folkhälsorådet, daterad 2023-03-39
- Kommunstyrelsens beslut 2023-03-29, § 54
- Initiativärende rörande Folkhälsorådets organisation m.m., daterad 2023-03-27
- Kommunstyrelsens beslut 2023-03-29, § 56
- ”Samverkansavtal gemensamma folkhälsoinsatser i Färgelanda kommun för perioden 2020–2023
- ”Riktlinjer för Folkhälsorådet och folkhälsoarbetet i Färgelanda kommun” (KS 2020-06-04, § 105)

Katrin Siverby
Kommundirektör

Sändlista:

Folkhälsostrategen

Folkhälsorådet

DRNN

Alla nämnder

KLG

Säkerhetssamordnaren

Kommunledningskontoret
Kommundirektör
Katrín Siverby

Tjänsteskrivelse
2023-05-16
2023/124 och 2023/126

Kommunstyrelsen

Beslut om uppdrag att ta fram förslag på nya riktlinjer för Brottsförebyggande rådet

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen uppdrar åt kommundirektören att ta fram förslag på nya riktlinjer för Brottsförebyggande rådet i enlighet med tjänsteskrivelsen daterad 2023-05-16.

Sammanfattning av ärendet

Initiativärenden har inkommit från Linda Jansson (M) och Jörgen Andersson (SD) rörande Brottsförebyggande rådets organisation m.m. Förvaltningens bedömning är att en större revidering behöver göras och att kommundirektören ges i uppdrag att ta fram förslag på nya riktlinjer för Brottsförebyggande rådet.

Ärendebeskrivning

Linda Jansson (M) inkom den 29 mars 2023 i samband med kommunstyrelsens sammanträde med ett initiativärende rörande översyn av riktlinjerna för Brottsförebyggande rådet i Färgelanda kommun. Kommunstyrelsen beslöt vid sammanträdet (§ 55) att överlämna ärendet till förvaltningen för beredning.

I ärendet yrkas att:

- Kommunchefen får i uppdrag att snarast se över riktlinjerna
- Brottsförebyggande rådet äger rätt att kommunstyrelsen lägga fram förslag till ändringar och kompletteringar av arbetsordning
- Se över arvoden för ersättare och ordförande.

Den 27 mars 2023 inkom även Jörgen Andersson (SD) med ett initiativärende rörande Brottsförebyggande rådets organisation m.m. och yrkade att rådets arbete skulle samordnas med kommunstyrelsen övriga ansvar.

Kommunstyrelsen beslöt vid sammanträdet den 29 mars 2023 (§ 56) att överlämna ärendet till förvaltningen för beredning.

Då båda initiativärenden båda berör förändringar av Brottsförebyggande rådets organisation och arbete, har ärendena beretts gemensamt.

Analys

Dagens gällande ”Riktlinjer för det Brottsförebyggande rådet i Färgelanda kommun” är antagna 2019-08-28 (§ 168) och behöver revideras bland annat med avseende på att folkhälsostrategen åläggs ett uppdrag som inte överensstämmer det samverkansavtal rörande gemensamma folkhälsoinsatser som kommunen ingått med Västra Götalandsregionen. Vidare återfinns detaljerade beskrivningar av arbetsfördelning mellan tjänstepersoner, vilket inte är en fråga som åvilar kommunstyrelsen som strategiskt organ.

I 13 § lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete, som träder i kraft den 1 juli 2023, slås fast att kommunstyrelsen ansvarar för ledningen av kommunens brottsförebyggande arbete och för att kontinuerligt rapportera om det brottsförebyggande arbetet till kommunfullmäktige.

I förarbetena till aktuell lag (prop. 2022/23:43 s. 24-25) sägs att ”*ledningens roll är helt central för det brottsförebyggande arbetet i allmänhet*” och att de beslut kommunen kan komma att behöva fatta kan ”*beröra stora delar av kommunens verksamhet och kräva en helhetssyn och långsiktighet*”. Det sägs vidare att ”*Kommunstyrelsen ansvarar för att leda och samordna allt arbete inom kommunen samt för kommunens ekonomi*” och att man anser att kommunstyrelsen är den funktion som har bäst förutsättningar att ansvara även för ledningen av det brottsförebyggande arbetet.

Då lagens förarbeten poängterar vikten av ledningens roll, torde det vara betydelsefullt att kommunstyrelsen som helhet görs mer delaktig i den strategiska ledningen av det brottsförebyggande arbetet. Vidare behöver strukturer och processer tas fram där kommunstyrelsen strategiska roll, nämndernas och förvaltningens ansvar förtydligas i förhållande till den nya lagen.

Med ovanstående som bakgrund är bedömningen att en större revidering av aktuella styrdokument behöver göras, där det i processen finns utrymme för dialog med berörda parter.

Beslutsunderlag:

- Initiativärende rörande översyn av riktlinjerna för Brottsförebyggande rådet daterad 2023-03-39
- Kommunstyrelsens beslut 2023-03-29, § 55
- Initiativärende rörande Brottsförebyggande rådets organisation m.m. daterad 2023-03-27
- Kommunstyrelsens beslut 2023-03-29, § 56
- Riktlinjer för det Brottsförebyggande rådet i Färgelanda kommun (KS 2019-08-28, § 168)

- Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete

Katrin Siverby
Kommundirektör

Sändlista:

Folkhälsorådet
Alla nämnder
KLG
Säkerhetssamordnaren
Individ- och familjeomsorgen
NÄRF
Svenska Kyrkan
Polisen

KS § 56

Dnr 2023/124

Initiativärende Sverigedemokraterna avseende FHR och BRÅ

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att lämna initiativärendet till förvaltningen för beredning.

Yrkande

Ordförande yrkar att ärendet ska beredas av förvaltningen

Propositionsordning

Ordförande ställer under acklamation frågan om kommunstyrelsen ställer sig bakom eget yrkande. Ordförande finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Ulla Börjessons (S) yrkande.

Sammanfattning av ärendet

Under sammanträdet inkommer det ett initiativärende av Jörgen Andersson (SD) där man vill att kommunstyrelsen ser över möjligheten att knyta Folkhälsa och brottsförebyggande arbetet närmare kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Bilaga 3-”Initiativärende Avseende Folkhälsorådet och Brottsförebyggande rådet”

Initiativärende

Kommunstyrelsen

FHR och BRÅ

Folkhälsa och brottsförebyggande arbete är strategiskt viktiga frågor och bör därför knytas närmare kommunstyrelsen.

Det har tidigare varit oklart hur detta arbete ska styras. Sammansättning av styrgrupp, eventuell personunion mellan råden, administrativt stöd, rapportering till kommunstyrelsen med mera.

För att effektivisera arbetet kan det hanteras direkt av kommunstyrelsen.

Med anledning av detta yrkar jag:

-Att Folkhälsorådets arbete samordnas med Kommunstyrelsens övriga ansvar.

-Att Brottsförebyggande rådets arbete samordnas med Kommunstyrelsens övriga ansvar.

Jörgen Andersson

Namnförtydligande

Jörgen Andersson

2023-03-27